

ANG SIMBAHAN NI JESUKRISTO SA MGA SANTOS SA ULAHING MGA ADLAW MAYO 2013

Liahona

A man in a blue suit and red tie is speaking at a wooden podium. He is smiling and looking to the right. A microphone is positioned in front of him. The background is dark and out of focus.

Mga Pakigpulong sa Kinatibuk-ang Komperensya

Bag-ong mga Seventy
ug Kinatibuk-ang
Kapangulohan sa
Young Women Gitawag

Duha ka Bag-ong mga
Templo Gipahibalo

© JOSEPH BRICKEY, DILI MAHMONG PAKOPYAHAN

Pagpangita sa Siloe, ni Joseph Brickey

Ang Tubig [Pool] sa Siloe (Siloam) sa Jerusalem mabutangan og tubig sa usa ka tuburan nga anaa sa gawas sa siyudad. Ingon mao lang ang tinubdan sa presko nga tubig sa maong dapit, ang tubig sa Siloe simbolo sa panalipod ug gahum sa Dios. Sumala sa narekord sa Isaias 8:6–8, si Isaias nanagna nga ang gingharian sa Israel mosalikway sa Ginoo pabor sa duha ka hari. Nahitabo kini. Dili sama sa panahon ni Isaias, kini nga babaye nangita og presko nga tubig sa Siloe— simbolo nga nangita sa gugma ug panalipod sa Dios.

SESYON SA SABADO SA BUNTAG

- 4 Welcome sa Komperensya
Presidente Thomas S. Monson
- 6 Niini nga mga Butang Ako Nasayud
Presidente Boyd K. Packer
- 9 Tinuod nga Tukuranan
Bishop Dean M. Davies
- 12 Kita mga Anak nga Babaye sa Atong Langitnong Amahan
Elaine S. Dalton
- 15 Ang Manluluwas Gusto nga Mopasaylo
Elder Craig A. Cardon
- 18 "Kini Ang Akong Buhat ug Himaya"
Elder M. Russell Ballard
- 22 "Umari Kanako"
Presidente Henry B. Eyring

SESYON SA SABADO SA HAPON

- 26 Ang Pagpaluyo sa mga Opisyales sa Simbahan
Presidente Dieter F. Uchtdorf
- 28 Report sa Departamento sa Pag-audit sa Simbahan, 2012
Robert W. Cantwell
- 28 Estatistikanhong Report, 2012
Brook P. Hales
- 29 Alang sa Kalinaw sa Panimalay
Elder Richard G. Scott
- 32 Personal nga Kalinaw: Ang Ganti sa Pagkamatarung
Elder Quentin L. Cook
- 36 Ang Pamaagi sa Ginoo
Elder Stanley G. Ellis
- 39 Ang Ebanghelyo ngadto sa Tibuok Kalibutan
Elder John B. Dickson
- 41 Kita Nagtuo sa Pagkaputli
Elder David A. Bednar
- 45 Pahimusli ang Panahon
Elder Russell M. Nelson

SESYON SA PRIESTHOOD

- 48 Lig-ong Mobarug sa Balaan nga mga Dapit
Elder Robert D. Hales
- 52 Ang Gahum sa Priesthood sa Batan-ong Lalaki
Elder Tad R. Callister
- 55 Ang Sagrado Ninyong Katungdanan sa Pagpangalagad
David L. Beck

- 58 Upat ka Tawag
Presidente Dieter F. Uchtdorf
- 62 Kita Usa Ra
Presidente Henry B. Eyring
- 66 Dali, Tanang Anak sa Dios
Presidente Thomas S. Monson

SESYON SA DOMINGGO SA BUNTAG

- 70 Ang Paglaum sa Kahayag sa Dios
Presidente Dieter F. Uchtdorf
- 77 Usa kini ka Milagro
Elder Neil L. Andersen
- 81 Ang mga Pulong nga Atong Isulti
Rosemary M. Wixom
- 83 Kaminyoon: Tan-awa ug Pagkat-on
Elder L. Whitney Clayton
- 86 Kalingkawasan ang Pagsunod sa Balaod
Elder L. Tom Perry
- 89 Ang Pagkamasulundon Makahatag og Panalangin
Presidente Thomas S. Monson

SESYON SA DOMINGGO SA HAPON

- 93 "Nagatuo Ako"
Elder Jeffrey R. Holland
- 96 Mga Sumusunod ni Kristo
Elder Dallin H. Oaks
- 99 Ang Amahan ug ang Anak
Elder Christoffel Golden Jr.
- 102 Ang Panimalay: Ang Eskwelahan sa Kinabuhi
Elder Enrique R. Falabella
- 104 Madawat sa Ginoo
Elder Erich W. Kopschke
- 107 Nindot nga Kabuntagon
Elder Bruce D. Porter
- 109 Katubsanan
Elder D. Todd Christofferson
- 113 Hangtud sa Sunod Natong Panagkita
Presidente Thomas S. Monson

KINATIBUK-ANG MITING SA YOUNG WOMEN

- 115 Inyong Balaan nga mga Dapit
Ann M. Dibb
- 118 Kon Moluwas Kamo og sa ka Batang Babaye, Miluwas Kamo og Henerasyon.
Mary N. Cook

- 121 Ayaw Pagbalhin
Elaine S. Dalton
- 125 Ang Inyong Talagsaong Biyahe sa Pagpauli
Presidente Dieter F. Uchtdorf
- 72 Internasyonal nga publikasyon sa Ang Simbahan ni Jesukristo sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw
- 130 Sila Namulong Kanato Paghimo sa Komperensya nga Kabahin sa Atong mga Kinabuhi
- 132 Indeks sa mga Istorya sa Komperensya
- 133 Mga Pagtulun-an alang sa Atong Panahon
- 133 Kinatibuk-ang mga Kapangulohan sa Auxiliary
- 134 Mga Balita sa Simbahan

Summary sa Komperensya sa Ika-183 nga Tinuig nga Kinatibuk-ang Komperensya

SESYON SA SABADO SA BUNTAG, ABRIL 6, 2013, KINATIBUK-ANG SESYON

Nagdumala: Presidente Thomas S. Monson. Conducting: Presidente Dieter F. Uchtdorf. Pangbukas nga pag-ampo: Elder Randall K. Bennett. Panapos nga pag-ampo: Jean A. Stevens. Ang musika gidalit sa Tabernacle Choir; Mack Wilberg ug Ryan Murphy, mga direktor; Richard Elliott ug Andrew Unsworth, mga organist: “Redeemer of Israel,” *Hymns*, no. 6; “In Hymns of Praise,” *Hymns*, no. 75; “Hark, All Ye Nations!” *Hymns*, no. 264, arr. Wilberg; “Let Us All Press On,” *Hymns*, no. 243; “Faith,” *Children’s Songbook*, 96, arr. Elliott, wala mamantala; “My Redeemer Lives,” *Hymns*, no. 135, arr. Wilberg, wala mamantala.

SESYON SA SABADO SA HAPON, ABRIL 6, 2013, KINATIBUK-ANG SESYON

Nagdumala: Presidente Thomas S. Monson. Conducting: Presidente Henry B. Eyring. Pangbukas nga pag-ampo: Russell T. Osguthorpe. Panapos nga pag-ampo: Elder J. Devn Cornish. Ang musika pinaagi sa tinipong choir gikan sa Brigham Young University; si Ronald Staheli ug Rosalind Hall, mga direktor; si Bonnie Goodliffe, organist: “Jesus, the Very Thought of Thee,” *Hymns*, no. 141, arr. Staheli, pub. Jackman; “Did You Think to Pray?” *Hymns*, no. 140, arr. Johnson, pub. Johnson; “Rejoice, the Lord Is King!” *Hymns*, no. 66; “More Holiness Give Me,” *Hymns*, no. 131, arr. Staheli, pub. Jackman.

SABADO SA GABII, ABRIL 6, 2013, SESYON SA PRIESTHOOD

Nagdumala: Presidente Thomas S. Monson. Conducting: Presidente Dieter F. Uchtdorf. Pangbukas nga pag-ampo: Elder Ronald A. Rasband. Panapos nga pag-ampo: Larry M. Gibson. Ang musika gidalit sa priesthood choir gikan sa mga stake sa young single adult sa Salt Lake City, Utah; Justin Bills, director; Clay Christiansen, organist: “Arise, O God, and Shine,” *Hymns*, no. 265, arr. Wilberg, gimantala Oxford; “Nearer, My God, to Thee,” *Hymns*, no. 100, arr. Bills, wala mamantala; “Hope of Israel,” *Hymns*, no. 259; “Ye Elders of Israel,” *Hymns*, no. 319, arr. Bills, wala mamantala.

DOMINGGO SA BUNTAG, ABRIL 7, 2013, KINATIBUK-ANG SESYON

Nagdumala: Presidente Thomas S. Monson. Conducting: Presidente Henry B. Eyring. Pangbukas nga pag-ampo: Elder Steven E. Snow. Panapos nga pag-ampo: Elder O. Vincent Haleck. Ang musika gidalit sa Tabernacle Choir; Mack Wilberg, direktor; Andrew Unsworth ug Clay Christiansen, mga organist: “Go Forth with Faith,” *Hymns*, no. 263; “Let Zion in Her Beauty Rise,” *Hymns*, no. 41, arr. Kasen, gimantala. Jackman; “Come, Follow Me,” *Hymns*, no. 116, arr. Wilberg, wala mamantala; “Guide Us, O Thou Great Jehovah,” *Hymns*, no. 83; “Where Love Is,” *Children’s Songbook*, 138, arr. Cardon, wala mamantala; “Come, Come, Ye Saints,” *Hymns*, no. 30, arr. Wilberg, wala mamantala.

DOMINGGO SA HAPON, ABRIL 7, 2013, KINATIBUK-ANG SESYON

Nagdumala: Presidente Thomas S. Monson. Conducting: Presidente Dieter F. Uchtdorf. Pangbukas nga pag-ampo: Carole M. Stephens. Panapos nga pag-ampo: Elder Larry Y. Wilson. Ang musika gidalit sa Tabernacle Choir; Mack Wilberg ug Ryan Murphy, mga direktor; Linda Margetts ug Bonnie Goodliffe, mga organist: “Come, Ye Children of the Lord,” *Hymns*, no. 58, arr. Murphy, wala mamantala; “Tell Me the Stories of Jesus,” *Children’s Songbook*, 57, arr. Murphy, wala mamantala; “Now Let Us Rejoice,” *Hymns*, no. 3; “Lord, Dismiss Us with Thy Blessing,” *Hymns*, no. 163, arr. Wilberg, wala mamantala.

SABADO SA GABII, MARSO 30, 2013, KINATIBUK-ANG MITING SA YOUNG WOMEN

Nagdumala: Presidente Thomas S. Monson. Conducting: Elaine S. Dalton. Pangbukas nga pag-ampo: Ella Edgley. Panapos nga pag-ampo: Emily Maxwell. Ang musika pinaagi sa usa ka Young Women choir gikan sa mga stake sa Highland, Utah; Merrilee Webb, direktor; si Linda Margetts, organist: “High on the Mountain Top,” *Hymns*, no. 5, with “Arise” descant; “In That Holy Place,” DeFord, pub. DeFord; “More Holiness Give Me,” *Hymns*, no. 131, arr. Goates, wala mamantala; “O Thou Rock of Our Salvation,” *Hymns*, no. 258, arr. Kasen, gimantala.

Jackman; “Let Zion in Her Beauty Rise,” *Hymns*, no. 41, arr. Webb, wala mamantala.

ANG MGA PAKIGPULONG SA KOMPERENSYA ANAA NA

Sa pag-access sa mga pakigpulong sa kinatibuk-ang komperensya sa daghang mga pinulongan, bisitaha ang conference.lds.org. Dayon pagpili og pinulongan. Kasagaran sulod sa duha ka bulan human sa komperensya, ang mga rekording anaa na usab sa mga sentro sa pagpang-apud-apod.

MGA MENSAHE SA HOME UG VISITING TEACHING

Ang mga mensahe sa home ug visiting teaching, palihug pagpili og pakigpulong nga labing makatubag sa mga panginahanglan niadtong inyong gibisitahan.

SA HAPIN

Atubangan: Gilitratoan ni Leslie Nilsson. Sa luyo: Gilitratoan ni Leslie Nilsson.

LITRATO SA KOMPERENSYA

Mga talan-awon sa kinatibuk-ang komperensya sa Salt Lake City gilitratoan ni Cody Bell, Randy Collier, Weston Colton, Scott Davis, Craig Dimond, Lloyd Eldredge, Sarah Jenson, Collin King, Ashlee Larsen, ug Leslie Nilsson; sa Arizona, USA, ni Mindy Sue Evans; sa Australia ni Colin Ligertwood; sa Brasília, Brazil ni Tomé Siqueira; sa Sobral, Brazil, ni Francisco Flávio Dias Carneiro; sa California, USA, ni Rhonda Harris; sa Chile ni Oscar Schmittner; sa Denmark ni Ann-Mari Lindberg; sa Ecuador ni Jimmy Padilla Pin; sa El Salvador ni Josué Peña; sa New York, USA, ni Mark Weinberg; sa Scotland ni Sylvia Mary Brown; ug sa South Africa ni Jeremy Rakotomamonjy.

MAYO 2013 VOL. 16 NO. 5

LIAHONA 10785 853

Internasyonal nga magasin sa Ang Simbahan ni Jesukristo sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw nga giimprinta sa Cebuano

Ang Unang Kapangulohan: Thomas S. Monson, Henry B. Eyring, Dieter F. Uchtdorf

Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles:

Boyd K. Packer, L. Tom Perry, Russell M. Nelson, Dallin H. Oaks, M. Russell Ballard, Richard G. Scott, Robert D. Hales, Jeffrey R. Holland, David A. Bednar, Quentin L. Cook, D. Todd Christofferson, Neil L. Andersen

Editor: Craig A. Cardon

Mga Adviser: Shayne M. Bowen, Bradley D. Foster, Christoffel Golden Jr., Anthony D. Perkins

Tigdumalang Direktor: David T. Warner

Direktor sa Family and Member Support:

Vincent A. Vaughn

Direktor sa mga Magasin sa Simbahan: Allan R. Loyborg

Business Manager: Garff Cannon

Tigdumalang Editor: R. Val Johnson

Luyo-Luyo sa Tigdumalang Editor: Ryan Carr,

LaRene Porter Gaunt

Luyo-luyo sa Publikasyon: Melissa Zenteno

Team sa Pagsulat ug Pag-edit: Susan Barrett, David Dickson, David A. Edwards, Matthew D. Flitton, Mindy Raye Friedman, Lorie Fuller, Garrett H. Garff, Jennifer Grace Jones, Hikari Loftus, Michael R. Morris, Richard M. Romney, Paul VanDenBerghe, Julia Woodbury

Tigdumalang Direktor sa Art: J. Scott Knudsen

Direktor sa Art: Tadd R. Peterson

Team sa Pagdesinyo: Jeanette Andrews, Fay P. Andrus,

C. Kimball Bott, Thomas Child, Nate Gines, Kerry Lynn C. Herrin, Colleen Hinckley, Eric P. Johnsen, Susan Lofgren, Scott M. Mooy, Brad Teare

Coordinator sa Intellectual Property:

Collette Nebeker Aune

Tigdumala sa Produksyon: Jane Ann Peters

Team sa Produksyon: Kevin C. Banks, Connie Bowthorpe

Bridge, Julie Burdett, Bryan W. Gygi, Denise Kirby, Ginny J.

Nilson, Gayle Tate Rafferty

Prepress: Jeff L. Martin

Direktor sa Pag-imprinta: Craig K. Sedgwick

Direktor sa Pagpang-apud-apod: Stephen R. Christiansen

Paghubad: Francisco M. dela Cruz

Ipadala ang subskripsyon, mga pangutana, ug mga taho ngadto sa *Dateline Philippines* sa *Liahona*, The Church of Jesus Christ of Latter-day Saints, Temple Drive, Greenmeadows Subdivision, Quezon City 1110, Metro Manila, Philippines o sa P. O. Box 1505, Ortigas Center, Emerald Avenue, Pasig 1600, Metro Manila, Philippines. Numero sa telepono 635-9183. Presyo sa subskripsyon sa Pilipinas, P86.40 matag tuig, P4.00 matag gula, gawas sa mga espesyal nga isyu.

Isumiter ang mga manuskrito ug mga pangutana

online sa liahona.lds.org; kon ipadala ngadto sa *Liahona*, Room 2420, 50 East North Temple Street, Salt Lake City, UT 84150-0024, USA; o i-e-mail sa: liahona@ldschurch.org

Ang *Liahona* (usa ka termino sa Basahon ni Mormon nga nagpasabut nga "kompas o direktor") gimantala sa Albanian, Armenian, Bislama, Bulgarian, Cambodian, Cebuano, Chinese, Chinese (simplified), Croatian, Czech, Danish, Dutch, English, Estonian, Fijian, Finnish, French, German, Greek, Hungarian, Icelandic, Indonesian, Italian, Japanese, Kiribati, Korean, Latvian, Lithuanian, Malagasy, Marshallese, Mongolian, Norwegian, Polish, Portuguese, Romanian, Russian, Samoan, Slovenian, Spanish, Swahili, Swedish, Tagalog, Tahitian, Thai, Tongan, Ukrainian, Urdu, ug Vietnamese. (Ang kasagad magkalahi sa pinulongan.)

© 2013 sa Intellectual Reserve, Inc. Tanang mga katungod gigahin. Gigamit sa Ang Simbahan ni Jesukristo sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw nga may pagtugot. Gi-imprinta sa Tinipong Bansa sa Amerika.

Ang teksto ug biswal nga materyal diha sa *Liahona* mahimong kopyahan alang sa sulagma, dili pangkomersyo nga paggamit sa simbahan o panimalay. Ang biswal nga materyal dili mahimong kopyahan kon kini adunay mga pagdili diha sa linya sa kredito sa maong artwork. Ang mga pangutana kinahanglan ipadala ngadto sa Intellectual Property Office, 50 East North Temple Street, Salt Lake City, UT 84150, USA; e-mail: cor-intellectualproperty@ldschurch.org.

For Readers in the United States and Canada:

May 2013 Vol. 16 No. 5. LIAHONA (USPS 311-480) Cebuano (ISSN 1096-5114) is published monthly by The Church of Jesus Christ of Latter-day Saints, 50 East North Temple, Salt Lake City, UT 84150. USA subscription price is \$10.00 per year; Canada, \$12.00 plus applicable taxes. Periodicals Postage Paid at Salt Lake City, Utah. Sixty days' notice required for change of address. Include address label from a recent issue; old and new address *must* be included. Send USA and Canadian subscriptions to Salt Lake Distribution Center at address below. Subscription help line: 1-800-537-5971. Credit card orders (Visa, MasterCard, American Express) may be taken by phone. (Canada Poste Information: Publication Agreement #40017431)

POSTMASTER: Send all UAA to CFS (see DMM 707.4.12.5). NONPOSTAL AND MILITARY FACILITIES: Send address changes to Distribution Services, Church Magazines, P.O. Box 26368, Salt Lake City, UT 84126-0368, USA.

INDEKS SA MAMUMULONG

Andersen, Neil L., 77
Ballard, M. Russell, 18
Beck, David L., 55
Bednar, David A., 41
Callister, Tad R., 52
Cardon, Craig A., 15
Christofferson, D. Todd, 109
Clayton, L. Whitney, 83
Cook, Mary N., 118
Cook, Quentin L., 32
Dalton, Elaine S., 12, 121
Davies, Dean M., 9
Dibb, Ann M., 115
Dickson, John B., 39
Ellis, Stanley G., 36
Eyring, Henry B., 22, 62
Falabella, Enrique R., 102
Golden, Christoffel, Jr., 99
Hales, Robert D., 48
Holland, Jeffrey R., 93
Kopischke, Erich W., 104
Monson, Thomas S., 4, 66, 89, 113
Nelson, Russell M., 45
Oaks, Dallin H., 96
Packer, Boyd K., 6
Perry, L. Tom, 86
Porter, Bruce D., 107
Scott, Richard G., 29
Uchtdorf, Dieter F., 26, 58, 70, 125
Wixom, Rosemary M., 81

INDEKS SA HILISGUTAN

Basahon ni Mormon, 45
Dios nga Amahan, 36, 99
Diosong kinaiya, 12, 18, 58
Espiritu Santo, 6, 115
Family history, 118
Gugma, 66, 83, 125
Hugot nga Pagtuo, 83, 93
Jesukristo, 22, 29, 48, 70, 89, 96, 99, 107, 109
Kabubut-on, 86
Kalinaw, 29, 32
Kalisdanan, 12, 70, 107, 118
Kamatayon, 118
Kamaatuoran, 89
Kamaunungon, 83
Kaminyoon, 83, 102
Kasugoan, mga, 86, 89
Kasulatan, mga, 66, 102
Kinabuhi sa wala pa dinhi sa yuta, 125
Komunikasyon, 81
Mga Bata, 81, 102
Misyonaryo nga buhat, 4, 39, 45, 62, 66, 77
Moralidad, 6, 41, 121
Mortalidad, 125
Pag-ampo, 9, 113
Paghinulsol, 15, 41, 83, 109
Pagkaayo, 58, 70
Pagkadisipulo, 58
Pagkamapainubsanon, 83, 104

Pagkamasulundon, 48, 86, 89
Pagkasagrado, 115
Paglambo sa Simbahan, 39
Paglaum, 70, 107
Pagpaaktibo, 55
Pagpadayag, 52
Pagpahiuli, 45
Pagpamatuod, 18, 66, 93
Pagpaminaw, 81
Pagpangandam, 66
Pagpangulo, 52
Pagpasaylo, 15
Pagsalig, 52
Pagtahud, 83
Pagtuon sa kasulatan, 9
Pag-ula, 12, 109, 121
Pakigsaad, mga, 104
Pamilya, 6, 18, 29, 55, 83, 102, 118
Panaghiusa, 62
Panimalay, 29, 102
Pasalamat, 113
Plano sa kaluwasan, 41, 125
Priesthood, 18, 52, 55, 62
Propeta, mga, 36
Sakrament, 9
Sakripisyo, 104
Serbisyo, 22, 55, 58, 109
Sumbanan, mga, 48
Templo, mga, 4, 32, 121
Young Women, 12

Ni Presidente Thomas S. Monson

Welcome sa Komperensya

Kamo akong giawhag nga maminaw sa mga mensahe nga atong madungog. Unta kita mobuhat niini mao ang akong pag-ampo.

Akong minahal nga kaigsoonan, dako nakong kalipay nga mo-welcome ninyo sa ika-183 nga Tinuig nga Kinatibuk-ang Komperensya sa Simbahan.

Sa unom ka bulan sukad kita nag-kita, akong oportunidad nga mibiyaha ug mihimamat sa pipila kaninyo sa inyong dapit. Human sa kinatibuk-ang komperensya sa Oktubre, mibiyaha ko sa Germany, diin akong nahimamat ang atong mga miyembro didto ingon man sa ubang dapit sa Austria.

Sa katapusan sa Oktubre, akong gipahinugod ang Templo sa Calgary Alberta sa Canada, uban sa tabang nila ni Elder ug Sister M. Russell Ballard, Elder ug Sister Craig C. Christensen, ug Elder ug Sister William R. Walker. Pagka-Nobyembre, akong gipahinugod ug usab ang Templo sa Boise Idaho. Kauban usab nako didto ug miapil sa pagpahinugod mao sila si Elder ug Sister David A. Bednar, Elder ug Sister Craig C. Christensen, ug Elder ug Sister William R. Walker.

Ang gipahigayon nga mga pa-sundayag sa kultura kalabut niining

pagpahinugod nindot kaayo. Wala gyud ko katambong sa pagsaulog sa kultura sa Calgary, kay ika-85 nga adlawng natawhan man ni Sister Monson ug kinahanglan nako siyang ubanan. Hinoon, siya ug ako nakatan-aw sa kasaulogan didto sa among balay gamit ang closed-circuit television, ug dayon miadto ko sa Calgary pagkasunod buntag alang sa pagpahinugod. Sa Boise sobra sa 9,000 ka mga batan-on gikan sa temple district miapil sa kasaulogan sa kultura. Daghan kaayong mga batan-on ang miapil nga wala nay lugar para sa mga sakop sa pamilya sa pagtambong sa dapit diin sila nagpasundayag.

Sa miaging bulan lang si Presidente Dieter F. Uchtdorf, inubanan ni Sister Uchtdorf, Elder ug Sister Jeffrey R. Holland, ug Elder ug Sister Gregory A. Schwitzer, mibiyaha sa Tegucigalpa, Honduras, aron ipahinugod ang bag-ong nahuman nga templo didto. Usa ka nindot kaayong pagsaulog sa kabatan-onan ang nahitabo pagkagabii sa wala pa ang pagpahinugod.

Dunay ubang templo nga nahahibalo na ug anaa sa lainlaing

kahimtang nga gisugdan na o kasamtangang gitukod pa.

Pribilehiyo nako karong buntaga ang pagpahibalo sa duha ka dugang templo, nga sa umaabut nga mga bulan ug katuigan tukuron sa mosunod nga mga dapit: sa Cedar City, Utah, ug sa Rio de Janeiro, Brazil. Mga kaigsoonan, ang pagtukod og templo nagpadayon.

Sa inyong nahibaloan, sa Oktubre nga kinatibuk-ang komperensya

akong gipahibalo ang kausaban sa edad nga magmisyon ang mga lalaki ug babaye, nga ang mga lalaki maka-serbisyo na karon sa edad nga 18 ug ang mga babaye sa edad nga 19.

Ang tubag sa atong mga batan-on talagsaon ug makapadasig. Pagka-Abril 4—duha ka adlaw ang milabay—kita dunay 65,634 ka mga full-time nga misyonaryo nga nagserbisyo, nga sobra sa 20,000 pa ang nakadawat sa ilang mga call apan wala pa mosulod

sa missionary training center ug sobra sa 6,000 pa ang giinterbyu sa ilang bishop ug presidente sa stake. Gikinahanglan nga himoon ang 58 ka bagong mga misyon aron mapahimutang ang nagkadaghang misyonaryo.

Aron mamintinar kining pwersa sa misyonaryo, ug tungod kay daghan sa atong mga misyonaryo naggikan sa lisud nga kahimtang, amo kamong gidapit, kon mahimo ninyo, sa pagtampo og ubay-ubay sa General

Missionary Fund sa Simbahan.

Mga kaigsoonan, maminaw kita og dinasig nga mga mensahe karon ug ugma. Kadtong mamulong kanato manampoong nagtinguha nga masayud nianang unsay gusto sa Ginoo nga atong madunggan karong panahona.

Kamo akong giawhag nga maminaw sa mga mensahe nga atong madungog. Unta kita mobuhat niini mao ang akong pag-ampo sa pangalan ni Jesukristo, ang Ginoo, amen. ■

Ni Presidente Boyd K. Packer

Presidente sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles

Niini nga mga Butang Ako Nasayud

Sa tanan nakong nabasa ug natudlo ug nakat-unan, ang labing bililhon ug sagradong kamatuoran nga akong mahatag mao ang akong linain nga pagsaksi ni Jesukristo.

Niadtong 1992, human nakaserbisyo og siyam ka tuig isip Assistant sa Napulog Duha ug 22 ka tuig isip sakop sa Napulog Duha, nag-edad na ko og 68. Nadasig ko sa pagsulat sa gitawag nako og “Unfinished Composition [Wala Mahuman nga Komposisyon].” Ang unang bahin niana nga buhat ingon niini:

Naghunahuna ko sa milabayng kagabhion,

Hunahuna nga lawom ug mahinungdanon.

Miabut kini dihang labihan ko kaluya, Nga sa kakapoy ang katulugon nawala.

Nagkapuliki ko sa adlawng tanan Ug namalandong sa akong kapalaran.

Kini mao ang gihunahuna: Sa batan-on pa ko, dili pa ko 68!

Makalakaw ko nga dili magtakiang; Walay sakit sa abaga bisan gamay lang.

Makabasa ko sa mga pulong og kaduha Ug mokutlo niini nga balikon pa.

Makatrabaho ko’g walay hunongay Ug panagsa ra mopahulay.

Ug sa mga butang nga di nako mahimo karon Kaniadto gihimo ko kini sa kasayon.

Kon ang katuigan mahimo pa lang balikon, Kon niana ako ang papilion, Ang katigulangon dili nako ibaylo sa kabatan-on, Kay daghan kaayo ang mawala kanako.

Sa pagpadayon kontento ra ko, Nga kalimtan ang kabatan-on, bisan unsa pa kamabulukon. Ang mawala nako kon kabatan-on balikan Mao ang akong nasabtan.

Napulo ka tuig ang milabay, nahahukom ko nga pun-an ang linya niana nga balak:

Napulo ka tuig paspas nga milabay Ug uban niini daghan nga kasakitan ang nasalikway. Dili na ko magtakiang tungod ang bat-ang may puthaw; Tul-id na usab ang akong paglakaw.

Laing puthaw sa liog lig-ong nagprotekta— Katalagsaon ang pagkahimo niining butanga! Niini ang epekto sa akong polio nawala; Apil na ko sa tikig og liog nga kaliwatan.

Ang timailhan sa katigulangon makita na. Kanang mga butanga dili na mamaayo pa. Ang bugtong butang nga nagkalig-on Mao ang akong pagkalimtanon.

Mangutana mo, “Makahinumdom ba ko ninyo?” Pagkatinuod, mao ra gihapon mo. Karon ayaw lang kasagmuyo Kon dili ko kahinumdom sa ngalan ninyo.

May mga butang nga akong nakat-unan Nga dili nako gustong masayran, Apan dala sa katigulangon kanang kamatuorang bililhon Nga sa espiritu nakapalambo.

Sa tanang panalangin nga miabut, Ang butang sa akong kinabuhi nga pinakanindot Mao ang pakig-uban ug kahupayan Nga sa pinangga kong asawa nagagikan.

Tanan namong anak minyo na, May kaugalingon na silang pamilya, May mga anak ug mga apo, Kadali ra gyud nilang nanagko.

Bisan gamay wala mausab ang akong hunahuna Nga ang kabatan-on balikan pa. Kinahanglan nga kita matigulang, kay niini Moabut ang kahibalo sa kamatuoran.

Mangutana mo, “Unsay nagpaabut sa unahan? Unsa man gyud ang akong kapalaran?” Mopadayon ko ug dili moreklamo. Pangutana inigka-88 na nako!

Ug sa miaging tuig gidugang nako
kini nga linya:

*Ug tan-awa 88 na ko.
Ang katuigan paspas kaayo.
Ako naglakaw, nagtakiang,
nagsungkod,
Ug karon nagsakay na gyud.*

*Matag karon ug unya ako makatulog,
Apan nagpabilin ang gahum sa
priesthood.
Sa tanang pisikal nga butang nga
kulang nako
Dunay dakong espirituhanong mga
paglambo.*

*Nakabiyahe na ko sa kalibutan sa
minilyon ka milya
Ug laing milyon pa.
Ug sa tabang sa mga satellite,
Ang akong pagbiyahe wala pa
mahuman.*

*Karon makasulti ko nga may
kasigurohan
Nga ako nakaila ug nahigugma
sa Ginoo.
Ako makapamatuod uban kanila
sa karaan
Sa akong pagsangyaw sa Iyang pulong
nga balaan.*

*Nasayud ko nga ang Iyang gibati
didto sa Getsemani
Dili gayud daling masabtan.
Gibuhat Niya kini para natong
tanan;
Kita walay mas molabaw pa nga
Higala.*

*Nasayud ko nga Siya mobalik ra
Uban sa gahum ug himaya.
Nasayud ko nga makita ko pag-usab
Siya
Kon ang sugilanon sa akong kinabuhi
matapos na.*

*Moluhod ko diha sa Iyang tiil nga
samaran;
Ang Iyang masanagong Espiritu
akong mabatyagan.
Ang akong hinagawhaw, nagkurog
nga tingog magaingon,
“Akong Ginoo, akong Dios, ako
nasayud.”²¹*

Ug ako nasayud gayud!
Sa luyong bintana sa among balay
malantaw ang gamayng hardin sa mga
bulak ug mga kahoy nga anaa daplin
sa sapa. Usa ka bongbong sa balay
anaa sa kilid sa hardin ug napuno sa
tubli [English ivy]. Sa katuigan kining
katublihan maoy nahimong salag sa
mga langgam. Ang mga salag dinhi ni-
ini luwas sa mga lobo ug mga raccoon
ug mga iring nga magsuroy-suroy.

Usa ka adlaw adunay grabe nga
kasaba sa katublihan. Tungod sa
grabeng kaguliyang ang 8 o 10 ka
langgam gikan sa tupad nga mga
kahoy miapil niining kaguliyang.
Dayon nakita nako ang hinungdan sa
kasaba. Usa ka bitin mikamang gikan
sa katublihan ug nagbitay atubangan
sa bintana nga igo ang gitas-on aron
mabira nako kini. Ang tunga nga
bahin sa lawas sa bitin dunay duha ka
nagburot—nagmatuod nga nakatukob
kini og duha ka piso sa langgam gikan
sa salag. Sa 50 ka tuig namong pag-
puyo sa balay wala kami makakita og
sama niadto. Talagsaon ra kadto nga
kasinatian—o maoy among pagtuo.

Pipila ka adlaw ang milabay dunay
lain nga kasaba, dapit sa katublihan
nga nagtabon sa butanganan sa iro.
Nakadungog kami og susamang ka-
guliyang, nakapapundok sa duol nga

mga langgam. Kahibalo na mi unsay
manunukob. Ang akong apo mikatkat
sa atop ug gibira ang laing bitin nga
nagtukob pa sa inahan nga langgam
diha sa salag ug mipatay niini.

Miingon ko, “Unsay nahitabo? Ang
Tanaman sa Eden gisulong na usab?”

Misantup sa akong hunahuna ang
pasidaan nga gipamulong sa mga
propeta. Kita dili kanunayng luwas
sa impluwensya sa kaaway, bisan sa
sulod sa atong panimalay. Kinahang-
lan nga atong protektahan ang atong
gagmayng mga bata.

Nagpuyo kita sa kuyaw kaayo
nga kalibutan nga naghulga sa mga
butang nga hilabihan kaespiritwal.
Ang pamilya, ang importanting orga-
nisasyon karon ug sa kahangturan,
giataki sa mga pwersa nga makita
ug dili makita. Ang kaaway anaa sa
palibut. Ang iyang tumong mao ang
pagpasakit. Kon iyang mapahuyang
ug mabungkag ang pamilya, magma-
lampuson siya.

Ang mga Santos sa Ulahing mga
Adlaw nasayud sa kaimportante sa
pamilya ug naningkamot sa pagpa-
kabuhi sa paagi nga ang kaaway dili
makasulod sa atong panimalay. Atong
makaplagaan ang luwas ug seguridad
para nato ug sa atong mga anak diha
sa pagtahud sa atong mga pakigsaad

ug sa yanong pagkamasulundon nga gikinahanglan sa mga sumusunod ni Kristo.

Si Isaias miingon, “Ang buhat sa pagkamatarung mahimo nga pakig-dait; ug ang sangputanan sa pagkamatarung sa kalinaw ug sa pagsalig sa walay katapusan.”²

Kana nga kalinaw gisaad usab sa mga pagpadayag nga gipahayag sa Ginoo, “Kon kamo andam dili kamo mahadlok.”³

Ang gahum sa priesthood gihatag aron protektahan ang panimalay ug ang mga nagpuyo niini. Ang amahan may awtoridad ug responsibilidad sa pagtudlo sa iyang mga anak ug sa pagpanalangin ug sa pagsangkap nila sa mga ordinansa sa ebanghelyo ug ubang proteksyon sa priesthood nga gikinahanglan. Mopakita siya og gugma ug kamaunungon ug pagtahud ngadto sa inahan aron makita sa ilang mga anak kana nga gugma.

Akong nasayran nga ang hugot nga pagtuo usa ka tinuod nga gahum, dili lang ekspresyon sa pagtuo. Dunay mga butang nga mas gamhanan kay sa matitud-anong pag-ampo sa matarung nga inahan.

Tudloi ang inyong kaugalingon ug inyong pamilya bahin sa gasa sa Espiritu Santo ug sa Pag-ula ni Jesukristo. Kamo walay mahimo nga mas labaw pa nga mahangturong buhat kay sa diha sa kaugalingon ninyong panimalay.

Kita nasayud nga kita espiritu nga mga anak sa langitnong ginikanan, mianhi sa yuta aron makadawat og

mortal nga lawas ug pagasulayan. Kitang adunay mortal nga lawas adunay gahum niadtong wala.⁴ Gawasnon kita sa pagpili unsay atong gusto ug unsay atong buhaton, apan dili kita gawasnon sa pagpili sa sangputanan. Moabut gayud kini.

Ang kabubut-on gihulagway sa kasulatan nga “moral nga kabubut-on,” nagpasabut nga kita makapili tali sa maayo ug sa dautan. Ang kaaway motintal nato sa sayop nga paggamit sa atong moral nga kabubut-on.

Ang kasulatan nagtudlo nato “aron ang matag tawo mahimo nga mobuhat diha sa doktrina ug baruganan mahitungod sa umaabut, sumala sa matarung nga kabubut-on nga Ako mihatag ngadto kaniya, aron ang matag tawo mao ang manubag sa iyang kaugalingon nga mga sala sa adlaw sa paghukom.”⁵

Si Alma nagtudlo nga “ang Ginoo dili makatan-aw sa sala uban sa labing gamay nga matang sa pagtugot.”⁶ Aron masabtan kini, atong ilahi ang sala gikan sa makasasala.

Pananglitan, dihang sila midala sa atubangan sa Manluluwas og babaye nga nakapanapaw, klaro nga nakasala, gitapos Niya ang kaso niining mga pulong: “Lumakaw ka, ug ayaw na pagpakasala.”⁷ Kana ang diwa sa Iyang pagpangalagad.

Ang kamatugtanon usa ka hiyas, apan sama sa tanang hiyas, kon masobrahan, mahimong bisyo. Magbantay kita sa “laang sa kamatugtanon” aron dili kita mabitik niini. Ang kamatugtanon sa nagkahuyang nga mga balaod

sa yuta sa pagtugot nga himoong legal ang mga buhat sa imoralidad dili mopakunhod sa espiritwal nga sangputanan nga moresulta sa pagsupak sa balaod sa Dios kabahin sa kaputli.

Ang tanan natawo nga may Kahayag ni Kristo, nga mogiya sa matag tawo sa pag-ila sa saktogikan sa sayop. Kon unsay buhaton nato nianang kahayag ug unsaon nato pagtubag niadtong mga pag-aghat nga magpuyo nga matarung kabahin sa pagsulay sa pagkamortal.

“Kay tan-awa, ang Espiritu ni Kristo gihatag ngadto sa matag tawo, siya masayud sa maayo gikan sa dautan; busa, ako mopakita nganha kaninyo sa paagi sa paghukom; kay ang matag butang nga modapit sa paghimo sa maayo, ug sa pagdani sa pagtuo diha kang Kristo, gipadala pinaagi sa gahum ug gasa ni Kristo; busa kamo mahimo nga masayud uban sa usa ka hingpit nga kasayuran nga kini gikan sa Dios.”⁸

Kita kinahanglang andam sa pagtubag sa pagdasig ug pag-aghat sa Espiritu Santo. Ang Ginoo dunay paagi sa paghatag og tiunay nga salabutan sa atong hunahuna aron pag-aghat, paggiya, pagtudlo, ug pagpasidaan nato. Tanang anak sa Dios masayud sa mga butang nga kinahanglan nilang masayuran dayon. Pagkat-on sa pagdawat ug pagbuhat sa pagdasig ug pagpadayag.

Sa tanan nakong nabasa ug natudlo ug nakat-unan, ang labing bililhon ug sagradong kamatuoran nga akong mahatag mao ang akong linain nga pagsaksi ni Jesukristo. Siya buhi. Nasayud ko nga Siya buhi. Ako Iyang saksi. Ug ako makapamatuod kabahin Kaniya. Siya ang atong Manluluwas, atong Manunubos. Niini ako sigurado. Niini ako mopamatuod sa pangalan ni Jesukristo, amen. ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. Boyd K. Packer, “Unfinished Composition,” 2012.
2. Isaias 32:17.
3. Doktrina ug mga Pakigsaad 38:30.
4. Tan-awa sa *Mga Pagtulun-an sa mga Presidente sa Simbahan: Joseph Smith* (2007), 253.
5. Doktrina ug mga Pakigsaad 101:78.
6. Alma 45:16.
7. Juan 8:11.
8. Moroni 7:16.

Ni Bishop Dean M. Davies

Ikaduhang Magtatambag sa Presiding Bishopric

Tinuod nga Tukuranan

Atong dawaton ang pagdapit sa Manluluwas sa pagduol Kaniya. Atong itukod ang atong kinabuhi sa luwas ug tinuod nga tukuranan.

Niadtong Oktubre 17, 1989, samtang nagdrayb pauli sa balay human sa trabaho, nagkaduol ko sa stoplight sa interseksyon sa Market ug Beale Street sa San Francisco, California. Nianang higayona gibati nako nga ang sakyanan miuyog ug naghunahuna, “Na-flat tingali akong ligid.” Sa padayon nga pag-uyog sa akong sakyanan, nabantayan nako nga ang bus morag duol ra kaayo ug naghunahuna, “Nabangga ko sa bus!” Dayon mas misamot pag-uyog ang sakyanan, ug naghunahuna, “Na-flat tingali ang upat nako ka ligid!” Apan dili diay flat ang ligid o tungod sa bus—kusog diay kaayo ang linog! Samtang naghunong ko sa may red light, dunay milihok sa dalan sama sa balod sa dagat paingon sa Market Street. Sa akong atubangan mao ang taas nga building nga mipaling-paling, ug ang mga brick nangahulog gikan sa karaanang building sa akong wala samtang nagpadayon ang linog.

Ang linog nga Loma Prieta miigo sa San Francisco Bay alas 5:04 sa hapon nianang adlaw ug mibilin og mga 12,000 ka tawo nga walay panimalay.

Ang linog nakamugna og grabe nga kaudat sa San Francisco Bay Area, labing makita sa humok nga mga yuta

sa San Francisco ug Oakland. Sa San Francisco, ang Marina District “natukod sa giabunohang yuta nga sinagulan og balas, lapok, mga dinahili, . . . ug ubang materyal nga dunay taas nga porsyento sa tubig. Ang ubang giabuno mga dinahili gikan sa San Francisco Bay human sa 1906 nga linog sa San Francisco.”¹

Pagka-1915, ang mga apartment gitukod diha sa yuta nga giabunohan.

Sa linog pagka-1989, ang tubigon nga mga lapok, balas, ug mga dinahili morag nahimong tubig, nga maoy hinungdan sa pagkahun-og sa mga building. Ang mga building wala matukod sa tinuod nga tukuranan.

Ang linog nga Loma Prieta nakaapekto sa daghang kinabuhi, lakip nako. Namalandong sa panghitabon nianang adlaw nasilsil sa akong hunahuna ug kasingkasing nga aron malampusong makasugakod sa mga bagyo, linog, ug kalamidad sa kinabuhi, kinahanglang natukod kita sa tinuod nga tukuranan.

Ang Nephite nga propeta nga si Helaman wala masayop sa pagklaro sa kaimportante sa pagtukod sa atong kinabuhi diha sa tinuod nga tukuranan, gani ang tukuranan ni Jesukristo: “Ug karon, akong mga anak, hinumdumi, hinumdumi nga kini diha sa lig-on nga sukaranan sa atong Manunubos, kinsa mao si Kristo, ang Anak sa Dios, nga kamo kinahanglan gayud motukod sa inyong tukuranan; nga sa panahon nga ang yawa mopadala sa iyang mapintas nga mga hangin, oo, ang iyang mga pana diha sa alimpulos, oo, sa diha nga ang tanan niya nga ulan nga yelo ug ang iyang mapintas nga unos mohampak diha kaninyo, kini walay gahum ibabaw kaninyo sa pagbitad kaninyo ngadto sa bung-aw sa pagkauyamot ug walay katapusan nga pagkaalaot, tungod sa lig-on nga sukaranan diin kamo natukod nga mao ang tinuod nga tukuranan, usa ka tukuranan diin kon ang mga tawo magtukod dili sila mapukan” (Helaman 5:12).

Sa pagtukod sa mga templo karon, mainampingong pagtagad gihatag sa pagdesinyo, konstruksyon, ug paggamit sa mga materyales sa building. Ang mabinantayong pagtesting sa mga yuta ug geology himoon sa dapit diin ang templo tukuron. Ang pagtuon sa hangin, ulan, ug kausaban sa panahon sa dapit gikonsiderar aron ang nahuman nga templo makasugakod dili lang sa unos ug klima nga komon sa dapit, apan ang templo gidesinyo ug gipahimutang nga makasugakod sa wala damha nga mga linog, bagyo, baha, ug ubang kalamidad nga

mahitabo. Kadaghanan sa mga templo, ang konkreto o gitumpi nga put-haw gilubong sa ilawom sa yuta aron mokupot sa tukuranan sa templo.

Sama sa tigdesinyo ug tigtukod sa atong panahon, ang atong mahigug-maon ug mabinationg Amahan sa Langit ug Iyang Anak dunay giandam nga mga plano, mga himan, ug uban pa nga kapanguhaan aron atong magamit sa pagtukod sa atong kaugalingon nga lig-on ug dili matarug. Ang plano mao ang plano sa kaluwasan, ang mahinungdanong plano sa kalipay. Ang plano usa ka klarong paghulagway ug pagsabut sa sinugdanan ug sa katapusan ug sa mahinungdanong mga lakang, lakip ang mga ordinansa, nga gikinahanglan sa tanang anak sa Amahan aron makabalik sa Iyang presensya ug mopuyo uban Kaniya sa kahangturan.

Ang hugot nga pagtuo, paghinul-sol, bunyag, gasa sa Espiritu Santo, ug paglahutay sa katapusan kabahin sa “mga blueprint” sa kinabuhi. Makatabang kini sa pagporma sa mahinungdanong baruganan nga mo-angkla sa atong kinabuhi ngadto sa Pag-ula ni Kristo. Kini moporma ug mohulma sa suporta nga istraktura sa kinabuhi sa tawo. Dayon, sama nga

ang mga plano sa templo dunay mga kinahanglanon [specification] nga modetalye sa instruksyon kon unsaon pagporma ug pagdugang sa mahinungdanong bahin, ang pag-ampo, pagbasa sa kasulatan, pag-ambit sa sakrament, ug pagdawat sa mga ordinansa sa priesthood nahimong “mga kinahanglanon” nga motabang sa pagdugang ug paghiusa sa istraktura sa kinabuhi.

Ang balanse nga paggamit niining kinahanglanon mahinungdanon kaayo. Pananglitan, sa pagmasa og semento, saktong gidaghanon sa balas, graba, semento, ug tubig ang gamiton aron makab-ot ang hilabihan ka lig-on. Ang sayop nga gidaghanon o dili pag-apil sa porsyon niining mga elemento makapahuyang sa semento ug dili makahimo sa importanting tumong niini.

Sa samang paagi, kon dili kita mohatag og tukmang balanse sa atong kinabuhi sa inadlaw nga pag-ampo ug pagbasa sa kasulatan, sinemanang pagpalig-on gikan sa pag-ambit sa sakrament, ug kanunayng pag-apil sa mga ordinansa sa priesthood sama sa mga ordinansa sa templo, kita anaa usab sa kakuyaw nga mohuyang ang espiritwal nga kalig-on.

Si Pablo, sa sulat ngadto sa mga taga-Efeso, miingon niining paagiha, diin atong magamit sa panginahanglan sa pagbalanse ug paghiusa sa pagpalambo sa atong kinaiya ug kalag: “Diha kaniya ang tibuok nga tinukod nausa ug nagatubo ngadto sa pagkatemplo nga balaan diha sa Ginoo” (Mga Taga-Efeso 2:21).

Ang pag-ampo usa sa labing nag-una ug importanting tukuranan sa mahinungdanong baruganan sa atong pagtuo ug kinaiya. Pinaagi sa pag-ampo makapahayag kita sa atong pasalamat, gugma, ug debosyon sa Dios. Pinaagi sa pag-ampo makatugyan kita sa atong kabubut-on ngadto Kaniya ug makadawat og kalig-on aron mahisubay sa Iyang pagtulun-an. Ang pag-ampo mao ang paagi sa atong pagtinguha sa Iyang impluwensya sa atong kinabuhi, gani pagpadayag.

Si Alma mitudlo, “Pakigtambag uban sa Ginoo sa tanan nimo nga buhaton, ug siya moagak kanimo alang sa kaayohan; oo, kon ikaw mohigda sa gabii higda ngadto sa Ginoo, nga siya mobantay diha kanimo sa imong pagkatulog; ug kon ikaw mobangon sa buntag himoa nga ang imong kasingkasing puno sa mga pasalamat ngadto sa Dios; ug kon ikaw mobuhat

niini nga mga butang, ikaw pagabayawon sa katapusan nga adlaw” (Alma 37:37).

Ang pagpakigbahin sa atong hunahuna, pagbati, ug tinguha ngadto sa Dios pinaagi sa sinserong pag-ampo kinahanglang mahimong sama kaimportante sa paginhawa ug pagkaon.

Ang pagsiksik sa kasulatan kada adlaw molig-on usab sa atong pagtuo ug kinaiya. Ingon nga kita nagkinahanglan og pagkaon sa atong lawas, ang atong espiritu ug kalag mabusog ug malig-on pinaagi sa pagbusog sa mga pulong ni Kristo nga anaa sa sinulat sa mga propeta. Si Nephi mitudlo, “Pagbusog sa mga pulong ni Kristo; kay tan-awa, ang mga pulong ni Kristo magtug-an kaninyo sa tanan nga mga butang nga inyong buhaton” (2 Nephi 32:3).

Ang pagbasa sa kasulatan maayo, ang pagbasa lang niini dili igo nga makuha ang tanang mga pagtulun-an sa Manluluwas. Ang pagsiksik, pagpamalandong, ug paggamit sa pulong ni Kristo sama sa gitudlo sa kasulatan makahatag og kaalam ug kahibalo lapas pa sa mortal nga panabut. Kini molig-on sa atong pasalog ug mosangkap sa espiritalidad sa pagbuhat kutob sa atong mahimo diha sa tanang sitwasyon.

Usa sa labing importante nga lakang aron malig-on atong kinabuhi ug magpabiling lig-on nga maanaa sa tukuranan sa Manluluwas mao ang takus nga pag-ambit sa sakrament kada semana. Ang ordinansa sa sakrament makapahimo sa tanang miyembro sa Simbahan nga mamalandong nang daan sa iyang kinabuhi, sa paghunahuna sa mga gibuhay o wala mabuhay nga angayng hinulsulan, ug dayon moambit sa pan ug tubig agig paghinumdom sa lawas ug dugo ni Jesukristo, usa ka pagsaksi sa Iyang Pag-ula. Kon kita moambit uban sa sinseridad ug pagpaubos, atong mabag-o ang mahangturong pakigsaad, malimpyohan ug mabalaan, ug madaawat ang saad nga kita makabaton sa Iyang Espiritu uban kanato kanunay. Ang Espiritu mahimong matang sa usa ka mortar, usa ka sumpay nga dili lang mobalaan apan mopahinumdom

nato sa tanang butang ug balik-balik nga mopamatuod kang Jesukristo. Ang takus nga pag-ambit sa sakrament molig-on sa atong personal nga koneksyon sa tukuranan nga bato, gani si Jesukristo.

Atol sa Iyang pangalagad ang Manluluwas nagtudlo uban sa gugma ug kaklaro sa mga doktrina, baruganan, ug mga buhat nga mopreserbar sa atong kinabuhi ug molig-on sa atong kinaiya. Sa panapos sa Wali sa Bukid, Siya miingon:

“Busa, kinsa kadto nga nakadungog niining akong mga pulong ug nagbuhat kanila, Ako motandi kaniya sa usa ka maalamon nga tawo, [kinsa] nagtukod sa iyang balay diha ibabaw sa usa ka bato—

“Ug mibundak ang ulan, ug miabut ang mga lunop, ug mihuros ang mga hangin, ug mihampak niana nga balay; apan kini wala matumba, tungod kay kini gitukod diha ibabaw sa bato.

“Ug ang tanan nga nakadungog sa akong gipamulong ug dili mobuhat niini ikatandi siya ngadto sa usa ka tawo nga buang, [kinsa] nagtukod sa iyang balay diha ibabaw sa balas—

“Ug mibundak ang ulan, ug miabut ang mga lunop, ug mihuros ang mga hangin, ug mihampak niana nga balay; ug kini natumba, ug hilabihan ang

pagkahugno niini” (3 Nephi 14:24–27; tan-awa usab sa Mateo 7:24–27).

Mga kaissoonan, walay usa nato nga motuyo og tukod sa atong panimalay, dapit nga trabahoan, o sagradong mga balay alampoonan diha sa balas o dinahili o walay saktong plano o materyales. Atong dawaton ang pagdapat sa Manluluwas sa pagduol Kaniya. Atong itukod ang atong kinabuhi sa luwas ug tinuod nga tukuranan.

Ako mopamatuod nga sa pag-angkla sa atong kinabuhi ngadto ni Jesukristo ug sa Iyang Pag-ula ug pagsunod gayud sa Iyang plano alang sa atong kalipay, lakip ang kada adlaw nga pag-ampo, pagtuo sa kasulatan, ug sinemana nga pag-ambit sa sakrament, kita malig-on; kita makasinati og personal nga kalamboan ug mahangturong pagkakabig, kita mas maandam nga makasugakod sa mga unos ug kalamidad sa kinabuhi; kita makasinati sa kalipay nga gisaad; ug kita magmasaligon nga ang atong kinabuhi natukod sa tinuod nga tukuranan—usa ka tukuranan nga dili gayud mapukan. Sa sagradong pangalan ni Jesukristo, amen. ■

MUBO NGA SULAT

1. Tan-awa sa “1989 Loma Prieta Earthquake,” wikipedia.org/wiki/1989_Loma_Prieta_earthquake.

Ni Elaine S. Dalton

Bag-ohay lang Gi-release isip Kinatibuk-ang
Presidente sa Young Women

Kami mga Anak nga Babaye sa Atong Langitnong Amahan

Isip mga anak nga babaye sa Dios, matag usa nato talagsaon ug managlahi sa atong kahimtang ug kasinatian. Apan ang atong bahin importante—kay kita importante.

Kada semana ang batan-ong mga babaye sa tibuok kalibutan molsulti sa tema sa Young Women. Bisan unsang pinulongan, matag higayon nga makadungog ko niining mga pulonga, “Kami mga anak nga babaye sa atong Langitnong Amahan, kinsa nahigugma kanamo, ug kami nahigugma Kaniya,”¹ ang Espiritu mopamatuod nako nga kini tinuod. Wala lang kini nagmatuod sa atong pagkatawo—kon kinsa kita—apan pag-ila usab kon kang kinsa kita. Kita mga anak nga babaye sa nahimaya nga binuhat!

Sa matag nasud ug kontinente, nakahimamat ko og masaligon, malalamon nga batan-ong mga babaye, puno sa kahayag, nalunsay sa kakugi ug pagsulay, nga dunay putli ug simple nga pagtuo. Sila mahiyason. Sila nagtuman sa pakigsaad kinsa “mobarug ingon nga mga saksi sa Dios sa tanan nga mga panahon ug diha sa tanan nga mga butang, ug diha sa tanan nga mga dapit.”² Sila nasayud kon si

kinsa sila ug sila adunay dakong bahin sa pagtukod sa gingharian sa Dios.

Sa kolehiyo pa ko, sakop ko sa BYU International Folk Dancers. Usa ka ting-init ang among grupo adunay kahigayonan sa pag-tour sa mga

misyon sa Europe. Lisud kadto nga ting-init para nako kay pipila pa lang ka bulan ang milabay ang akong amahan wala damha namatay. Samtang didto mi sa Scotland, mibati gyud ko og kamingaw ug nawad-an og kadasig. Nanayaw mi nianang gabhiona sa chapel, ug human sa among pasundayag, miadto mi sa mission home nga tupad niini. Samtang naglakaw ko, nakakita ko og bato nga gibutang sa nindot nga hardin dapit sa may gate. Sa bato akong nabasa, “Bisan unsa ka pa, himoa og maayo ang imong bahin.” Nianang higayuna natandog ko niining mga pulonga, ug gibati nako nga ang gahum sa langit mitabang nako ug mihatag niining mensahe. Nasayud ko nga nakaila nako ang mahigugmaong Langitnong Amahan. Mibati ko nga wala ko mag-inusara. Nagbarug ko sa hardin nga naghilak. “Bisan unsa ka pa, himoa og maayo ang imong bahin.” Kanang yanong pamahayag mibag-o sa akong panglantaw nga ang Langitnong Amahan nakaila nako ug dunay plano sa akong kinabuhi, ug ang espiritu mitabang nako nga masabtan nga ang akong bahin importante.

Wala madugay akong nasayran nga kining panultihon nakapadasig ni propeta David O. McKay samtang nagmisyon siya sa Scotland. Nakita niya kini sa bato sa usa ka building panahon nga nawad-an siya og

Sydney, Australia

kadasig sa iyang kinabuhi ug sa iyang misyon, ug ang mga pulong midasig kaniya. Milabay ang katuigan dihang ang building giguba na, nakigsabut siya nga kuhaon ang bato ug gibutang kini sa hardin sa mission home.³

Isip mga anak nga babaye sa Dios, matag usa nato talagsaon ug managlahi sa atong kahimtang ug kasinatian. Apan ang atong bahin importante—kay *kita* importante. Ang atong nahimo kada adlaw sa pag-amuma, pagtudlo, ug pag-atiman sa uban tingali yano ra, minus, lisud, ug makapaubos usahay, apan kon hinumduman nato ang unang linya sa tema sa Young Women—“Kami mga anak nga babaye sa atong Langitnong Amahan, kinsa nahigugma kanamo”—makahimo kini og kalainan sa atong relasyon ug sa atong pagtabang.

Bag-ohay lang ang akong buotan nga 92 anyos nga inahan namatay. Mibiya siya sama ra sa iyang pagpaka-buhi—hilum kaayo. Ang iyang kinabuhi dili mao kon unsay iyang giplano. Ang iyang bana, akong amahan, namatay sa edad nga 45, nagbilin niya og tulo ka anak—ako ug duha nako ka igsoong lalaki. Nagpuyo siya og 47 ka tuig nga biyuda. Gisuportahan niya ang among pamilya sa pagtudlo diha sa eskwelahan sa tibuok adlaw ug pagtudlo og piano inigka gabii. Nag-atiman

siya sa iyang tigulang nga amahan, akong lolo, nga nagpuyo sa pikas balay. Gisiguro niya nga kaming tanan makaeskwela sa kolehiyo. Gani, miinsister siya niini aron mahimo mi nga “magtatampo.” Ug wala gayud siya mo-reklamo. Nagtuman siya sa iyang mga pakigsaad, ug tungod niini, naangkon niya ang gahum sa langit sa pagpanalangin sa among pamilya ug paghimo og milagro usahay. Misalig siya sa gahum sa pag-ampo, sa priesthood, ug mga pakigsaad. Matinud-anon siya sa iyang pagserbisyo sa Ginoo. Ang makanunayon niya nga debosyon nakapalig-on namo, iyang mga anak. Kanunay niyang balik-balikon ang kasulatan: “Ako, ang Ginoo, mapugos sa pagtuman kon kamo mobuhat sa unsa nga Ako misulti; apan kon kamo dili mobuhat sa unsa nga Ako misulti, kamo dili makaangkon og saad.”⁴ Kini ang iyang motto, ug siya nasayud nga kini tinuod. Nakasabut siya kon unsa ang motuman sa pakigsaad. Wala siya mailhi sa kalibutan. Dili siya gusto niana. Siya nakasabut kon si kinsa siya—anak nga babaye sa Dios. Gani, ang masulti bahin sa among inahan nga iyang nahimo og maayo ang iyang bahin.

Kabahin sa mga babaye ug mga inahan, si Presidente Gordon B. Hinckley kausa miingon:

“Kinahanglan nga dili nato kalimtan ang kalig-on sa mga kababayan-an. . . . Ang mga inahan mao gyuy maka-apekto sa mga kinabuhi sa mga anak. . . . Ang mga inahan mao ang moamama kanila ug modala nila sa mga pamaagi sa Ginoo. Ang ilang impluwensya dako kaayo. . . .

“ . . . Sila ang tiglalang sa kinabuhi. Sila ang tig-amuma sa mga bata. Sila ang mga magtutudlo sa batan-ong mga babaye. Sila ang atong gikinahanglang mga kauban. Sila ang atong isig ka trabahante sa pagtukod sa gingharian sa Dios. Pagkadako sa ilang tahas, pagkanindot sa ilang kontribusyon.”⁵

Busa unsaon sa inahan ug amahan sa pagsilsil sa pinanggagang anak nga babaye sa mahangturong kamatuoran nga siya anak nga babaye sa Dios? Unsaon nato sa pagtabang niya nga mobiya sa kalibutanong mga butang ug molakaw paingon sa gingharian sa Dios?

Sa nagkunhod nga moralidad sa kalibutan, ang batan-ong mga babaye nagkinahanglan og mga babaye ug mga lalaki nga “mobarug ingon nga mga saksi sa Dios sa tanan nga mga panahon ug diha sa tanan nga mga butang, ug diha sa tanan nga mga dapit.” Mas labaw kini kaimportante karon. Ang batan-ong mga babaye

nagkinahanglan og inahan ug magtutudlo nga nagpakita sa hiyasnon nga pagkababaye. Mga inahan, ang inyong relasyon sa inyong anak nga babaye importante kaayo, ug ingon man ang inyong ehemplo. Kon giunsa ninyo paghigugma ug pagtahud ang iyang amahan, ang iyang priesthood, ug ang iyang balaanong tahas makita diha sa kinaiya sa inyong anak nga babaye.

Unsa nga bahin nga kita kinahanglang “mohimo og maayo”? Ang pamahayag kabahin sa pamilya klaro:

“Ang plano sa Dios, mao nga ang mga amahan mangulo sa ilang mga pamilya diha sa gugma ug sa pagkamatang ug may kapangakohan sa pagsangkap sa mga kinahanglanon sa kinabuhi ug sa pagpanalipod alang sa ilang mga pamilya. Ang unang mga kapangakohan sa mga inahan mao ang pag-atiman sa ilang mga anak. Niining sagrado nga mga kapangakohan, ang mga amahan ug mga inahan adunay katungdanan sa pagtabang sa usag usa ingon nga magkauban. . . .

“Kami mopahimangno nga ang tagsa-tagsa kinsa makalapas sa mga pakigsaad sa kaputli, kinsa moabusos sa ilang kapikas o mga anak, o kinsa mapakyas sa pagtuman sa mga kapangakohan sa pamilya moabut ang adlaw nga mobarug nga adunay tulubagon sa atubangan sa Dios.”⁶

Sa imoral nga katilingban sa panahon ni Mormon, naguol siya nga ang mga babaye gikuhaan nianang labing mahal ug bililhon labaw sa tanan nga mga butang—ilang hiyas ug kaputli.⁷

Usab akong usbon ang panawagan nga mobalik ngadto sa hiyas. Ang hiyas mao ang kalig-on ug gahum sa mga anak nga babaye sa Dios. Unsay mahitabo sa kalibutan kon ang hiyas—sundanang sa hunahuna ug pamatasan nga gibase sa taas nga sumbanan sa moralidad, lakip ang kaputli⁸—ibalik sa atong katilingban nga mao ang labing bililhon? Kon ang imoralidad, pornograpiya, ug pangabusos mokunhod, modiyutay ba ang naguba nga kaminyoon, naguba nga kinabuhi, nasakitan nga kasingkasing? Ang media motahud ba imbis ipakaubos ang bililhong mga anak nga babaye sa Dios? Kon ang tanang tawo

nakasabut gayud sa kaimportante sa pamahayag nga “Kami mga anak nga babaye sa atong Langitnong Amahan,” unsaon kaha pagtagad ang mga babaye?

Pipila ka tuig ang milabay, dihang hapit na mahuman ang Conference Center, misulod ko niining sagradong building dapit sa balcony nga nag-sul-ob og gahi nga kalo ug antipara, andam sa pag-vacuum sa carpet nga gitabangan og taud sa akong bana. Asa karon ang rostrum nahimutang, sa atubangan niini adunay traktor nga mohakot sa mga abug, nagpasabut nga ang abug sa building baga kaayo. Inig lugdang niini, moadto kini sa bag-ong carpet. Ang akong bahin mao ang pag-vacuum. Busa, kanunay kong nag-vacuum. Human sa tulo ka adlaw ang akong gamayng vacuum naguba!

Pagkahapon sa wala pa ang unang kinatibuk-ang komperensya niining nindot nga building, gitawag ko sa akong bana. Ibutang na niya ang katapusang piraso sa carpet—niining makasaysayanong pulpito.

Nangutana siya, “Unsay kasulatan nga akong isulat sa luyo niining carpet?”

Ug miingon ko, “Mosiah 18:9: ‘Mobarug ingon nga [usa ka saksi] sa Dios sa tanan nga mga panahon ug diha

sa tanan nga mga butang, ug diha sa tanan nga mga dapit.’”

Sa lisud kaayo nga kalibutan, kini ang akong nakita nga gipangbuhat sa batan-ong mga babaye ug sa mga babaye sa Simbahan. Impluwensya sila alang sa kaayohan. Sila hiyasnon ug ehemplo, intelihente ug kugihan. Naghimo sila og kalainan tungod kay lahi *sila*. Nahimo nila og maayo ang ilang bahin.

Kaniadto dihang nag-vacuum ko niining carpet—nankingamot sa paghimo og maayo sa akong gamayng bahin—wala ko kahibalo nga moabut ang adlaw nga mobarug ko sa carpet niining pulpito.

Karon isip anak nga babaye sa Dios, ako mobarug isip saksi nga Siya buhi. Si Jesus mao ang Kristo. Siya ang atong Manunubos. Pinaagi sa Iyang walay kinutuban nga maulaong sakripisyo nga moabut ang adlaw nga mopuyo ko uban Niya—nasulayan, putli, ug na-sealed sa mahangturong pamilya. Ako mopasalamat Niya sa pribilehiyo nga nahimong babaye, asawa, ug inahan. Ako mopamatuod nga kita gigiyahan og propeta sa Dios, si Presidente Thomas S. Monson, ug mapasalamaton ko sa matarang nga mga lalaki, kansang gahum sa priesthood nakapanalangin sa akong kinabuhi. Ug ako kanunayng mapasalamaton sa kalig-on nga akong nadawat pinaagi sa gahum sa walay kinutubang Pag-ula sa Manluluwas samtang nankingamot ko sa “paghimo og maayo sa [akong] bahin.” Sa pangalan ni Jesukristo, amen. ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. *Personal nga Kauswagan sa Young Women* (booklet, 2009), 3.
2. Mosiah 18:9.
3. Tan-awa sa Matthew O. Richardson, “‘What E'er Thou Art, Act Well Thy Part': John Allan's Albany Crescent Stone,” *Journal of Mormon History*, vol. 33 (Fall 2007), 31–61; Francis M. Gibbons, *David O. McKay: Apostle to the World, Prophet of God* (1986), 45.
4. Doktrina ug mga Pakigsaad 82:10.
5. Gordon B. Hinckley, “Magbarug nga Lig-on ug Dili Matarug,” *Tibuok Kalibutan nga Miting sa Pagbansay sa Pagpangulo*, Ene. 10, 2004, 23.
6. “Ang Pamilya: Usa ka Pamahayag ngadto sa Kalibutan,” *Liahona*, Nob. 2010, 129.
7. Tan-awa sa Moroni 9:9.
8. Tan-awa sa *Personal nga Kauswagan sa Young Women*, 70.

Ni Elder Craig A. Cardon
Sa Seventy

Ang Manluluwas Gusto nga Mopasaylo

*Nahigugma ang Ginoo kanato ug gusto nga kita
makasabut sa Iyang pagkaandam sa pagpasaylo.*

Panahon sa mortal nga pangalagad sa atong Manluluwas, daghan ang misunod Kaniya, lakip sa mga escriba ug mga Pariseo, “gikan sa tanang kabalayan sa Galilea, . . . Judea, ug gikan sa Jerusalem.”¹ Usa ka masakiton, paralitiko nga tawo nga nagtinguha nga mamaayo gidala ngadto sa dakong panagpundok, apan dili makaduol ngadto sa Manluluwas, ang iyang mga higala midala kaniya ngadto sa atop sa balay diin anaa ang Manluluwas ug gipaubos siya. Pagkakitang niining hugot nga pagtuo, uban sa dakong katuyoan nga wala pa mahibaloi sa Iyang mga tigpaminaw, ang Manluluwas mipahayag, “Tawo, ang imong sala gipasaylo na kanimo.”²

Nakapasurprisa tingali kini sa tawo, ug bisan ang mga kasulatan walay gisulti sa iyang reaksyon, tingali siya naghunahuna kon ang Manluluwas nakasabut ba gyud nganong naa siya.

Ang Manluluwas nasayud nga daghang mga tawo ang misunod Kaniya tungod sa Iyang dagkong mga milagro. Iya nang gihimo ang tubig ngadto sa bino,³ mipagawas sa dautang mga espiritu,⁴ giayo ang anak sa opisyal,⁵ ang sanlahon,⁶ ang babayeng ugangan ni Pedro,⁷ ug daghan pa.⁸

Apan niining paralitiko nga tawo, ang Ginoo mipili sa pagpakita og ebidensya sa disipulo ug sa kaaway sa Iyang talagsaong tahas isip Manluluwas sa kalibutan. Nakadungog sa mga pulong sa Manluluwas, ang mga escriba ug mga Pariseo nagsugod sa pagpangatarungan sa ilang mga kaugalingon, ignoranting nagsulti og panamastamas samtang nag-ingon nga ang Dios lamang ang makapasaylo sa sala. Nakamatikod sa ilang mga hunahuna, ang Manluluwas misulti kanila, nag-ingon:

“Ngano bang nangutana man kamo diha sa inyong mga kasingkasing?”

“Kay hain bay labi pang masayon, ang pag-ingon ba, Ang imong sala gipasaylo na kanimo; o ang pag-ingon ba, Bumangon ka ug paglakaw?”⁹

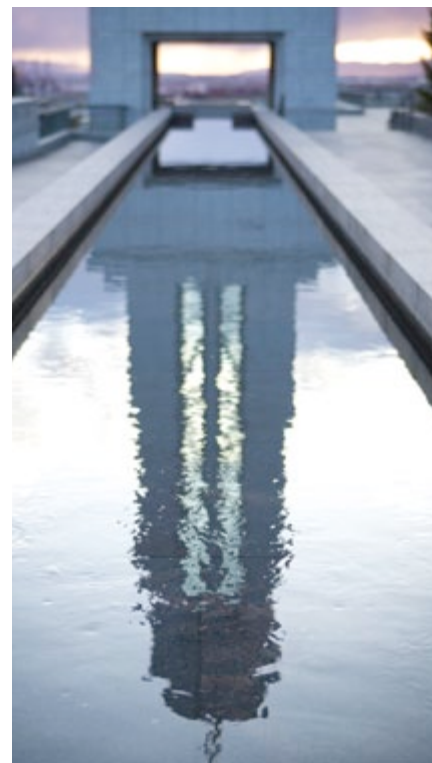
Wala magpaabut sa ilang tubag, ang Manluluwas mipadayon, “Apan aron kamo mahibaloi nga ang Anak sa Tawo may kagahum diay *dinhi sa yuta* sa pagpasaylog mga sala, [Dayon Siya miatubang ngadto sa paralitiko nga tawo] ako magaingon kanimo, Bangon, dad-a ang imong gihigdaan ug pumauli ka sa imong balay.”¹⁰ Ug iyang gihimo!

Pinaagi niining milagroso nga

pisikal nga pagkaayo, ang Manluluwas mimatuod kanatong tanan niining walay katapusang mas gamhanan nga espirituhanong kamatuoran: ang Anak sa Tawo mopasaylo og mga sala!

Samtang kini nga kamatuoran andam nga dawaton sa tanang mga tumutuo, ang wala kaayo mailhi mao ang importante nga kauban sa kamatuoran: ang Manluluwas mopasaylo sa mga sala “dinhi sa yuta,” ug dili sa Katapusang Paghukom. Siya mohimo nato nga may tulubagon *sa* tanan natong mga sala.¹¹ Dili Siya gusto nga mobalik kita sa atong mga sala kaniadto.¹² Apan kon kita maghinulsol ug mosunod sa Iyang ebanghelyo, Siya mopasaylo nato.¹³

Niini nga pagpasaylo atong makita ang makahimo *ug* ang matubsanong gahum sa Pag-ula nga nagkauyon ug mabinationong gigamit. Kon kita mobansay og hugot nga pagtuo diha ni Ginooong Jesukristo, ang gahum sa Iyang Pag-ula *molig-on* nato sa higayon sa atong panginahanglan,¹⁴ ug ang Iyang matubsanong gahum *nagbalaan* nato samtang kita “[mosalikway] sa kinaiyanhon nga pagkatawo.”¹⁵ Makahatag kini og paglaum sa tanan, ilabi na niadtong kinsa mobati nga ang

sa akong atubangan ug mangayo og pasaylo,” ug dayon siya midugang og pasidaan, “kinsa wala makasala ngadto sa kamatayon.”²⁴ Samtang ang Ginoo “dili makatan-aw diha sa sala uban sa labing gamay nga matang sa pagtugot,”²⁵ apan Siya mihatag og kalainan sa nalambigit nga kabug-aton sa ubang mga sala. Iyang gitudlo nga walay kapasayloan sa “pagpanamastamas batok sa Espiritu Santo.”²⁶ Iyang gipahayag ang kabug-at sa pagpatay²⁷ ug mihatag og gibug-aton sa kaseryoso sa sekswal nga sala sama sa pagpanapaw.²⁸ Kabahin sa gibalik-balik nga seryoso nga sekswal nga sala, Iyang gipahibalo ang nagkalisud sa pagdawat sa Iyang kapasayloan.²⁹ Ug Siya miingon nga “siya kinsa nakasala batok sa labaw nga dako nga kahayag makadawat sa labaw nga dako nga panghimaraut.”³⁰ Apan, sa Iyang kalooy, mitugot Siya og kalamboan sa taas nga panahon kay sa pagpamugos sa diha-diha nga kahingpitan. Bisan sa kadaghan sa mga sala tungod sa kahuyang sa pagka-mortal, bisan kapila kita maghinulsol ug mangayo sa Iyang kapasayloan, Siya mopasaylo kanunay.³¹

Tungod niini, kitang tanan, lakip niadtong nakigbisog sa pagbuntog sa mga makaadik nga kinaiya sama sa drugas o pornograpiya ug niadtong suod nila, makahibalo nga ang Ginoo moila sa atong matarung nga mga paningkamot ug mahigugma-ong mopasaylo kon makompleto ang paghinulsol, “Hangtud kapitoan ka pito.” Apan wala kini magpasabut nga ang usa ka tawo *mahimong* makasala pag-usab nga dili masilotan.³²

Ang Ginoo interesado kanunay sa atong mga kasingkasing,³³ ug ang pagpangatarungan sa sayop nga pagtuo dili makapawala sa sala.³⁴ Niini nga dispensasyon ang Ginoo mipasidaan sa usa sa Iyang mga sulugoon batok sa pagpangatarungan pinaagi sa pagpahayag, “Himoa nga [siya] maulaw sa pundok sa Nicolaitane ug sa ilang tanan nga tinago nga mga pagkasalawayon.”³⁵ Ang mga Nicolaitane mao ang karaan nga relihiyoso nga sekta nga nangangkon og pagtugot sa pagbuhay og sekswal nga sala pinaagi sa hiyas sa grasya sa Ginoo.³⁶ Wala kini

nagbalik-balik nga kahuyang sa tawo lapas sa pagkaandam sa Manluluwas sa pagtabang ug pagluwas.

Sa paglamdag sa Manluluwas sa atong panabut,¹⁶ Sa makausa si Pedro nangutana kon kapila siya kinahanglang mopasaylo sa iyang igsoon ug dayon nangutana, “Makapito ba?” Sa pagkatinuod kana sobra na sa gikinahanglan. Apan ang tubag sa Manluluwas mibukas og dako sa pultahan ngadto sa *Iyang* maloloy-on nga kasingkasing: “*Wala* Ako mag-ingon kanimo, nga makapito: kondili, kapitoan ka pito.”¹⁷

Nahigugma ang Ginoo kanato ug gusto nga kita makasabut sa Iyang pagkaandam sa pagpasaylo. Sobra sa 20 ka okasyon diha sa Doktrina ug mga Pakigsaad, ang Ginoo misulti ngadto sa Iyang gipamulungan, “Ang imong mga sala gipasaylo diha kanimo,” o sa susama nga mga pulong.¹⁸ Mga katunga niadtong nga mga okasyon, ang mga pulong sa Ginoo gidirekta ilabi na ngadto ni Propeta Joseph Smith, usahay siya lang ang giistoryahan, usahay naglakip sa uban.¹⁹ Ang una niini narekord niadtong 1830, ang katapusan niadtong 1843. Sa ingon, sa milabay nga katuigan, ang Ginoo mibalik-balik sa pagsulti ni Joseph, “Ang imong mga sala gipasaylo na diha kanimo.”

Samtang si Joseph wala “[ma]sayop sa usa ka dako o bug-at nga mga sala,”²⁰ hinumduman gyud nato pagayo nga uban sa pipila ka eksepsyon, ang “kapitoan ka pito” wala mag-limit sa kapasayloan sumala sa pagkaser-yoso sa sala.

Samtang namulong ngadto sa mga elder nga nagpundok sa Kirtland, ang Ginoo miingon, “Ako buot nga kamo kinahanglan mobuntog sa kalibutan; *busa* Ako adunay kapuangod diha kaninyo.”²¹ Nasayud ang Ginoo sa atong kahuyang ug sa mahangturong mga sangputanan sa “kalibutan” sa dili hingpit nga mga lalaki ug mga babaye.²² Ang pulong *busa* niini nga bersikulo mao ang Iyang pagpahayag nga pinaagi lamang sa hiyas sa Iyang kapuangod nga kita sa katapusan “makabuntog sa kalibutan.” Sa unsa paagi nga gipakita kana nga kapuangod? Ngadto niining mao nga mga elder sa Kirtland, Siya miingon, “Ako nagpasaylo kaninyo sa inyong mga sala.”²³ *Ang Manluluwas gusto nga mopasaylo.*

Dili angay tuohan nga kini nga pagpasaylo nahitabo nga wala ang paghinulsol. Sa pagkatinuod, ang Ginoo mipahayag, “Ako, ang Ginoo mopasaylo sa mga sala ngadto niadtong kinsa mokumpisal sa ilang mga sala

makapahimuot sa Ginoo.³⁷ Anaa lang gihapon ang Iyang kalooy ug grasya kon ang “[atong] mga kasingkasing wala matagbaw. Ug [kita] wala mosunod sa kamatuoran, apan nahimuot diha sa dili pagkamatarung.”³⁸ Hinoon, human nato mabuhat ang tanan,³⁹ ang Iyang kalooy ug grasya mao ang mga paagi diin “sa pagpadayon sa panahon”⁴⁰ atong mabuntog ang kalibutan pinaagi sa gahum sa Pag-ula. Pinaagi sa mapainubsanong pagtinguha niining bililhong gasa, nga ang “mahuyang nga mga butang nga mahimo nga malig-on [ngari kanato],”⁴¹ ug pinaagi sa *Iyang* kalig-on, kita makahimo nianang dili gayud nato mahimo.

Ang Ginoo nagtan-aw sa kahayag nga atong nadawat,⁴² sa tinguha sa atong mga kasingkasing,⁴³ ug sa atong mga aksyon,⁴⁴ ug kon kita maghinulsol ug mangayo sa Iyang kapasayloan, Siya mopasaylo. Samtang atong i-konsiderar ang atong kaugalingong mga kinabuhi ug ang mga kinabuhi sa atong mga minahal ug mga kaila, kita andam gayud nga mopasaylo sa atong mga kaugalingon ug sa uban.⁴⁵

Ang *Isangyaw ang Akong Ebanghelyo* naghisgot sa kalisud sa pagbuntog sa makaadik nga kinaiya ug nag-awhag sa mga lider sa priesthood ug mga miyembro nga “dili makuratan o mawad-an og paglaum” kon ang mga investigator o bag-ong mga miyembro nanglimbasug niini nga mga problema. Hinoon, gitambagan kita nga “magpakita og pagsalig sa indibidwal ug dili mohukom . . . [isipon] nga usa ka temporaryo ug masabtan ra nga sitwasyon.”⁴⁶ Mas gamay ba ang atong mahimo sa atong kaugalingong mga anak o mga sakop sa pamilya nga nakigbisog sa susamang mga problema, nga temporaryong mitipas sa dalan sa pagkamatarung? Sa pagkatinuod sila nagkinahanglan sa atong pagkamakanunayon, pailub, ug gugma—ug oo, sa atong pagpasaylo.

Sa kinatibuk-ang komperensya niadtong Oktubre, si Presidente Monson mitambag:

“Atong hinumduman nga mahimo nga mausab ang mga tawo. Mahimo nilang talikdan ang ngil-ad nga mga kinaiya. Makahinulsol sila sa mga kalapasan. . . .

“. . . Kita makatabang aron mabuntog nila ang ilang mga sayop. Atong palamboon ang kapasidad sa pagtan-aw sa mga tawo *dili* kon unsa sila karon apan kon unsa sila sa umaabut.”⁴⁷

Sa unang komperensya sa Simbahan, susama niini nga komperensya, ang Ginoo misulti sa mga miyembro: “Sa pagkatinuod Ako moingon nganha kanimo, kamo limpyo, apan dili tanan; . . .

“Kay ang *tanan nga unod* madunton diha sa akong atubangan. . . .

“. . . Kay sa pagkatinuod ang uban kaninyo nakasala sa akong atubangan, *apan Ako magmaloloy-on ngadto sa inyong kahuyang.*”⁴⁸

Ang Iyang mensahe pareho ra karon.

Ang Ginoo nakahibalo unsay atong giatubang, nga kitang tanan makasala ug balik-balik “makabsan sa himaya sa Dios”⁴⁹. Iyang gipadala ang Iyang Anak, kinsa “nasayud sa kahuyang sa tawo ug unsaon sa pagtabang kanila kinsa natintal.”⁵⁰ Ang Iyang Anak nagtudlo kanato sa “pag-ampo sa kanunay aron [kita] *dili* makasulod ngadto sa pagtintal.”⁵¹ Giingnan kita nga “mangamuyo ngadto [sa Dios] alang sa *kalooy*; kay siya gamhanan sa pagluwas.”⁵² Mimando Siya nato sa paghinulsol⁵³ ug sa pagpasaylo.⁵⁴ Bisan tuod ang paghinulsol dili sayon, samtang kita maningkamot sa pag-sunod sa Iyang ebanghelyo, Iyang gihatag kini nga saad: “Sa pagkatinuod Ako moingon nganha kaninyo, bisan

pa sa [inyong] mga sala, ang *akong kasingkasing napuno sa kapuangod [nganha kaninyo]*. Ako dili mosalikway [kaninyo] sa hingpit; *ug sa adlaw sa kaligutgut Ako mahinumdom nga magmaloloy-on.*”⁵⁵ Ang Manluluwas gusto nga mopasaylo.

Kada semana ang Mormon Tabernacle Choir magsugod sa makadasig nga sibya niini uban sa makabayaw nga mga pulong sa sinati nga himno ni William W. Phelps nga “Gently Raise the Sacred Strain.” Dili ingon ka pamilyar ang makahupay nga mga pulong sa ikaupat nga bersikulo:

Balaan, balaan ang Ginoo.

Bililhon, bililhon iyang pulong: . . .

Paghinulsol ug pagpakabuhi;

Bisan inyong sala mapula,

*O, paghinulsol, ug siya mopasaylo.*⁵⁶

Dapiton ko kamo sa paghinumdom ug pagtuo sa mga pulong sa Ginoo ug sa pagbansay og pagtuo Kaniya ngadto sa paghinulsol.⁵⁷ Siya nahigugma kaninyo. Gusto Siya nga mopasaylo. Ako mopamatuod sa sagradong pangalan ni Jesukristo, amen. ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. Lucas 5:17; tan-awa usab sa Marcos 2:2.
2. Lucas 5:20; tan-awa usab sa Mateo 9:2; Marcos 2:5.
3. Tan-awa sa Juan 2:1–11.
4. Tan-awa sa Marcos 1:21–28; Lucas 4:33–37.
5. Tan-awa sa Juan 4:46–54.
6. Tan-awa sa Mateo 8:1–4; Marcos 1:40–45; Lucas 5:12–15.
7. Tan-awa sa Mateo 8:14–15; Marcos 1:29–31; Lucas 4:38–39.
8. Tan-awa sa Mateo 8:16–17; Marcos 1:32–34; Lucas 4:40–41.
9. Lucas 5:22–23; tan-awa usab sa Mateo 9:3–5; Marcos 2:6–9.
10. Lucas 5:24; empasis gidugang; tan-awa usab sa Mateo 9:6–7; Marcos 2:10–12.
11. Tan-awa sa 1 Mga Taga-Corinto 6:9–10; Alma 11:34, 37; Helaman 5:10–11.
12. Tan-awa sa 2 Pedro 2:20; Santiago 2:10; Doktrina ug mga Pakigsaad 82:7.
13. Tan-awa sa Isaias 1:18; Jeremias 31:34; Lucas 7:36–50; Enos 1:5; Alma 24:10; Moroni 6:8; Doktrina ug mga Pakigsaad 1:32; 58:42–43.
14. Tan-awa sa Jacob 4:7; Alma 14:26; Moroni 10:7.
15. Mosiah 3:19; tan-awa usab sa 2 Nephi 10:24–25.
16. Tan-awa sa Alma 32:28, 34.
17. Mateo 18:21–22; empasis gidugang; tan-awa usab sa Lucas 17:1–4.
18. Tan-awa sa Doktrina ug mga Pakigsaad 20:5–7; 25:3; 29:3; 31:5; 36:1; 50:36; 60:6–7; 61:2; 62:3; 64:1–4, 5–7, 15–17; 75:6–8; 82:1; 84:60–61; 90:1, 6; 108:1; 110:5; 112:3;

- 124:74–76, 78; 132:50.
19. Tan-awa sa Doktrina ug mga Pakigsaad 20:5–7; 29:3; 60:6–7; 61:2; 62:3; 64:5–7; 84:60–61; 90:1; 110:5; 132:50.
  20. Joseph Smith—Kasaysayan 1:28.
  21. Doktrina ug mga Pakigsaad 64:2; empasis gidugang.
  22. Tan-awa sa 1 Nephi 20:9–11; Doktrina ug mga Pakigsaad 24:2; 50:41; 63:47; 108:1–8.
  23. Doktrina ug mga Pakigsaad 64:3.
  24. Doktrina ug mga Pakigsaad 64:7.
  25. Doktrina ug mga Pakigsaad 1:31; tan-awa usab sa mga bersikulo 32–33; Alma 45:16.
  26. Doktrina ug mga Pakigsaad 132:27; tan-awa usab sa Mateo 12:31; Lucas 12:10.
  27. Tan-awa sa Exodo 20:13; Mosiah 13:21; Doktrina ug mga Pakigsaad 132:19; Moises 5:31–36.
  28. Tan-awa sa Alma 39:5; Doktrina ug mga Pakigsaad 42:24–26.
  29. Tan-awa sa Doktrina ug mga Pakigsaad 42:22–26, 75–78, 80–82; 63:13–17; 76:103.
  30. Doktrina ug mga Pakigsaad 82:3; tan-awa usab sa Juan 15:22.
  31. Tan-awa sa Moroni 6:8.
  32. Tan-awa sa Mosiah 15:26.
  33. Tan-awa sa 1 Samuel 16:7; Salmo 24:3–4; Mga Proverbio 23:7; Mateo 15:18–20; Marcos 7:20–23; Mga Hebreohanon 3:12; 3 Nephi 12:19; Doktrina ug mga Pakigsaad 59:8; 64:34.
  34. Tan-awa sa Doktrina ug mga Pakigsaad 20:29–30; 121:37.
  35. Doktrina ug mga Pakigsaad 117:11.
  36. Tan-awa sa Bible Dictionary, “Nicolaitans.”
  37. Tan-awa sa Pinadayag 2:6, 15.
  38. Doktrina ug mga Pakigsaad 56:15.
  39. Tan-awa sa 2 Nephi 25:23; Doktrina ug mga Pakigsaad 138:4.
  40. Moises 7:21.
  41. Ether 12:27.
  42. Tan-awa sa Juan 15:22; Doktrina ug mga Pakigsaad 1:33; 82:3.
  43. Tan-awa sa Alma 41:5–6; 3 Nephi 9:20; Doktrina ug mga Pakigsaad 137:9.
  44. Tan-awa sa 1 Nephi 15:33; Alma 41:3–4; Doktrina ug mga Pakigsaad 137:9.
  45. Tan-awa sa Mateo 6:14–15; Doktrina ug mga Pakigsaad 64:8–10; 98:39–48.
  46. *Isangyaw ang Akong Ebanghelyo: Usa ka Giya sa Misyonaryo nga Pangalagad* (2004), 230.
  47. Thomas S. Monson, “Tan-awa ang Uban kon Unsa Sila sa Umaabut,” *Liahona*, Nob. 2012, 68, 69; empasis gidugang.
  48. Doktrina ug mga Pakigsaad 38:10–11, 14; empasis gidugang.
  49. Mga Taga-Roma 3:23.
  50. Doktrina ug mga Pakigsaad 62:1; tan-awa usab sa Alma 7:12.
  51. Doktrina ug mga Pakigsaad 61:39; empasis gidugang.
  52. Alma 34:18; empasis gidugang; tan-awa usab sa 2 Nephi 31:19; Alma 7:14.
  53. Tan-awa sa Helaman 13:11; Doktrina ug mga Pakigsaad 19:4, 13–21.
  54. Tan-awa sa Doktrina ug mga Pakigsaad 64:8–10.
  55. Doktrina ug mga Pakigsaad 101:9; empasis gidugang; tan-awa usab sa Doktrina ug mga Pakigsaad 82:1–7.
  56. “Gently Raise the Sacred Strain,” *Hymns*, nu. 146.
  57. Tan-awa usab sa Alma 34:15–17.

Ni Elder M. Russell Ballard

Sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles

“Kini Ang Akong Buhat ug Himaya”

Ang Dios mihatag sa Iyang gahum niadtong modawat ug mopasidungog sa Iyang priesthood, nga modala ngadto sa gisaad nga panalangin sa pagka-imortal ug kinabuhing dayon.

Presidente Packer, kami naghinamhinam sa 98 nga bersyon nianang talagsaon nga balak. Pagkanindot sa intsruksyon nga iyang gihatag kanato.

Pipila ka semana ang milabay, sa bugnaw nga kagabhion, ang akong asawa, si Barbara, ug ako nagtan-aw sa langit. Ang minilyon ka bitoon daw walay sama ang kahayag ug katahum. Gipakli nako ang Perlas nga Labing Bililhon ug gibasa og usab ang gisulti sa Ginoong Dios ngadto ni Moises: “Ug mga kalibutan nga dili maihap Ako milalang; ug Ako usab milalang alang sa akong kaugalingon nga katuyoan; ug pinaagi sa Anak Ako milalang kanila, kinsa mao ang akong Bugtong Anak” (Moises 1:33).

Sa atong panahon ang Hubble deep-space nga teleskopyo mikumpirmar sa kadako sa nakita ni Moises. Miingon ang mga Hubble scientist nga ang Milky Way Galaxy, diin ang kalibutan ug adlaw tipik lang nga bahin, gibanabana nga usa lang sa sobra sa 200 ka bilyon nga susamang mga galaxy. Para nako lisud kini sabton, lisud hunahunaon, hilabihan ka dako ug kadaghan ang mga nilalang sa Dios.

Mga kaigsoonan, ang gahum diin gilalang ang langit ug yuta mao ang priesthood. Kitang mga miyembro sa Simbahan nasayud nga ang tinubdan sa gahum sa priesthood mao ang Dios nga Labawng Makagagahum ug ang Iyang Anak, si Jesukristo. Ang priesthood dili lang ang gahum nga gigamit diin gilalang ang langit ug yuta, apan kini usab nga gahum ang gigamit sa Manluluwas sa Iyang mortal nga pangalagad sa paghimo og mga milagro, pagpanalangin ug pag-ayo sa masakiton, pagbuhi sa patay, ug, isip Bugtong Anak sa atong Amahan, sa paglahutay sa grabe nga kasakit sa Getsemani ug sa Kalbaryo—sa ingon nagtuman sa balaod sa kaangayan uban sa kalooy ug naghatag og walay kinutubang Pag-ula ug nagbuntog sa pisikal nga kamatayon pinaagi sa Pagkabanhaw.

Ang mga yawe niini nga awtoridad sa priesthood ug gahum nga Iyang gihatag nila ni Pedro, Santiago, ug Juan ug sa Iyang ubang Apostoles sa pagpanalangin sa uban ug pagbugkos sa langit nianang gibugkos sa yuta.

Ang gahum sa priesthood sagrado ug mahinungdanong gasa sa Dios.

Lahi kini sa awtoridad sa priesthood, nga mao ang pagtugot sa paglihok diha sa ngalan sa Dios. Ang pagtugot o pag-orden ihatag pinaagi sa pagpandong sa mga kamot. Ang gahum sa priesthood moabut lang kon kad-tong naggamit niini takus ug naglihok subay sa kabubut-on sa Dios. Sama sa gideklarar ni Presidente Spencer W. Kimball, “Ang Ginoo naghatag kanatong tanan, isip mga naghupot sa priesthood, og bahin sa iyang awtoridad, apan makabaton lang kita sa gahum sa langit depende sa atong personal nga pagkamatarung” (“Boys Need Heroes Close By,” *Ensign*, Mayo 1976, 45).

Sa mahimayaong adlaw sa Pagpahiuli ug pag-establisar og balik sa Simbahan ni Jesukristo dinhi sa kalibutan karon, sila si Juan Bautista; Pedro, Santiago, ug Juan; Moises; Elias; ug Elijah mianhi sa yuta ug mipahiuli sa tanang yawe ug awtoridad sa priesthood pinaagi ni Propeta Joseph Smith

alang sa buhat sa Dios niining ulahing mga adlaw.

Pinaagi niining yawe, niining awtoridad, ug niining gahum nga ang Simbahan ni Jesukristo naorganisar karon, si Kristo ang nangulo nga naggiya sa Iyang buhi nga propeta, si Thomas S. Monson, ug giabagan sa gitawag ug gi-orden nga mga Apostoles.

Sa plano sa atong Langitnong Amahan nga naghatag og gahum sa priesthood, ang kalalakin-an dunay responsibilidad sa pagpangalagad sa priesthood, apan dili sila ang priesthood. Ang kalalakin-an ug kababayen-an dunay lainlain apan parehas nga bililhong tahas. Ingon nga ang babaye dili magsabak kon wala ang lalaki, ang lalaki dili hingpit nga makagamit sa gahum sa priesthood sa pagtukod og mahangturong pamilya kon wala ang babaye. Sa ato pa, sa mahangturong panglantaw, ang gahum sa pagpasanay ug ang gahum sa priesthood pagaambitan sa bana

ug asawa. Ug isip magtiayon, ang lalaki ug ang babaye maninguha gyud sa pagsunod sa atong Langitnong Amahan. Ang Kristohanong hiyas sa gugma, pagpaubos, ug pailub maoy ilang focus sa ilang pagtinguha sa panalangin sa priesthood sa ilang kinabuhi ug sa ilang pamilya.

Mahinungdanon kaayo nga kita makasabut nga ang Langitnong Amahan naghatag og paagi sa tanan Niyang mga anak nga makaangkon sa mga panalangin ug malig-on sa gahum sa priesthood. Importante sa plano sa Dios para sa Iyang espiritung mga anak mao ang Iyang kaugalingong pamahayag: “Mao kini ang akong buhat ug ang akong himaya—ang pagpahinabo sa pagka-imortal ug sa kinabuhi nga dayon sa tawo” (Moises 1:39).

Sa pagpadayag nga gihatag kang Propeta Joseph Smith sa seksyon 81 sa Doktrina ug mga Pakigsaad, gipasabut sa Ginoo nga ang gahum sa

priesthood gamiton aron “[mo]tabang sa maluyahon, ipataas ang mga kamot sa nawad-an og paglaum, ug lig-una ang mga tuhod nga mahuyang” (bersikulo 5).

“Ug sa pagbuhat [niini] nga mga butang ikaw mobuhat og labing dako nga kaayohan ngadto sa imong mga isigkatawo, ug mopalambo sa himaya niya kinsa imong Ginoo” (D&P 81:4).

Kon maghunahuna kita sa pagtabang sa maluyahon, pagpataas sa mga kamot sa nawad-an og paglaum, ug paglig-on sa mga tuhod nga mahuyang, nahinumdom ko sa siyete anyos nga mipakita sa iyang lolo sa iyang gamayng tanom nga kamatis isip kabahin sa proyekto sa eskwelahan.

Siya mipasabut nga gikan sa usa ka gamayng liso naggikan ang tanom. Ug kon ang tanom atimanon, mamunga kini og daghang kamatis nga ang kada usa dunay daghang liso.

Siya miingon, “Ug kon kadtong tanang liso itanom ug mamunga og daghan pang kamatis, ug itanom kadtong tanang liso, sa mubong panahon ikaw dunay minilyon ka kamatis.”

“*Tanan*,” miingon siya nga natingala, “gikan sa usa ka gamayng liso.”

Apan miingon siya, “Hapit mamatay ang akong tanom. Nabiyaan nako kini sa ngitngit nga lawak ug nalimtan og bisbis. Dihang nahinumduman nako ang tanom, nalaya na kini ug morag namatay na. Mihilak ko kay naghunahuna ko sa minilyon ka kamatis nga dili na motubo.”

Dayon malipayon siyang misulti sa iyang lolo sa “milagro” nga nahitabo.

Mipasabut siya, “Si Mama miingon nga basin wala pa mamatay ang tanom. Basin ang gikinahanglan lang mao ang gamayng tubig ug kahayag aron mabuhi kini.

“Ug sakto siya. Gibisbisan nako ang tanom, ug gibutang nako sa bintana aron mahayagan. Ug tag-ana unsa?” nangutana siya. “Nabuhi kini, ug mamunga na kini og minilyon ka kamatis!”

Ang iyang gamayng tanom nga kamatis, potensyal kaayo apan naluya ug nalaya tungod sa wala tuyoa nga pagbaliwala, nalig-on ug naulian pinaagi sa paghatag og tubig ug kahayag

sa mapinanggaong kamot sa batang babaye.

Mga kaigsoonan, isip literal nga espiritu nga mga anak sa atong mahigugmaong Langitnong Amahan, kita dunay walay limit, balaanon nga potensyal. Apan kon dili kita magmatnongon, mahimo kitang sama sa nalaya nga tanom nga kamatis. Kita mahimong mawala sa tinuod nga doktrina ug sa ebanghelyo ni Kristo ug dili maamumahan sa espirituhanong paagi ug malaya, mipalayo sa atong kaugalingon gikan sa balaanong kahayag ug buhing tubig sa mahangturong gugma ug gahum sa priesthood sa Manluluwas.

Kadtong naghupot sa priesthood ug napakyas kanunay sa pagpaningkamot sa pagtahud niini pinaagi sa pagserbisyo sa atong pamilya ug sa uban mahisama niadtong wala *makadawat* sa panalangin nga dala sa gahum sa priesthood ug siguradong malaya sa espirituhanong paagi, mihi-kaw sa ilang kaugalingon sa espiritwal nga sustansya, kahayag, ug gahum sa

Dios sa ilang kinabuhi—sama sa tanom nga kamatis nga potensyal kaayo apan nabaliwala ug nalaya.

Ang samang gahum sa priesthood nga milalang sa mga kalibutan, mga galaxy, ug sa universe mahimong kabahin sa atong kinabuhi sa pagtabang, paglig-on, ug pagpanalangin sa atong pamilya, mga higala, ug mga sili-ngan—sa ato pa, pagbuhat sa butang nga buhaton sa Manluluwas kon nia pa Siya uban nato karon.

Ang nag-unang katuyoan sa gahum sa priesthood mao ang pagpanalangin, pagbalaan, ug pagputli nato aron makauban ang atong pamilya diha sa presensya sa atong langitnong mga ginikanan, nahiusa tungod sa priesthood sealing, moapil sa kahibulongang buhat sa Dios ug ni Jesukristo sa pagpalapad sa *Ilang* kahayag ug himaya.

Niini nga katuyoan, pipila ka bulan ang milabay may kahigayunan akong miapil og pasundayag sa video sa tibuok kalibutan nga pagbansay sa pagpangulo nga gitawag og *Paglig-on sa Pamilya ug sa Simbahan pinaagi sa Priesthood*.

Kining bag-o ug puno sa pagtulun-an nga DVD gihubad sa 66 ka pinulongan. Nagtudlo kini kon unsang paagi ang gahum sa priesthood maka-panalangin, makadasig, ug makadasig og balik sa atong kinabuhi, kinabuhi sa atong pamilya, ug sa kinabuhi sa tanang miyembro sa Simbahan.

Kini nagpakita natong tanan—mga lalaki, mga babaye, mga bata; minyo, biyuda, o dili minyo; bisan unsa pa ang atong kahimtang—unsaon nga kita makaambit sa panalangin sa priesthood. Dunay daghang 8 hangtud 12 ka minuto nga segment sa video nga nagpasabut sa yawe, awtoridad, ug gahum sa priesthood ug unsaon niini paglig-on ang indibidwal, pamilya, ug Simbahan.

Usa ka espesyal nga eksena gikuha didto sa gamay kaayong karaan nga balay sa akong apohan sa tuhod si Mary Fielding Smith. Siya ang biyuda ni Hyrum, magulang ni Propeta Joseph. Isip nag-inusarang ginikanan, pinaagi sa iyang dakong pagtuo sa priesthood, misalig siya niana nga

gahum sa pagpadako ug pagpanalangingin sa iyang mga anak sa gugma ug kahayag sa ebanghelyo. Karon ang iyang kaliwatan sa liboan ka matinud-anong mga lider ug mga miyembro sa Simbahan nagpasalamat sa iyang pagtuo, kaisug, ug ehemplo.

Kining bag-ong pagbansay sa pagpangulo anaa na sa internet sa LDS.org aron matan-aw ug masinati sa tanan (www.lds.org). Makita nimo kini nga live sa LDS.org, o maka-download niini sa inyong computer, smartphone, o tablet.

Ang Unang Kapangulohan naghangyo sa “mga kapangulohan sa stake ug mga bishopric sa paggahin og usa o duha ka miting sa konseho sa stake o ward sa pagtan-aw sa [tibuok] DVD. Ang mga konseho sa stake ug ward kinahanglang maghisgot kon unsaon sa pag-implementar sa mga pagtulun-an nga gipakita” (First Presidency letter, Feb. 1, 2013).

Ang sulod modasig ug moawhag sa mga sakop sa mga korum sa priesthood, Relief Society, Sunday School, Young Women, Young Men (ilabi na niadtong nag-andam og misyon), ug sa mga miting sa Primary o sa gitipon nga pundok sa ikalimang Dominggo. Ang mga sakop sa konseho makaawhag sa mga indibidwal ug mga ginikanan sa paggamit niini sa ilang pamilya. Mga kaigsoonan, kining pagbansay sa pagpangulo alang sa tanang miyembro sa Simbahan. Mga ginikanan, ribyuha, ipakigbahin, ug hisguti ang inyong nakat-unan ug gibati uban sa inyong mga anak, ug patan-awa sila ug pabuhata sama sa inyong gibuhat, aron malig-on ang inyong pamilya pinaagi sa priesthood.

Si Jesus miingon:

“Kon adunay tawong giuhaw, umari siya kanako, ug uminom” (Juan 7:37).

“Bisan kinsa nga magainom sa tubig nga akong igahatag kaniya dili na gayud pagauhawon; kay ang tubig nga akong igahatag kaniya mahimong diha sa sulod niya usa ka tubod sa tubig nga magatubo ngadto sa pagka-kinabuhing dayon” (Juan 4:14).

“Ako mao ang kahayag alang sa ka-libutan: siya nga magasunod kanako . . . magabaton siya sa kahayag nga magahatag og kinabuhi” (Juan 8:12).

Kon dunay mibati kaninyo nga ang inyong pagtuo o pagpamatuod sa plano sa Langitnong Amahan gamay ra kay sa inyong gilauman, nan mas mopaduol kamo sa Manluluwas. Himoa nga ang Iyang kahayag ug Iyang buhing tubig dunay mahimo kaninyo ug sa inyong pamilya sama sa nahimo sa gamayng tubig ug kahayag sa pagpabuhi og balik sa nalaya nga tanom nga kamatis.

Karon, naghunahuna ko uban sa kahibulong sa mga nilalang sa Dios pinaagi sa gahum sa priesthood. Ako nagbarug dinhi nga nahibulong, tingali sama usab kaninyo, kon ang gahum sa Dios sa pagtudlo ug pagpanalangingin nato hingpit ba nga masabtan. Kini hilabihan kanindot, kahalangdon, kagamhanan.

Si Joseph Smith miingon, “Ang priesthood usa ka mahangturong baruganan, ug diha uban sa Dios gikan sa kahangturan, ug hangtud sa kahangturan, nga walay sinugdanan

sa mga panahon o katapusan sa mga katuigan” (*Mga Pagtulun-an sa mga Presidente sa Simbahan: Joseph Smith* [2007], 122).

Ang Dios mihatag sa Iyang gahum niadtong modawat ug mopasidungog sa Iyang priesthood, nga modala ngadto sa gisaad nga panalangingin sa pagka-imortal ug kinabuhing dayon.

Ako mopamatuod nga ang buhat ni Jesukristo matuman pinaagi sa priesthood. Kini ang gahum diin ang Langitnong Amahan ug Iyang Pinanggang Anak milalang niining yuta ug mipahimutang sa mahinungdanong plano sa kalipay para sa atong kaayohan. Unta magmaalamon kita ug magtinguha sa paglig-on sa atong kinabuhi, sa atong pamilya, ug sa Ang Simbahan ni Jesukristo sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw pinaagi sa gahum sa priesthood sa Dios mao ang akong mapainubsanong pag-ampo sa pangalan ni Jesukristo, amen. ■

Ni Presidente Henry B. Eyring
Unang Magtatambag sa Unang Kapangulohan

“Umari Kanako”

Pinaagi sa Iyang mga pulong ug Iyang ehemplo, gipakita ni Kristo kanato unsaon sa pagpaduol ngadto Kaniya.

Nagpasalamat ko nga makauban kamo niini nga komperensya sa Ang Simbahan ni Jesukristo sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw. Kini Iyang Simbahan. Atong dalhon ang Iyang ngalan kon kita mosulod sa Iyang gingharian. Siya ang Dios, Tiglalang, ug hingpit. Kita mga mortal, mamatay ug makasala. Hinoon tungod sa Iyang gugma kanato ug sa atong pamilya, Iya kitang gidapit nga magpaduol Kaniya. Ania ang Iyang mga pulong: “Paduol ngari kanako ug Ako mopaduol nganha kaninyo; pangita kanako nga makugihon ug kamo makakita kanako; pangayo, ug kamo makadawat; tuktok, ug kini pagabuksan nganha kaninyo.”¹

Niining panahon sa Pagkabanhaw gipahinumduman kita nganong higugmaon nato Siya ug sa Iyang saad ngadto sa matinud-anon Niya nga mga disipulo aron mahimong minahal Niya nga mga higala. Ang Manluluwas mihimo niana nga saad ug gisultihan kita unsaon, diha sa atong pagserbisyo Kaniya, nga Siya moduol kanato. Usa ka panig-ingnan anaa sa pagpadayag ngadto kang Oliver Cowdery samtang nagserbisyo sa Ginoo uban ni Propeta Joseph Smith sa paghubad sa Basahon ni Mormon: “Tan-awa, ikaw si Oliver, ug Ako nakapamulong nganha kanimo tungod sa imong mga tinguha;

busa tipigi kini nga mga pulong diha sa imong kasingkasing. Pagmatinud-anon ug pagmakugihon sa paghupot sa mga sugo sa Dios, ug Ako mogakus kanimo sa mga bukton sa akong gugma.”²

Akong nasinati ang kalipay sa akong pagpaduol sa Manluluwas ug sa Iyang pagpaduol kanako pinaagi sa yanong pagsunod kanunay sa mga sugo.

Kamo nakasinati na sab niini. Tingali sa dihang mipili kamo nga motambong og sakrament miting. Nahitabo kana nako usa ka Dominggo sa bata pa ko. Kaniadto mag-sakrament kami sa gabii. Ang panumduman nga kapin na sa 65 ka tuig ang milabay, dihang mituman ko sa sugo nga magpundok uban sa akong pamilya ug sa mga Santos, sa gihapon nakapaduol kanako sa Manluluwas.

Ngitngit ug bugnaw sa gawas. Akong gibati ang kanindot ug kainit sulod sa chapel nianang gabhiona uban sa akong mga ginikanan. Miambit kami sa sakrament, mga Aaronic Priesthood ang nangalagad, nakigsaad sa atong Langitnong Amahan nga kanunay mohinumdom sa Iyang Anak ug mosunod sa Iyang mga sugo.

Sa pagtapos sa miting nanganta mi sa himno nga “Abide with Me; ‘Tis Eventide,” sa pulong nga “Manluluwas, ubani ko niining gabhiona.”³

Akong gibati ang gugma sa Manluluwas ug kaduol niadtong gabhiona. Ug akong gibati ang paghupay sa Espiritu Santo.

Gusto nakong masubli ang mga pagbati sa gugma sa Manluluwas ug Iyang kaduol nga akong gibati niana nga sakrament miting sa akong kabatan-on. Busa gituman nako ang laing sugo. Akong gisiksik ang mga kasulatan. Niini, nahibalo kong mabati nako pag-usab ang gipabati sa Espiritu Santo kanako sama sa gibati sa mga disipulo sa nabanhaw nga Ginoo dihang Iyang gidawat ang ilang pagdapit sa pag-adto sa ilang balay ug makig-uban kanila.

Gibasa nako ang bahin sa ikatulong adlaw human Siya Gilansang ug gilubong. Ang mga matinud-anong babaye ug uban pa nakakita nga ang bato giligid palayo sa lubnganan ug wala na ang Iyang lawas. Tungod sa gugma sila miadto Kaniya aron dihang og lana ang Iyang lawas.

Duha ka anghel ang mibarug ug nangutana nganong nangahadlok sila, nag-ingon:

“Ngano nga ang buhi anha man ninyo pangitaa diha sa mga patay?

“Wala siya dinhi, kondili nabanhaw: hinumdumi ang iyang gisulti kaninyo sa didto pa siya sa Galilea,

“Ang Anak sa tawo kinahanglan igatugyan ngadto sa mga kamot sa mga tawong makasasala, ug igalansang sa krus, ug sa ikatulo ka adlaw mabanhaw siya.”⁴

Gidugang sa Ebanghelyo ni Marcos ang sugo sa usa sa mga anghel: “Apan lumakaw kamo ug suginli ninyo ang iyang mga tinun-an ug si Pedro nga siya moadto nga magauna kaninyo sa Galilea: didto igakita ninyo siya sumala sa iyang giingon kaninyo.”⁵

Ang mga Apostoles ug mga disipulo nagpundok sa Jerusalem. Ingon sab siguro ang atong buhaton, nanga-hadlok ug natingala sila samtang naghisgot kon unsay ipasabut diha kanila sa kamatayon ug sa nabalita nga Iyang pagkabanhaw.

Duha ka disipulo naglakaw nianang hapon gikan sa Jerusalem padulong sa Emaus. Ang nabanhaw nga Kristo mipakita diha sa dalan

ug milakaw uban kanila. Ang Ginoo miadto kanila.

Ang basahon ni Lucas makapahimo kanato nga ingon og maglakaw kauban nila:

“Ug samtang nagsultihanay ug nagpangutan-anay sila, si Jesus miduol ug mikuyog kanila.

“Apan ang ilang mga mata nahipugngan aron dili sila makaila kaniya.

“Ug siya miingon kanila, Unsa ba kining inyong gisultihan samtang naglakaw kamo, ug sila mihunong sa panagway nga masulub-on?

“Ug ang usa kanila, nga ginganlan si Cleopas, mitubag kaniya, Ikaw ra ba ang bugtong dumuloong sa Jerusalem, nga wala mahibalo sa mga butang nga nanghitabo didto sulod niining mga adlaw?”⁶

Sila misulti Kaniya sa ilang kasubanan nga namatay si Jesus nga ilang gisaligan nga Siya ang Manunubos sa Israel.

Tingali dunay pagbati sa tingog sa Manluluwas samtang namulong Siya niining duha ka nagsubo ug nagbangutan nga mga disipulo:

“Si Jesus miingon kanila, O mga tawong buangbuang, kinsang mga kasingkasing hinayan nga motuo sa tanang gikasulti sa mga propeta:

“Dili ba kinahanglan man nga ang Kristo magaantus gayud niining mga butanga, ug unya magasulod siya sa iyang himaya?

“Ug sugod kang Moises ug sa tanang propeta, iyang gisaysay kanila ang mga butang sa tibuok nga kasulatan mahitungod sa iyang kaugalingon.”⁷

Dayon miabut ang panahon nga nakapainit sa akong kasingkasing sukad sa bata pa ko:

“Ug sa nagkahiduol na sila sa bala-ngay, nga ilang gipadulngan: gipasabut niya nga daw mopadayon siya sa unahan.

“Apan gihawiran siya nila nga nag-ingon, Pabilin uban kanamo: kay hapit na magabii, ug tapus na ang adlaw. Ug siya misaka ug mipabilin uban kanila.”⁸

Ang Manluluwas midawat sa pagdapat nianang gabhiona nga mosulod

sa balay sa Iyang mga disipulo duol sa balangay sa Emaus.

Mitupad Siya sa pagpangaon kanila. Mikuha siya og pan, mipanalangin niini, gipikas-pikas, ug gihatag kini kanila. Nahigmata sila nga nakaila sila Kaniya. Dayon Siya nawala sa ilang panan-aw. Girekord ni Lucas alang nato ang pagbati niadtong bulahan nga mga disipulo: “Ug sila nasig-ingon ang usa sa usa, Dili ba ang atong mga kasingkasing nagdilaab man sa sulod nato samtang nagsulti siya kanato diha sa dalan, samtang nagsaysay siya kanato sa kasulatan?”⁹

Sa sama nga oras, ang duha ka disipulo mibalik dayon sa Jerusalem sa pagsulti sa onse ka Apostoles sa nahitabo kanila. Niadtong higayuna ang Manluluwas mipakita kanila.

Iyang giribyu ang mga panagna sa Iyang misyon sa pagtubos sa mga sala sa tanang anak sa Iyang Amahan ug sa pagbugto sa mga higot sa kamatayon.

“Ug miingon kanila, Sa ingon niini nahisulat, nga ang Kristo kinahanglan gayud magaanus, ug sa ikatulo ka adlaw mabanhaw siya gikan sa mga patay:

“Ug nga sa iyang ngalan ang paghinulsol ug ang pagpasaylo sa mga sala

kinahanglan igawali ngadto sa tanang kanasuran sugod sa Jerusalem.

“Kamo mao ang mga saksi niining mga butanga.”¹⁰

Ang mga pulong sa Manluluwas tinuod ngari kanato ngadto sab sa Iyang mga disipulo. Mga saksi kita niining mga butanga. Ug ang mahimayaong sugo nga atong gidawat dihang nagpabunyag kita sa Ang Simbahan ni Jesukristo sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw gihimong yano ngari kanato pinaagi ni propeta Alma mga siglo ang milabay didto sa katubigan sa Mormon:

“Ug nahinabo nga siya miingon ngadto kanila: Tan-awa, ania ang mga katubigan sa Mormon (kay sa ingon sila gitawag) ug karon, ingon nga kamo mga matinguhaon sa pag-ipon ngadto sa panon sa Dios, ug pagatawgon nga iyang mga katawhan, ug andam sa pagtambayayong sa usag usa nga mga alantuson, nga sila mahimo nga magaan;

“Oo, ug mga andam sa pagbangutan uban niadtong nagbangutan; oo, ug sa paghupay niadtong nagkinahanglan sa kahupayan, ug mobarug ingon nga mga saksi sa Dios sa tanan nga mga panahon ug diha sa tanan

nga mga butang, ug diha sa tanan nga mga dapit nga kamo mahimo nga maanaa, bisan hangtud sa kamatayon, nga kamo mahimo nga matubos sa Dios, ug malakip uban niadto nga diha sa unang pagkabanhaw, nga kamo makabaton og kinabuhi nga dayon—

“Karon ako moingon nganha kaninyo, kon mao kini ang tinguha sa inyong mga kasingkasing, unsay anaa kaninyo batok sa pagpabunyang diha sa ngalan sa Ginoo, ingon og usa ka saksi sa iyang atubangan nga kamo nakasulod ngadto sa usa ka pakig-saad uban kaniya, nga kamo mag-alagad kaniya ug maghupot sa iyang mga sugo, nga siya unta mobu-bu sa kabuhong sa iyang Espiritu diha kaninyo?

“Ug karon sa diha nga ang mga katawhan nakadungog niini nga mga pulong, sila namakpak sa ilang mga kamot tungod sa hingpit nga kalipay, ug misinggit: Kini mao ang tinguha sa among mga kasingkasing.”¹¹

Ubos kita sa pakigsaad sa pagbaw sa nanginahanglan ug sa pagkahimong saksi sa Manluluwas samtang kita buhi pa.

Mahimo nato kini nga walay pakayas kon mobati lang kita sa gugma sa Manluluwas ug sa Iyang gugma kanato. Samtang magmatinud-anon kita sa mga saad nga atong gihimo, atong bation ang gugma alang Kaniya. Kini molambo tungod kay atong bation

ang Iyang gahum ug pagpaduol kanato sa Iyang pagserbisyo.

Si Presidente Thomas S. Monson kanunayng mipahinumdom kanato sa saad sa Ginoo ngadto sa matinud-anon Niyang mga disipulo: “Kinsa kadto nga modawat kaninyo, didto atua usab Ako, kay Ako molakaw diha sa inyong atubangan. Ako anaa sa inyong tuo nga kamot ug sa inyong wala, ug ang akong Espiritu mahimo nga anaa sa inyong mga kasingkasing, ug ang akong mga anghel anaa libut kaninyo, aron sa pagtabang kaninyo.”¹²

Dunay laing paagi nga kamo ug ako mibati nga Siya mas nagpaduol kanato. Samtang mapahinunguron kitang nagserbisyo Kaniya, Siya mas magpaduol ngadto sa atong mga gimahal sa atong pamilya. Matag higayon nga tawagon ko sa pagserbisyo sa Ginoo nga mobalhin o mobiya sa akong pamilya, akong nakita nga ang Ginoo mipanalangin sa akong asawa ug mga anak. Nag-andam Siya og mahigugmaong mga sulugoon ug oportunidad aron mas maduol ang akong pamilya Kaniya.

Gibati na ninyo ang samang panalangin sa inyong kinabuhi. Daghan kaninyo may mga minahal nga nahilayo sa dalan sa kinabuhing dayon. Naglibug mo unsa pay inyong mahimo aron sila makabalik. Makasalig kamo sa Ginoo nga mopaduol kanila samtang Siya inyong serbisyoan uban sa pagtuo.

Inyong mahinumdoman ang saad sa Ginoo kang Joseph Smith ug Sidney Rigdon dihang layo sila sa ilang pamilya alang sa Iyang mga buluhaton: “Akong mga higala nga sila si Sidney ug Joseph, ang inyong mga banay anaa sa maayo nga kahimtang; ania sila sa akong mga kamot, ug Ako mohimo ngadto kanila unsa ang akong buot buhaton nga maayo; kay ania kanako ang tanan nga gahum.”¹³

Sama ni Alma ug Haring Mosiah, pipila sa matinud-anong mga ginikanan nga dugay na ug maayo nga miserbisyo sa Ginoo adunay mga anak nga nahisalaag bisan sa sakripisyo sa ilang ginikanan alang sa Ginoo. Ila nang gibuhat ang tanan apan wala molampus, gani bisan sa tabang sa mahigugmaon ug matinud-anong mga higala.

Si Alma ug ang mga Santos sa iyang panahon nag-ampo para sa iyang anak ug sa mga anak ni Haring Mosiah. Usa ka anghel ang miabut. Ang inyong mga pag-ampo ug mga pag-ampo niadtong migamit sa ilang hugot nga pagtuo modala sa mga sulugoon sa Ginoo sa pagtabang sa mga sakop sa inyong pamilya. Sila motabang nila nga makapili sa dalan pabalik sa Dios, bisan og giatake sila ni Satanas ug sa iyang mga sumusunod, kansang tuyo mao ang pagguba sa mga pamilya niining kinabuhia ug sa kahangturan.

Nakahinumdom ba mo sa mga pulong nga gipamulong sa anghel ngadto ni Alma nga Batan-on ug sa mga anak ni Mosiah tungod sa ilang pagsupak: “Ug usab, ang anghel miingon: Tan-awa, ang Ginoo nakadungog sa mga pag-ampo sa iyang mga katawhan, ug usab sa mga pag-ampo sa iyang sulugoon, si Alma, kinsa imong amahan; kay siya nag-ampo uban ang hugot nga pagtuo mahitungod kanimo nga ikaw unta madala ngadto sa kasayuran sa kamatuoran; busa, tungod niini nga katuyoan ako ania aron sa pagdani kanimo sa gahum ug pagtugot sa Dios, nga ang mga pag-ampo sa iyang mga sulugoon unta matubag sumala sa ilang hugot nga pagtuo.”¹⁴

Ang akong saad kaninyo kinsa nag-ampo ug nagserbisyo sa Ginoo dili sa ingon nga mainyo ang tanang

panalangin nga inyong gusto ug sa inyong pamilya. Apan makasaad ko nga ang Manluluwas mopaduol ug manalangin kaninyo ug sa inyong pamilya sa unsay pinakamaayo. Makabaton kamo og kahupayan sa Iyang gugma ug mobati sa tubag nga mao ang Iyang pagpaduol samtang inyong itunol ang inyong bukton sa pagserbisyo sa uban. Samtang bugkusan ninyo ang mga samad sa nanginahanglan ug mohalad sa makalimpyo Niya nga Pag-ula sa mga nagsubo tungod sa sala, ang gahum sa Ginoo motabang kaninyo. Andam ang Iyang mga bukton uban kaninyo sa pagtabang ug pagpanalangin sa mga anak sa atong Langitnong Amahan, lakip ang inyong pamilya.

Adunay mahimayaong panag-uban nga giandam alang kanato. Atong makita nga natuman ang mga saad sa Ginoo nga atong gimahal. Siya ang moabi-abi kanato didto sa kinabuhing dayon uban Kaniya ug sa atong Langitnong Amahan. Gihulagway ni Jesukristo sa ingon niini:

“Paningkamot sa pagdala ug pagtukod sa akong Zion. Paghupot sa akong mga sugo diha sa tanan nga mga butang.

“Ug, kon ikaw maghupot sa akong mga sugo ug molahutay ngadto sa katapusan ikaw makaangkon og kinabuhi nga dayon, diin nga gasa mao ang labing mahinungdanon sa tanan nga mga gasa sa Dios.”¹⁵

“Kay kadto nga mga buhi makapanunod sa yuta, ug kadto nga namatay makapahulay gikan sa ilang tanan nga mga kahago, ug ang ilang mga buhat mosunod kanila; ug sila makadawat og usa ka korona diha sa mga mansyon sa akong Amahan, nga Ako miandam alang kanila.”¹⁶

Akong ipamatuod nga kita pinaagi sa Espiritu makasunod sa pagdapit sa Langitnong Amahan: “Kini mao ang Akong Hinigugmang Anak. Paminaw Kaniya!”¹⁷

Pinaagi sa Iyang mga pulong ug Iyang ehemplo, gipakita ni Kristo kanato unsaon sa pagpaduol ngadto Kaniya. Ang matag anak sa Langitnong Amahan kinsa mipili nga mosulod sa ganghaan pinaagi sa bunyag ngadto sa Iyang Simbahan dunay oportunidad

Los Angeles, California, USA

nga matudloan niining kinabuhia sa Iyang ebanghelyo ug makadungog gikan sa Iyang tinawag nga mga sulugoon sa Iyang pagdapit nga, “Umari kanako.”¹⁸

Ang Iyang matag sulugoon sa pakigsaad sa Iyang gingharian dinhi sa yuta ug sa kalibutan sa espiritu makadawat sa Iyang giya pinaagi sa Espiritu samtang manalangin sila ug moserbisyo sa uban alang Kaniya. Ug sila mobati sa Iyang gugma ug makakaplag sa kalipay sa pagpaduol ngadto Kaniya.

Saksi ako sa Pagkabanhaw sa Ginoo sama kasigurado nga didto ko sa gabii uban sa duha ka disipulo sa balay sa Emaus. Nahibalo ko nga buhi Siya sama kasigurado kang Joseph Smith dihang nakita niya ang Amahan ug ang Anak sa kahayag sa nagsanag nga kabuntagon sa kakahoyan sa Palmyra.

Tinuod kini nga Simbahan ni Jesukristo. Pinaagi lang sa mga yawe sa priesthood nga gihuptan ni Presidente Thomas S. Monson nga anaa ang gahum alang kanato nga mabugkos ang mga pamilya aron magkauban sa hangtud uban sa atong Langitnong

Amahan ug sa Ginoo nga si Jesukristo. Kita sa Adlaw sa Paghukom mobarug atubangan sa Manluluwas, nawong sa nawong. Panahon kini sa kalipay alang niadtong nagpaduol Kaniya sa Iyang pagserbisyo niining kinabuhia. Kalipay kon makadungog niini nga pulong: “Maayong pagkabuhat, maayo ug kasaligan nga ulipon.”¹⁹ Mopamatuod ako isip saksi sa nabanhaw nga Manluluwas ug atong Manunubos sa pangalan ni Jesukristo, amen. ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. Doktrina ug mga Pakigsaad 88:63.
2. Doktrina ug mga Pakigsaad 6:20.
3. “Abide with Me; ’Tis Eventide,” *Hymns*, nu. 165.
4. Lucas 24:5–7.
5. Marcos 16:7.
6. Lucas 24:15–18.
7. Lucas 24:25–27.
8. Lucas 24:28–29.
9. Lucas 24:32.
10. Lucas 24:46–48.
11. Mosiah 18:8–11.
12. Doktrina ug mga Pakigsaad 84:88.
13. Doktrina ug mga Pakigsaad 100:1.
14. Mosiah 27:14.
15. Doktrina ug mga Pakigsaad 14:6–7.
16. Doktrina ug mga Pakigsaad 59:2.
17. Joseph Smith—Kasaysayan 1:17.
18. Mateo 11:28.
19. Mateo 25:21.

Gipresentar ni Presidente Dieter F. Uchtdorf
Ikaduhang Magtatambag sa Unang Kapangulohan

Ang Pagpaluyo sa mga Opisyales sa Simbahan

Gisugyot nga atong paluyohan si Thomas Spencer Monson isip propeta, manalagna, ug tigpadayag ug Presidente sa Ang Simbahan ni Jesukristo sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw; si Henry Bennion Eyring isip Unang Magtatambag sa Unang Kapangulohan; ug si Dieter Friedrich Uchtdorf isip Ikaduhang Magtatambag sa Unang Kapangulohan.

Kadtong uyon ipakita kini. Kadtong supak, kon aduna, mahimong mopakita niini. Gisugyot nga kita mopaluyo kang Boyd Kenneth Packer isip Presidente sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles, ug ang mosunod isip sakop niana nga korum: Boyd K. Packer, L. Tom Perry, Russell M. Nelson, Dallin H. Oaks, M. Russell Ballard, Richard G. Scott, Robert D.

Hales, Jeffrey R. Holland, David A. Bednar, Quentin L. Cook, D. Todd Christofferson, ug Neil L. Andersen. Kadtong uyon, palihug ipakita kini. Si bisan kinsa nga mosupak mahimong mopakita niini. Gisugyot nga atong paluyohan ang mga magtatambag sa Unang Kapangulohan ug ang Napulog Duha ka mga Apostoles isip mga propeta, manalagna, ug tigpadayag. Ang tanang uyon, palihug ipakita kini. Ang dili uyon, kon aduna, sa samang paagi. Si Elder Walter F. Gonzales gi-released isip sakop sa Kapangulohan sa mga Korum sa Seventy. Kadtong moapil namo sa paghatag og pasalamat, palihug ipakita kini. Gisugyot nga atong paluyohan si Elder Ulisses Soares isip sakop sa Kapangulohan sa mga Korum sa Seventy. Ang tanang uyon, palihug ipakita kini. Kadtong supak, kon aduna. Gisugyot nga atong i-release ang mosunod isip mga Area Seventy, sugod May 1, 2013: Rubén V. Alliaud, Sergio M. Anaya, Nolan D. Archibald, Carlos L. Astorga, Hector Avila, M. Anthony Burns, David Cabrera, Milton Camargo, Robert E. Chambers, Victor Kah Keng Chen, Kuo Chiang Chung, Nelson D. Córdova, Gary L. Crittenden, Edward Dube, Matthew J. Eyring, Sione M. Fineanganofu, Alfredo L. Gessati, James B. Gibson, Jovencio A. Guanzon, Mario E. Guerra, Luis S. Hernandez, Hernan I. Herrera, Javier Ibañez, Paulo H. Itinose, Douglas W. Jessop, Stephen C. Kerr, Joni L. Koch, Faustino López, Richard K. Melchin, Freebody A. Mensah, Benson E. Misalucha, Abelardo Morales, W. T. David Murray, K. Brett Nattress, S. Gifford Nielsen, Satoshi Nishihara, Michael D. Pickerd, William F. Reynolds, Michael A. Roberts, Fernando A. R. Da Rocha, Manfred Schütze, Terrence C. Smith, Rubén L. Spitale, Joshua Subandriyo, Frank V. Trythall, Miguel R. Valdez, Arnulfo Valenzuela, Carlos A. C. Villanova, Terence M. Vinson, Louis Weidmann,

ug Richard C. Zambrano.

Kadtong kinsa moapil kanamo sa pagpadayag sa atong pasalamat sa ilang maayo kaayo nga pagserbisyo palihug ipakita kini.

Gisugyot nga i-release uban sa sinsero nga pasalamat sila si Sister Elaine S. Dalton, Mary N. Cook, ug Ann M. Dibb isip kinatibuk-ang kapangulohan sa Young Women.

I-release usab nato ang tanang miyembro sa Young Women general board.

Ang tanan nga moapil namo sa pagpasalamat niini nga mga sister sa ilang talagsaong pagserbisyo ug debosyon, palihug ipakita kini.

Gisugyot nga atong paluyohan ang bag-ong mga sakop sa Unang Korum sa Seventy sila si Edward Dube, S. Gifford Nielsen, ug Arnulfo Valenzuela; ug isip bag-ong mga miyembro sa Ikaduhang Korum sa Seventy sila si Timothy J. Dyches, Randy D. Funk, Kevin S. Hamilton, Adrián Ochoa, ug Terence M. Vinson.

Ang tanang uyon, palihug ipakita kini.

Ang dili uyon, sa samang paagi.

Tungod sa iyang tawag isip sakop sa Ikaduhang Korum sa Seventy, i-release usab nato si Brother Adrián Ochoa isip ikaduhang magtatambag

sa kinatibuk-ang kapangulohan sa Young Men.

Kadtong gusto nga mopasalamat mahimong mopakita niini.

Gisugyot nga atong paluyohan ang mosunod isip bag-ong mga Area Seventy: Ruben Acosta, Frederick O. Akinbo, Omar A. Alvarez, Sergio Antunes, Alan C. Batt, Grant C. Bennett, Fernando E. Calderón, Wilson B. Calderón, H. Marcelo Cardus, Yoke Sang (Freddie) Chan, Christopher Charles, Valeri V. Córdón, Paul R. Coward, M. T. Ben Davis, Massimo De Feo, Marion B. De Antuñano, Francisco J. Ruiz de Mendoza, Robert A. Dryden, Robert J. Dudfield, Daniel F. Dunnigan, Jeffrey D. Erekson, E. Xavier Espinoza, Meliula M. Fata, Sam M. Galvez, Claude R. Gamiette, Mervyn C. Giddey, João R. Grahl, David P. Homer, Daniel W. Jones, John A. Koranteng, Steven O. Laing, Axel H. Leimer, Gustavo Lopez, José E. Maravilla, Alfredo Miron, Hugo Montoya, Joaquim J. Moreira, Katsuyuki Otahara, José C. Pineda, Gary S. Price, Miguel A. Reyes, Gary B. Sabin, Alfredo L. Salas, Netzahualcoyotl Salinas, Ciro Schmeil, D. Zackary Smith, Michael L. Southward, G. Lawrence Spackman, Vern P. Stanfill, William H. Stoddard, Stephen E. Thompson, George J.

Tobias, 'Aisake K. Tukuafu, Jacques A. Van Reenen, Raul E. Vicencio, Raul S. Villanueva, Alan R. Walker, Keith P. Walker, ug Hoi Seng Leonard Woo.

Ang tanang uyon, palihug ipakita kini.

Kadtong supak, kon aduna.

Gisugyot nga atong paluyohan si Bonnie Lee Green Oscarson isip bag-ong kinatibuk-ang presidente sa Young Women, uban ni Carol Louise Foley McConkie isip unang magtatambag ug Evelyn Neill Foote Marriott isip ikaduhang magtatambag.

Kadtong uyon ipakita kini.

Si bisan kinsa nga supak ipakita kini.

Gisugyot nga atong paluyohan ang ubang mga General Authority, mga Area Seventy, ug kinatibuk-ang mga kapangulohan sa auxiliary ingon nga naglangkob karon.

Kadtong uyon, palihug ipakita kini.

Ang supak mahimong mopakita niini.

Salamat kaninyo, mga kaigsoonan, alang sa inyong pagboto ug sa inyong nagpadayon nga hugot nga pagtuo, ug mga pag-ampo.

Among gidapit ang bag-ong gitawag nga mga General Authorities ug kinatibuk-ang kapangulohan sa Young Women sa pagduol ug paglingkod sa ilang lugar sa atubangan. ■

Report sa Departamento sa Pag-audit sa Simbahan, 2012

Gipresentar ni Robert W. Cantwell

Tigdumalang Direktor, Departamento sa Pag-audit sa Simbahan

Ngadto sa Unang Kapangulohan sa Ang Simbahan ni Jesukristo sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw

Minahal nga mga Kaigsoonan: Sigun sa gilatid sa pinadayag diha sa Seksyon 120 sa Doktrina ug mga Pakigsaad, ang Konseho sa Paggasto sa mga Ikapulo mao ang magtugot sa paggasto sa mga pundo sa Simbahan. Kini nga konseho gi-langkoban sa Unang Kapangulohan, sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles, ug sa Presiding Bishopric.

Kini nga konseho moaprobar sa mga badyet alang sa mga departamento sa Simbahan, sa mga operasyon, ug sa paggahin og badyet ngadto sa eklesiastikanhong mga yunit. Ang mga departamento sa Simbahan mogasto sa mga pundo nga pinasubay sa giaprubahan nga mga badyet ug sumala sa mga palisiya ug mga pamaagi sa Simbahan.

Ang Departamento sa Pag-audit sa Simbahan gihatagan og katungod sa pag-abli sa tanang mga rekord ug mga sistema nga gikinahanglan aron sa pagtimbang-timbang sa kahusto sa pagkontrol kalabut sa mga resibo ug

paggasto sa mga pundo, ug pagbantay sa mga kabtangan sa Simbahan. Ang Departamento sa Pag-audit sa Simbahan gawasnon sa tanang ubang mga departamento ug mga operasyon sa Simbahan, ug ang mga kawani naglangkob sa mga certified public accountant, certified internal auditors, certified information systems auditors, ug uban pang kwalipikadong mga propesyonal.

Base sa mga pag-audit nga gihimo, ang Departamento sa Pag-audit sa Simbahan nagtuo nga, ang tanang mga materyal nga butang, mga amot nga nadawat, mga paggasto nga nahimo, ug mga kapanguhaan sa Simbahan alang sa tuig 2012 narekord ug nadumala sumala sa tukmang mga pamaagi sa pagsubay, gitugutan nga mga badyet, ug mga palisiya ug mga pamaagi sa Simbahan.

Matinahurong gisumiter,
Church Auditing Department
Robert W. Cantwell
Tigdumalang Direktor ■

Estatistikanhong Report, 2012

Gipresentar ni Brook P. Hales

Secretary sa Unang Kapangulohan

Alang sa impormasyon sa mga miyembro sa Simbahan, ang First Presidency miisya sa mosunod nga estatistikanhong report kalabut sa pagtubo ug kahimtang sa Simbahan kutob Disyembre 31, 2012.

Mga Yunit sa Simbahan

Mga Stake	3,005
Mga Misyon.....	347
Mga District	591
Mga Ward ug mga Branch.....	29,014

Mga Miyembro sa Simbahan

Total nga mga miyembro	14,782,473
Bag-ong Children of Record panahon sa 2012.....	122,273
Mga Kinabig nga Nabunyagan panahon sa 2012	272,330

Mga Misyonaryo

Full-Time nga mga Misyonaryo	58,990
Mga Church-Service Missionary	22,961

Mga Templo

Mga templo nga gipahinungod sa 2012 (Kansas City Missouri, Manaus Brazil, Brigham City Utah, ug Calgary Alberta).....	4
Mga templo nga gipahinungod pag-usab sa 2012 (Buenos Aires Argentina ug Boise Idaho).....	2
Mga Templo nga Nag-operate.....	140

Ni Elder Richard G. Scott

Sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles

Alang sa Kalinaw sa Panimalay

Usa sa labing dako nga mga panalangin nga atong ikatanyag ngadto sa kalibutan mao ang gahum sa panimalay nga nakasentro ni Kristo diin ang ebanghelyo gitudlo, mga pakigsaad gituman, ug ang gugma naghingapin.

Daghang mga tingog sa kalibutan nga atong gipuy-an nagsulti nga kinahanglang magpakabuhi kita sa dali-dali nga paagi. Kanunay adunay daghang buhatunon ug tumanon.

Apan gibati sa matag usa nato ang panginahanglan sa dapit nga kadangpan diin ang kalinaw ug kahilom magpasulabi, usa ka dapit nga kita makapahulay, makabawi, ug madasig pag-usab alang sa umaabut nga mga kalisud.

Ang nindot nga lugar alang niana nga kalinaw mao ang atong kaugalingong panimalay, diin atong gibuhat ang tanan sa paghimo ni Ginoong Jesukristo nga mao ang sentro.

Ang ubang panimalay adunay amahan nga takus nga naghupot sa priesthood giduyugan sa matinu-danon, mahalaron nga inahan nga nagtambayayong sa paggiya diha sa pagkamatarung. Daghang panimalay lain-lain ang sitwasyon. Bisan unsa pa ang inyong kahimtang, inyong masentro ang panimalay ug kinabuhi diha ni Ginoong Jesukristo, kay Siya ang tinubdan sa tinuod nga kalinaw niining kinabuhia.

Kinahanglan inyong siguroon nga ang kada desisyon nga inyong himoon, temporal man o espirituhanon, gibase sa unsay gusto sa Manluluwas nga inyong buhaton. Kon Siya ang sentro sa inyong panimalay, adunay kalinaw ug kahilom. Adunay pagbati sa kasiguroan nga mosulod sa panimalay, ug kini bation sa tanan nga nagpuyo niini.

Dili lamang ang mga ginikanan maoy responsable sa pagpatuman niini nga tambag, bisan tuod ilang tahas ang paggiya. Ang mga anak mahimong responsable sa pagpalambo sa mga paningkamot sa panimalay nga nakasentro ni Kristo. Importante sa mga ginikanan nga motudlo sa mga anak nga makahibalo nga ang ilang mga aksyon makaapekto sa kada indibidwal nga nagpuyo sa panimalay. Ang mga anak nga pahibaloon nga sila may tulubagon sa ilang mga aksyon, matarung o dili, magtubo nga kasaligan nga mga lumulupyo sa gingharian sa Dios.

Nakasiguro ko nga makaila mo sa sukaranang mga baruganan nga

makapasentro sa inyong panimalay diha sa Manluluwas. Ang propetikanhong tambag sa personal ug pamilya nga pag-ampo, sa kada adlaw nga personal ug pamilya nga pagtuon sa kasulatan, ug kada semana nga family home evening mao ang importanting elemento sa paghimo og panimalay nga nakasentro ni Kristo. Kon dili kini buhaton kanunayng lisud ang pagpangita sa gitinguha ug gikinahanglan kaayo nga kalinaw ug dangpanan gikan sa kalibutan.

Pagmasulundon sa propetikanhong mga pagtulun-an nga gusto ni Kristo nga inyong sundon. Ayaw ibaliwala ang umaabut nga kalipay pinaagi sa pagpanglaktud imbis mogamit sa kasaligan nga mga baruganan sa ebanghelyo. Hinumdumi: gagmay nga mga butang mosangput ngadto sa dagko nga mga butang. Ang dili importante nga desisyon o pagpasagad mosangput ngadto sa dagko nga mga problema. Labaw nga importante, ang yano, makanunayon, maayong kinaiya mosangput ngadto sa kinabuhi nga puno sa mga panalangin.

Kamong mga bata sa Primary, kamong mga batan-on diha sa mga programa sa kabatan-onan, ug kamong lig-ong mga misyonaryo nga nagserbisyo karon naghimo og daghang mga

Sydney, Australia

butang sa mas epektibong paagi kay kanako diha sa inyong pangidaron. Sa kinabuhi nga wala pa dinhi sa yuta kamo mga maisugon, masulundon, ug putli. Didto naningkamot kamo sa pagpalambo og mga talento ug mga kapasidad sa pag-andam sa inyong kaugalingon sa pag-atubang sa pagkamortal uban sa kaisug, kaligdong, dungog, ug kalamputan.

Dili pa lang dugay mianhi kamo sa kalibutan uban nianang talagsaong mga kapasidad ug walay katapusan nga mga posibilidad. Apan adunay tinuod nga kakuyaw sa inyong palibut. Ang inyong dakong potensyal ug abilidad mahimong limitado o malaglag kon kamo magpadala sa dinasig sa yawa nga kadautan diha sa inyong palibut. Hinoon, si Satanas dili katupong sa Manluluwas. Ang kapalaran ni Satanas nahukman na. Nasayud siya nga pilde siya, apan gusto siya nga makadala og daghan kutob sa iyang mahimo. Maningkamot siya nga moguba sa inyong kaayo ug mga abilidad pinaagi sa pag-igo sa inyong kahuyang. Pabilin sa habig sa Ginoo, ug kamo kanunay nga magmadaugon.

Nagpuyo kamo sa kalibutan diin ang teknolohiya paspas kaayo ang paglambo. Lisud sa anaa sa akong

kapanahonan ang pag-apas sa mga posibilidad. Depende kon giunsa paggamit ang teknolohiya, kini nga mga kalamboan mahimong usa ka panalangin o problema. Ang teknolohiya, kon masabtan ug gamiton sa matarung nga mga katuyoan, dili hulga apan kalamboan ngadto sa espirituhanong komunikasyon.

Pananglitan, kadaghanan nato adunay personal nga electronic device nga masulod sa atong bulsa. Talagsara nga wala kini nato; gamiton nato kini kadaghan sa usa ka adlaw. Subo lang, nga kini nga mga himan mahimong tinubdan sa kahugaw ug kausik sa panahon. Apan, kon gamiton uban sa disiplina, kini nga teknolohiya mahimong himan sa pagpanalipod sa nagkangil-ad nga katilingban.

Kinsa ang makahunahuna kaniadto nga ang tanang sumbanan nga mga kasulatan ug katuigan nga mga mensahe sa kinatibuk-ang komperensya masulod sa inyong bulsa? Ang pagsulod niini sa inyong bulsa dili makapanalipod ninyo, apan ang pagtuon, pagpamalandong, ug pagpaminaw niini atol sa mahilom nga mga higayon kada adlaw makapalambo sa komunikasyon sa Espiritu.

Pagmaalamon kon unsaon ninyo paggamit ang teknolohiya. Markahi

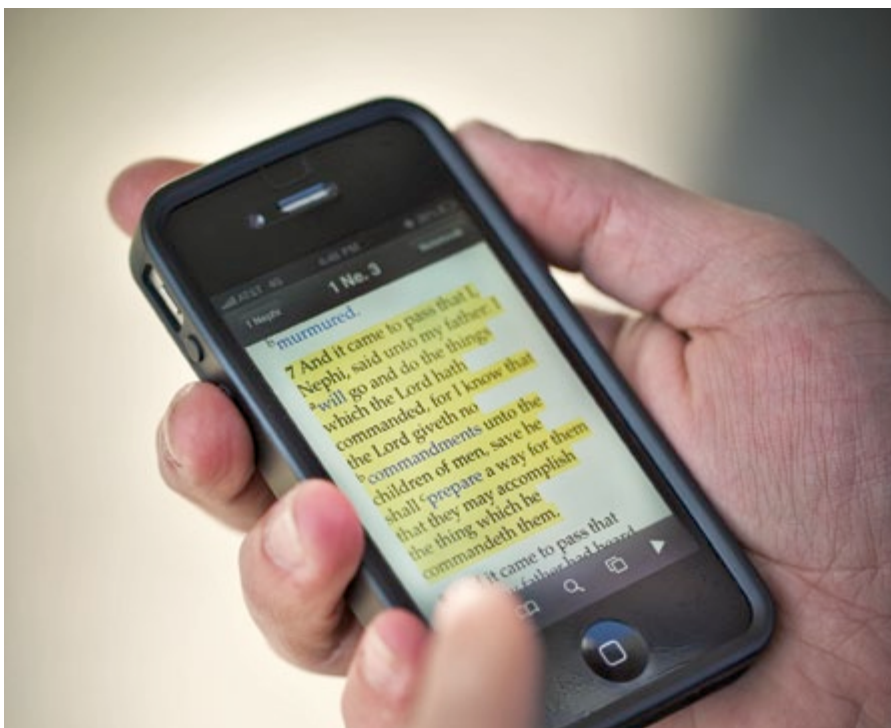
ang importante nga mga kasulatan sa inyong device ug balik-balika kini sa pagbasa. Kon kamong mga batan-on moribyu og usa ka bersikulo sa kasulatan kanunay sama sa inyong pagpadala og text, makamemorya na unta kamo og gatusan nga mga tudling sa kasulatan. Kadto nga mga tudling mahimong gamhanan nga tinubdan sa inspirasyon ug giya sa Espiritu Santo sa panahon sa panginahanglan.

Ang pagbuhat kutob sa atong mahimo sa pagdapit sa malumo, magiyahon nga impluwensya sa Espiritu Santo sa atong mga kinabuhi importante sa atong paningkamot sa pagsentro sa atong panimalay diha sa Manluluwas. Ang pagmasulundon niana nga mga aghat mas makapalig-on nato.

Dakong kalinaw ang inyong masinati kon ubanan ninyo ang inyong paningkamot nga magmasulundon sa pagserbisyo sa naglibut kaninyo. Daghang mga indibidwal kinsa nagtuo nga limitado ang ilang mga talento mapainubsanon ug mabination nga naggamit niana nga mga talento sa pagpanalangin sa kinabuhi sa naglibut kanila. Ang kahakog mao ang tinubdan sa dakong kadautan. Ang antidote nianang kadautan makita sa kinabuhi sa Manluluwas. Iyang gipakita kanato kon unsaon sa pag-focus sa atong kinabuhi ngadto sa dili hinakog nga pagserbisyo sa uban.

Akong nakat-unan ang kamatuoran nga nagbalik-balik sa akong kinabuhi nga akong nasayran nga usa ka hingpit nga balaod. Nagpakita kini sa paagi nga ang pagkamasulundon ug serbisyo may kalabutan ngadto sa gahum sa Dios. Kon kita mosunod sa mga sugo sa Ginoo ug moserbisyo sa Iyang mga anak sa dili hinakog nga paagi, ang natural nga sangputanan mao ang gahum sa Dios—gahum sa pagbuhat og mas daghan kay sa mabuhay nato sa atong kaugalingon. Ang atong mga panabut, mga talento, atong mga abilidad mapalapdan tungod kay makadawat kita og kusog ug gahum gikan sa Ginoo. Ang Iyang gahum kabahin sa pag-establisar og panimalay nga puno sa kalinaw.

Samtang ang inyong panimalay i-sentro diha sa Manluluwas, natural

kining mahimong dangpanan dili lang sa inyong kaugalingong pamilya apan usab sa mga higala nga nagpuyo sa mas lisud nga mga kahimtang. Kabigon sila sa kahilom nga ilang bation diha niini. Dawata ang maong mga higala sa inyong mga panimalay. Molambo sila nianang kahimtang nga nagsentro ni Kristo. Pakighigala sa mga higala sa inyong mga anak. Pagpakatakus nga ehemplo ngadto kanila.

Usa sa labing dako nga mga panalangin nga atong ikatanyag ngadto sa kalibutan mao ang gahum sa panimalay nga nakasentro ni Kristo diin ang ebanghelyo gitudlo, mga pakigsaad gituman, ug ang gugma naghingapin.

Mga tuig na ang milabay, human sa usa ka mission tour, ang akong asawa, nga si Jeanene, misulti nako bahin sa usa ka elder nga iyang nahimamat. Si Jeanene nangutana mahitungod sa iyang pamilya. Nasurprisa siya sa pagtubag sa elder nga siya walay pamilya. Mipasabut ang elder nga sa pagkatawo niya, gihatag siya sa iyang inahan ngadto sa gobyerno. Nagtubo siya sa lain-laing mga panimalay. Bula-han siya sa pagkatin-edyer nga iyang nakaplagan ang ebanghelyo. Usa ka mahigugmaon nga pamilya sa ward ang mitabang niya nga makaserbisyo og misyon.

Unya nangutana si Jeanene sa asawa sa presidente sa misyon mahitungod niining buotan nga elder. Iyang nahibaloan nga sa milabay nga mga bulan kini nga elder nagpuyo sa mission home sa pipila ka adlaw tungod sa sakit. Nianang higayona mag-apilan siya nila sa family home evening. Sa wala pa siya mobiya balik ngadto sa field, gihangyo niya ang presidente sa misyon kon mahimo bang makagahin siya pag-usab og duha o tulo ka adlaw sa katapusan sa iyang misyon diha sa mission home. Gusto siyang moobserver sa kinabuhi sa pamilya nga nagsentro ni Kristo. Gusto niyang sundon ang iyang pamilya sama sa ilaha.

Buhata ang tanan nga makaangkong og sama nga panimalay. Tabang kadtung anaa sa lisud nga mga kahimtang. Pagmatinud-anon nga higala. Kining nga matang sa malahutayon nga panaghigala sama sa aspalto nga

New York City, New York, USA

motapak sa mga libaong sa kinabuhi ug makapasayon ug makapanindot sa biyahe. Kinahanglang dili kini gamiton alang sa personal nga pagpamintaha apan bahandi nga pasalamat ug ambitan. Dawata sa inyong panimalay ang uban nga nagkinahanglan nga lig-unon sa mao nga kasinatian.

Motanyag ko og katapusan nga mga hunahuna alang niadtong nagmahal og sakop sa pamilya nga wala maghimo og maayo nga mga pagpili. Makahagit kana sa atong pailub ug pasensya. Kinahanglan kitang mosalig sa Ginoo ug sa Iyang tayming nga ang positibo nga tubag sa atong mga pag-ampo ug mga paningkamot sa pagluwas mahitabo. Buhaton nato ang tanan nga atong mahimo sa pagserbisyo, sa pagpanalangin, ug sa pag-ila sa kabubut-on sa Dios sa tanang mga butang. Magpakita kita og hugot nga pagtuo ug mohinumdom nga adunay mga butang nga kinahanglang ibilin ngadto sa Ginoo. Nagdapit Siya nato sa pagpahimutang sa atong mga salagubangon diha sa Iyang tiilan. Uban sa hugot nga pagtuo kita makahibalo nga kining nahisalaag nga minahal wala biyai apan gibantayan sa mahigugmaong Manluluwas.

Ilha ang kaayo sa uban, dili ang ilang mga sayop. Usahay ang sala kinahanglan og tukmang pagtagad aron malimpyohan, apan tan-awa kanunay ang iyang mga hiyas.

Kon bation ninyo nga gamay ra ang paglaum, kana nga paglaum dili gamay apan usa ka lig-on nga sumpay, sama sa nagpatunhay sa kinabuhi nga molig-on ug mobayaw kaninyo. Makahatag kini og kahupayan aron kamo dili na mahadlok. Paningkamot nga magpuyo nga takus ug ibutang ang inyong pagsalig sa Ginoo.

Dili kita kinahanglang mabalaka kon dili nato mabuhay og dungan ang tanang gitambag sa Ginoo nga atong buhaton. Namulong Siya nga may panahon alang sa tanang mga butang. Agig tubag sa atong sinsero nga pag-ampo alang sa giya, mogiya Siya nato kon unsay angay hatagan og importansya sa matag bahin sa atong kinabuhi. Makat-on, makatubo, ug mahimo kitang sama Kaniya sa usa ka makanunayon nga lakang matag higayon.

Mopamatuod ko nga ang pagpuyo og masulundon nga kinabuhi, lig-ong migamot diha sa ebanghelyo ni Jesukristo, makahatag og dakong kasiguroan alang sa kalinaw ug dangpanan diha sa atong mga panimalay. Sa gihapon adunay daghang mga hagit og kasakit, apan sa taliwala sa kasamok, makatagamtam kita og kalinaw sa kaugalingon ug hilabihan nga kalipay. Mopamatuod ko nga ang Pag-ula ni Jesukristo mao ang tinubdan nianang dakong kalinaw, sa pangalan ni Jesukristo, amen. ■

Ni Elder Quentin L. Cook

Sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles

Personal nga Kalinaw: Ang Ganti sa Pagkamatarung

Bisan sa mga pagsulay sa kinabuhi, tungod sa Pag-ula ug grasya sa Manluluwas, ang matarung nga pagpuyo pagagantihan og personal nga kalinaw.

Ang mga kasinatian bag-ohay lang nakapamalandong nako sa doktrina sa kalinaw ug ilabi na sa tahas ni Jesukristo sa pagtabang nato nga makaangkon og personal nga kalinaw.

Duha ka mga hitabo sa miaging pipila ka bulan nakatandog nako pagayo. Una, namulong ko sa haya alang ni Emilie Parker, usa ka sais anyos nga namatay uban sa laing 25, lakip na sa 19 ka gagmayng mga bata, sa makalilisang nga pagpamusil didto sa Newtown, Connecticut. Nagbangutan ko uban sa pamilya ug nakaamgo nga daghan ang nahikawan sa kalinaw. Nakita nako ang kalig-on ug hugot nga pagtuo sa iyang mga ginikanan, sila si Robert ug Alissa Parker.

Ikaduha, akong nahimamat ang liboan ka matitud-anong mga miyembro sa Simbahan sa siyudad sa Ivory Coast sa Abidjan.¹ Kining nasud sa West Africa nga French ang sinultihan nag-antus og kalisud sa ekonomiya, pag-kudeta sa kasundalohan, ug

bag-ohay lang duha ka gubat sibil nga natapos niadtong 2011. Apan akong gibati ang espesyal nga kalinaw uban kanila.

May mga panghitabo nga makawagtang sa atong kalinaw ug mobati nga walay mahimo.

Kinsa ang makalimot sa dautang pagpang-ataki niadtong Septyembre 11, 2011, sa lainlaing dapit sa U.S.? Ang mao nga mga hitabo makapahinumdom nato unsa ka dali mawala ang atong pagbati sa kalinaw ug kaluwasan.

Ang among kinamagulangang anak ug ang iyang asawa, nga manganakay sa ilang unang anak, nagpuyo tulo ka eskina gikan sa World Trade Center sa New York City dihang ang unang eroplano midasmag sa North Tower. Misaka sila sa atop sa ilang apartment ug nalisang samtang nagtan-aw sa unsay ilang pagtuo usa ka grabe nga aksidente. Dayon nasaksihan nila ang ikaduhang eroplano nga midasmag sa South Tower. Diha-diha nakaamgo

sila nga dili kini aksidente ug nag-hunahuna nga ang lower Manhattan giataki. Sa dihang nahugno ang South Tower, ang ilang apartment nalukop sa abug nga mikatop sa tibuok lower Manhattan.

Naglibug kon unsay nahitabo ug nabalaka sa sunod pa nga pag-ataki, miadto sila sa luwas nga lugar ug dayon ngadto sa building sa stake sa Simbahan sa Manhattan sa Lincoln Center. Sa ilang pag-abut, ilang nakita nga daghang mga miyembro sa lower Manhattan nga nakahukom usab nga moadto sa stake center. Mitawag sila aron sa pagpahibalo kon asa sila. Nahuwasan ko nga luwas ra sila ug wala matingala sa ilang giadtoan. Ang bag-ong pagpadayag nagtudlo nga ang mga stake sa Zion usa ka panali-pod ug “dangpanan gikan sa unos ug gikan sa kaligutgut sa diha nga kini ibu-bu nga walay pagkuto diha sa tibuok yuta.”²

Dili sila makabalik sa ilang apartment sulod sa usa ka semana ug nasagmuyo sa kamatayon sa inosente nga mga kinabuhi, apan wala sila mahiagum sa permanente nga kadaot.

Sa pagpamalandong niini nga mga hitabo, nakahunahuna ko sa doktrinal nga kalainan tali sa kinatibuk-ang kalinaw o kalinaw sa kalibutan ug sa personal nga kalinaw.³

Sa pagkatawo sa Manluluwas, ang pundok sa langitnong panon nanag-dayeg sa Dios ug nanag-ingon, “Himaya sa Dios sa kalangitan, ug sa yuta *panagdait*, sa mga tawo nga iyang gikahimut-an.”⁴

Hinoon, subo palandungon nga bisan niining importante kaayo nga panahon human sa pagkatawo sa Anak sa Dios, si Herodes ang hari mimitando sa pagpapatay sa inosente nga mga bata sa Bethlehem.⁵

Ang kabubut-on importante sa plano sa kalipay. Nagtugot kini sa gugma, sakripisyo, personal nga pagtubo, ug kasinatian nga gikinahanglan sa atong mahangturong kauswagan. Kini nga kabubut-on usab mohimo nga masinati nato ang tanang kasakit ug pag-antus sa pagka-mortal, bisan kon ang hinungdan mao ang mga butang nga wala nato masabti ug

ang makasagmuyo nga dautang mga pagpili sa uban. Ang Gubat sa Langit nahitabo tungod sa atong moral nga kabubut-on ug importante aron masabtan ang yutan-ong pangalagad sa Manluluwas.

Sumala sa gikutlo sa ika-10 nga kapitulo sa Mateo, ang Manluluwas nanudlo sa Napulog Duha ug miangkong nga ang Iyang misyon dili makapabaton og kinatibuk-ang kalinaw sa yuta niining mortal nga kinabuhi. Ang mga Apostoles gisultihan sa pagbilin og kalinaw sa takus nga mga balay nga ilang bisitahan apan nagpasidaan nga sila anaa sa “taliwala sa mga lobo . . . [ug] pagadumtan kamo sa tanang tawo tungod sa akong ngalan: apan ang molahutay hangtud sa katapusan mamaluwas.”⁶ Usa ka importante nga pahayag anaa sa bersikulo 34: “Ayaw kamo pagdahum nga mianhi ako sa pagdalag pagdinaitay dinhi sa yuta.”⁷ Klaro nga ang kalinaw wala sa yuta sa mortal nga pangalagad ni Kristo, ug wala kini karon.

Sa pasiuna sa Ginoo sa Doktrina ug mga Pakigsaad, daghang importante nga mga baruganan ang gitudlo. Kabahin niadtong dili maghinulsol, ang Iyang Espiritu (ang Espiritu ni Kristo), nga gihatag ngadto sa matag tawo nga moanhi sa kalibutan,⁸ “dili sa kanunay magpabilin uban sa tawo.”⁹ Usab, “ang kalinaw pagakuhaon gikan sa yuta.”¹⁰ Ang mga propeta mipahayag nga ang kalinaw gikuha gayud sa yuta.¹¹ Wala pa gapusa si Lucifer ug nakabaton og gahum ibabaw sa iyang kaugalingong ginsakupan.¹²

Ang langitnong tumong sa maa-yong mga tawo bisan asa mao ang kalinaw sa kalibutan. Kinahanglang dili kita mohunong sa pagkab-ot niini nga tumong. Apan, si Presidente Joseph F. Smith nagtudlo, “Dili gayud moabut sa kalibutan kanang espiritu sa kalinaw ug gugma . . . hangtud ang mga tawo modawat sa kamatuoran ug mensahe sa Dios . . . , ug moila sa iyang gahum ug awtoridad nga balaan.”¹³

Naglaum ug nag-ampo gayud kita alang sa kinatibuk-ang kalinaw, apan anaa sa mga indibidwal ug pamilya nga atong makab-ot ang matang sa kalinaw nga mao ang gisaad nga ganti

sa pagkamatarung. Kini nga kalinaw mao ang gisaad nga gasa sa misyon ug maulaong sakripisyo sa Manluluwas.

Kini nga baruganan anaa sa Doktrina ug mga Pakigsaad: “Apan hibalo ni siya kinsa nagbuhat og mga buluhaton sa pagkamatarung makadawat sa iyang ganti, gani ang kalinaw niini nga kalibutan, ug kinabuhi nga dayon diha sa kalibutan nga umaabut.”¹⁴

Si Presidente John Taylor nagtudlo nga ang kalinaw dili lamang tinguhaon, apan “kini gasa sa Dios.”¹⁵

Ang kalinaw nga akong gipasabut dili lamang temporaryo nga kahilom. Malungtaron kini nga kalipay ug espi-rituhanong katagbawan.¹⁶

Si Presidente Heber J. Grant mihulagway sa kalinaw sa Manluluwas niini nga paagi: “Ang Iyang kalinaw mohupay sa atong pag-antus, moayo sa nasamdan nga mga kasingkasing, mokuha sa atong mga kasilag, mobutang diha sa atong kasingkasing sa gugma sa isigka tawo nga mopuno sa atong mga kalag sa kakalma ug kalipay.”¹⁷ Sa akong pakigkita sa ginikanan ni Emilie Parker, akong nakita nga ang kalinaw sa Manluluwas nakapahupay sa ilang pag-antus ug nakatabang nga maayo

ang ilang nasamdan nga kasingkasing. Talagsaon kaayo nga diha-diha human sa pagpamusil, mipadayag si Brother Parker og pagpasaylo ngadto sa kriminal. Sama sa gisulti ni Presidente Grant, ang kalinaw sa Manluluwas “mokuha sa atong kasilag.” Ang paghukom iya sa Ginoo.

Ang mga Santos sa Ivory Coast, panahon sa gubat sibil sa ilang nasud, nakakaplag og kalinaw pinaagi sa pag-focus sa pagsunod sa ebanghelyo ni Jesukristo, ilabi na sa buhat sa family history ug templo alang sa ilang mga katigulangan.¹⁸

Kitang tanan gusto og kalinaw. Ang kalinaw dili lang kahilwasan o walay gubat, walay kabayolente, walay panagbangi, ug walay panagbingkil. Ang kalinaw nagagikan sa pagkahibalo nga ang Manluluwas nakaila kinsa kita ug nakahibalo nga kita adunay hugot nga pagtuo Kaniya, nahigugma Kaniya, ug mosunod sa Iyang mga sugo, bisan ug ilabi na sa grabe nga mga pagsulay ug trahedyo sa kinabuhi. Ang tubag sa Ginoo ngadto ni Propeta Joseph Smith didto sa Bilanggoan sa Liberty makahupay sa kasingkasing:

“Akong anak, kalinaw nganha sa

imong kalag; ug ang imong kalis-danan ug ang imong mga kasakitan sulod lamang sa mubo nga higayon;

“Ug unya, kon ikaw molahutay pag-ayo, ang Dios mobayaw kanimo sa kahitas-an; ikaw magmadaugon ibabaw sa imong tanan nga mga kaaway.”¹⁹

Hinumdumi, “ang Dios dili Dios sa kasamok, kondili sa kahusay [kalinaw].”²⁰ Kay kadtong misalikway sa Dios, walay kalinaw. Miapil kitang tanan sa konseho sa langit nga naghatag sa moral nga kabubut-on, nakahibalo nga dunay mortal nga kasakit ug gani dili mahulagway nga trahedyang tungod sa pag-abuso sa kabubut-on. Nakasabut kita nga kini makapasuko nato, makapalibug, dili makapanalipod, ug makapasakit. Apan nasayud usab kita nga ang Pag-ula sa Manluluwas mobuntog ug mopuli sa tanang dili makiangayon sa mortal nga kinabuhi ug maghatag og kalinaw. Si Elder

Marion D. Hanks adunay pamahayag nga anaa sa frame diha sa iyang bong-bong nga sinulat ni Ugo Betti: “Ang pagtuo diha sa Dios mao ang pagkahibalo nga ang tanang mga lagda makiangayon, ug nga adunay talagsaong mga surprisa.”²¹

Unsa ang mga tinubdan sa kalinaw? Daghang nangita sa kalinaw sa kalibutanong mga paagi, nga wala gayud ug dili gayud magmalampuson. Ang kalinaw dili makita pinaagi sa pag-angkon og daghang bahandi, gahum, o kabantog.²² Ang kalinaw dili makita sa paglingaw-lingaw. Walay usa niini ang makahatag og malungtarong kalipay o kalinaw, bisan kon maangkon ang kaabunda.

Ang nindot nga himno ni Emma Lou Thayne nangutana: “Ang kalinaw asa nako pangitaon?” Asa ang kahupayan kon sa paghingpit walay motabang?²³ Ang tubag mao ang Manluluwas, kinsa mao ang tinubdan

ug tigpasiugda sa kalinaw. Siya ang “Prinsipe sa Pakigdait [Kalinaw].”²⁴

Unsaon nato aron mahiduol sa Manluluwas? Ang pagpaubos sa atong kaugalingon sa atubangan sa Dios, pag-ampo kanunay, paghinulsol sa mga sala, pagpabunyang uban sa masulub-on nga kasingkasing ug mahinulsulon nga espiritu, ug pagkahimong tinuod nga disipulo ni Jesukristo mao ang mga ehemplo sa pagkamatarung nga gantihan og kalinaw.²⁵ Human masulti ni Haring Benjamin ang iyang makapatandog nga mensahe bahin sa Pag-ula ni Kristo, ang katawhan miyukbo sa yuta. “Ang Espiritu sa Ginoo midangat diha kanila, ug sila napuno sa hingpit nga kalipay, ingon nga nakadawat og usa ka kapasayloan sa ilang mga sala, ug nagbaton og *kalinaw sa ilang tanlag*, tungod sa naghingapin nga hugot nga pagtuo diin sila aduna diha kang Jesukristo.”²⁶ Ang paghinulsol ug pagpuyo nga matarung makahatag og *kalinaw sa tanlag*, nga importante sa katagbawan.²⁷ Kon dunay dako nga sala, ang pagkumpisal gikinahanglan aron makaangkon og kalinaw.²⁸ Tingali walay ikatandi ang kalinaw nga moabut sa tawo nga nakasala nga mitugyan sa iyang mga palas-anon ngadto sa Ginoo ug nangayo sa mga panalangin sa Pag-ula. Sama sa gisulti sa laing paborito nga himno sa Simbahan, “Ang akong palas-anon kaniya ko isangun ug magkanta-kanta lang.”²⁹

Nalipay ko nga sa atong panahon napulo ka liboan sa atong batan-ong mga lalaki, mga babaye ug senior nga mga misyonaryo ang midawat sa tawag nga mahimong representante sa atong Ginoo ug Manluluwas, nga si Jesukristo. Ilang gidala ang gipahiuli nga ebanghelyo sa kalinaw ngadto sa kalibutan, usa ka tawo ug usa ka pamilya kada higayon—buhat sa pagkamatarung aron paghatag niini nga kalinaw sa mga anak sa Langitnong Amahan.

Ang Simbahan mao ang dangpanan diin ang mga sumusunod ni Kristo makaangkon og kalinaw. Ang ubang mga batan-on sa kalibutan moingon nga sila espirituhanon apan dili relihiyoso. Ang pagkaespirituhanon usa ka

maayong unang lakang. Hinoon, dinhi sa Simbahan nga kita nakigdait, gitudloan, ug giumumahan sa maayong pulong sa Dios. Labi na, ang awtoridad sa priesthood diha sa Simbahan ang nagpahigayon sa sagrado nga mga ordinansa ug mga pakigsaad nga nagbugkos sa mga pamilya ug naghatag nato og kahigayunan nga makabalik ngadto sa Dios nga Amahan ug ni Jesukristo sa celestial nga gingharian. Kini nga mga ordinansa makahatag og kalinaw tungod kay kini mga pakigsaad uban sa Ginoo.

Diha sa mga templo nga kining daghang sagrado nga mga ordinansa ipahigayon ug tinubdan usab sa malinawong dangpanan gikan sa kalibutan. Kadtong mobisita sa nataran sa templo o moapil sa open house sa templo mobati usab niini nga kalinaw. Usa ka kasinatian nga nindot kaayo mao ang open house ug pagpahinungod sa Templo sa Suva Fiji. Dihay politikanhong kagubot nga ang mga rebelde misunog ug milungkab sa downtown Suva, miokupar sa mga balay sa Parliament ug mipriso sa mga magbabalaod. Ang nasud gipaubos sa martial law. Ang mga sundalo sa Fiji mihatag sa Simbahan og limitado nga pagtugot sa pagpundok sa mga tawo alang sa open house ug gamay kaayo nga grupo alang sa pagpahinungod. Ang kadaghanan sa mga miyembro

wala imbitara tungod sa mga kabalaka sa ilang kasiguroan. Mao lamang kini nga pagpahinungod sa templo sukad sa orihinal nga Templo sa Nauvoo nga anaa sa lisud kaayo nga mga sitwasyon.

Ang usa ka tawo nga giimbitar sa open house mao ang usa ka matahum nga babaye nga Hindu og kagikan, miyembro sa Parliament kinsa napriso pero gibuhian kay babaye siya.

Sa lawak sa celestial, layo sa kagubot sa kalibutan, siya mihilak samtang iyang gipahayag ang iyang gibati nga kalinaw nga misanap kaniya. Iyang gibati nga gihupay siya sa Espiritu Santo ug nagsaksi sa kasagrado sa templo.

Ang Manluluwas mao ang tinubdan sa tinuod nga kalinaw. Bisan sa mga pagsulay sa kinabuhi, tungod sa Pag-ula ug grasya sa Manluluwas, ang matarung nga pagpuyo pagagantihan og personal nga kalinaw. Sa personal nga kahintang sa dapit sa Pagpalabay, ang Manluluwas misaad sa Iyang mga Apostoles nga sila mapanalanginan sa “Maghuhupay, nga mao ang Espiritu Santo” ug dayon misulti niining importante nga mga pulong: “Kaninyo ibilin ko ang kalinaw, kaninyo ihatag ko ang akong kalinaw: hatagan ko kamo niini dili sama sa hinatagan sa kalibutan.”³⁰ Dayon sa hapit na ang Iyang Pag-ampo nga Pangamuyo: “Gisulti ko kini kaninyo, aron nga dinhi kanako

makabaton kamog kalinaw. Dinhi sa kalibutan aduna kamoy kagulan: apan sumalig kamo; gidaug ko na ang kalibutan.”³¹

Gisulat ni Eliza R. Snow kining maanindot nga konsepto:

*Sa imong gugma ang Dios dayga;
Ang imong kalipay ayaw hunonga,
Bisan moabut ang kalisdanan,
Si Kristo nag-ingon, “Kanako ang
kalinaw imong mabatunan.”³²*

Niini ako mopamatuod sa pangalan ni Jesukristo, amen. ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. Duha ka mga komperensya gipahigayon sa Abidjan pagka-Dominggo, Pebrero 10, 2013; 9,693 ang nanambong—619 niini dili pa mga miyembro sa Simbahan. Ang total nga gidaghanon sa mga miyembro sa Simbahan sa Ivory Coast mga 19,000.
2. Doktrina ug mga Pakigsaad 115:6.
3. Ang pulong nga *kalinaw* lain-lain og kahulugan. Sa tradisyonal nga Griyego nagpasabut kini nga pagtapos, paghunong, o walay gubat tali sa mga kaaway. Sa Hebreohanon ang pulong may mas lawom nga kahulugan ug usahay usa kini ka pag-abi-abi. Ang kalinaw usa ka “kahintang nga moabut lang sa tawo sigun sa patakaran ug kondisyon nga gitakda sa Dios” (Howard W. Hunter, sa Conference Report, Okt. 1966, 14–17).
4. Lucas 2:14; empasis gidugang.
5. Tan-awa sa Mateo 2:16; tan-awa usab sa Ross Douthat, “The Loss of the Innocents,” *New York Times*, Dis. 16, 2012, 12.
6. Mateo 10:16, 22.
7. Mateo 10:34.
8. Tan-awa sa Doktrina ug mga Pakigsaad 84:46.
9. Doktrina ug mga Pakigsaad 1:33.
10. Doktrina ug mga Pakigsaad 1:35.
11. Si Presidente Woodruff mipahayag niini niadtong 1894 ug usab niadtong 1896. Tan-awa sa *The Discourses of Wilford Woodruff*, ed. G. Homer Durham (1946), 251–52; tan-awa usab sa Marion G. Romney, sa Conference Report, Abr. 1967, 79–82.
12. Tan-awa sa Joseph Fielding Smith, *The Predicted Judgments*, Brigham Young University Speeches of the Year (Mar. 21, 1967), 5–6. Hinoon, sama sa gipahayag ni Elder Neal A. Maxwell, “Makabaton kita og kalinaw sa kagalingon bisan og ang kalinaw gikuha gikan sa kalibutan . . . [ug] tanang mga butang [nag]kaguliyang” (“Behold, the Enemy Is Combined,” *Ensign*, Mayo 1993, 79).
13. *Mga Pagtulun-an sa mga Presidente sa Simbahan: Joseph F. Smith* (1998), 462.
14. Doktrina ug mga Pakigsaad 59:23.
15. *Mga Pagtulun-an sa mga Presidente sa Simbahan: John Taylor* (2001), 185.
16. Gikan sa karaang Griyego hangtud sa atong panahon, kini nga mga pulong—*kalipay* ug *katagbawan*—gianalisar, gieksamin, ug gitun-an dili lamang ang kahulugan niini apan ang giya usab nga ikahatag niini sa atong kinabuhi. Tan-awa sa David Malouf,

Copenhagen, Denmark

The Happy Life: The Search for Contentment in the Modern World (2011). Tan-awa usab sa ribyu sa libro ni Mr. Malouf, sa R. Jay Magill Jr., “How to Live Well,” *Wall Street Journal*, Ene. 26–27, 2013, C6.

17. *Mga Pagtulun-an sa mga Presidente sa Simbahan: Heber J. Grant* (2002), 270.
18. “Ang tulo sa lima ka mga stake sa Ivory Coast uban sa nag-unang 25 ka stake sa Simbahan sa porsyento sa mga hamtong nga [misumiter] og mga pangalan sa pamilya alang sa mga ordinansa sa templo,” ug ang Stake sa Cocody Cote d’Ivoire mao ang pinakataas (C. Terry Warner and Susan Warner, “Apostle Visits Ivory Coast, Is ‘Impressed with Exceptional Spirit,’” *Church News*, Mar. 3, 2013, 4, 14). Sa panahon sa gubat sibil ug ang pinakaduol nga templo biyaheon pa og 12 ka oras sakay sa bus sa Accra, Ghana, talagsaon kini nga ebidensya sa hugot nga pagtuo ug miresulta sa kalinaw sa personal ug sa pamilya.
19. Doktrina ug mga Pakigsaad 121:7–8. Mitudlo si Presidente Harold B. Lee, “Busa, kinahanglan gayud nga mahashasan kita; kinahanglan gayud nga pagasulayan kita aron mapamatud-an ang gahum ug kalig-on nga anaa kanato.” (*Mga Pagtulun-an sa mga Presidente sa Simbahan: Harold B. Lee* [2000], 257).
20. I Mga Taga-Corinto 14:33.
21. Sa Marion D. Hanks, “A Loving, Communicating God,” *Ensign*, Nob. 1992, 63.
22. Tan-awa sa Jeffrey R. Holland, *For Times of Trouble* (2012), 79. Si Elder Jeffrey R. Holland nagtudlo nga, “ang tinuod nga kakabus mas makalaglag sa tawhanong espiritu kay sa bisan unsang kahimtang gawas sa sala.” Apan ang matarung nga paggamit sa kwarta makapalambo og kalinaw.
23. “Where Can I Turn for Peace?” *Hymns*, nu. 129.
24. Isaias 9:6.
25. Si John Greenleaf Whittier miingon niini: “Pagbantay sa imong pagpuyo. Ayaw pagbuhat og butang sa adlawan diin ikaw walay kalinaw sa gabii” (“Conduct [Gikan sa Mahabharata],” sa *The Complete Poetical Works of John Greenleaf Whittier* [1802], 484).
26. Mosiah 4:3; empasis gidugang; tan-awa usab sa Marion G. Romney, sa Conference Report, Abr. 1967, 79–82.
27. Ang tanlag usa ka moral nga kompas nga nagtudlo nato paingon sa kalinaw. Molihok kini sa duha ka tinubdan: ang Kahayag ni Kristo, usa ka mahimayaong katungod sa pagkatawo gikan sa atong Langitnong Amahan (tan-awa sa Doktrina ug mga Pakigsaad 88:6–13; 93:2) ug ang gasa sa Espiritu Santo (tan-awa sa Doktrina ug mga Pakigsaad 39:6).
28. “Duha ka hut-ong sa pagpasaylo ang gikinahanglan nga magdala og kalinaw sa malapason—ang usa gikan sa tukma nga awtoridad sa Simbahan sa Ginoo, ug ang usa gikan sa Ginoo mismo. [Tan-awa sa Mosiah 26:29.]” (*Mga Pagtulun-an sa mga Presidente sa Simbahan: Spencer W. Kimball* [2006], 51).
29. “How Gentle God’s Commands,” *Hymns*, nu. 125.
30. Juan 14:26–27.
31. Juan 16:33.
32. “Though Deepening Trials,” *Hymns*, nu. 122.

Ni Elder Stanley G. Ellis
Sa Seventy

Ang Pamaagi sa Ginoo

Ang pamaagi sa Ginoo mao kini nga kita maminaw sa mga pagtulun-an sa atong mga lider, mosabut sa eksakto nga mga baruganan, ug modumala sa atong mga kaugalingon.

Seventy

Nagserbisyo ko isip Seventy. Ang Seventy gitawag nga mga mensa-hero—sa pagpakigbahin sa pulong sa Ginoo sa among pagdawat niini gikan sa mga apostoles ug mga propeta ug gikan sa Espiritu ug mahimong espesyal nga mga saksi sa pangalan ni Kristo sa pagsangyaw sa ebanghelyo sa tibuok kalibutan, sa pagtukod sa Simbahan ug sa pagpahigayon sa mga kalihokan niini (tan-awa sa D&P 107:25, 34).

Mag-uuma

Nagdako ko sa uma duol sa Burley, Idaho—tinuod nga “batang mag-uuma sa Idaho”! Sa ingon nakat-on ko:

1. Sa pagtrabaho—kon kamo dili mananom, kamo dili makaani.
2. Sa pagtrabaho nga maalamon—kon inyong patubigan ug abunohan, makaani mo og daghan.
3. Sa kaimportante sa tayming—kon dili mananom sa eksaktong panahon, ang sayong kabugnaw makadaut sa inyong ani.
4. Sa pagbuhat sa unsay gikinahanglan o kinahanglang buhaton dili igsapayan kon unsay makalingaw, unsay gusto, o angay—inyong gatasan ang baka kon kinahanglan

siyang gatasan, dili kon kanus-a ninyo gusto.

5. Nga mahimong direkta—sa kaha-yupan ug makinarya, ikaw wala nay panahon sa “pagliko-liko” o sa pagkabalaka nga ikaw husto ba sa puntong politikal. (Tungod niini, sa akong pagserbisyo sa Simbahan, kanunay kong mangutana, “Gusto ba kamong direkta ko mosulti o iliko-liko pa nako?” Sa kasagaran ang mga Santos mipili og “direkta!” Direkta ako karong adlaw.)
6. Sa katapusan, isip batang mag-uuma sa Idaho, nakat-on ko sa pag-focus sa mga sukaranan.

Walay laing mas sukaranan natong tanan, ug sa atong doktrina, kay sa kamatuoran sa unang artikulo sa hugot nga pagtuo: “Kami nagtuo sa Dios, ang Amahan sa Kahangturan, ug sa Iyang Anak, si Jesukristo, ug sa Espiritu Santo” (Mga Artikulo sa Hugot nga Pagtuo 1:1).

Dugang pa, Siya mao ang *atong* Langitnong Amahan, kinsa nakaila nato, nahigugma nato ug gusto nga kita mabalik ngadto Kaniya. Si Jesus mao ang *atong* Manluluwas ug Manunubos, kinsa pinaagi sa Pag-ula misiguro nga *kita* makabuntog sa kamatayon ug mabuhi pag-usab ug posible nga *kita*

mahimaya ug makaangkon og kina-
buhing dayon. Ang Espiritu Santo mao
ang *atong* maghuhupay, tigpadayag,
magtutudlo, tigpamatuod, ug giya.

Hunahunaa kini, mga kaigsoo-
nan—dili kita espirituhanong mga ilo!
Wala kita mag-inusara.

Unsay nakabintaha nga dunay mga
ginikanan—nga dili usa ka ilo? Maka-
kat-on kita gikan nila, makabenepisyo
gikan sa ilang kasinatian, makalikay
sa mga kakuyaw nga ilang gipasidaan,
ug mas makasabut tungod sa ilang
panglantaw. Dili kinahanglan nga kita
mawala, maglibug, mailad, o dili epek-
tibo. Tinuod gayud kaayo kini kalabut
sa atong Langitnong Amahan, kinsa
nagtudlo ug nagpakita nato dili lang sa
usa ka paagi apan sa *bugtong* paagi.

Ang Dios Adunay Pamaagi

Gani, ang Dios adunay paagi sa
pagpuyo,¹ sa paghigugma,² sa pag-
tabang,³ sa pag-ampo,⁴ sa pagpakig-
sulti,⁵ sa pagpakighugoy-hugoy,⁶ sa
pagpangulo,⁷ sa pagminyo,⁸ sa pagpa-
dako og mga anak,⁹ sa pagkat-on,¹⁰ sa
pagkahibalo sa kamatuoran,¹¹ sa pag-
pakigbahin sa ebanghelyo,¹² sa pagpili
nga maalamon kon unsay kan-on,¹³ ug
uban pa.

Kauban sa mga kasulatan, ang
pipila ka maayo nga mga tinubdan sa
pagpangita sa paagi sa Ginoo mao ang
*Matinud-anon sa Tinuohan, Alang sa
Kalig-on sa mga Kabatan-onan*, ug
ubang mga pagtulun-an sa buhi nga
mga apostoles ug mga propeta.

1. Pananglit, gitudloan kita sa Ginoo
diha sa mga kasulatan:

“Kay ang akong mga hunahuna
dili mao ang inyong mga hunahuna,
ni ang inyong mga dalan akong mga
dalan, nagaingon ang Ginoo.

“Kay maingon nga ang mga langit
hataas kay sa yuta, mao man ang
akong mga dalan labi pang hataas
kay sa inyong mga dalan, ug ang
akong mga hunahuna kay sa inyong
mga hunahuna” (Isaias 55:8–9).

2. Usa sa mga kadautan niining ula-
hing mga adlaw mao nga “ang
matag tawo naglakaw diha sa
iyang kaugalingon nga paagi (D&P
1:16). Diha sa Mga Proverbio kita

Sydney, Australia

gipasidan-an nga “ayaw pagpaka-
maalamon sa imong kaugalingong
mga mata” ug “ayaw pagsalig sa
imong kaugalingong salabutan”
(tan-awa sa Mga Proverbio 3:5–7).

3. Gitudloan kita nga kon atong bu-
haton ang mga butang sa pamaagi
sa Ginoo, Siya mapugos sa pagpa-
nalangin nato ug kita makapangayo
sa Iyang mga saad; ug kon dili sa
Iyang pamaagi, kita walay saad
(tan-awa sa D&P 82:10).
4. Gitandi sa Ginoo ang Iyang pamaagi
sa atong pamaagi sa Iyang pagban-
say ni propeta Samuel, kinsa gipa-
pangita og bag-ong hari: “Apan ang
Ginoo miingon kang Samuel, Ayaw
pagtan-aw sa iyang nawong, kun
sa iyang gitas-on sa iyang barug;
tungod kay ako nagasalikway ka-
niya: kay ang Ginoo nagatan-aw dili
ingon sa makita sa tawo; kay ang
tawo nagatan-aw sa panagway sa
gawas, apan ang Ginoo nagatan-aw
sa kasingkasing” (1 Samuel 16:7).
5. Bisan sa gidawat nga tinguha sa ka-
daghanan sa pagtabang sa kabus ug
timawa, ang Ginoo uyon sa atong
tumong apan nagpasidaan, “Apan
kini kinahanglan pagahimoon sa
akong kaugalingon nga pamaagi”
(D&P 104:16). Kon dili gani, ang
atong paningkamot sa pagtabang,
makadaut na hinoon kanila. Ang

Ginoo mitudlo nato sa pagpasiugda
sa kinaugalingon nga pagpaningka-
mot. Bisan kon kita makahimo sa
pagtabang, kinahanglang dili kita
mohatag sa unsay ilang mahimo
ug kinahanglang himoon alang sa
ilang kaugalingon. Bisan asa kini
gisulayan, ang kalibutan nakat-on
sa kadautan sa dole out. Ang Dios
gyud ang labing nasayud.

Atong ikonsiderar ang pipila ka
mga ehemplo. Ang Ginoo adunay
paagi sa paghimo sa misyonaryo nga
buhat. Gipasabut kini diha sa mga
kasulatan ug sa *Isangyaw ang Akong
Ebanghelyo* ug i-impleminter sumala
sa giya sa Espiritu.

Ang Ginoo adunay Iyang paagi,
o *bugtong* paagi, sa paghigugma.
Kadtong kalibutanon moingon nga
unsay importante mao nga ang duha
ka tawo nagkahigugmaay. Ang atong
Amahan sa Langit nagtudlo nga im-
portante kini, apan nagtudlo pa Siya
og dugang: nga adunay gitugutan
nga paagi ug panahon sa pagpadayag
niana nga gugma.

Pagdumala sa Atong Kaugalingon

Gitudloan si Joseph Smith gikan sa
iyang pagkabatan-on sa mga pamaagi
sa Ginoo. Sa dihang gipangutana kon
giunsa niya paggiya ang Simbahan,

siya mipasabut nga gitudlo niya ang eksakto nga mga baruganan ug ang mga miyembro midumala sa ilang kaugalingon.¹⁴ Mga kaigsoonan, ang atong buhi nga mga apostoles ug mga propeta nagtudlo gihapon sa eksakto nga mga baruganan. Ang pangutana mao “Gigamit ba nato kini nga mga baruganan sa pagdumala sa atong mga kaugalingon?”

Usa ka butang nga kanunayng gitudlo kanato mao ang paglambo kon diin kita nahimutang. Apan usahay matintal kita sa pag-adto sa bag-ong dapit, maghunahuna nga ang atong mga anak makabaton og bag-ong mga higala ug busa mas maayo nga mga programa sa kabatan-onan.

Mga kaigsoonan, naghunahuna ba gayud kita sa kasilinganan nga atong gipuy-an nga mao ang importante nga bahin sa kaluwasan sa atong mga anak? Ang mga apostoles ug mga propeta nagtudlo nato pirme nga unsay mahitabo sa panimalay mas importante pa sa unsay ilang masugatan sa gawas. *Giunsa* nato sa pagpadako ang atong mga anak mas importante pa kay sa *diin* sila nato gipadako.

Sigurado nga adunay laing mga butang ang nalakip sa paghukom kon asa mopuyo, ug magpasalamat ta, nga ang Ginoo mogiya nato kon magtinguha kita sa Iyang kumpirmasyon.

Laing pangutana mao “Asa kita gikinahanglan?” Sulod sa 16 ka tuig nagserbisyo ko sa kapangulohan sa Houston Texas North Stake. Daghan ang mibalhin niana nga dapit niadtong mga tuiga. Makadawat kami kanunay og tawag sa telepono nga nagpahibalo nga adunay mibalhin ug nangutana kon unsa ang pinakamaayo nga ward. Kausa lang sa 16 ka tuig nga ako nakadawat og tawag nga nangutana, “Unsa nga ward ang nagkinahanglan og maayong pamilya? Asa kami mahimong motabang?”

Sa unang mga tuig sa Simbahan, si Presidente Brigham Young ug ang uban motawag sa mga miyembro sa pag-adto sa usa ka lugar aron sa pagtukod sa Simbahan didto. Kay bisan karon kita adunay matitud-anong mga miyembro sa Simbahan nga moadto bisan asa sila paadtoon

sa propeta. Magpaabut ba kita kang Presidente Monson sa pagsulti sa kada indibidwal nga sobra sa 14 ka milyon kon asa moadto ang atong pamilya? Ang pamaagi sa Ginoo mao kini nga kita maminaw sa mga pagtulun-an sa atong mga lider, mosabut sa eksakto nga mga baruganan, ug modumala sa atong mga kaugalingon.

Importante Kaayo

Sa tanan nga nanghitabo sa Simbahan karon, ug kay gipasapan sa Ginoo ang Iyang trabaho, mas importante kaayo nga buhaton nato ang tanan sa Iyang pamaagi!

Ilabi na sa buhat sa kaluwasan, atong makat-unan nga “sa gasa sa iyang Anak nga lalaki ang Dios mi-andam og usa ka labing maayo nga paagi” (Ether 12:11). Ang doktrina ni Kristo “mao ang agianan [pamaagi]; ug walay lain nga agianan ni ngalan nga gihatag ubos sa langit diin ang tawo maluwas diha sa gingharian sa Dios” (2 Nephi 31:21).

Panapos

Sa atong makita nga daghan sa kalibutan karon ang naglibug o, mas grabe pa, nahisalaag sa gidili nga mga dalan ug nag-antus sa walay hinungdan sa mga sangputanan sa dili maayo nga mga pagpili, kini makapatuaw nako sama ni Alma:

“O nga ako unta usa ka anghel, ug makaangkon sa pangandoy sa akong

kasingkasing, nga ako makalakaw ug makasulti uban sa trumpeta sa Dios, uban sa tingog nga makapakurog sa yuta, ug mosinggig og paghinulsol ngadto sa matag katawhan!

“Oo, ako mopadayag ngadto sa matag kalag, ingon sa tingog sa dugdog, sa paghinulsol ug sa laraw sa katubsan, nga sila kinahanglan maghinulsol ug moduol ngadto sa atong Dios, nga aron unta wala nay dugang pa nga kasubo diha sa ibabaw sa tibuok yuta” (Alma 29:1–2).

Usab, ako nakasaksi nga ang Ginoo adunay pamaagi! Ang atong Langit-nong Amahan nakaila nato, nahi-gugma nato, ug gusto nga motabang. Siya gyud ang labing nasayud kon unsaon sa pagtabang. Dili kita espirituhanong ilol!

Ang atong Manluluwas, nga si Jesukristo, mao “ang dalan, ang kamatuoran, ug ang kinabuhi” (Juan 14:6; tan-awa usab sa Alma 38:9). Ang Iyang pamaagi gibase sa mahangturong kamatuoran ug modala nato ngadto sa “kalinaw niini nga kalibutan, ug kinabuhi nga dayon sa kalibutan nga umaabut” (D&P 59:23). Ako mopamatuod sa pangalan ni Jesukristo, amen. ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. Tan-awa sa 2 Nephi 5:27; Mosiah 4:27; Alma 7:23–25.
2. Tan-awa sa Exodo 20:14; Deuteronomio 6:5; Juan 13:34–35; Mga Taga-Roma 1:24–32; 1 Mga Taga-Tesalonica 4:3; Alma 39:3–5.
3. Tan-awa sa Mosiah 4:21–27; Doktrina ug mga Pakigsaad 104:15–18.
4. Tan-awa sa Mateo 6:5–13; 2 Nephi 32:8–9; 3 Nephi 18:21; Doktrina ug mga Pakigsaad 10:5.
5. Tan-awa sa Mga Proverbio 15:1; Mga Taga-Colosas 4:6; Santiago 5:12; 3 Nephi 11:29–30.
6. Tan-awa sa Doktrina ug mga Pakigsaad 64:10–11; 121:41–46.
7. Tan-awa sa Mateo 25:14–30; Juan 10:1–14; Doktrina ug mga Pakigsaad 50:26; 107:99–100; 121:34–40.
8. Tan-awa sa Genesis 2:24; Jacob 2:27; Doktrina ug mga Pakigsaad 42:22; 132:19.
9. Tan-awa sa Mosiah 4:14–15; Doktrina ug mga Pakigsaad 68:25–28.
10. Tan-awa sa Doktrina ug mga Pakigsaad 43:8–9; 88:77–79, 118.
11. Tan-awa sa Moroni 7:15–19; 10:3–5; Doktrina ug mga Pakigsaad 9:7–9.
12. Tan-awa sa Doktrina ug mga Pakigsaad 33:8–10; 100:3–8.
13. Tan-awa sa Doktrina ug mga Pakigsaad 89.
14. Tan-awa sa *Mga Pagtulun-an sa mga Presidente sa Simbahan: Joseph Smith* (2007), 343–44.

Ni Elder John B. Dickson
Sa Seventy

Ang Ebanghelyo ngadto sa Tibuok Kalibutan

Ang Simbahan makanunayong naglihok sa kalibutan gikan sa usa ka nasud ngadto sa laing nasud, kultura ngadto sa laing kultura, katawhan ngadto sa laing katawhan, diha sa nakatakdang buhaton sa Ginoo ug sa Iyang panahon.

Ang mortal nga pangalagad sa Manluluwas kompleto na. Ang Iyang pag-antus sa Getsemani ug sa krus nahuman na. Atong nasayran gikan sa Mga Buhat 1 nga nangalagad Siya sulod sa 40 ka adlaw human sa Iyang Pagkabanhaw, “nagpakita” sa mga Apostoles ug “nagsulti . . . mahitungod sa gingharian sa Dios” (Mga Buhat 1:3).

Giingnan Niya sila nga “kamo magadawat hinoon og gahum sa diha nga kakunsaran na kamo sa Espiritu Santo: ug kamo mao unya ang akong mga saksi sa Jerusalem, ug sa tibuok Judea, ug Samaria ug hangtud sa kinatumyan sa yuta” (Mga Buhat 1:8).

Human lang gayud niana, “naisa siya sa kahitas-an; ug gibayaw sa usa ka panganod hawa sa ilang mga mata.

“Ug samtang nanagtutok pa sila sa langit sa nagpaingon siya sa itaas, tanawa, nagtindog tupad kanila ang duha ka tawo nga nagbistig maputi;

“Ug miingon kanila, “Mga tawong Galileanhon nganong nagatindog man kamo dinhi ug nagatutok sa langit? Kining maong Jesus, nga gikuha gikan kaninyo ngadto sa langit, mobalik ra unya sa paagi nga sama sa inyong nakita sa iyang pagsaka sa langit” (Mga Buhat 1:9–11).

Sa pagkatinuod, ang Manluluwas moanhi pag-usab sa Iyang Ikaduhang Pag-anhi, apan sa pagkakaran, ang ebanghelyo ni Jesukristo masangyaw ngadto sa “kinatumyang bahin sa yuta.”

Gikan sa Mateo atong nasayran ang espesyal nga sugo ngadto sa mga Apostoles sa pagdala sa ebanghelyo ngadto sa tanang mga nasud:

“Ug si Jesus miduol ug miingon kanila, Kanako gikahatag ang tanang kagahum sa langit ug sa yuta.

“Busa panglakaw kamo ug himoa ninyong mga tinun-an ang tanang kanasuran, sa pagpamautismo kanila sa ngalan sa Amahan, ug sa Anak, ug sa Espiritu Santo” (Mateo 28:18–19).

Sa unang mga adlaw sa Simbahan, sa kinatung-an sa panahon, ang ebanghelyo gidala lang ngadto sa balay ni Israel; dayon ang pagpadayag miabut ngadto ni Pedro, ang senyor nga Apostol, nga miabut na ang panahon sa pagdala sa ebanghelyo sa gawas sa Israel ug ngadto sa mga Hentil. Ang ika-10 ug ika-11 nga kapitulo sa Mga Buhat makatabang nato sa pagsabut sa proseso ug sumbanan diin kining gikinahanglan nga pagpalapad sa Simbahan ngadto sa ubang mga anak sa Dios gipahibalo ngadto sa tigdumalang mga opisyal ug sa kinatibuk-ang mga miyembro.

Gigamit si Cornelio, kinsa usa ka Hentil, usa ka kapitan, ug usa ka maayong tawo, gipabati sa Ginoo ngadto ni Pedro nga ang ebanghelyo masangyaw ngadto sa mga Hentil, usa ka bag-ong konsepto ug kahibulongan ngadto sa mga Santos nianang panahona. Ang pagpadayag sa paghimo niana nga kausaban sa mga kalihokan sa Simbahan miabut ngadto ni Pedro, ang senyor nga Apostol. Nasayran nato nga ang ebanghelyo kusog nga gisangyaw ngadto sa mga nasud sa mga Hentil.

Usa ka ehemplo sa pagpalapad sa Simbahan nianang higayuna mao ang pagkakabig ni Pablo, kinsa nahimong bantugang Apostol ngadto sa mga Hentil. Siya dunay panan-awon didto sa dalan sa Damasco, diin iyang nakita ang kahayag ug nakadungog og tingog, naghinulsol sa iyang mga sala, ug gitawag sa Dios (tan-awa sa Mga Buhat 22:6–18) ug dayon nahimong dakong impluwensya sa pagsangyaw sa ebanghelyo ni Jesukristo.

Karon mopadayon kita og 1,800 ka tuig ngadto sa panahon sa Pagpahiuli sa ebanghelyo, o sa pagpahiuli sa tanang mga butang sa dili pa ang Ikaduhang Pag-anhi. Mopamatuod ko nga pinaagi ni Propeta Joseph Smith, ang Simbahan napahiuli ug nagpadayon ubos sa direksyon sa Unang Kapanguloan ug sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles. Ang ilang sugo nga dad-on ang ebanghelyo ngadto sa kalibutan sama ra sa sugo sa mga Apostoles sa karaan.

Gikan sa pagka-organisar sa Ang Simbahan ni Jesukristo sa mga Santos

sa Ulahing mga Adlaw niadtong 1830, ang Simbahan makanunayong naglihok sa kalibutan gikan sa usa ka nasud ngadto sa laing nasud, kultura ngadto sa laing kultura, katawhan ngadto sa laing katawhan, diha sa nakatakdang buhaton sa Ginoo ug sa Iyang panahon.

Niadtong 1978, sunod sa naestablisar nga sumbanan sa pagpadayag pinaagi sa senior nga Apostol, si Presidente Spencer W. Kimball, miabut ang usa ka pagpadayag, niining higayuna kabahin sa paghatag sa mga panalangin sa priesthood sa tanang takus nga mga lalaki sa tibuok kalibutan. Nagpasabut kini nga sa atong panahon ang tanang mga anak sa Langitnong Amahan sa tibuok kalibutan makaambit sa tanang panalangin sa gipahiuli nga ebanghelyo. Angay gayud kini nga panahon sa gingharian sa Dios dinhi sa kalibutan sa mga adlaw nga nagkaduol ang Ikaduhang Pag-anhi ni Kristo.

Sa usa ka personal nga pahibalo, bag-o lang kong gitawag isip presidente sa misyon ug si Sister Dickson ug ako hapit na modala sa among pamilya ngadto sa Mexico sa dihang si Elder Richard G. Scott, nga nianang panahona sakop sa Seventy, misulti nako sa pag-abut niining espesyal nga pagpadayag. Nahinumdom ko sa mga luha nga miagas sa akong mga mata

samtang iyang giistorya kanako kon unsay nahitabo. Dili ikahulagway ang akong kahimuot, kay ako nasayud nga kini eksakto ug nga ang panahon miabut na alang sa tanang mga tawo nga makaangkon sa tanang mga ordinansa, mga pakigsaad, ug mga panalangin sa ebanghelyo.

Kana 35 ka tuig na ang milabay, ug wala ko kahibalo nianang higayuna nga ako mogahin og daghang mga tuig sa akong pangalagad sa Seventy sa Africa West Area sa Simbahan, uban sa matuohon, matinud-anon nga mga tawo kansang mga kinabuhi naapektuhan kaayo sa 1978 nga pagpadayag bahin sa priesthood. Si Sister Dickson ug ako nakapuyo didto sulod sa upat ka tuig, ug ang kasinatian talagsaon ug nakapausab sa kinabuhi namo.

Isip usa ka katawhan, ang mga taga-West Africa nagtuo sa Dios, dili maulaw sa pagpahayag ug pagpakigbahin sa ilang pagtuo ngadto sa uban, ug adunay dakong kapasidad sa pagpangulo. Gatasan ang nagpasakop sa Simbahan, ug kada semana o sobra sa semana mga duha ka ward o branch ang natukod didto sa Africa West Area, diin ang mga lider sa priesthood hapit tanan mga taga-Africa.

Ganahan unta ko nga makaapil kamo sa mga Santos didto sa templo

sa Abuja, Nigeria, o Accra, Ghana, diin inyong makita ang pasalig sa mga Santos ug makaila sa tanang mga kapangulohan sa templo nga tanan taga-Africa. O ganahan unta ko nga ipaila kamo sa mga Area Seventy nga taga-Africa, nga nagpundok dinhi sa Conference Center karon ug mga abogado, mga propesor, ug mga manedyer sa negosyo, o makaila sa taga-Africa nga mga lider sa stake ug ward ug sa ilang mga pamilya.

Sa tibuok Africa, ang pag-apil sa klase sa Sunday School, auxiliary, o priesthood usa ka sagrado nga kasinatian, diin ang kurikulum sa Simbahan gisunod ug adunay dakong pagsabut, pagtudlo, ug pagkat-on sa ebanghelyo pinaagi sa Espiritu.

Ang ebanghelyo sa Africa anaa sa malipayon nga mga tawo, wala kaayo mabalaka sa unsay makita sa gawas nga nakaapekto sa mga kinabuhi sa kadaghanan sa Kasadpan. Wala sila maghunahuna nga makabaton og daghang materyal nga kabtangan.

Ginaingon kini kalabut sa mga taga-Africa nga gamay ra kaayo ang naa nila nianang butang nga dili kaayo importante ug daghan ang naa nila nianang butang nga mas importante. Dili kaayo sila interesado sa dakong balay ug labing nindot nga sakyanan apan

dako ang ilang tinguha nga makaila sa ilang Langitnong Amahan ug sa Iyang Anak, nga si Jesukristo, ug sa pagbaton og mahangturong mga pamilya. Isip natural nga resulta sa ilang hugot nga pagtuo, ang Ginoo mibayaw nila sa makahuluganong paagi.

Sa pagkaila nato nila, dili ikasurprisa nga sila mahimong importanting bahin sa pagpalapad sa Simbahan ni Jesukristo sa ulahing mga adlaw. Sa dihang si Daniel, ang propeta sa Daang Tugon, nanagna nga ang gingharian sa Dios sa ulahing mga adlaw “mokaylap ngadto sa mga kinatumyan sa yuta, ingon sa bato nga gipikas gikan sa bukid nga walay gigamit nga mga kamot mokaylap, hangtud kini mopuno sa tibuok yuta” (D&P 65:2), angay gyud kaayo nga ang atong talagsaong mga kaisugan nga taga-Africa mahimong importante nga bahin sa katumanan niana nga panagna ug nga ang mga pagpadayag nga makatuman niini magsunod sa naestablisar nga mga sumbanan sa Manluluwas.

Mopamatuod ko nga ang atong Langitnong Amahan nahigugma sa Iyang tanang mga anak, nga si Jesus mao ang Kristo, ug nga ang ebanghelyo alang sa tanan, sa buhi ug sa mga patay. Sa sagradong pangalan ni Jesukristo, amen. ■

Ni Elder David A. Bednar

Sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles

Kita Nagtuo sa Pagkaputli

Ang pagkamasulundon sa balaod sa kaputli makapalambo sa atong kalipay sa mortalidad ug mohimong posible sa atong pag-uswag sa kahangturan.

Ang akong mensahe motubag sa mahinungdanong pangutana nga may dakong espiritwal nga sangputanan: Nganong ang balaod sa kaputli importante kaayo? Nag-ampo ko nga ang Espiritu Santo momatuod kaninyo sa kamatuoran sa mga baruganan nga akong ipasabut.

Ang Plano sa Amahan sa Kalipay

Ang mahangturong importantsya sa kaputli masabtan lang sa lapad nga konteksto sa plano sa Langitnong Amahan sa kalipay para sa Iyang mga anak. “Ang tanan nga mga tawo—lalaki ug babaye—gilalang diha sa hitsura sa Dios. Ang matag usa hinigugmang espiritu nga anak nga lalaki o babaye sa langitnong mga ginikanan, ug . . . may kinaiya sa pagkadios ug kalagmitan nga mahimong usa ka dios” (“Ang Pamilya: Usa ka Pamahayag ngadto sa Kalibutan,” *Liahona*, Nob. 2010, 129). Ang tanang tawo nagpuyo uban sa Dios isip Iyang espiritung mga anak sa wala pa moanhi sa yuta isip mga mortal. Ang plano sa Amahan nakapahimo sa Iyang espiritung mga

anak nga makaangkon og pisikal nga lawas, makasinati sa pagkamortal, ug molambo padulong sa kahimayaan.

Ang Kaimportante sa Pisikal nga Lawas

Ang atong pisikal nga lawas nakapahimong posible sa kalapad, kaladmon, ug sa kadaghan sa kasinatian nga dili mahitabo didto sa kinabuhi sa wala pa dinhi sa yuta. Sa ingon, ang atong relasyon sa ubang mga tawo, atong kapasidad sa pag-ila ug paglihok sumala sa kamatuoran, ug atong abilidad sa pagsunod sa mga baruganan ug mga ordinansa sa ebanghelyo ni Jesukristo mapalambo pinaagi sa atong pisikal nga lawas. Sa eskwelahan sa mortalidad, kita makasinati og kalumo, gugma, kamabination, kalipay, kaguol, kasagmuyo, kasakit, ug gani mga hagit sa pisikal nga limitasyon sa paagi nga makaandam nato sa kahangturan. Sa yanong pagkasulti, may mga leksyon nga angay natong makat-unan ug mga kasinatian nga angayang masinati, sama sa gihulagway sa kasulatan, “sumala sa unod” (1 Nephi 19:6; Alma 7:12–13).

Ang Gahum sa Pagpasanay

Human sa paglalang sa kalibutan, si Adan gipapuyo sa Tanaman sa Eden. Ilabi na, ang Dios miingon “dili maayo nga kinahanglan ang tawo mag-inusara” (Moises 3:18; tan-awa usab sa Genesis 2:18), ug si Eva nahimong asawa ug kaabag ni Adan. Ang talagsaong panaghiusa sa espiritwal, pisikal, mental, ug emosyonal nga kapasidad sa lalaki ug babaye gikinahanglan sa pagpahinabo sa plano sa kalipay. “Hinoon diha sa Ginoo ang babaye dili gawas sa lalaki ni ang lalaki gawas sa babaye” (1 Mga Taga-Corinto 11:11). Ang lalaki ug babaye gituyo aron magkat-on, maglig-on, mopanalangin, ug maghingpit sa usag usa.

Ang paagi diin ang mortal nga kinabuhi gimugna balaanon. “Ang unang sugo . . . sa Dios ngadto ni Adan ug Eva mao ang mahitungod sa posibilidad alang kanila isip bana ug asawa nga mahimong mga ginikanan” (*Liahona*, Nob. 2010, 129). Sa ingon, ang kaminyoon tali sa lalaki ug babaye mao ang gitugutang paagi diin ang mga espiritu didto sa kalibutan sa wala pa dinhi sa yuta makaanhi sa kalibutan. Ang kaputli sa wala pa ang kaminyoon ug hingpit nga pagkamau-nungon diha sa kaminyoon makaprotekta niining sagrado nga paagi.

Ang gahum sa pagpasanay mahinungdanon sa espiritwal nga paagi. Ang sayop nga paggamit niining gahum makapugong sa mga katuyoan sa plano sa Amahan ug sa atong pagkamortal. Ang atong Langitnong Amahan ug ang Iyang Pinalanggang Anak mga tiglalang ug gisaligan kita og bahin sa Ilang gahum sa paglalang. Ang pihong mga sumbanan sa saktong paggamit sa abilidad sa paglalang og kinabuhi mahinungdanong mga elemento sa plano sa Amahan. Ang atong pagbati ug paggamit niining langitnong gahum motino pag-ayo sa atong kalipay dinhi sa mortalidad ug sa atong kapalaran sa kahangturan.

Si Elder Dallin H. Oaks mipasabut:

“Ang gahum sa paglalang og mortal nga kinabuhi mao ang labing taas nga gahum nga gihatag sa Dios ngadto sa Iyang mga anak. Ang

paggamit niini gipatuman diha sa unang sugo, apan ang laing importante nga sugo gihatag aron sa pagpugong sa sayop nga paggamit niini. Ang paghatag nato og gibug-aton sa balaod sa kaputli maeksplikar pinaagi sa atong pagsabut sa katuyoan sa atong gahum sa pagpasanay diha sa pagpatuman sa plano sa Dios. . . .

“Kon wala pa maminyo, ang bisan unsang paggamit sa gahum sa pagpasanay dako man o gamay usa ka sala ug makadaut sa labing balaang kinaiya sa tawo” (“The Great Plan of Happiness,” *Ensign*, Nob. 1993, 74).

Ang Sumbanan sa Sekswal nga Moralidad

Ang Simbahan ni Jesukristo sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw may usa lang, dili mausab nga sumbanan sa sekswal nga moralidad: ang sobra ka suod [intimate] nga relasyon tali sa lalaki ug babaye angay lang kon sila minyo sumala sa plano sa Dios. Kini nga relasyon dili pagahimoon tungod lang sa kakuryuso nga buot diskobrehon, gana nga buot tagbawon, o matang sa paglingaw-lingaw nga hinakog nga buhaton. Kini dili usa ka pagpangbuntog nga kinahanglan himoon o lihok nga yano lang buhaton. Hinoon, sa pagkamortal kini ang usa sa dakong pagpahayag sa atong balaanon nga kinaiya ug potensyal ug paagi sa paglig-on sa emosyonal ug espiritwal nga kasuod sa bana ug asawa. Kita mga tinugyanan nga napanalanginan og moral nga kabubut-on ug naila

sa atong balaanon panulundon isip mga anak sa Dios—ug dili sa atong sekswal nga kinaiya, mga modernong pamatasan, o kalibutanon nga mga pilosopiya.

Ang Kinaiyanhon nga Tawo

May kamatuoran, ang kinaiyanhon nga tawo nga gihulagway ni Haring Benjamin anaa sa matag usa kanato (tan-awa sa Mosiah 3:19). Ang kinaiyanhon nga tawo dili mahinulsulon, kalibutanon ug mahilayon (tan-awa sa Mosiah 16:5; Alma 42:10; Moises 5:13), mapatuyangon ug mapasulabihon, ug puno sa garbo ug hakog. Sama sa gitudlo ni Presidente Spencer W. Kimball, “Ang ‘kinaiyanhon nga tawo’ mao ang ‘kalibutanong tawo’ kinsa mitugot nga magpasulabi ang iyang pagkatawhanon kay sa iyang pagkaespirituhanon” (“Ocean Currents and Family Influences,” *Ensign*, Nob. 1974, 112).

Sa sukwahi, ang “tawo ni Kristo” (Helaman 3:29) espirituhanon ug mopugong sa tanang kahigal (tan-awa sa Alma 38:12), makakontrol ug mapugnganon, ug maayo og buot ug dili hakog. Ang mga tawo ni Kristo mohupot sa pulong sa Dios, mobaliwala sa kugalingon ug mopas-an sa Iyang krus (tan-awa sa Mateo 16:24; Marcos 8:34; Lucas 9:23; D&P 56:2), ug mopadayon diha sa higpit ug pig-ot nga dalan sa kamatinud-anon, pagkamasulundon, ug debosyon sa Manluluwas ug sa Iyang ebanghelyo.

Isip mga anak sa Dios, kita nakaapanunod og balaanon nga kapasidad gikan Niya. Apan kita nagpuyo karon sa napukan nga kalibutan. Ang mga elemento diin gilalang ang atong lawas sa kinaiyanhon napukan ug kanunay nga maimpluwensyahan sa sala, kadaut, ug kamatayon. Mao nga, ang Pagkapukan ni Adan ug ang espiritwal ug temporal nga mga sangputanan niini nakaapekto kaayo nato pinaagi sa atong pisikal nga lawas. Apan kita mga binuhat nga may duha ka bahin, kay ang atong espiritu nga mao ang atong mahangturong bahin anaa sa atong pisikal nga lawas nga naapektuhan sa Pagkapukan. Sama sa gipasabut pag-ayo ni Jesus ngadto kang Apostol Pedro, “Matinguhaon

ang espiritu, apan maluya ang lawas” (Mateo 26:41).

Ang tukmang matang sa pagsulay sa mortalidad, ma-summarize sa mosunod nga pangutana: Ako ba mosunod sa mga hilig sa kinaiyanhon nga tawo, o motugyan ba ko sa mga pagdani sa Balaang Espiritu ug mosalikway sa kinaiyanhon nga pagkatawo ug mahimo nga usa ka santos pinaagi sa Pag-ula ni Kristo ang Ginoo (tan-awa sa Mosiah 3:19)? Kana ang pagsulay. Tanang gana, tinguha, hilig, ug diha-diha nga gusto sa kinaiyanhon nga tawo mabuntog pinaagi sa Pag-ula ni Jesukristo. Kita ania sa kalibutan aron sa pagpalambo og diosnong kinaiya ug pugngan ang tanang kahigal.

Ang Tinguha sa Kaaway

Ang plano sa Amahan gidesinyo sa paggiya sa Iyang mga anak, sa pagtabang nila nga malipay, ug sa pagpabalik nila nga luwas ngadto Kaniya nga dunay nabanhaw, nahimayang lawas. Nagtinguha ang Langitnong Amahan nga kita magkahiusa diha sa kahayag ug mapuno og paglaum. Sa sukwahi, si Lucifer naningkamot sa paghimo sa mga anak sa Dios nga maglibog ug maguol ug sa pagbabag sa ilang mahangturong pag-uswag. Ang dakong tinguha sa amahan sa mga bakak mao nga kitang tanan mahimong “mauyamot sama ngadto kaniya” (2 Nephi 2:27). Gusto ni Lucifer nga sa katapusan kita mag-inusara sa kangitngit ug walay paglaum.

Si Satanas walay hunong nga nagtrabaho sa pagguba sa pinaka-importanting elemento sa plano sa Amahan. Siya walay lawas, ug wala na siyay mahangturong pag-uswag. Sama sa bul-og sa tubig sa sapa nga gipugngan sa dam, ang mahangturong pag-uswag sa kaaway napugngan tungod kay siya walay pisikal nga lawas. Tungod sa iyang pagrebelde, si Lucifer nahikawan sa tanang mortal nga mga panalangin ug kasinatian nga posible ra kon may lawas. Dili siya makakat-on sa mga leksyon nga makatunan lang sa espiritu nga dunay lawas. Dili siya makasinati sa literal ug para sa tanang tawo nga pagkabanhaw. Usa sa klaro kaayo nga kahulugan diha sa

kasulatan sa pulong nga *gipanghimaraut* gihulagway sa iyang pagkawalay abilidad sa padayong paglambo ug mahisama sa atong Langitnong Amahan.

Kay ang pisikal nga lawas mahinungdanon sa plano sa Amahan sa kalipay ug sa atong espiritwal nga kalamboan, si Lucifer nagtinguha sa pagpugong sa atong pag-uswag pinaagi sa pagtintal nato sa sayop nga paggamit sa atong lawas. Usa sa dakong mga nagkasukwahi sa kahangturan mao nga ang kaaway, kinsa nauyamot tungod kay wala siyay pisikal nga lawas, nanglingla nato aron kita mauyamot sama niya pinaagi sa sayop nga paggamit sa atong lawas. Ang butang nga wala kaniya mao ang iyang nag-unang target sa iyang pagtintal nato ngadto sa espiritwal nga kalaglagan.

Ang pagsupak sa balaod sa kaputli bug-at nga sala ug ang sayop nga paggamit sa atong lawas. Kadtong nasayud ug nakasabut sa plano sa kaluwasan, ang paghugaw sa lawas

usa ka lihok sa pagrebelde (tan-awa sa Mosiah 2:36–37; D&P 64:34–35) ug paglimud sa atong tinuod nga pagkatawo isip mga anak sa Dios. Kon kita molantaw lapas sa mortalidad ug ngadto sa kahangturan, sayon ang pag-ila nga ang sayop nga pagpakiguban nga gipasiugdahan sa kaaway temporaryo ug dili mahinungdanon.

Mga Panalangin sa Pagkaputli

Si Alma mitambag sa iyang anak nga si Shiblon sa “pagpugong sa tanan [niyang] mainit nga pagbati, nga [siya] mapuno uban sa paghigugma” (Alma 38:12). Mahinungdanon, ang pagpugong sa atong pagkakinaianhon makapahimo nga kita adunay mas dako, mas lawom, ug mas malungtaron nga gugma para sa Dios ug sa Iyang mga anak. Ang gugma molambo pinaagi sa matarung nga pagpugong ug mokunhod pinaagi sa walay pugong nga pagpakasala.

Si Presidente Marion G. Romney mideklarar:

“Wala koy mahunahunaang panalangin nga mas maayo pa kay sa gisaad niadtong putli ug mahiyason. Si Jesus namulong og piho nga mga ganti para sa lain-laing mga hiyas apan gireserba ang pinakamaayo, morag para usab nako, alang niadtong putli og kasingkasing, ‘kay [sila],’ miingon siya, ‘makakita sa Dios’ (Mat. 5:8). Ug dili lang sila makakita sa Ginoo, sila usab komportable sa iyang presensya.

“Ania . . . ang saad sa Manluluwas: ‘Himoa ang hiyas nga modayan-dayan sa inyong hunahuna nga walay paghunong; unya ang imong pagsalig mosamot pagkalig-on diha sa atubangan sa Dios’ (D&P 121:45)” (“Trust in the Lord,” *Ensign*, Mayo 1979, 42).

Kita usab gisaraan nga, sa atong pagpadayon sa dalan sa hiyas, “ang Espiritu Santo mao ang [atong] kauban sa kanunay” (D&P 121:46). Sa ingon, ang pagsunod sa balaod sa kaputli nagdapit sa dagkong mga panalangin nga madawat sa mga tawo sa mortalidad: angay nga espirituhanong pagsalig sa presensya sa pamilya, mga higala, kaubanan sa Simbahan, ug sa katapusan, sa Manluluwas. Ang atong natural nga tinguha nga maapil matuman diha sa pagkamatarung samtang kita naglakaw diha sa kahayag nga may paglaum.

Ang Baruganan sa Paghinulsol

Pipila kaninyo kinsa nakadawat niining mensahe kinahanglang maghinulsol sa sekswal o sa ubang mga sala. Ang Manluluwas sa kanunay gitawag nga Labing Maayo nga Magtatambal, ug kini nga titulo simbolikanhon ug literal nga mahinungdanon. Kitang tanan nakasinati sa kasakit nga may kalabutan sa pisikal nga sakit o samad. Kon kita anaa sa kasakit, kita magtinguha og kahupayan ug mapasalamaton sa tambal nga makatabang sa paghupay sa atong pag-antus. Ikonsiderar ang sala isip espirituhanong samad nga makapahisol sa konsensya o, sama sa gihulagway ni Alma sa iyang anak nga si Corianton, “pagbasol sa tanlag” (Alma 42:18). Ang epekto sa kahisol ngadto sa konsensya sama ka sakit ngadto sa atong lawas—usa ka pasidaan sa kakuyaw ug proteksyon sa dugang kadaut. Gikan sa Pag-ula sa Manluluwas mabati ang makahupay nga tambal nga makaayo sa atong espirituhanong mga samad ug makatangtang sa kahisol sa konsensya. Apan, kining tambal magamit lang pinaagi sa mga baruganan sa hugot nga pagtuo kang Ginooong Jesukristo, paghinulsol, ug makanunayong pagkamasulundon. Ang mga resulta sa kinasingkasing nga paghinulsol mao ang kalinaw sa

konsensya, kahupayan, ug espirituhanong kaayohan ug pagbag-o.

Ang inyong bishop o presidente sa branch mao ang luyo-luyong magtatambal sa espirituhanong paagi nga gitugutan sa pagtabang ninyo sa paghinulsol ug mamaayo. Palihug hinumdumi, nga ang gibug-aton sa inyong paghinulsol kinahanglang tukma sa matang ug kadako sa inyong mga sala—ilabi na sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw kinsa may sagradong pakigsaad. Ang dakong espiritwal nga mga samad nagkinahanglan og tambal ug panahon aron maayo sa hingpit.

Usa ka Saad ug Pagpamatuod

Ang doktrina nga akong gihulagway daw karaan na para sa kadaghanan sa mga tawo sa kalibutan nga mibiaybiay sa kasagrado sa pagpasanay ug mipakaubos sa bili sa kinabuhi. Apan ang kamatuoran sa Ginoo dili mausab tungod sa mga uso, kasikat, o sa opinyon sa publiko. Mosaad ko nga ang pagkamasulundon sa balaod sa kaputli makapalambo sa atong kalipay sa mortalidad ug mohimong posible sa atong pag-uswag sa kahanagturan. Ang kaputli ug hiyas sa karon, ug sa kanunay, mao ang “labing mahal ug bililhon labaw sa tanan nga mga butang” (Moroni 9:9). Ako mopamatuod sa pangalan ni Ginooong Jesukristo, amen. ■

Ni Elder Russell M. Nelson

Sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles

Pahimusli ang Panahon

Nagpasalamat ko sa Dios ug sa Iyang Anak, nga si Jesukristo, alang sa Pagpahiuli ug sa gahum niini sa pagpadayon sa talagsaong panahon sa kamatuoran ug pagkamatarung sa tibuok yuta.

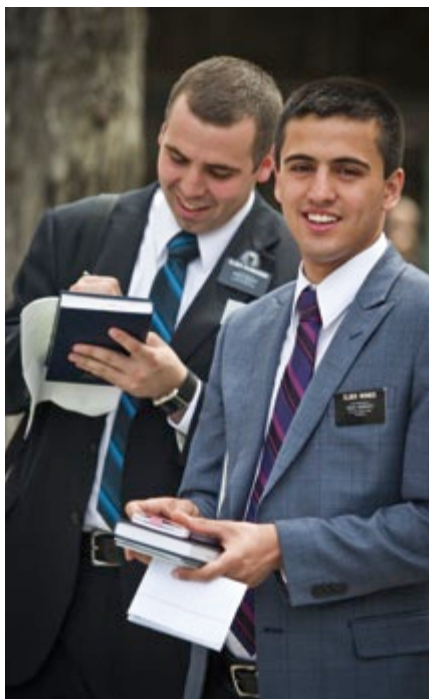
Minahal kong mga kaisgonan, ako modugang nianang kang Presidente Thomas S. Monson ug sa uban sa pagdayeg niadtong misanong sa panawagan sa propeta alang sa dugang nga takus nga mga misyonaryo. Karon midagsang ang talagsaong kahinam alang sa misyonaryo nga buhat sa tibuok kalibutan. Sukad sa makasaysayanong pahibalo ni Presidente Monson niadtong Oktubre, liboan ka mga elder, sister, ug magtiayon ang gitawag, ug daghan pa ang nangandam.¹ Karon dunay mga pangutana sama sa, “Unsay inyong buhaton niining mga misyonaryo?” Ang tubag sayon ra. Buhaton nila ang nangandam buluhaton sa mga misyonaryo. Ilang isangyaw ang ebanghelyo! Ilang panalanginan ang mga anak sa Makagagahum nga Dios!

Daghan kaninyo mga batan-ong lalaki ug babaye ang makapahimulos sa panahon kon kamo maningkamot nga mahimong takus sa tawag sa pagmisyon. Inyo kining makita isip panahon sa kamatuoran ug pagkamatarung. Inyong makita ang inyong oportunidad nga maapil niini nga panahon.

Kamong mga batan-on, gamita ang inyong bag-ong kurikulum ug magtinudloay sa doktrina ni Jesukristo.

Karon ang inyong panahon sa pagandam nga makatudlo sa uban bahin sa kamaayo sa Dios.

Mga kabatan-onan, ang inyong edukasyon importante gayud—kanamo, kaninyo, ug sa Dios. Kon mahimo, kon kamo gustong moeskwela og college o unibersidad *human* sa misyon, awhagon ko kamo sa pagaplay daan sa institusyon nga gusto ninyo *sa dili pa* magmisyon. Daghang institusyon sa mas taas nga edukasyon mohatag og 18 ngadto sa 30 ka bulan nga pagpaabut alang sa prospective

nga mga misyonaryo. Kini makapahimo ninyo mga elder ug sister sa pagserbisyo nga dili mabalaka kon asa kamo magsugod unya sa inyong mas taas nga edukasyon. Mapasalamaton kaayo kami sa mga lider sa mga institusyon sa edukasyon nga ang ingon nga plano mahimong posible!

Mga ginikanan, magtutudlo, ug uban pa, pahimusli ang panahon samtang giandam ninyo ang atong bag-ong henerasyon nga mahimong takus sa pagmisyon. Sa pagkakaran, ang inyong ehemplo makaagni sa interes sa inyong mga higala ug silingan. Pangandam sa pagtubag niadtong mangutana kon nganong nagpaka-buhi kamo sa ingon. Pangandam sa pagrason nganong may paglaum ug kalipay sila nga nakita diha ninyo.² Kon mangutana sila, ingna sila, “Atong pangutan-on ang mga misyonaryo! Makatabang sila kanato! Ug kon gusto mo, naa ko sa inyong tapad samtang motubag ug motudlo ang mga misyonaryo.”

Kamong mga hingkod na, pahimusli ang panahon sa pagtabang alang sa espirital, pisikal ug pinansyal nga pagpangandam sa umaabut nga mga misyonaryo. Ang paghulog og mga sinsilyo sa alkansiya mahimong kabahin na sa inyong ginabuhat. Kamong mga senior nga magtiayon, planoha kanus-a kamo magmisyon. Magpasalamat kaayo kami sa inyong pagserbisyo. Sukad karon, ang uban kaninyo tingali makapadala sa inyong dolyar sa mga misyon pinaagi sa paghatag ngadto sa General Missionary Fund, sigun sa gisugyot ni Presidente Monson karong buntaga.³

Nagkadaghan nga piniling kalalakinan ug ilang pinalanggang asawa ang mipahimulos sa panahon dihang gitawag sila nga mangulo sa mga misyon sa Simbahan. Niana nga pagserbisyo ilang mahulma ang kapalaran sa natawo na ug wala pa matawo nga henerasyon. Ang mga presidente sa misyon naghupot og yawe sa responsibilidad alang sa kaayohan, kasiguroan, ug kalampusan sa ilang mga misyonaryo. Human mokonsulta sa mga presidente sa stake ug district sa

hinimo sa tawo! Gikan kini sa Ginoo, kinsa miingon, “Ako modali sa akong buluhaton diha sa iyang angay nga panahon.”⁷ Kini nga panahon gitugutan pinaagi sa balaang pahibalo 193 ka tuig nang milabay. May pito lamang kini ka mga pulong: “Kini ang Akong Hinigugmang Anak. Paminaw Kaniya!”⁸ Gipamulong sa Makagagahum nga Dios, niana nga pahibalo gipaila si Joseph Smith ngadto ni Ginoong Jesukristo. Kadtong pito ka mga pulong maoy sinugdanan sa Pagpahiuli sa Iyang ebanghelyo. Ngano? Tungod kay ang buhi natong Dios mapinangaon nga Dios! Gusto Siya nga ang Iyang mga anak makaila Kaniya ug kang Jesukristo, kinsa Iyang gipadala!⁹ Ug gusto Siya nga ang Iyang mga anak makabaton ug imortalidad ug kinabuhing dayon!¹⁰

Tungod niining mahimayaong katuyoan, ang atong mga misyonaryo nagtudlo sa Pagpahiuli. Nahibalo sila nga mga 2,000 ka tuig nang milabay, ang Ginoo miestablisar sa Iyang Simbahan. Human sa Iyang Pagkalansang ug pagkamatay sa Iyang mga Apostoles, giusab sa mga tawo ang Simbahan ug ang doktrina niini. Dayon, human sa mga henerasyon sa espirituhanong kangitngit, ug sigun sa gipangagna sa miaging mga propeta,¹¹ ang Langitnong Amahan ug si Jesukristo mipahiuli sa Simbahan, doktrina, ug awtoridad sa priesthood. Tungod niana nga Pagpahiuli, ang kahibalo ug importanting mga ordinansa sa kaluwasan ug kahimayaan mahimong maangkon na usab sa tanang tawo.¹² Human niana, kana nga pagkahimaya naghimo natong tanan nga makauban ang atong pamilya sa presensya sa Dios ug ni Jesukristo sa hangtud!

Dili ko makasulti bahin sa Pagpahiuli nga wala ang kahinam. Kining tinuod nga kasaysayan makahinuklog gayud! Talagsaon kini! Kulba-hinam! Katingalahan ba nga ang mga mensahero gikan sa langit mianhi aron sa paghatag og awtoridad ug gahum niini nga buhat?

Ang Mahangturon natong Amahan ug si Jesukristo sa makadaghan mipakita kang Propeta Joseph Smith.¹³ Ubos sa Ilang mando, ang uban pang

iyang misyon, ang matag presidente sa misyon mo-assign og mga misyonaryo nga moserbisyo sa piho nga stake, ward, ug branch.

Ang mga presidente sa stake ug mga bishop nagpahimulos sa panahon diha sa paggahin og daghang oras sa pag-interbyu sa prospective nga mga misyonaryo. Kini nga mga lider sa priesthood naghupot og yawe sa responsibilidad alang sa misyonaryo nga buhat sa ilang unit, ug nagdasig sa ilang mga miyembro sa pag-apil.

Ang mga kaigsoonan sa matag ward council nagsugod na sa pagpahimulos sa panahon. Niana nga council anaa ang ward mission leader.⁴ Mamulong ko ilabi na kaninyo mga ward mission leader. Gitawag kamo sa inyong bishop sa pagdumala sa misyonaryo nga buhat sa ward. Ug ang uban kaninyo malampuson kaayo mao nga may gitawag usab nga assistant sa pagtabang kaninyo. Diha sa ward council, ilha ninyo ang dili kaayo aktibong mga miyembro, pamilya nga dili tanan miyembro sa simbahan, ug interesadong mga silingan.

Pakigkita kanunay sa gi-assign nga full-time nga mga misyonaryo. Tambagi ug tabangi ang mga misyonaryo. Palihug tabangi sila nga mapuno ang ilang mga daily planner sa makahuluganong mga oportunidad sa pagtudlo. Inyo kining responsibilidad. Ang inyong tahas importante, importante kaayo sa kalampusan niini nga buhat. Kon kamo mopahimulos sa panahon uban sa pagtuo ug kadasig, mosunod usab ang uban. Kamo, isip ward mission leader, *ang* sumpay tali sa mga miyembro ug mga misyonaryo niining sagradong buhat sa pagluwas sa mga anak sa Dios.⁵

Ang nagpangutana natong mga higala ug silingan nga dili miyembro makapahimulos usab sa panahon. Awhagon nato sila sa paghupot sa tanang maayo ug matuod diha sa ilang kinabuhi. Ug dapiton nato sila sa pagdawat og dugang, ilabi na sa mahimayaong kamatuoran nga pinaagi sa mahangturon plano sa Dios, ang pamilya magkauban sa hangtud.⁶

Kini nga panahon sa kamatuoran ug pagkamatarung talagsaon! Kini *dili*

langitnong mga mensahero miabut, tanan dunay piho nga tuyo. Sama pananglit:

- Si anghel Moroni mipadayag sa Basahon ni Mormon.¹⁴
- Si Juan Bautista mipahiuli sa Aaronic Priesthood.¹⁵
- Si Pedro, Santiago ug Juan mipahiuli sa Melchizedek Priesthood.¹⁶
- Si Moises mitugyan sa mga yawe alang sa pagpundok sa Israel.¹⁷
- Si Elias mitugyan sa mga yawe sa kahibalo kabahin ni Abraham.¹⁸
- Si Elijah mipahiuli sa mga yawe sa awtoridad sa pagbukos.¹⁹

Agig dugang, ang Pagpahiuli nagdugang sa kahibalo nga gihuptan sa mga Santos kaniadto. Ang Ginoo mihatag og bag-ong kasulatan. Sa Balaang Biblia, Iyang gidugang ang Basahon ni Mormon: Laing Tugon ni Jesukristo. Rekord kini sa mga panagna ug pangalagad sa nabanhaw nga Ginoo ngadto sa mga tawo sa karaang Amerika. Mipasabut kini sa dakong plano sa Dios alang sa kalipay²⁰—ang plano sa kaluwasan.²¹ Ang Basahon ni Mormon hingpit nga nahiuyon sa Biblia. Ang duha ka

sagradong mga rekord nagmatuod sa kamatuoran sa ebanghelyo ni Jesukristo ug sa importansya sa Iyang Pag-ula.²²

Ang Pagpahiuli ang katumanan sa daghang biblikanhong panagna. Sama pananglit, si Isaias nanagna nga ang balay sa Ginoo maestablisar ibabaw sa tumoy sa kabukiran.²³ Ang exodo sa Mormon nga mga pioneer ngadto sa kabukiran sa kasadpang Amerika ang katumanan sa sugilanon bahin sa sakripisyo ug pagtuo. Gipanagna usab ni Isaias nga ang Dios mohimo og “katingalahan nga buhat ug kahibulongan.”²⁴ Kana natuman na karon pinaagi sa sagradong buhat sa nagkadaghang mga misyonaryo.

Ang mga pagtulun-an sa Daang Tugon bahin sa ikapulo gipahiuli.²⁵ Agig resulta, daghang tigbayad og ikapulo ang napanalanginan tungod sa ilang kamasulundon. Ang mga kasayuran bahin ni Melchizedek gihatagan og katin-awan sa mga kasulatan sa Pagpahiuli.²⁶ Ang mga propesiya nga ang sungkod ni Jose (ang Basahon ni Mormon) ug ang sungkod ni Juda (ang Biblia) mahimong usa sa kamot sa Dios karon natuman na.²⁷

Ang Pagpahiuli nagpatin-aw usab

sa mga kasulatan sa Bag-ong Tugon. Ang kasayuran bahin sa bunyag sa mga patay karon mas nasabtan na.²⁸ Ang mga ordinansa alang sa patay na natong katigulangan gipahigayon na sa 141 ka mga templo sa tibuok kalibutan! Walay laing paagi sa pagtanyag og kaluwasan sa atong katigulangan kinsa nangamatay nga wala mahibalo sa ebanghelyo!²⁹ Ang panan-awon ni Juan nga Tigpadayag sa “laing manulonda [naglupad] taliwala sa kalangitan ug nagdala sa walay katapusang maayong balita aron imantala ngadto sa nanagpuyo sa yuta,” nanagna sa misyon ni anghel Moroni ug sa Basahon ni Mormon.³⁰

Ang Basahon ni Mormon mao ang sentro sa Pagpahiuli. Gisulat kini, gipreserbar, ug gipakatap ubos sa mando sa Ginoo. Gihubad kini “pinaagi sa gasa ug gahum sa Dios.”³¹ Ang Doktrina ug mga Pakigsaad naglangkob sa dugang nga mga pinadayag nga gihatag ngadto kang Propeta Joseph Smith. Pinaagi niya nakadawat kita og mas daghan pang kasulatan kay sa nadawat nato gikan sa ubang propeta. Sa usa ka mahinuklugong panahon, miingon siya sa mga Santos sa Nauvoo, Illinois, “Wala gayud ako moingon kaninyo nga perpekto ako; apan walay sayop sa mga padayag nga akong gipanudlo.”³²

Ang mga miyembro ug mga misyonaryo nagtinabangay sa pagdapit sa tanan sa pagkat-on bahin sa Dios, ni Jesukristo, ug sa Iyang ebanghelyo. Ang matag tawo nga nagpangutana kinahanglang tinuoray nga mangita ug mag-ampo alang sa kasiguroan kon tinuod ba kining mga butanga. Ang kamatuoran ipakita pinaagi sa gahum sa Espiritu Santo.³³

Nagpasalamat ko sa Dios ug sa Iyang Anak, nga si Jesukristo, alang sa Pagpahiuli ug sa gahum niini sa pagpadayon sa talagsaong panahon sa kamatuoran ug pagkamatarung sa tibuok yuta. Unta atong mapahimuslan kini nga panahon ug matuman ang sugo sa Ginoo sa pagdala sa ebanghelyo “sa matag kanasuran, kaliwatan, ug pinulongan, ug katawhan,”³⁴ ako nag-ampo sa pangalan ni Jesukristo, amen. ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. Tan-awa sa Thomas S. Monson, "Welcome sa Komperensya," *Liahona*, Nob. 2012, 4–5.
2. Tan-awa sa 1 Pedro 3:15.
3. Tan-awa sa Thomas S. Monson, "Komperensya Na Usab," *Liahona*, Mayo 2011, 6.
4. Tan-awa sa *Handbook 2: Administering the Church* (2010), 5.1.
5. Mapasalamaton kami sa mga Santos kinsa sinserong naningkamot alang sa pagpahinungod. Nangingkamot silang mas mabalaan. Nangingkamot sila "sa pagtukod og una sa gingharian sa Dios, ug sa pagpatunhay sa iyang pagkamatarung" (Hubad ni Joseph Smith, Mateo 6:38 [sa Mateo 6:33, footnote *a*]).
6. Tan-awa sa "Families Can Be Together Forever," *Hymns*, nu. 300; dugang nga katin-awan makita sa Doktrina ug mga Pakigsaad 132:7, 19.
7. Doktrina ug mga Pakigsaad 88:73.
8. Joseph Smith—Kasaysayan 1:17.
9. Tan-awa sa Juan 17:3.
10. Tan-awa sa Moises 1:39.
11. Tan-awa sa Mateo 17:11; Mga Buhat 3:20–21; Mga Taga-Efeso 1:10; 2 Nephi 30:8; Doktrina ug mga Pakigsaad 132:40, 45.
12. Tan-awa sa 3 Nephi 27:13–14, 21; Doktrina ug mga Pakigsaad 39:6; Mga Artikulo sa Hugot nga Pagtuo 1:4.
13. Tan-awa sa Karl R. Anderson, *The Savior in Kirtland* (2012), 228–43.
14. Tan-awa sa Doktrina ug mga Pakigsaad 27:5; tan-awa usab sa Joseph Smith—Kasaysayan 1:33–34.
15. Tan-awa sa Doktrina ug mga Pakigsaad 13.
16. Tan-awa sa Doktrina ug mga Pakigsaad 20:2–3; 27:12; 128:20; tan-awa usab sa Larry C. Porter, "Dating the Restoration of the Melchizedek Priesthood," *Ensign*, Hunyo 1979, 4–10.
17. Tan-awa sa Doktrina ug mga Pakigsaad 110:11.
18. Tan-awa sa Doktrina ug mga Pakigsaad 110:12.
19. Tan-awa sa Doktrina ug mga Pakigsaad 110:13–16.
20. Tan-awa sa Alma 42, ilabi na ang bersikulo 8.
21. Tan-awa, pananglitan, sa Alma 12:28–30.
22. Tan-awa, pananglitan, sa 1 Mga Taga-Corinto 15:22; Alma 34:9.
23. Tan-awa sa Isaias 2:2.
24. Isaias 29:14.
25. Tan-awa sa Genesis 14:18–20; Malaquias 3:8–10; Doktrina ug mga Pakigsaad 119–20.
26. Tan-awa sa Genesis 14:18; Salmo 110:4; tan-awa usab sa Alma 13:14–18; Doktrina ug mga Pakigsaad 84:14–22.
27. Tan-awa sa Ezequiel 37:16, 19; Doktrina ug mga Pakigsaad 27:5.
28. Tan-awa sa 1 Mga Taga-Corinto 15:29; Doktrina ug mga Pakigsaad 128.
29. Tan-awa sa Doktrina ug mga Pakigsaad 137:7; 138:31–34.
30. Pinadayag 14:6; tan-awa usab sa Doktrina ug mga Pakigsaad 133:36–39.
31. Ulohan nga pahina sa Basahon ni Mormon, sinulat ni Moroni; Doktrina ug mga Pakigsaad 135:3.
32. *Mga Pagtulun-an sa mga Presidente sa Simbahan: Joseph Smith* (2007), 632.
33. Tan-awa sa Moroni 10:4–5.
34. Pinadayag 14:6; tan-awa usab sa 1 Nephi 19:17; Doktrina ug mga Pakigsaad 133:37.

Ni Elder Robert D. Hales

Sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles

Lig-ong Mobarug sa Balaan nga mga Dapit

Sa pagbarug nga masulundon ug lig-on sa doktrina sa Dios, kita nagbarug sa balaan nga mga dapit, kay ang Iyang doktrina sagrado ug dili mausab.

Mga kaissoonan, dakong dungog nga makauban ang mga naghupot sa halangdong priesthood sa Dios. Nagpuyo kita sa katapusang adlaw, sa "lisud nga panahon."¹ Isip naghupot sa priesthood, kita dunay responsibilidad nga lig-ong mobarug nga may taming sa hugot nga pagtuo batok sa nagdilaab nga pana sa kaaway. Mga ehemplo kita sa kalibutan, manalipod sa hinatag sa Dios nga katungod ug kagawasan. Modepensa kita sa atong mga panimalay ug pamilya.

Dihang sa ninth grade pa ko, mipauli ko gikan sa akong unang dula nga layo sa among lungsod uban sa varsity baseball team. Ang akong amahan nakahibalo na nga sa taas nga biyahe pauli sa balay makasaksi ko og simultihan ug kinaiya nga wala mahiu-yon sa sumbanan sa ebanghelyo. Isip propesyonal nga artist, mitupad siya nako og lingkod ug nagdrowing og hulagway sa kabalyero [knight]—usa ka manggugubat nga manalipod sa mga kastilyo ug gingharian.

Samtang nagdrowing ug nagbasa siya sa kasulatan, nasayran nako kon

unsaon nga mahimong matinud-anong naghupot sa priesthood—sa pagpanalipod sa gingharian sa Dios. Ang mga pulong ni Apostol Pablo ang akong giya:

"Tungod niini dad-a ninyo ang tibuok hinagiban sa Dios, aron makasukol kamo inig-abut na sa adlaw sa kalisdanan, ug makapugong kamo sa inyong baruganan tapus sa inyong tanang *pakigbisog*.

"Busa, pugngi gayud ninyo ang inyong *ginabারণan* sa mabinaksan ang inyong mga hawak sa kamatuoran, ug sa masul-oban kamo sa kotamaya nga mao ang pagkamatarung;

"Ug sa masinapinan ang inyong mga tiil sa pangandam sa Maayong Balita sa kadaitan;

"Dugang sa tanan, dad-a ninyo ang kalasag nga mao ang pagtuo, nga pinaagi niini arang kamo makapalong sa tanang mga nagadilaab nga udyong sa dautan.

"Ug dawata ninyo ang salukot nga mao ang kaluwasan, ug ang espada nga mao ang Espiritu, nga mao ang pulong sa Dios."²

Mga kaigsoonan, kon matinud-anon kita sa priesthood, kining hinagiban ihatag nato isip gasa sa Dios. Nagkinahanglan kita niini nga hinagiban!

Batan-ong mga lalaki, ang inyong mga amahan ug apohan wala makasinati sa mga tintasyon nga inyong nasinati kanunay. Nagpuyo kamo sa katapusang adlaw. Kon ang inyong amahan ganahan og gubot, pangitaon pa niya kini. Dili na karon! Karon ang tintasyon mangita kaninyo! Palihug hinumdumi kana! Si Satanas nagtinguha sa pag-angkon ninyo, ug ang “sala naghulat diha sa pultahan.”³ Unsaon ninyo pagbatok sa iyang paglingla? Isul-ob ang tibuok nga hinagiban sa Dios.

Sultihan ko kamo sa laing kasinatian sa akong kinabuhi:

Niadlong Enero 1982, namulong ko sa debosyonal sa kampus sa BYU sa Provo, Utah. Gidapit nako ang mga estudyante sa paghunahuna nga ang Simbahan anaa sa usa ka bahin sa pulpito, ug ang kalibutan mga duha lang ka lakang sa pikas nga bahin. Nagrepresentar kini nga “duol ra kaayo ang sumbanan sa kalibutan ug sumbanan sa Simbahan” sa kolehiyo pa ko. Dayon, nagbarug atubangan sa mga estudyante paglabay sa 30 ka tuig, mipasabut ko sa samang paagi, “Ang sumbanan sa kalibutan layo na kaayo; [nakabiyaha na kini; dili na makit-an;] mipalayo na kini, layo kaayo niining [building ug libut sa kalibutan]. . . . Ang angay natong hinumduman sa atong mga anak ug mga apo nga ang Simbahan mao lang gihapon, [ania gihapon, apan] ang kalibutan pada-yong magpalayo—kanang gilay-on [nag-anam] og ka layo. . . . Busa, pag-amping gayud mo. Kon inyong hukman ang inyong binuhatan ug ang sumbanan sa Simbahan base kon asa paingon ang kalibutan, inyong masayran nga wala kamo sa dapit nga kamo unta anaa.”⁴

Balik niadtong higayuna dili nako mahunahuna kon unsa ka paspas ang pagpalayo sa kalibutan gikan sa Dios; imposible ang pagsabut niana, sa doktrina, mga baruganan, ug mga sugo. Apan ang sumbanan ni Kristo ug sa

Iyang Simbahan mao lang gihapon. Ug Siya miingon, “Ang kamatuoran *magpabilin* hangtud sa kahangturan.”⁵ Kon kita nakasabut ug modawat niini, andam kita sa pag-atubang sa pamugos sa mga tawo, pagtamay, ug diskriminasyon sa kalibutan ug niadtong giingon nga mga higala.

Kasagaran nato nakaila og tawo nga moingon nga, “Kon gusto ka nga mahimo nakong higala, dawaton nimo ang akong kinaiya.” Ang tinuod nga higala dili mopapili nato tali sa ebanghelyo ug sa iyang pakighigala. Sa pulong ni Pablo, “Likayi kining maong mga tawhana.”⁶ Ang tinuod nga higala molig-on nato nga magpabilin sa higpit ug pig-ot nga dalan.

Ang pagpabilin diha sa dalan sa ebanghelyo sa mga pakigsaad, mga

sugo, ug mga ordinansa manalipod ug moandam nato sa paghimo sa buhat sa Dios dinhi sa kalibutan. Kon kita mosunod sa Pulong sa Kaalam, ang atong kabubut-on mapanalipdan sa pagkaadik sa ilimnong makahubog, drugas, ug tabako. Kon kita mobayad sa ikapulo, magtuon sa kasulatan, modawat sa bunyag ug pagkumpirma, magpakabuhi sa kanunayng pakigubutan sa Espiritu Santo, takus nga moambit sa sakrament, mosunod sa balaod sa kaputli, mangandam ug modawat sa Melchizedek Priesthood, ug mohimo og sagradong mga pakigsaad sa templo, kita andam sa pagserbisyo.

Sa templo kita maandam ug mosaad nga motuman sa balaod sa pagpahinungod. Ang makahimo nga batan-ong mga lalaki motuman niining balaod

pinaagi sa pagmisyon—mohatag sa iyang ikapulog bahin sa kinabuhi sa full-time nga pagserbisyo sa Ginoo. Kana nga sakripisyo molig-on nila sa pagpadayon ngadto sa kinatas-ang pagkisaad sa kinabuhi—alang sa kadaghanan, ang pagkabugkos sa templo ug pagsugod og mahangturong pamilya.

Kon kita magpadayon subay sa higpit ug pig-ot nga dalan, makaugmad kita og espirituhanong kalig-on—kalig-on sa paggamit sa atong kabubut-on sa paglihok alang sa atong kaugalingon. Sa batan-ong mga lalaki ug mga babaye, kining pagtubo masuportahan kon sila nagkat-on sa doktrina ug mopakigbahin sa ilang pagpamatuod pinaagi sa bag-ong kurikulum sa internet nga, *Come, Follow Me*.

Dugang pa, gamita ang inyong kabubut-on sa pagpalambo sa inyong kaugalingon. Samtang kamo nagdiskubre sa inyong mga talento, hinumdumi

nga ang mga ginikanan ug mga magtutudlo makatabang ninyo, apan himoa nga ang Espiritu mogiya ninyo. Pagpili ug lihok alang sa inyong kaugalingon. Magmadasigon. Planoha ang inyong kinabuhi, lakip ang edukasyon o bokasyonal nga pagbansay. Diskubriha ang mga hilig ug kahanas. Trabaho ug barug sa kaugalingon. Paghimo og tumong, buntoga ang mga sayop, pagbaton og kasinatian, ug tapusa ang nasugdan.

Siguroa nga moapil sa mga kalihokan sa pamilya, korum, klase, ug Mutual. Paglingaw-lingaw sa maayong kalingawan. Pinaagi niini nga mga kasinatian kamo motahud ug makadayeg sa espiritwal nga mga gasa ug sa mahangturong kinaiyahan sa mga anak sa Dios.

Labaw sa tanan, pagbaton og hugot nga pagtuo sa Manluluwas! Ayaw kahadlok! Kon makugihon kitang

mosunod sa ebanghelyo, malig-on kita diha sa Ginoo. Uban sa Iyang kalig-on masalikway nato ang mga anti-Kristo nga nag-ingon, “Kaon, inom, ug paglipay,” kay ang Dios “mohatag og kaangayan [kaninyo] diha sa pagbuhat og usa ka gamay nga sala; . . . walay dautan niini . . . , kay ugma kita mamatay.”⁷ Diha sa kalig-on sa Ginoo makabatok kita sa pilosopiya o baruganan nga naglimud sa Manluluwas ug sukwahi sa mahangturong plano sa kalipay alang sa mga anak sa Dios.

Kita walay katungod sa paghangyo sa mga kondisyon nianang mahangturong plano. Hinumdumi si Nehemias, nga gisangunan sa pagtukod og kuta aron mapanalipdan ang Jerusalem. Ang uban gusto nga mokanaog siya ug itugyan ang iyang posisyon, apan mibalibad si Nehemias. Matugtanon siya sa uban; siya yanong mipasabut, “Ako nagabuhat og usa ka dakong buhat, mao nga ako dili makaanha: nganong hunungon ang buhat . . . ?”⁸

Usahay kita ang focus, ug atong dawaton ang “pagbugal-bugal” sa paghupot sa mga sumbanan sa Dios ug paghimo sa Iyang buhat. Mopamatuod ko nga dili kita angayng mahadlok kon kita nakagamot sa Iyang doktrina. Tingali kita makasinati nga dili masabtan, pagpanaway, ug gani sayop nga pag-akusar, apan wala kita mag-inusara. Ang atong Manluluwas “gitamay ug gisalikway sa mga tawo.”⁹ Sagrado natong pribilehiyo nga mobarug uban Kaniya!

Gani, ang lig-ong pagbarug usahay nagpasabut nga paglikay ug pagpalayo sa kalibutan. Ang Manluluwas miingon, “Pahawa, Satanas.”¹⁰ Si Jose sa Ehipto midagan sa pagtintal sa asawa ni Potipar,¹¹ ug si Lehi mibiya sa Jerusalem ug midala sa iyang pamilya ngadto sa kamingawan.¹²

Tanang propeta nga nag-una nato lig-ong mibarug sa ilang panahon:

Si Nephi nakahimo og talagsaong buhat sa Ginoo bisan pa sa mga paghampak ni Satanas ug pagpanggukod nila ni Laman ug Lemuel, ang iyang mga igsoon.¹³

Si Abinadi mipamatuod ni Kristo bisan nag-atubang og pagduha-duha, pagbugal-bugal, ug kamatayon.¹⁴

Ang 2,000 ka batan-ong mga sundalo nanalipod sa ilang pamilya batok niadtong misalikway sa mithi sa ebanghelyo.¹⁵

Si Moroni miisa sa bandila sa kalingkawasan aron panalipdan ang mga pamilya ug kagawasan sa relihiyon sa iyang katawhan.¹⁶

Si Samuel mitungtong sa paril ug nanagna bahin sa pag-abut ni Kristo, bisan gibato siya ug gipana.¹⁷

Si Propeta Joseph Smith mipahiuli sa ebanghelyo sa Manluluwas, misilyo sa iyang pagpamatuod sa iyang dugo.¹⁸

Ug ang mga Mormon pioneer lig-ong mibarug atubangan sa grabeng oposisyon ug kalisdanan, sa pagsunod sa propeta sa layong panaw ug pagpuyo sa Kasadpan.

Kining bantugang mga sulugoon ug mga Santos sa Dios lig-ong nakabarug kay sila nagbarug uban sa Manluluwas. Ikonsiderar giunsa sa Manluluwas pagbarug nga lig-on:

Sa batan-on pa, si Jesus matinud-anong mihimo sa buhat sa Iyang Amahan, nagtudlo sa ebanghelyo ngadto sa maalamong mga tawo sa templo.¹⁹ Sa Iyang pangalagad, natuman Niya ang buhat sa priesthood—pagtudlo, pagpang-ayo, pagserbisyo, ug pagpanalangin sa uban. Kon angay, Siya mibarug batok sa dautan, gani milimpyo sa templo.²⁰ Ug Siya kanunayng mibarug sa kamatuoran—sa mga pulong man o sa kahilum. Dihang giakusahan Siya sa labawng mga sacerdote atubangan ni Caifas, si Jesus sa maalamon ug maisugong paagi wala motubag sa dili tinuod.²¹

Didto sa Tanaman sa Getsemani, ang atong Manluluwas ug Manunubos wala molikay sa pag-inom sa mapait nga kopa sa Pag-ula.²² Ug diha sa krus nag-antus na usab Siya sa pagbuhat sa kabubut-on sa Iyang Amahan, hangtud sa katapusan Siya miingon, “Tapus na.”²³ Milahutay Siya hangtud sa katapusan. Agig tubag sa pagkamasulundon sa Manluluwas sa pagbarug nga lig-on, ang atong Langitnong Amahan mipahayag, “Tan-awa ang Akong Hinigugmang Anak, kinsa Ako nahimuot kaayo, kang kinsa Ako mihimaya sa akong ngalan.”²⁴

Minahal kong kaisogon sa priesthood nga mga batan-on ug tigulang, atong himayaon ang ngalan sa Dios pinaagi sa lig-ong pagbarug uban sa atong Manluluwas, si Jesukristo. Ako mosaksi nga Siya buhi ug kita “gitawag uban sa usa ka balaan nga katungdanan”²⁵ sa pag-apil sa Iyang buhat. “Busa, barug kamo sa balaan nga mga dapit, ug ayaw pagbalhin.”²⁶ Sa pagbarug nga masulundon ug lig-on sa doktrina sa Dios, kita nagbarug sa balaan nga mga dapit, kay ang Iyang doktrina sagrado ug dili mausab sa nag-usabusab nga mga barugang sosyal ug politikal sa atong panahon. Ako mamahayag, sama ni Apostol Pablo, “Pagtukaw kamo, pagbarug kamo nga malig-on sa inyong pagtuo, magpakalalaki, [ug] magmakusganon kamo.”²⁷ Kini ang akong pag-ampo, sa balaang pangalan ni Jesukristo, amen. ■

MUBO NGA MGA SULAT

- 2 Timoteo 3:1.
- Mga Taga-Efeso 6:13–17; empasis gidugang.

- Moises 5:23.
- Robert D. Hales, “This Is the Way; and There Is None Other Way,” sa *Brigham Young University 1981–82 Speeches* (1982), 3–4; anaa sa speeches.byu.edu.
- Doktrina ug mga Pakigsaad 1:39; empasis gidugang.
- 2 Timoteo 3:5.
- 2 Nephi 28:8.
- Nehemias 6:3.
- Isaias 53:5; Mosiah 14:3.
- Lucas 4:8.
- Tan-awa sa Genesis 39:7–12.
- Tan-awa sa 1 Nephi 2.
- Tan-awa, pananglit, sa 1 Nephi 18.
- Tan-awa sa Mosiah 11–17.
- Tan-awa sa Alma 53, 56–58.
- Tan-awa sa Alma 46:11–13.
- Tan-awa sa Helaman 13–16.
- Tan-awa sa Doktrina ug mga Pakigsaad 135.
- Tan-awa sa Lucas 2:46–49.
- Tan-awa sa Mateo 21:12–13.
- Tan-awa sa Mateo 26:57, 59–63.
- Tan-awa sa Doktrina ug mga Pakigsaad 19:16–19.
- Juan 19:30.
- 3 Nephi 11:7.
- Alma 13:3; tan-awa usab sa 2 Timoteo 1:9.
- Doktrina ug mga Pakigsaad 87:8.
- 1 Mga Taga-Corinto 16:13.

Ni Elder Tad R. Callister
Sa Kapangulohan sa Seventy

Ang Gahum sa Priesthood sa Batan-ong Lalaki

Ang priesthood sa batan-on sama ka gamhanan sa priesthood sa hingkod kon gamiton sa katarung.

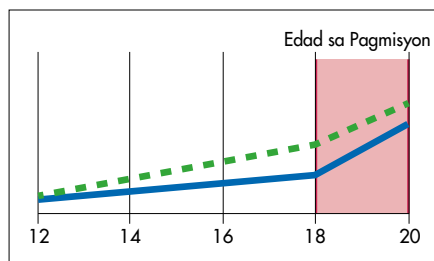
Niadtong 1878 ang akong apohan sa tuhod nga si George F. Richards 17 anyos. Sama usab niadtong panahona, naordinahan na siya sa pagka-elder. Usa ka Dominggo ang iyang inahan mihilak sa grabe nga kasakit. Kay wala ang iyang amahan, ang bishop ug uban pa gidapit sa pagpanalangin niya, apan walay kahupayan. Busa, miduol siya sa iyang anak nga si George ug mihangyo sa pagpanalangin niya. Misulat siya sa iyang diary, “Naghilak ko tungod sa pagantus sa akong inahan ug sa paghimo sa pagpangalagad nga wala pa nako sukad mahimo, miadto ko sa laing lawak diin naghilak ko ug nag-ampo.”

Dihang nakalma na siya, siya mipandong sa ulo sa iyang inahan ug mihatag og yanong panalangin. Unya misulat siya, “Ang akong inahan wala na maghilak ug nahupay ang kasakit samtang nagpandong pa ang akong kamot sa iyang ulo.” Unya iyang girekord sa iyang diary kining labing nindot nga obserbasyon. Miingon siya nga gibati niya nga ang rason nga ang iyang inahan wala mahupay sa

panalangin sa bishop dili tungod kay ang Ginoo wala motahud sa panalangin sa bishop apan tungod kay gigahin sa Ginoo kining panalangin alang sa batan-on, sa pagtudlo niya sa leksyon nga ang priesthood sa batan-on sama ka gamhanan sa priesthood sa hingkod kon gamiton sa katarung.

Karon maghisgut ko niana nga gahum. Bisan og nagpasabut ko ngadto sa mga presidente sa korum sa deacon, ang baruganan nga hisgutang magamit sa tanang batan-ong Aaronic Priesthood ug sa ilang mga lider, lakip na sa mga presidente sa korum sa teacher ug mga priest assistant.

Samtang nagserbisyo isip presidente sa misyon, akong naobserbahan

Espiritwalidad ug Pagpangulo

nga dunay talagsaong pagtubo sa espirital ug kahanas sa pagpangulo sa batan-ong mga lalaki atol sa ilang pagmisyon. Kon mabana-bana pa lang nato kini nga hiyas sa Aaronic Priesthood ug pagmisyon, tingali sama kini sa linya nga inyong makita niining graph. Naghunahuna ko nga dunay tulo ka hinungdan sa ingon ka talagsaong pagtubo diha sa pagmisyon: (1) misalig kita niining batan-ong mga lalaki, (2) dako ang atong gilauman nila, ug (3) kita mobansay nila ug mobansay og balik nila aron matuman kadtong gilauman uban sa kalampusan.

Tingali dunay mangutana, “Nganong dili man gamiton kining baruganan sa mga presidente sa korum sa deacon?” Kon buhaton kana, tingali ang pagtubo mas sayo ug mas mahisama niini. Sa makadiyot, akong ipasabut unsaon nga kining mga baruganan magamit sa presidente sa korum sa deacon.

Una—pagsalig. Atong masaligan ang atong presidente sa korum sa deacon sa dagkong responsibilidad. Ang Ginoo ingon gayud niini—nga gipakita sa Iyang kaandam sa paghatag nila og mga yawe, nagpasabut nga katungod sa pagdumala sa buhat sa ilang korum. Isip ebidensya niining pagsalig, kita nagtawag og presidente sa korum sa deacon pinaagi sa pagpadayag, dili base kon kinsay kinadugayan o susama niini. Matag lider sa Simbahan, lakip ang mga presidente sa korum sa deacon, dunay katungod nga masayud, ug kinahanglang masayud, nga gitawag siya pinaagi sa pagpadayag. Kining kasiguroan makatabang niya nga masayud nga ang Dios misalig ug mipaluyo niya.

Ang ikaduha ug ikatulo nga kinaiya konektado—dako nga mga gilauman ug ang kalabutan nga pagbansay aron matuman kini. Nakat-on ko og dakong leksyon sa misyon: ang mga misyonaryo mosaka o mokunhod sa unsay gilauman sa presidente sa misyon, ug ingon usab sa mga presidente sa korum sa deacon. Kon sila gilauman nga mopahigayon lang og mga miting sa korum ug motambong sa mga miting sa bishopric youth committee, nan kana ra ang ilang buhaton. Apan

kamong mga lider makahatag nila og mas dakong panglantaw—ang panglantaw sa Ginoo. Ug nganong mahinungdanon kaayo kini nga panglantaw? Tungod kay sa nagtubong panglantaw moabut ang nagtubong kadasig.

Kauban sa calling sa Simbahan mao ang katungod sa pagdawat og pagpadayag. Mao nga, kining mga presidente sa korum sa mga deacon kinahanglan masayud nga sila dunay katungod sa pagdawat og pagpadayag sa pagrekomendar sa ilang mga magtatambag, sa pagluwas sa nawala, ug sa pagbansay sa mga sakop sa korum sa ilang katungdanan.

Ang maalamong lider motudlo sa presidente sa korum sa deacon sa mga baruganan nga makatabang sa pag-angkon og pagpadayag. Siya motudlo

niya sa klaro nga saad sa Ginoo: “Kon kamo mangayo, kamo makadawat og pagpadayag ug dugang nga pagpadayag” (D&P 42:61). Ang Ginoo mada-gayaon sa paghatag og pagpadayag. Di ba mipahinumdom Siya nila ni Joseph ug Oliver, “Sa makadaghan nga ikaw nagpakisayud ikaw nakadawat og panudlo sa akong Espiritu” (D&P 6:14)? Ug ingon usab kamong mga presidente sa korum sa deacon. Ang Ginoo nahigugma ninyo ug gusto nga mopadayag ninyo sa Iyang hunahuna ug kabubut-on. Naghunahuna ba mo nga dunay problema nga dili masulbad sa Ginoo? Ako wala. Kay kamo makadawat og pagpadayag, Siya makatabang sa pagsulbad sa matag problema ninyo isip presidente sa inyong korum kon mangayo lang mo sa Iyang tabang.

Kamong buotang mga lider motudlo niining mga presidente sa korum sa deacon nga ang pagpadayag dili puli sa kakugi ug paningkamot. Si Presidente Henry B. Eyring kausa nangutana ni Presidente Harold B. Lee, “Unsaon nako pag-angkon og pagpadayag?” Si Presidente Lee mitubag, “Kon gusto ka og pagpadayag, paningkamot.”¹ Ang maalamong lider mohisgut sa presidente sa korum sa deacon sa espirital nga paningkamot aron pag-andam sa pagrekomendar sa

iyang mga magtatambag. Mangutana ug motubag siya og mga pangutana sama sa: Kinsa ang maayong ehemplo nga makapadasig sa batan-ong mga lalaki? O kinsa ang sensitibo sa panginahanglan niadtong nag-atubang og dakong problema?

Ug kining maalamong lider motudlo niya unsaon pag-ila ug paglihok sa pagpadayag kon kini moabut. Nagpuyo kita sa kalibutan nga puno sa kapasas, dinalian nga mga lihoc diin daghang makabalda. Apan kining batan-ong lalaki kinahanglang masayud nga pamaagi kini sa kalibutan, dili sa Ginoo. Ang Manluluwas natawo sa dapit nga walay nakaila Niya; Siya mi-himo og nindot kaayo ug talagsaong buhat didto sa hilom nga tanaman, ug si Joseph nakadawat sa iyang Unang Panan-awon sa mingaw nga kakahoyan. Ang tubag sa Dios moabut sa hinay, hinagawhaw nga tingog—pagbati og kalinaw o kahupayan, impresyon sa paghimog maayo, paglamdag—usahay pinaagi sa gamayng liso sa hunahuna nga kon pamalandongan ug amumahan mahimong dakong espirital nga kahoy. Usahay kining impresyon o hunahuna makaparekomendar sa inyong presidente sa korum sa deacon og magtatambag o mohatag og buluhaton sa batan-ong lalaki nga dili kaayo aktibo.

Katuigan ang milabay isip kapanguloan sa stake, nadasig mi sa pagtawag og buotang lalaki isip klerk sa stake. Nianang higayuna naglisud siya sa pagtambong pirme sa Simbahan. Apan nasayud mi nga kon modawat siya sa calling, makahimo siya og talagsaong buhat.

Gihatag namo ang tawag, apan mitubag siya, “Dili, dili ko makahimo niini.”

Dayon ang impresyon miabut. Miingon ko, “Nan, ang Glendale stake wala nay klerk.”

Nakuratan, miingon siya, “Unsay buot nimong ipasabut? Kinahanglan gyud mo og klerk sa stake.”

Mitubag ko, “Gusto ka nga motawag mi og lain nga moserbisyo isip klerk sa stake nga ang Ginoo nagdasig namo nga ikaw ang tawagon?”

“OK,” miingon siya, “Buhaton ko kini.”

Ug gibuhat niya. Dili lang daghang hingkod nga lalaki apan daghang batan-ong lalaki ang motubag sa tawag kon sila masayud nga gitawag ug gikinahanglan sila sa Ginoo.

Sunod inyong pahibaloon kining presidente sa korum sa deacon nga usa sa gilauman sa Ginoo niya ang pagluwas sa nawala, less active ug dili miyembro. Namahayag ang Ginoo sa Iyang mahinungdanong misyon niining mga pulong: “Kay ang Anak sa tawo mianhi sa pagluwas sa nawala” (Mateo 18:11). Kon kini ang prayoridad sa Manluluwas nga luwason ang nawala, kon kini ang prayoridad ni Presidente Thomas S. Monson nga

kini buhaton, sama sa makita sa iyang tibuok kinabuhi, dili ba kini prayoridad sa tanang lider, tanang presidente sa korum sa deacon sa Simbahan sa pagbuhat usab niini? Ang focus sa pagpangulo, isip sentro sa atong pangalagad, mao ang atong tinguha nga kuhaon ang nawala ug pabalikon sila.

Usa ka batan-ong lalaki nga gibisitan sa mga sakop sa iyang korum miingon: “Makasurpresa karon nga . . . 30 ka tawo ang mianhi sa akong balay. . . . Ganahan na kong moadto sa simbahan karon.” Unsaon pagbalibad sa batan-on sa gugma ug pagtagad sama niana?

Nalipay ko nga naminaw sa daghang istorya sa mga presidente sa korum sa deacon nga nakasabut ug nagtudlo sa tanan o kabahin sa leksyon diha sa ilang mga miting sa korum. Pipila ka semana ang milabay mitambong ko sa klase sa korum sa deacon. Ang 12 anyos nga lalaki mihatag og 25 minutos nga leksyon bahin sa Pag-ula. Gisugdan niya pinaagi sa pagpangutana sa isigka deacon kon unsay hunahuna nila sa Pag-ula. Dayon mipakigbahin siya og makahuluganong kasulatan ug nangutana, diin sila mitubag. Nahibalo nga taas pa ang oras kay sa nahabiling itudlo, siya dunay igong kaalam ug tingali gipasidan-an sa iyang amahan sa pagpangutana sa mga lider nga mitambong kon unsay mga pangutana bahin sa Pag-ula didto sa ilang misyon ug unsay ilang tubag. Dayon iyang gitapos sa iyang pagpamatuod. Naminaw ko nga nahingangha. Naghunahuna ko, “Wala

gyud ko kahinumdom nga naghatag og mahinungdanong leksyon dihang batan-ong Aaronic Priesthood pa ko.” Mahimo natong patas-an ang atong panglantaw niining batan-ong mga lalaki, ug molihok sila.

Kamong mga lider labing makadasig niining mga presidente sa korum sa deacon kon tugutan ninyo sila nga mangulo. Mas nakatuman mo sa inyong calling dili sa paghatag og nindot nga leksyon apan kon motabang mo nila nga mohatag og nindot nga leksyon, dili sa inyong pagluwas apan kon motabang nila sa paghimo niini.

Dunay karaang panultihon: ayaw og kamatay nga ang imong musika anaa pa nimo. Sa samang paagi moingon ko sa hamtong nga mga lider, ayaw pa-release kon ang inyong kahanas sa pagpangulo anaa pa ninyo. Tudloi ang atong kabatan-onan sa tanang oportunidad; unsaon pag-andam sa agenda, sa pagpahigayon og miting uban sa kaligdong ug kamabination, sa pagluwas, sa pag-andam ug sa paghatag og dinasig nga leksyon, ug sa pagdawat og pagpadayag. Kini ang sukdanan sa inyong kalampusan—ang kabilin sa pagpangulo ug espiritwalidad nga inyong ibilin matisok sa kasingkasing ug hunahuna niining batan-ong mga lalaki.

Kon kamong mga presidente sa korum sa deacon mohimo sa inyong calling, kamo mahimong instrumento sa kamot sa Dios bisan karon, kay ang priesthood sa batan-ong lalaki sama ka gamhanan sa priesthood sa hingkod kon gamiton sa katarung. Ug unya kon mohimo na mo og pakigsaad sa templo ug mamisionaryo na mo ug umaabut nga mga lider niining Simbahan, mahibalo mo unsaon pagdawat og pagpadayag, sa pagluwas, ug sa pagtudlo sa doktrina sa gingharian uban sa gahum ug awtoridad. Niana mahimo kamong mga kabatan-onan sa halangdong katungod sa pagkatawo. Niini ako magpamatuod sa pangalan ni Jesukristo, kinsa mao ang Manluluwas ug Manunubos sa kalibutan, amen. ■

MUBO NGA SULAT

1. Sa Henry B. Eyring, “Waiting upon the Lord,” sa *Brigham Young University 1990–91 Devotional and Fireside Speeches* (1991), 17.

Ni David L. Beck
Kinatibuk-ang Presidente sa Young Men

Ang Sagrado Ninyong Katungdanan sa Pagpangalagad

Nakadawat kamo sa gahum, sa awtoridad, ug sa sagradong katungdanan sa pagpangalagad dihang giordinahan kamo sa priesthood.

Ang Kalipay sa Pagpangalagad

Mga batan-on sa Aaronic Priesthood, pinalangga kamong mga anak sa Dios, ug Siya may talagsa-ong buluhaton alang kaninyo. Aron mabuhat kini, kinahanglan ninyong tumanon ang inyong sagradong katungdanan sa pagpangalagad sa uban.¹

Nasayud ba mo unsay ipasabut sa pagpangalagad? Hunahunaa kanang pangutanaha samtang sultihan ko kamo mahitungod ni Chy Johnson.

Dihang si Chy nag-high school sa miaging tuig, biktima siya sa pintas nga pagpanakit. Gimaltrato siya, itukmod, ug bugalbugalan samtang mo-paigon siya sa klase—gani labayon siya ug mga basura sa uban. Tingali nakakita na sab kamo og gimaltrato og ingon niini sa inyong eskwelahan.

Alang sa kadaghanan, ang pagkatin-edyer mao ang panahon sa paginusara ug kahadlok. Dili gayud unta ingon niini. Maayo na lang kay sa eskwelahan ni Chy, dunay batan-ong

mga lalaki nga nakasabut unsay ipasabut sa pagpangalagad.

Ang mama ni Chy nagpatabang sa mga titser nga mahunong na ang pagpanakit, apan mao lang gihapon. Dayon iyang gikontak si Carson Jones, usa ka Aaronic Priesthood ug usa ka lider sa team sa football. Gihangyo

niya si Carson sa pag-ila kon si kinsa ang tigpasakit.

Miuyon si Carson sa pagtabang, apan sa iyang kasingkasing mas labaw pa ang iyang mahimo kay sa pag-ila sa tigpasakit. Mihunghong ang Espiritu nga kinahanglang tabangan niya si Chy nga mobati nga gihigugma.

Gihangyo ni Carson ang iyang ka-team nga moapil sa iyang pagpangalagad kang Chy. Gidapit nila si Chy nga magdungan sila sa paniudto. Gihatud nila si Chy sa klase aron pagsiguro nga luwas siya. Dili ikatingala, kay nahimo man niyang suod ang mga player sa football, wala nay mipasakit kaniya.

Makalipay kini nga panahon alang sa team nila sa football. Bisan sa nindot nga panahon sa pagkawalay pildi, kining mga batan-ong lalaki wala makalimot ni Chy. Si Chy ilang gidapit nga moadto sa dulaanan human sa mga dula. Gibati ni Chy nga gihigugma ug gimahal. Gibati niya nga luwas. Malipayon siya.

Ang team nagpadayon sa pagdaog sa state title. Apan naay mas importanting nahitabo kay sa championship sa football sa ilang eskwelahan. Ang ehemplo niining mga batan-on midasig sa ubang estudyante nga magma-higalaon. Karon nagtinagdanay na sila uban ang labawng kamabination ug pagtahud.

Nakita sa nasyonal media ang gibuhat niining mga batan-on ug gipakigbahin kini nga sugilanon libut sa nasud.

panginahanglan. Buot ipasabut, mo-buhat sa unsay buhaton sa Manluluwas kon Siya ang nia dinhi.

Ang Inyong Pamilya

Sugdi sa kaugalingon ninyong panimalay. Dapit kini diin mahimo ninyo ang inyong pinakaimportanting pangalagad.⁸

Gusto mong mosulay og makalingaw nga ekspiremento? Sa sunod kon hangyoon mo sa inyong mama sa pagtabang sa balay, ingna og sama ani “Salamat sa imong hangyo, Ma. Kalipay nako ang pagtabang.” Dayon panid-i ang iyang reaksyon. Ang uban ninyo tingali angayang mangandam sa inyong kahanas sa first aid sa dili pa ni himoon. Kay basin og makuyapan siya. Kon inyo na siyang mapaulian, makabantay mo og kalamboan sa inyong relasyon ug kalamboan sa Espiritu diha sa inyong panimalay.

Usa lang kana ka pamaagi sa pag-alagad sa inyong pamilya, duna pay daghan. Nangalagad kamo samtang nagmabination kamo sa inyong pamilya. Nangalagad kamo samtang gitagad ninyo ang inyong mga igsoon sama sa suod nga higala.

Tingali ang labing importante, nangalagad kamo samtang gitabangan ninyo ang inyong papa sa iyang katungdanan isip espirituhanong lider sa inyong panimalay. Ihatag ang hingpit nga suporta ug kadasig sa family home evening, pamilya nga pag-ampo, ug pamilya nga pagtuon sa kasulatan. Paningkamuti nga naa ang Espiritu sa inyong panimalay. Makatabang kini sa tahas sa inyong amahan ug maandam kamo sa pagkahimong amahan. Kon kamo walay amahan sa inyong panimalay, ang inyong responsibilidad sa pagpangalagad sa inyong pamilya mas gikinahanglan.

Ang Inyong Korum

May katungdanan sab kamo sa pagpangalagad sa inyong korum.

Nagkadaghan ang priesthood sa tibuok kalibutan. Daghan ninyo ang mipatalinghug sa panawagan ni Presidente Monson sa pag-rescue. Mas daghan ang aktibong Aaronic Priesthood karon kay sa nangaging kasaysayan sa

Ang sinugdanan sa paningkamot nga makaalagad og tawo makadasig og liboan sa paghimo sa samang butang.

Ginganlan sa mama ni Chy ang mga batan-on og “mga anghel nga nagtakuban.” Si Carson ug iyang mga higala daling miingon nga si Chy mipanalangin nila labaw pa kay sa ilang pagpanalangin ni Chy. Kana ang mahitabo kon kalimtan ang kaugalingon sa pagserbisyo sa uban—makit-an ninyo ang inyong kaugalingon.² Mausab kamo ug molambo nga dili mahimo sa ubang paagi. Kadtong mga batan-on nakasinati og kalipay sa pagpangalagad ug padayon sa pagpangita og oportunidad nga makapanalangin sa uban. Mahinamon silang mangalagad sa moabut nga mga bulan kon magmision na sila og full-time.³

Usa ka Panginahanglan ug Katungdanan

Dunay liboan ka Chy Johnsons sa tibuok kalibutan—mga tawo nga nagkinahanglang mobati sa gugma sa Langitnong Amahan. Naa ra sila sa inyong mga eskwelahan, sa inyong korum, ug gani sa inyong pamilya. Ang uban dali rang mahunahunaan.

Ang uban may panginahanglan nga dili kaayo dayag. Sa tinuod lang ang tanan ninyong kaila mapanalanginan sa ubang paagi pinaagi sa inyong pagpangalagad. Gilauman sa Ginoo nga kamo motabang kanila.

Dili kinahanglang sikat kamo nga atleta aron makaalagad sa uban. Nakadawat kamo sa gahum, sa awtoridad, ug sa sagradong katungdanan sa pagpangalagad dihang giordinahan kamo sa priesthood. Si Presidente James E. Faust mitudlo, “Ang Priesthood mao ang awtoridad nga gihatag ngadto sa tawo aron *mangalagad* sa pangalan sa Dios.”⁴ Ang Aaronic Priesthood naghupot sa mga yawe sa pagpangalagad sa mga anghel.⁵

Samtang mohigugma kamo sa Iyang mga anak, ang Langitnong Amahan mogiya kaninyo ug ang mga anghel anaa motabang kaninyo.⁶ Hatagan kamo og gahum sa pagtabang ug pagluwas sa uban.

Si Jesukristo ang inyong ehemplo. Siya “mianhi dili aron pag-alagaron, kondili sa pag-alagad.”⁷ Ang pag-alagad nagpasabut nga mohigugma ug moamuna sa uban. Pag-atiman kini sa ilang pisikal ug espirituhanong

Simbahan. Hinoon duna pay mga dili aktibo ug nagkinahanglan kaninyo.

Sa miaging Hunyo, dihang gitukod ang bag-ong branch sa Bangalore, India, ang batan-ong lalaki nga naa sa miting sa priesthood mao lang ang bag-ong na-orden nga deacon nga si Gladwin.

Si Gladwin, kauban sa presidente sa Young Men ug sa presidente sa branch, nagsugod sa pag-adto sa dili kaayo aktibong mga batan-ong lalaki sa ilang panimalay. Wala madugay, si Samuel, misugod na usab sa pagsimba.

Matag semana si Gladwin ug Samuel mobisita sa mga wala na magtambungan og miting sa korum ug mipakigbahin sa ilang nakat-unan. Sila mibisita usab kanila atol sa ilang birthday. Anam-anam, ang dili aktibong mga batan-on ilang nahigala ug nagsugod sa pagdawat sa imbitasyon nga moadto sa mga kalihokan, mga miting sa korum, ug sa katapusan sila na mismo ang nangalagad. Karon, ang tanang batan-ong lalaki sa branch aktibo na sa Simbahan.

Ang kasulatan nagtudlo nga ang korum sa Aaronic Priesthood maglingkod diha sa konseho ug maghatag og kaayohan—sa usag usa.⁹ Naghatag kamo og kaayohan samtang kamo nagtudlo, nakigbahin sa espirituhang kasinatian, ug mopamatuod. Ang kurikulum sa kabatan-onan nag-awhag og ingon niini nga matang sa

inter-aksyon sa mga miting sa korum, apan mahitabo lang kini kon ang matag miyembro sa korum mobati nga gihigugma ug gitahud. Ang pagbugalbugal ug pangomedya walay dapit sa miting sa korum—labi na kon dunay dayag nga pagbinahinay sa pagbati. Ang kapangulohan sa korum kinahanglang mangulo sa pagsiguro nga ang mga miting sa korum luwas nga dapit alang sa tanang moapil.

Mipasidaan si Apostol Pablo, “Kinahanglan walay sulting mahilas nga magagala gikan sa inyong ba-ba, kondili kanang mga maayo lamang nga makapalig-on ug angay sa higayon, aron makahatag kinig kaayohan ngadto sa mga magapatalinghug.”¹⁰

Ang mga priesthood dili mogamit og hilas o law-ay nga pinulongan. Dili mopakaubos o mopasakit sa uban. Kanunay silang mobayaw ug maglig-on sa uban. Kini ang yano apan gamhanang paagi sa pagpangalagad.

Sa Tanang Higayon

Ang buhat sa pagpangalagad dili lamang kutob sa mga ordinansa o paghome teaching o panagsa nga mga proyekto sa pagserbisyo. Sa kanunay mga priesthood kita—dili lang sa Dominggo ug dili lang kon kita magpolo og puti ug magkurbata. Duna kitay katungdanan sa pagpangalagad bisan asa kita. Ang pagpangalagad dili

lamang butang nga atong gihimo—naghulagway sab kini kinsa kita.

Mangalagad sa matag adlaw. Ang oportunidad naa ra sa palibut. Pangitaa kini. Pangayo og tabang sa Ginoo nga kini inyong mamatikdan. Inyong makita nga ang kadaghanan naglangkob sa ginagmay, sinserong buhat nga makatabang sa uban sa pagkasumusunod ni Jesukristo.¹¹

Samtang maningkamot mong takus sa Espiritu, inyong mamatikdan ang mga hunahuna ug pagbati nga mag-ghat ninyo sa pag-alagad. Kon lihukon ninyo kini nga pag-ghat, makadawat kamo og dugang niini, ug ang inyong oportunidad ug abilidad sa pagpangalagad molambo ug motubo.

Mga igsoon kong batan-on, mopamatuod ko nga gihatagan kamo og awtoridad ug gahum sa talagsaong Aaronic Priesthood sa pagpangalagad sa ngalan sa Dios.

Mopamatuod ko nga kon buhaton ninyo kini, kamo mahimong instrumento sa Dios sa pagtabang sa uban. Mas buhong ang inyong kinabuhi ug makahuluganon. Makakaplag kamo og kalig-on sa pagbatok sa dautan. Makapalagan ninyo ang tinuod nga kalipay—kalipay nga nailhan lang sa tinuod nga mga sumusunod ni Jesukristo.

Hinaut malipay kamo sa pagtuman sa inyong sagradong katungdanan sa pagpangalagad, akong pag-ampo sa pangalan ni Jesukristo, amen. ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. Tan-awa sa Doktrina ug mga Pakigsaad 84:111.
2. Tan-awa sa Marcos 8:35.
3. Tan-awa sa Trent Toone, “Kindness of Arizona High School QB Carson Jones and Teammates Has Gone Viral,” *Deseret News*, Nob. 9, 2012, deseretnews.com/article/865566351/Kindness-of-Arizona-high-school-QB-Carson-Jones-and-teammates-has-gone-viral.html.
4. James E. Faust, “Mensahe ngadto sa Akong mga Apo,” *Liahona*, Mayo 2007, 54; empasis gidugang.
5. Tan-awa sa Doktrina ug mga Pakigsaad 13:1.
6. Tan-awa sa Doktrina ug mga Pakigsaad 84:88.
7. Tan-awa sa Mateo 20:27–28.
8. Tan-awa sa *Handbook 2: Administering the Church* (2010), 2.4.5.
9. Tan-awa sa Doktrina ug mga Pakigsaad 107:85.
10. Mga Taga-Efeso 4:29.
11. Tan-awa sa *Handbook 2*, 3.2.3.

Ni Presidente Dieter F. Uchtdorf

Ikaduhang Magtatambag sa Unang Kapangulohan

Upat ka Tawag

Gusto nakong mosugyot og upat ka mga tawag . . . nga makatabang nato nga mailhan ang atong mga tahas diha sa mahangturong plano sa Dios ug sa atong potensyal isip mga naghupot sa priesthood.

Akong mga kaigsoonan ug kahigalaan, mapasalamaton ug malipayon kong makauban mo. Gidayeg nako kamong mga amahan ug apohan nga midala sa inyong mga anak ug mga apo. Mopahalipay ko ninyong batan-ong mga lalaki nga mianhi karon. Kini ang dapit nga alang ninyo. Unta mabati ninyo ang panag-igsoonan nga naghiusa nato, ug nag-ampo ko nga makaplagan ninyo dinhi ang suporta, ug panaghigalaay.

Kitang mga lalaki usahay mailhan pinaagi sa tawag. Daghan nato dunay daghang tawag, ug kada usa naghigut bahin sa atong pagkatawo. Pananglit, ubang tawag naghulagway sa atong tahas sa pamilya, sama sa *anak, igsoon, bana, ug amahan*. Ang ubang tawag naghulagway sa atong trabaho, sama sa *doktor, sundalo, o craftsman*. Ug ang uban naghulagway sa atong mga katungdanan sa Simbahan.

Karon mosugyot kog upat ka mga tawag nga magamit sa tanang naghupot sa priesthood—nga makatabang nga mailhan ang atong tahas diha sa mahangturong plano sa Dios ug sa atong potensyal isip naghupot sa priesthood sa Ang Simbahan ni Jesukristo sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw.

Anak sa Langitnong Amahan

Usa ka tawag nga naghulagway nato nga labing importante mao ang *anak sa Langitnong Amahan*. Bisan unsa pa kita o atong gibuhit sa kinabuhi, dili gayud nato kalimtan nga kita tinuoray nga espiritu nga mga anak sa Dios. Kita Iyang mga anak sa wala pa kita moanhi sa kalibutan, ug Iyang mga anak hangtud sa hangtud. Kining kamatuoran makausab sa atong pagtan-aw sa kaugalingon, sa atong kaigsoonan, ug sa kinabuhi mismo.

Hinooon, walay usa nato ang hingpit nga nahisubay niini nga tawag, “sanglit nakasala man ang tanan, ug nakabsan sa himaya sa Dios.”¹

Usahay makasagmuyo nga masayud nga kita anak sa Dios apan mapakyas sa pagkab-ot sa atong potensyal. Ang kaaway ganahang mopahimulos niini nga pagbati. Si Satanas ganahang ihulagway ninyo ang kaugalingon pinaagi sa sala imbis sa balaanong potensyal. Mga kaigsoonan, ayaw siya paminawa.

Nakakita kita sa usa ka bata nga nagkat-on og lakaw. Molakang siya og ginagmay ug mobarag. Siya matumba. Kasab-an ba nato tungod niana? Siyempre dili. Unsang klaseha sa amahan ang mosilot sa bata tungod

kay natumba? Kita modasig, mopakpak, ug modayeg, kay sa ginagmay nga lakang, ang bata mas mahisama sa iyang ginikanan.

Karon, mga kaigsoonan, kon itandi sa pagkahingpit sa Dios, kitang mortal morag susama ra sa bakikaw, katumbahon nga mga bata. Apan ang Langitnong Amahan gusto nga kita mahisama Niya, ug, mga kaigsoonan, kana mao usab unta ang atong mahangturong tumong. Ang Dios nakasabut nga makaabut kita didto dili diha-diha dayon apan pinaagi sa usa ka lakang sa matag higayon.

Dili ko motuo sa usa ka Dios nga mohatag og mga lagda ug kasugoan nga maghulat lang nga mapakyas kita aron Iya kitang masilotan. Nagtuo ko sa Langitnong Amahan nga mapinanggaon ug malipay sa atong paningkamot nga makabarug ug makalakaw padulong Niya. Bisan mapandol kita, nag-awhag Siya nato nga dili mawad-an og kada-sig—dili gayud mohunong o molikay sa atong responsibilidad—apan magmaisugon, magmatuohon, ug magpadayon.

Ang Amahan sa Langit naggiya sa Iyang mga anak ug nagpadala og langitnong tabang niadtong nagtinguha nga mosunod sa Manluluwas.

Disipulo ni Jesukristo

Ug modala kana sa sunod nga tawag nga komon natong tanan: tanang matinguhaong mosunod kang Kristo gitawag nga Iyang mga *disipulo*. Bisan kita nakahibalo nga walay usa nato nga hingpit, wala nato kana himoang rason nga mopaubos sa atong gilau-man, dili mopahimulos sa pribilehiyo nga anaa, molangay sa atong paghinulsol, o mobalibad nga molambo sa mas maayo, mas hingpit, mas putli nga sumusunod sa Manluluwas ug Hari.

Hinumdumi nga kining Simbahan ni Jesukristo sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw gitukod dili para sa mga tawo nga wala maapektuhi sa mga tintasyon, apan gitukod kini para sa mga tawo sama ninyo ug nako. Ug gitukod kini diha sa pundasyon sa atong Manunubos, si Ginoong Jesukristo,² kansang Pag-ula kita malimpyohan ug mahimong “katagilungsod . . . sa panimalay sa Dios.”³

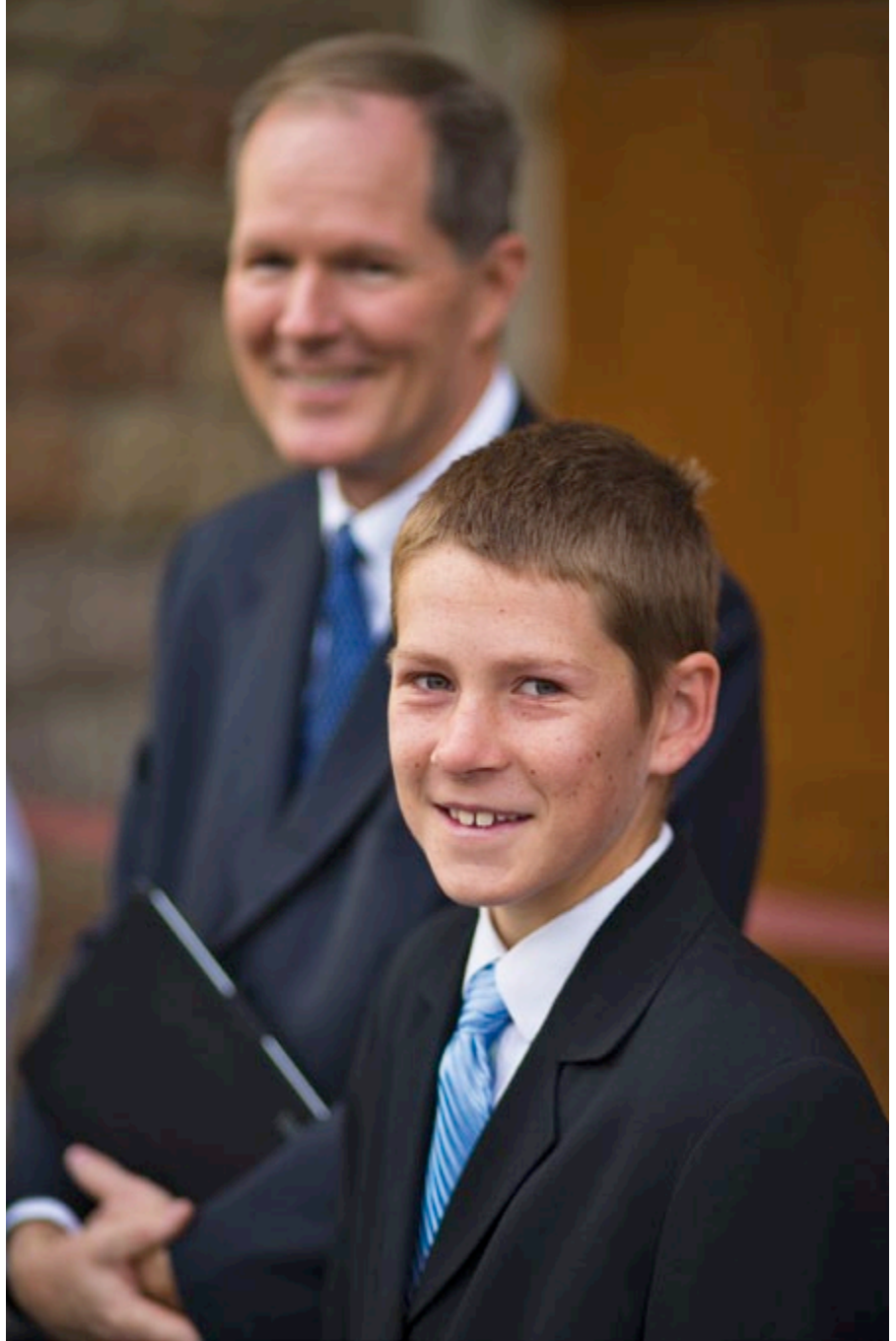
Kon wala ang Pag-ula ni Jesukristo, ang kinabuhi walay padulngan ug walay paglaum o kaugmaon. Pinaagi sa Pag-ula, ang kinabuhi makapadasig nga panaw sa paglambo padulong sa kinabuhing dayon diha sa presensya sa atong Langitnong Amahan.

Apan bisan kon ang Pag-ula gitu-mong aron pagtabang nato nga mahi-sama kang Kristo, wala kini gitumong aron magkaparehas kitang tanan. Usahay atong masaypan nga ang pa-naglahi sa personalidad nagpasabut nga sala. Masaypan pa gani nato og hunahuna nga tungod kay ang tawo lahi nato, nagpasabut kini nga wala sila makapahimuot sa Dios. Kini nga hunahuna nakapatuo sa uban nga ang Simbahan gustong mohimo sa kada miyembro nga parehas—kada usa kinahanglang makita, mobati, maghunahuna, ug molihok sama sa usag usa. Sukwahi kini sa kaalam sa Dios, nga milalang sa tawo nga lahi sa iyang igsoon, kada anak lahi sa iyang amahan. Bisan ang kaluha dili parehas og personalidad ug espirituhanong ilhanan.

Sukwahi usab kini sa katuyoan sa Simbahan ni Jesukristo, nga miila ug nanalipod sa moral nga kabubut-on—uban sa malungtarong sangputanan niini—sa kada anak sa Dios. Isip mga disipulo ni Jesukristo, nagkahiusa kita sa atong pagpamatuod sa gipahiuli nga ebanghelyo ug sa atong pasalig sa pagtuman sa kasugoan sa Dios. Apan managlahi kita sa atong kultural, sosyal, ug politikal nga kagustohan.

Ang Simbahan malig-on kon pahimuslan nato kining panaglahi ug mo-awhag sa usag usa sa pagpalambo ug paggamit sa atong talento sa pagdasig ug paglig-on sa atong isigka disipulo.

Mga kaigsoonan, ang pagkadi-sipulo usa ka tibuok kinabuhi nga pagsunod sa Manluluwas. Sa atong panaw gikan sa Bethlehem ngadto sa Golgota, kita dunay daghang kahigayunan nga mohunong. Usahay morag kana nga dalan nagkinahanglan og mas labaw pa kay sa atong gilauman. Apan isip kalalakin-an sa priesthood, magbaton kita og kaisug sa pagsunod sa Manunubos, bisan kon ang atong krus morag bug-at ra.

Sa kada lakang sa pagsunod sa Anak sa Dios, unta mahinumdom kita nga dili pa kita hingpit. Apan magma-unungon ug magmakanunayon kita nga mga disipulo. Dili kita mohunong. Magmatinuoron kita sa atong pakig-saad. Kanunay natong tan-awon ang atong Manlalaban ug Manunubos sa atong paglakaw padulong Niya, usa ka dili hingpit nga lakang sa matag higayon.

Tig-ayo sa mga Kalag

Mga kaigsoonan, kon kita tinu-orayng mosunod ni Ginoong Jesu-kristo, atong hangpon ang ikatulong

tawag: *tig-ayo sa mga kalag*. Kita nga giordinahan sa priesthood sa Dios gitawag aron himoon “ang kahanas sa tig-ayo.”⁴

Atong trabaho ang pagpalambo, pagtarung, paglig-on, pagdasig, ug pag-ayo. Atong buhat ang pagsunod sa ehemplo sa Manluluwas ug pagtabang sa nag-antus. Kita “magbangutan uban niadto nga nagbangutan . . . ug mohupay niadto nga nagkinahanglan sa kahupayan.”⁵ Atong tambalan ang samaran. Kita “motabang sa maluyahon, mopataas sa mga kamot sa nawad-an og paglaum, ug molig-on sa mga tuhod nga mahuyang.”⁶

Isip mga home teacher, kita mga tig-ayo. Isip mga lider sa priesthood, kita mga tig-ayo. Isip mga amahan, anak, igsoong lalaki, ug bana, kita mapasaligon ug maunungong mga tig-ayo. Ang atong usa ka kamot nagdala og gipahinungod nga lana aron ipanalangin sa masakiton; ang pikas kamot nagdala og pan aron pakan-on ang gigutom; ug ang atong kasingkasing nagdala og malinawong pulong sa Dios, “nga makapaalim sa samaran nga kalag.”⁷

Kini ang atong labing mahinungdanong responsibilidad isip mga naghupot sa priesthood—ug para kini sa naghupot sa Aaronic ug Melchizedek Priesthood. Ang gipahiuling ebanghelyo ni Jesukristo mopanalangin sa kinabuhi dili lang kon motuo kita niini—apan ilabi na kon mosunod kita niini. Sa pagsunod sa mga baruganan sa ebanghelyo ang mga tawo madasig ug ang mga pamilya malig-on. Atong pribilehiyo ug responsibilidad nga dili igo lang mosulti apan mobuhat usab niini.

Ang Manluluwas ang tighimo sa mga milagro. Siya ang bantugang Tig-ayo. Siya ang atong ehemplo, kahayag, bisan sa pinakalisud nga panahon, ug Siya mogiya nato sa saktong dalan.

Sundon nato Siya. Atong himoon ang atong tahas ug mahimong mga tig-ayo pinaagi sa pagserbisyo sa Dios ug isigkatawo.

Manununod sa Kinabuhing Dayon

Ang ikaupat nga tawag mopabalik nato sa unang tawag sa atong listahan. Isip mga anak sa Langitnong Amahan, kita *manununod* sa tanan nga anaa Niya.

“Ang Espiritu gayud mao ang magapanghimatuod uban sa atong espiritu, nga kita mga anak sa Dios:

“Ug nga kon kita mga anak, nan mga manununod diay kita; mga manununod sa Dios, ug mga isigkamanununod uban kang Kristo; kon moantus man kita uban kaniya, aron pagahimayaon usab kita uban kaniya.”⁸

Hunahunaa kini, minahal kong kaigsoonan. Kita mga isigkamanununod uban kang Kristo!

Mao nga, mahinungdanon ba nga daghan nato ang migahin sa atong panahon, hunahuna, kwarta, ug kusog aron maangkon ang kasikat o kaadunahan o malingaw sa pinakabago ug pinakanindot nga mga electronic gadget?

Ang Ginoo mihatag kanato sa balaanong saad nga “kinsa kadto nga matinud-anon ngadto sa pagbaton niining duha ka mga pagkapari, . . . sa pagpalambo sa ilang balaan nga tawag, . . . [mo]dawat kanako, miingon ang Ginoo; . . . ug siya nga modawat kanako modawat sa akong Amahan; . . . busa ang tanan nga iya sa akong Amahan ihatag ngadto kaniya.”⁹

Dili nako mahunahuna ang tanan nga may kalabutan niini nga saad. Apan nasayud ko nga dako kaayo kini, balaanon, mahangturon, ug takus sa tanan natong paningkamot.

Nasayud niini, nganong dili kita andam ug malipayong moapil sa pagserbisyo sa Ginoo ug sa isigkatawo ug motuman sa atong responsibilidad diha sa priesthood sa Dios?

Kini ang labing halangdong buhat nga mohagit nato ug mopalambo sa atong abilidad. Gusto ba kita nga ang langit moabli ug masaksihan ang mga pag-aghat sa Balaang Espiritu nga

mogiya nato? Nan sugdan nato ang pagtrabaho niining mahinungdanong buhat—usa ka kawsa nga mas mahinungdanon pa nato!

Ang pagserbisyo sa Dios ug sa isigkatawo mohagit ug mousab nato ngadto sa mas labaw pa kay sa atong nahunahunaan.

Tingali naghunahuna mo nga wala mo kinahanglana, nga kamo gibaliwala, nga kamo walay kapuslanan.

Masubo kaayo ko kon dunay naghupot sa priesthood nga mibati niini. Sigurado gayud kamo wala gibaliwala sa inyong Langitnong Amahan. Siya nahigugma kaninyo. Ug sultihan ko kamo uban sa kasi-gurohan nga ang Simbahan nagkinahanglan ninyo.

Wala ba mo kahibalo nga “gipili sa Dios ang ginapakaboang sa kalibutan aron [sa pagpakaulaw] sa mga manggialamon; ug gipili sa Dios ang ginapakahuyang sa kalibutan aron [sa pagpakaulaw] sa mga kusgan?”¹⁰

Tingali tinuod nga huyang kita. Tingali dili kita maalamon o kusgan. Apan kon ang Dios molihok pinaagi nato, walay makabarug batok nato.¹¹

Mao nga kamo gikinahanglan. Kamo dunay espesyal nga kontribusyon nga mahimo, ug mapadako kana sa Dios sa talagsaong paagi. Ang

inyong mahatag wala magdepende sa inyong calling sa Simbahan. Ang inyong oportunidad sa pagserbisyo walay katapusan. Kon kamo wala moapil sa buhat, awragon ko kamo sa pag-apil.

Ayaw paghulat og piho nga calling una kamo moapil sa pagtukod sa gingharian sa Dios. Isip naghupot sa priesthood, kamo gitawag na ngadto sa buhat. Pagtuon sa pulong sa Dios ug pag-ampo sa Langitnong Amahan matag adlaw, ikinabuhi ang mga baruganan sa gipahiuling ebanghelyo, pasalamat sa Dios, ug pangayo Niya og giya. Dayon ikinabuhi ang inyong nakat-unan, una sa inyong pamilya ug sa tanang sitwasyon sa inyong kinabuhi.

Sa symphony sa halangdong Komposer, kamo dunay bahin—inyong kaugalingong nota nga kantahon. Bisan kon dili kamo mokanta niini, sigurado gayud nga ang symphony magpadayon. Apan kon molihok

kamo ug moapil sa koro ug ang gahum sa Dios molihok pinaagi ninyo, makita ninyo “ang mga tamboanan sa langit” maabli, ug Siya “mobu-bu kaninyo sa mga panalangin, sa pagkaagi nga wala na unyay dapit nga igong kabutangan sa pagdawat niini.”¹² Himoa ang inyong potensyal isip anak sa Dios, ug kamo mahimo nga maayong impluwensya sa inyong pamilya, panimalay, komunidad, nasud, ug gani sa kalibutan.

Ug unya, samtang kamo “maga-wagtang sa [inyong] kinabuhi” sa pagserbisyo sa uban,¹³ kamo molambo hangtud makab-ot “ang sukod sa gidak-on sa kahupnganan ni Kristo.”¹⁴ Unya andam na kamo sa pagpanunod, uban kang Kristo, sa tanan nga iya sa inyong Amahan.

Importante Kamo sa Dios

Minahal kong mga kaigsoonan, importante kamo. Gihigugma kamo. Gikinahanglan kamo. Kini nga buhat

tinuod. Ang priesthood nga inyong gihuptan iya gayud sa Dios.

Nag-ampo ko nga sa inyong pagpamalandong sa daghang tawag sa usa ka takus nga naghupot sa priesthood, madiskobrihan ninyo ang balaanong tabang, nga nagtabang ninyo paingon sa panulundon nga gi-andam sa inyong Langitnong Amahan para ninyo. Gibilin ko kining panalangin ug pagpamatuod sa pangalan ni Jesukristo, amen. ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. Mga Taga-Roma 3:23.
2. Tan-awa sa Helaman 5:12.
3. Mga Taga-Efeso 2:19.
4. “Lord, I Would Follow Thee,” *Hymns*, nu. 220.
5. Mosiah 18:9.
6. Doktrina ug mga Pakigsaad 81:5.
7. Jacob 2:8.
8. Mga Taga-Roma 8:16–17.
9. Doktrina ug mga Pakigsaad 84:33, 35, 37–38.
10. 1 Mga Taga-Corinto 1:27.
11. Tan-awa sa Mga Taga-Roma 8:31.
12. Malaquias 3:10.
13. Mateo 16:25.
14. Mga Taga-Efeso 4:13.

Ni Presidente Henry B. Eyring
Unang Magtatambag sa Unang Kapangulohan

Kita Usa Ra

Akong iampo nga bisan asa kita ug bisan unsay atong katungdanan sa priesthood sa Dios, magkahiusa kita sa pagdala sa ebanghelyo sa tibuok kalibutan.

Giklaro sa Ginoo sa sinugdanan pa lang niining katapusang dispensasyon nga kita ang magsangyaw sa ebanghelyo sa tibuok kalibutan. Ang Iyang gisulti ngadto sa pipila nga naghupot sa priesthood niadtong 1831 Iyang gisulti sa daghan karon. Bisan pilay atong edad, kapasidad, calling sa Simbahan, o dapit, kita usa ra nga gitawag sa buhat sa pagtambang Kaniya alang sa Iyang pag-ani og mga kalag hangtud sa Iyang pagbalik. Miingon Siya sa nanag-unang sulu-goon sa ubasan:

“Ug usab, Ako moingon nganha kaninyo, Ako naghatag kaninyo og usa ka sugo, nga ang matag tawo, anciano, pari, magtutudlo, ug miyembro, molakaw uban sa iyang gahum, uban sa paghago sa ilang mga kamot; sa pag-andam ug pagtuman sa mga butang diin Ako misugo.

“Ug himoa nga ang inyong pag-sangyaw mao ang tingog sa pasidaan, matag tawo ngadto sa iyang silingan, sa kalumo ug sa kaaghup.

“Ug pahawa kamo gikan diha sa mga dautan. Luwasa ang inyong mga kaugalingon. Paglimpyo kamo nga nagdala sa mga butang sa Ginoo.”¹

Karon, kamong mga sakop sa Aaronic Priesthood inyong makita nga ang sugo sa Ginoo naglakip kaninyo. Kay

nasayud man kamo nga ang Ginoo kanunayng mag-andam og paagi nga masunod ang Iyang mga sugo, malau-man ninyo nga kana Iyang pagabuhatan diha kaninyo.

Sultihan ko kamo nga Siya mibuhat niana ngadto sa usa ka batang lalaki nga usa ka priest sa Aaronic Priesthood. Siya nag-edad og 16 anyos. Nagpuyo siya sa nasud diin ang unang mga misyonaryo unang miabut mga usa ka tuig ang milabay. Gi-assign sila sa duha ka siyudad, apan dili sa dapit nga gipuy-an sa maong batan-on.

Sa gamay pa siya, gidala siya sa iyang mga ginikanan sa Utah alang sa kasiguroan. Ang pamilya gitudloan ug gibunyagan sa mga misyonaryo. Wala siya mabunyagi sa Simbahan kay wala pa siya mag-otso anyos.

Namatay sa aksidente ang Iyang mga ginikanan. Mao nga gipapauli siya sa iyang apohan, tabok sa dagat, balik sa siyudad nga iyang natawhan.

Tuig ang milabay niadtong Marso naglakaw siya sa karsada dihang gibati niya nga makig-istorya sa usa ka babaye nga dili niya kaila. Nakigsulti siya sa Iningles nga iyang nahinumduman. Ang babaye usa ka nurse nga gipadala sa presidente sa misyon didto sa iyang siyudad sa pagpangita og kapuy-an ug tambalanan alang sa mga misyonaryo

nga i-assign didto. Nagkahigalaay sila sa ilang pag-istoryahanay. Dihang mibalik na ang babaye sa mission headquarters, gisultihan niya ang mga misyonaryo bahin sa batan-on.

Ang unang duha ka misyonaryo miabut Septyembre 2012. Ang ilo nga bata maoy una nilang bunyag sa Simbahan ni Jesukristo sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw. Sa Marso ning tuiga mag-upat na siya ka bulan nga miyembro. Giordinahan siya nga priest sa Aaronic Priesthood ug mahimo nang mobunyag sa ikaduhang kinabig sa Simbahan. Siya ang unang priesthood nga pioneer sa pagpundok sa ubang mga anak sa Langitnong Amahan sa pag-establisar sa Simbahan sa siyudad nga adunay mga 130,000 ka tawo.

Niadtong Domingo sa Pagkabanhaw Marso 31, 2013, ang mga miyembro sa Simbahan sa maong siyudad miabut na og unom. Siya lang ang lokal nga miyembro nga misimba niadtong Dominggoha. Nagsakit ang iyang tuhod, apan determinado siyang mosimba. Nag-ampo siya nga unta makalakaw siya padulong sa simbahan. Ug misimba gayud siya. Kauban niya sa sakrament ang upat ka batan-ong elder ug magtiayong misyonaryo—mao ra kadto ang tanan.

Ang sugilanon ingon og dili kaayo talagsaon hangtud inyong makita ang sumbanan sa kamot sa Dios sa pagtukod sa Iyang gingharian. Nakita ko na kini sa daghang higayon.

Nakita ko kini didto sa New Mexico sa batan-on pa ko. Sa mga henerasyon gisultihan kita sa mga propeta nga kinahanglang tabangan nato ang mga misyonaryo sa pagpangita ug pagtudlo sa mga matinuoron ug dayon higugmaon kadtong moapil sa gingharian.

Akong nakita unsa ang mahimo sa matinud-anong mga lider sa priesthood ug sa mga miyembro. Niadtong 1955 nahimo kong opisyal sa United States Air Force. Ang akong bishop mihatag nako og panalangin sa wala pa ko molarga sa una nakong estasyon, sa Albuquerque, New Mexico.

Sa iyang pagpanalangin miingon siya nga ang akong panahon sa air force usa ka misyonaryo nga

pagserbisyo. Misimba ko sa una nakong Domingo sa Albuquerque First Branch. Usa ka lalaki miduol nako ug nagpaila nga siya ang district president, ug iya kong giingnan nga tawagon ko niya nga magserbisyo isip district missionary.

Giingnan nako siya nga mag-training ko didto og duha ra ka semana ug dayon i-assign ko bisan asa sa kalibutan. Miingon siya, “wala ko kahibalo niana, apan kami nagtawag kanimo sa pagserbisyo.” Sa tunga-tunga sa akong pagbansay sa militar, ingon og usa ka sulagma, napili ko tali sa gatusan ka mga opisyal nga gibansay nga mopuli sa dapit sa usa ka opisyal nga kalit lang namatay.

Mao nga, sa duha ka tuig nga didto ko, nagtrabaho ko sa opisina. Kadaghanang gabii ug sa katapusan sa semana, nagtudlo ko sa ebanghelyo ni

Jesukristo sa mga tawo nga dad-on sa mga miyembro ngari kanamo.

Ako ug ang akong kompanyon nakagahin og kapin sa 40 ka oras sa among misyonaryo nga pagserbisyo nga walay pagpanuktok sa pultahan aron mangita og katudloan. Gihatagan mi og daghan sa mga miyembro nga sagad duha ka pamilya ang matudloan sa usa ka gabii. Akong nakita mismo ang gahum ug panalangin sa gibalik-balik nga tawag sa mga propeta nga ang matag miyembro misyonaryo.

Sa katapusang Domingo sa wala pa ko mobiya sa Albuquerque, ang unang stake giorganisar niana nga siyudad. Karon duna nay usa ka sagra-dong templo didto, balay sa Ginoo, sa siyudad diin nagtigom kami sa usa ka chapel uban sa mga Santos nga midala og mga higala nga among tudloan ug mobati sa pagsaksi sa Espiritu. Mibati

kadtong mga higala nga giabi-abi sa tinuod nga Simbahan sa Ginoo.

Nakita na usab nako kini sa pag-eskwela sa New England. Gitawag ako isip magtatambag sa talagsaong district president nga kaniadto usa ka tawo nga walay interes sa Simbahan nga karon nakabaton og talagsaong espirituhanong gahum. Gipangga gayud siya sa iyang home teacher nga wala manumbaling sa iyang sigarilyo ug nakita ang nakita sa Dios diha Kaniya. Ako ug ang presidente sa district mibiyahé sa kabungturan ug subay sa kabaybayunan sa pagbisita sa gagmayng branch libut sa Massachusetts ug Rhode Island sa pagtukod ug pagpanalangin sa gingharian sa Dios.

Sa mga katuigan nga pagserbisyo uban nianang talagsaong lider, nakita namo ang mga miyembro nga miagni og mga higala sa Simbahan pinaagi sa ilang ehemplo ug pagdapit nga maminaw sa mga misyonaryo. Alang nako ang kalamboan niadto nga mga branch ingon og hinay ug walay kasiguroan. Apan sa Domingo nga mobiya na ko, lima ka tuig ang milabay, duha ka Apostoles miorganisar sa among district sa pagka-stake sa Longfellow Park chapel sa Cambridge.

Human sa pipila ka tuig mibalik ko sa pagpahigayon og usa ka stake conference didto. Gidala ko sa stake president sa pagtan-aw sa usa ka batoon nga bungtod sa Belmont. Miingon siya nga perpekto kini nga dapit alang sa templo sa Dios. Karon naa na ang templo didto. Dihang gitutukan ko kini, nahinumdom ko sa mapaubsanong mga miyembro nga akong katapad sa gagmayng branch, mga silingan nga ilang gidapit, ug mga misyonaryo nga nagtudlo kanila.

Dunay bag-ong deacon niini nga miting karon. Siya akong kauban sa mao nga Domingo sa Pagkabanhaw nga ang gihisgutan nakong priest kaganina, milakaw padulong sa miting nga siya ra ang mitambong. Ang deacon mapahiyumon dihang miingon ang iyang papa nga siya iyang ika-uban sa miting sa priesthood karon. Kini nga amahan usa ka talagsaong misyonaryo sa sama nga misyon diin ang iyang apohan ang presidente.

Los Angeles, California, USA

Nakakita ko sa 1937 nga *Missionary Handbook* sa iyang apohan sa tuhod. Ang iyang panulundon sa pagdala og mga tawo sa Simbahan nagpadayon.

Nakigsulti ko sa bishop niana nga deacon kon unsang kasinatian ang iyang gipaabut sa pagtuman sa mga buluhaton sa priesthood sa pagpundok og mga kalag alang sa Ginoo. Malipayon ang bishop dihang gihulagway niya giunsa sa ward mission leader pagmonitor ang kalamboan sa mga investigator. Nakuha niya kana nga impormasyon gikan sa regular nga kontak sa mga misyonaryo.

Ang bishop ug ang ward council maghisgot sa kalamboan sa matag investigator. Modesider sila unsay mahimo nila sa matag tawo ug sa ilang pamilya aron ilang mahigala sa dili pa mabunyagan, mapaapil nila sa mga kalihokan, ug maatiman ang mga nabunyagan. Miingon siya nga ang mga misyonaryo usahay daghan og tudloanan nga kinahanglan nilang himoong kompanyon ang mga Aaronic Priesthood.

Ang ward mission plan naglakip sa mga tumong sa korum sa pagdapit

niadtong ilang nailhan aron mahimamat sa mga misyonaryo. Bisan ang kapangulohan sa mga korum sa deacon gidapit sa paghimo og mga tumong ug magplano aron ang mga miyembro sa korum makatabang sa pagdala sa ilang mga kaila ngadto sa gingharian sa Dios.

Karon, ang deacon sa lig-on nga ward ug ang bag-ong priest—ang kinabig—sa gamay nga grupo ingon og gamay ra ang kalainan sa usag usa kanila o kaninyo. Ug tingali dili ninyo makita ang daghang pagkasusama sa inyong kasinatian sa pagtukod sa Simbahan kay sa akong nakita nga mga milagro sa New Mexico ug sa New England.

Apan dunay usa ka paagi diin kita usa ra sa atong buluhaton sa priesthood. Atong balaanon ang atong kaugalingon ug tumanon ang indibidwal nga mga katungdanan sa sugo nga isangyaw ang ebanghelyo sa tanang anak sa atong Langitnong Amahan.

Susama ra ang atong mga kasinatian sa paagi sa pagtukod sa Ginoo sa Iyang gingharian dinhi sa yuta. Sa Iyang Simbahan, uban sa tanang

talagsaong himan ug organisasyon nga gihatag kanato, anaa gihapon ang sukaranang kamatuoran nga gitudlo sa mga propeta kon unsaon nato sa pagtuman ang atong buluhaton sa priesthood kabahin sa misyonaryo nga buhat.

Niadtong 1959 nga kinatibuk-ang komperensya sa Abril, si Presidente David O. McKay mitudlo niini nga baruganan, sama sa gibuhay sa ubang propeta sa iyang panahon, lakip si Presidente Thomas S. Monson. Gisaysay ni Presidente McKay sa iyang panapos nga pakigpulong nga niadtong 1923 sa British Mission, dunay kinatibuk-ang instruksyon alang sa mga miyembro sa Simbahan. Giingnan sila sa dili paggasto og kwarta alang sa pagwagtang sa ngil-ad nga pagtanaw sa mga tawo batok sa Simbahan. Si Presidente McKay miingon nga ang desisyon mao: “Ihatag ang responsibilidad sa matag miyembro sa Simbahan nga sa moabut nga tuig 1923 ang tanang miyembro mahimong misyonaryo. Matag miyembro usa ka misyonaryo! Ang inyong mama tingali madala ninyo sa Simbahan, o inyong

papa, tingali ang kauban ninyo sa trabaho. Sila makadungog sa maa-yong mensahe sa kamatuoran pinaagi kaninyo.”

Ug si Presidente McKay mipadayon: “Ug mao kana ang mensahe karon. *Ang matag miyembro*—usa ka milyon ug tunga—*usa ka misyonaryo!*”²

Dihang gipahibalo kini niadtong 2002 nga ang misyonaryo nga buhat mamahimong responsibilidad sa mga bishop, natingala ko. Usa ako kaniadto. Para nako daghan na sila og buluhaton nga sila maglisud na sa pagpangalagad sa mga miyembro ug pagdumala sa mga organisasyon sa ward.

May nailhan kong bishop nga nakakita nga dili kini dugang nga katungdanan apan oportunidad aron magkahiusa ang ward sa talagsaong kawsa diin ang tanang miyembro mahimong misyonaryo. Mitawag siya og ward mission leader. Nakigkita sa mga misyonaryo mismo matag Sabado sa pagkat-on bahin sa ilang buluhaton ug pagdasig kanila, ug sa pagkat-on sa kalamboan sa ilang mga investigator. Ang ward council nakakita og paagi nga ang mga organisasyon ug mga korum makagamit sa mga kasinatian sa

pagserbisyo isip preparasyon sa pagkamisyonaryo. Ug isip maghuhukom sa Israel, mitabang siya nga mobati ang kabatan-onan sa mga panalangin sa Pag-ula ug padayon silang putli.

Bag-o lang nangutana ko niya unsaon niya pagpasabut ang daghang bunyag sa iyang ward ug pagdaghan sa mga batan-on nga andam ug mahinamong mosangyaw sa ebanghelyo ni Jesukristo sa kalibutan. Miingon siya nga alang niya dili kaayo sa gituman nga katungdanan apan ang paagi nga ang tanan nagkahiusa diha sa kadasig mao ang nagdala sa mga tawo ngadto sa Simbahan nga naghimo nilang malipayon.

Alang sa uban mao kana ug may daghan pa. Sama sa mga anak ni Mosiah, gibati nila ang epekto sa ilang mga sala mismo ug ang kahibulungang pagkaayo pinaagi sa Pag-ula diha sa Simbahan sa Dios. Tungod sa gugma ug pasalamat sa gasa sa Manluluwas diha kanila, gusto silang motabang sa tanan kutob sa mahimo aron makalingkawas sa kasubo sa kasal-anan, mobati og kapasayloan, ug mapundok sila ngadto sa kaluwasan sa gingharian sa Dios.

Ang gugma sa Dios ug gugma sa

ilang mga higala ug mga silingan ang mihiusa kanila sa pag-alagad sa katawhan. Nagtinguha sila sa pag-sangyaw sa ebanghelyo sa tibuok kalibutan. Ug ilang giandam ang ilang mga anak nga mahimong takus nga tawagon sa Ginoo sa pagtudlo, pagpamatuod, ug pagserbisyo sa ubang bahin sa Iyang ubasan.

Sa dakong ward man o sa dapit diin ang bag-ong deacon mohimo sa iyang katungdanan sa pagpaambit sa ebanghelyo ug magtukod sa gingharian o sa gamayng pundok sa layo diin ang bag-ong priest nagserbisyo, usa ra sila og katuyoan. Ang deacon madasig sa gugma sa Dios sa pagtabang sa usa ka higala nga dili pa miyembro. Paapilon niya ang iyang higala sa ubang serbisyo o kalihokan sa Simbahan ug dayon dapiton siya ug ang iyang pamilya nga matudloan sa mga misyonaryo. Sa mga gibunyagan, siya mao ang higala nga ilang gikinahanglan.

Ang priest modapit sa uban nga moapil kaniya sa gamayng grupo sa mga Santos diin mibati siya sa gugma sa Dios ug sa talagsaong kalinaw sa Pag-ula.

Kon padayon siyang magmatinud-anon sa iyang pangatungdanan sa priesthood, makita niya nga ang grupo mahimong branch, ug dayon ang usa ka stake sa Zion moabut sa iyang siyudad. Mahimo ang usa ka ward nga may mapinanggaong bishop. Tingali usa sa iyang mga anak o apo ang modala sa sulugoon sa Dios sa duol nga bungtod ug moingon, “Nindot kini nga dapit alang sa usa ka templo.”

Mag-ampo ako nga bisan asa kita ug bisan unsay atong katungdanan sa priesthood sa Dios, magkahiusa kita sa pagsangyaw sa ebanghelyo sa tibuok kalibutan ug kita makadasig sa mga tawo nga atong gihigugma nga malimpyohan sa sala ug magma-lipayon uban kanato sa gingharian sa Dios. Sa pangalan ni Jesukristo, kansang Simbahan mao kini, amen. ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. Doktrina ug mga Pakigsaad 38:40–42.
2. David O. McKay, sa Conference Report, Abr. 1959, 122.

Ni Presidente Thomas S. Monson

Dali, Tanang Anak sa Dios

Mga kaigsoonan, hinaut nga ang matag usa nato mosiksik sa mga kasulatan inubanan sa kakugi, moplano sa iyang kinabuhi inubanan sa katuyoan, motudlo sa kamatuoran inubanan sa pagpamatuod, ug moserbisyo sa Ginoo inubanan sa gugma.

Kaduha sa kada tuig kining nindot nga Conference Center morag moingon nato, “Dali, tanang anak sa Dios kinsa nakadawat sa priesthood.”¹ Dunay nindot nga diwa nga anaa sa kinatibuk-ang miting sa priesthood sa Simbahan.

Karong gabhiona dunay liboan nga atong kauban nagserbisyo sa Ginoo sa tibuok kalibutan isip Iyang mga misyonaryo. Sa akong gisulti sa akong mensahe ganinghang buntag, nga kita adunay labaw sa 65,000 ka mga misyonaryo karon, duna pay liboan nga naghulat nga mosulod sa missionary training center o kansang mga application giproseso na. Gimahal ug gidayeg nato kadtong andam nga moserbisyo.

Ang balaang kasulatan dunay pamahayag nga importante, walay responsibilidad nga kinahanglanon, walay mando nga direkta kay sa gihtag sa nabanhaw nga Ginoo dihang mipakita Siya sa Galilea sa onse ka disipulo. Miingon Siya:

“Busa panglakaw kamo ug himoa ninyong mga tinun-an ang tanang

kanasuran, sa pagpamautismo kanila sa ngalan sa Amahan, ug sa Anak, ug sa Espiritu Santo:

“Nga magatudlo kanila sa pagtuman sa tanan nga akong gisugo kaninyo: ug, tan-awa, ako magauban kaninyo sa kanunay, hangtud sa katasupan sa kapanahonan.”²

Kining balaang mando, inubanan sa mahimayaong saad, mao ang atong giya karon, sama sa kaniadto. Ang misyonaryo nga buhat mao ang nagpaila sa Ang Simbahan ni Jesukristo sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw. Mao gayud kana, ug sa umaabut. Sama sa gipahayag ni Propeta Joseph Smith, “Human sa tanan nga nasulti, ang pinakadako ug pinaka importante nga katungdanan mao ang pagsangyaw sa Ebanghelyo.”³

Sulod sa duha ka tuig, tanang full-time nga misyonaryo nga nagserbisyo karon sa kasundalohan sa Dios motapos sa ilang serbisyo ug mobalik sa ilang panimalay ug mga minahal. Alang sa mga elder, ang ilang puli ania karong gabhiona sa Aaronic

Priesthood sa Simbahan. Young men, andam ba kamong motubag? Andam ba kamong motrabaho? Andam ba kamong moserbisyo?

Ang misyonaryo nga buhat nagkinahanglan og dakong kausaban sa pamaagi sa pagpuyo. Nagkinahanglan kini og taas nga oras ug dakong debosyon, sakripisyo ug mainitong pag-ampo. Isip resulta, ang mahalarong misyonaryo makadawat og mahangturong kalipay, nga molungtad sa tibuok pagka-mortal ug ngadto sa kahangturan.

Ang hagit mao nga mahimong mas mapuslanon nga mga sulugoon sa ubasan sa Ginoo. Alang kini natong tanan, bisan unsa pay inyong edad, ug dili lang niadtong nag-andam nga moserbisyo isip full-time nga mga misyonaryo, kay kada usa nato gisugo sa pagpakigbahin sa ebanghelyo ni Kristo.

Mosugyot ko og pormula sa pagsiguro og kalampusan: una, **mosiksik sa mga kasulatan inubanan sa kakugi**; ikaduha, **moplano sa inyong kinabuhi inubanan sa katuyoan** (ug, akong dugangan, planoha ang inyong kinabuhi bisan unsa pay inyong edad); ikatulo, **motudlo sa kamatuoran inubanan sa pagpamatuod**; ug ikaupat, **moserbisyo sa Ginoo inubanan sa gugma**.

Atong hisgutan ang kada usa sa upat nga bahin niini nga pormula.

Una, **mosiksik sa mga kasulatan inubanan sa kakugi**.

Ang mga kasulatan nagpamatuod sa Dios ug anaa ang mga pulong sa kinabuhing dayon. Pundasyon kini sa atong mensahe.

Ang gipasabut sa kurikulum sa Simbahan mao ang balaang mga kasulatan, hiniusang paningkamot ang mipahigayon niini. Giawhag usab kita sa pagtuon sa mga kasulatan kada adlaw sa indibidwal ug sa pamilya.

Mohatag ko og usa ka pakisayran nga adunay kagamitan sa atong mga kinabuhi. Sa Basahon ni Mormon, sa ika-17 nga kapitulo sa Alma, mabasa nato ang asoy sa kalipay ni Alma sa iyang pagkakita sa mga anak ni Mosiah ug nakahibalo sa

ilang pagkamakanunayon sa kawsa sa kamatuoran. Ang rekord nagsulti nato, “Sila nag-anam og kalig-on diha sa kasayuran sa kamatuoran; kay sila mga tawo nga mabuot og salabutan ug sila misiksik sa mga kasulatan sa kakugi, nga sila unta masayud sa pulong sa Dios.

“Apan kini dili ang tanan; sila naghatag ngadto sa ilang kaugalingon ngadto sa tuman nga pag-ampo, ug pagpuasa; busa sila adunay espiritu sa pagpanagna, ug espiritu sa pagpadayag; ug kon sila nagtudlo, sila nagtudlo uban sa gahum ug pagtugot sa Dios.”⁴

Mga kaigsoonan, **mosiksik sa mga kasulatan inubanan sa kakugi.**

Ikaduha sa atong pormula: **Moplano sa inyong kinabuhi inubanan sa katuyoan.**

Tingali walay laing henerasyon sa kabatan-onan nga nag-atubang og importante nga desisyon kay sa kabatan-onan karon. Kinahanglang magtagana alang sa pag-eskwela, pagmisyon, ug pagminyo. Alang sa uban, ang pagserbisyo sa militar maapil.

Pagpangandam alang sa misyon magsugod og sayo. Dugang sa espi-rituhanon nga pagpangandam, ang maalamong ginikanan mangitag paagi diin ang batan-ong anak makasugod sa iyang personal nga pundo sa misyonaryo. Mahimong awragon usab siya sa pagtuon og laing pinulongan, aron nga, kon gikinahanglan, ang iyang abilidad sa pinulongan magamit. Dayon moabut ang adlaw nga ang bishop ug presidente sa stake moimbitar sa batan-on sa usa ka interbyu. Masiguro ang katakus; makompleto ang rekomendasyon.

Walay laing higayon nga ang tibukong pamilya naghinam-hinam nga magpaabut sa kartero ug sa sulat nga adunay return address nga *47 East South Temple, Salt Lake City, Utah, USA*, Sa kasagaran ang dapit sa misyon layo sa panimalay. Hinoon, bisan pa sa lugar, ang tubag sa andam ug masulundon nga misyonaryo mao ra: “Moserbisyo ko.”

Ang pagpangandam sa paglarga magsugod. Batan-ong mga lalaki,

manghinaut ko nga mapasalamaton kamo sa mga sakripisyo nga gihimo sa inyong ginikanan aron kamo makaserbisyo. Ang ilang paghago nagtabang ninyo, ang ilang hugot nga pagtuo nag-awhag ninyo, ang ilang mga pag-ampo nagbayaw ninyo. Ang misyon usa ka kalihokan sa pamilya. Bisan sa kalapad sa kontinente o dagat nga nag-uwang ninyo, ang mga kasingkasing nagkahiusa.

Mga kaigsoonan, samtang magplano kamo uban ang katuyoan sa inyong kinabuhi, hinumdumi nga ang inyong mga oportunidad sa misyon dili limitado sa panahon sa pormal nga tawag. Alang niadtong nagserbisyo sa militar, ang mao nga panahon mapuslanon. Kada tuig ang atong batan-ong mga lalaki nga nag-uniporme nagdala og daghang mga kalag ngadto sa gingharian sa Dios pinaagi sa pagtahud sa ilang priesthood, pagsunod

sa mga sugo sa Dios, ug pagtudlo sa uban sa pulong sa Ginoo.

Ayaw ibaliwala ang inyong pribilehiyo nga mahimong mga misyonaryo samtang kamo nag-eskwela. Ang inyong ehemplo isip Santos sa Ulahing mga Adlaw maobserbahan, matimbang-timbang, ug kasagaran sundon.

Mga kaigsoonan, bisan unsa ang inyong edad, bisan unsa ang inyong kahintang, mopahimangno ko ninyo nga **moplano sa inyong kinabuhi inubanan sa katuyoan.**

Karon ang ikatulo nga punto sa atong pormula: **motudlo sa kamatuoran inubanan sa pagpamatuod.**

Sunda ang tambag ni Apostol Pedro, kinsa miawhag, “Kinahanglan andam kamo kanunay sa pagtubag kang bisan kinsa nga mangutana sa hinungdan sa paglaum nga anaa kaninyo.”⁵ Ipataas ang inyong tingog ug

ipamatuod ang tinuod nga kinaiyahan sa Dios nga Kapangulohan. Ipahayag ang inyong pagsaksi mahitungod sa Basahon ni Mormon. Ipasabut ang mahimayaon ug matahum nga kamatuoran nga anaa sa plano sa kaluwasan.

Sa dihang nagserbisyo ako isip presidente sa misyon sa Canada labaw sa 50 ka tuig na ang milabay, usa ka batan-ong misyonaryo nga gikan sa gamay, hilit nga komunidad, natingala sa gidak-on sa Toronto. Mubo siya apan taas og pagpamatuod. Wala madugay, uban sa iyang kompanyon, miadto siya sa balay ni Elmer Pollard sa Oshawa, Ontario, Canada. Nalooy sa batan-ong mga lalaki, nga atol sa grabing snow, nanuktok sa kabalayan, giimbitar ni Mr. Pollard ang mga misyonaryo sa pagsulod. Ilang gipresentar kaniya ang ilang mensahe. Wala niya batia ang espiritu. Giingnan niya sila nga mobiya ug dili na mobalik. Ang iyang katapusang gisulti sa mga elder sa ilang pagbiya ingon og mabiaybiayon: “Dili gyud kamo makasulti nga nagtuo mo ni Joseph Smith nga usa ka propeta sa Dios!”

Gilamba ang pultahan. Milakaw ang mga elder. Ang batan-ong taga probinsya misulti sa iyang kompanyon: “Elder, wala ta motubag ni Mr. Pollard. Miingon siya nga wala ta motuo nga si Joseph Smith tinuod nga propeta. Mamalik ta ug mohatag sa atong pagpamatuod ngadto niya.” Sa sinugdanan ang mas sinati nga misyonaryo nagduha-duha apan miuyon ra nga mobalik. Nahadlok sila pag-ayo sa ilang pagduol sa pultahan. Nanuktok sila, miatubang ni Mr. Pollard, naghulat, ug dayon uban sa gahum nga gikan sa Espiritu, ang atong walay kasinatian nga misyonaryo misulti: “Mr. Pollard, miingon ka nga wala mi motuo nga si Joseph Smith usa ka propeta sa Dios. Mopamatuod ko nga si Joseph *usa ka* propeta. Iyang gihubad *ang* Basahon ni Mormon. Iyang nakita ang Dios Amahan ug si Jesus ang Anak. Nasayud ako niini.”

Paglabay sa panahon, si Mr. Pollard, karon Brother Pollard, mibarug sa miting sa priesthood ug mipahayag: “Wala ko makatulong nianang gabhiona. Nagbalik-balik sa akong dunggan

ang mga pulong ‘si Joseph Smith usa ka propeta sa Dios. Nasayud ako niini. Nasayud ako niini. Nasayud ako niini.’ Pagkasunod adlaw akong gitawgan ang mga misyonaryo ug mihangyo nga mobalik sila. Ang ilang mensahe, inubanan sa ilang mga pagpamatuod, nakapausab sa akong kinabuhi ug sa kinabuhi sa akong pamilya.” Mga kaigsoonan, **motudlo sa kamatuoran inubanan sa pagpamatuod.**

Ang katapusang punto sa atong pormula mao nga **moserbisyo sa Ginoo inubanan sa gugma.** Walay ikapuli sa gugma. Ang malampusong mga misyonaryo mohigugma sa ilang mga kompanyon, sa ilang mga lider sa misyon, ug sa bililhong mga tawo nga ilang tudloan. Sa ikaupat nga seksyon sa Doktrina ug mga Pakigsaad, ang Ginoo miestablisar sa mga kwalipikasyon alang sa pangalagad. Atong basahon ang pipila ka mga bersikulo:

“O kamo nga anaa sa pag-alagad sa Dios, tan-awa nga kamo moalagad kaniya sa tibuok ninyo nga kasingkasing, gahum, hunahuna ug kusog, nga kamo magbarug nga walay mansa sa

atubangan sa Dios sa katapusan nga adlaw. . . .

“Ug hugot nga pagtuo, paglaum, gugma nga putli ug pagmahal, uban ang bug-os nga tinguha ngadto sa himaya sa Dios, nakahimo kanila nga takus alang sa buhat.

“Hinumdumi ang hugot nga pagtuo, hiyas, kahibalo, pagkama-pugnganon, pailub, inigsoon nga pagkamabination, pagkadiosnon, gugma nga putli, mapainubsanon, kakugi.”⁶

Kada usa ninyo nga maabut sa akong tingog mangutana sa inyong kaugalingon “Karon, nadugangan ba ang akong hugot nga pagtuo, ang hiyas, ang kahibalo, ang pagkadiosnon, ang gugma?”

Pinaagi sa inyong mahalaron nga debosyon dinhi ug sa layong dapit, kadto nga mga kalag nga inyong gitabangan nga maluwas tingali kadtong inyong gihigugma pag-ayo.

Daghang mga tuig na ang milabay usa sa akong mga higala, si Craig Sudbury ug ang iyang inahan, si Pearl, miadto sa akong opisina sa wala pa mobiya si Craig alang sa Australia Melbourne Mission. Si Fred Sudbury, amahan ni Craig, wala makakuyog. Baynte ka tuig sa sayo pa, ang mama ni Craig naminyo ni Fred, kinsa dili miyembro sa Simbahan.

Mitug-an si Craig nako sa iyang dako nga gugma sa iyang mga ginikanan ug sa iyang panghinaut nga ang iyang amahan matandog sa Espiritu

ug mobukas sa iyang kasingkasing sa ebanghelyo ni Jesukristo. Nag-ampo ko alang sa inspirasyon bahin kon unsaon nga ang maong tinguha matuman. Miabut ang inspirasyon, ug akong giingnan si Craig, “Serbisyo sa Ginoo sa imong tibuok kasingkasing. Pagmasulundon sa imong sagrado nga tawag. Kada semana pagsulat sa imong mga ginikanan; ug panagsa, personal nga sulati ang imong Papa, ug sultih siya nga gihigugma nimo siya pag-ayo, ug sultih siya nganong mapasalamaton ka nga nahimo niyang anak.” Mipasalamat siya nako ug, uban sa iyang mama, mibiya sa opisina.

Wala nako makita ang inahan ni Craig sulod sa 18 ka bulan, sa dihang miadto siya sa akong opisina ug, naghilak, miingon nako, “Hapit na magduha ka tuig sukad mibiya si Craig sa iyang misyon. Wala gayud siya mapakyas sa pagsulat namo kada semana. Karong bag-o, ang akong bana, si Fred, mibarug sa unang higayon sa miting sa pagpamatuod ug misurprisa nako ug sa tanan nga didto pinaagi sa pagpahibalo nga nakahukom na siya nga magpamiyembro sa Simbahan. Miingon siya nga siya ug ako moadto sa Australia aron makigkita ni Craig inig ka human sa iyang misyon aron nga si Fred maoy mahimong katapusan nga bunyag ni Craig isip full-time nga misyonaryo.”

Mapagarbuhon kaayo si Craig Sudbury sa dihang, didto sa Australia,

iyang gitabangan ang iyang amahan nga manaog sa tubig ug, nagpataas sa iyang tuong kamot nga pinaeskwal, misulti sa sagrado nga mga pulong: “Frederick Charles Sudbury, ingon nga sinugo ni Jesukristo, ako magbunyag kanimo sa ngalan sa Amahan, ug sa Anak, ug sa Espiritu Santo.”

Ang gugma nagmadaugon. **Moserbisyo sa Ginoo inubanan sa gugma.**

Mga kaissoonan, hinaut nga ang matag usa nato **mosiksik sa mga kasulatan inubanan sa kakugi, moplano sa iyang kinabuhi inubanan sa katuyoan, motudlo sa kamatuoran inubanan sa pagpamatuod, ug moserbisyo sa Ginoo inubanan sa gugma.**

Ang hingpit nga Magbalantay sa mga kalag, ang misyonaryo nga mitubos sa katawhan, mihatag nato sa Iyang balaanong pasalig:

“Kon kini mahimo nga ikaw manlimbasog sa tanan nimo nga adlaw sa pagsangyaw og paghinulsol ngadto niini nga mga katawhan, ug magdala, bisan usa ka kalag ngari kanako, unsa ka dako ang imong hingpit nga kalipay uban kaniya diha sa gingharian sa akong Amahan!

“Ug karon, kon ang imong hingpit nga kalipay dako tungod sa usa ka kalag nga imong gidala ngari kanako diha sa gingharian sa akong Amahan, unsa kaha kadako ang imong hingpit nga kalipay kon ikaw makadala og daghan nga mga kalag ngari kanako!”⁷

Kaniya nga namulong niini nga mga pulong, ako mopahayag sa akong pagsaksi: Siya ang Anak sa Dios, atong Manunubos, ug atong Manluluwas.

Ako mag-ampo nga kita unta motubag sa Iyang malumo nga imbitasyon, “Sumunod ka lang kanako.”⁸ Sa Iyang balaan nga pangalan—bisan sa pangalan ni Jesukristo ang Ginoo—amen. ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. “Come, All Ye Sons of God,” *Hymns*, nu. 322.
2. Mateo 28:19–20.
3. *Mga Pagtulun-an sa mga Presidente sa Simbahan: Joseph Smith* (2007), 399.
4. Alma 17:2–3.
5. 1 Pedro 3:15.
6. Doktrina ug mga Pakigsaad 4:2, 5–6.
7. Doktrina ug mga Pakigsaad 18:15–16.
8. Juan 21:22.

Ni Presidente Dieter F. Uchtdorf

Ikaduhang Magtatambag sa Unang Kapangulohan

Ang Paglaum sa Kahayag sa Dios

Kon kita mopalambo sa atong gugma sa Dios ug maninguha sa paghigugma sa atong silingan, ang kahayag sa ebanghelyo maglibut ug mobayaw nato.

Agianan paingon sa Kahayag

Bililhon alang nako ang painting sa akong opisina nga giulohan og *Entrance to Enlightenment*. Gihimo kini sa akong amigo, ang Danish artist nga si Johan Benthin, nga unang presidente sa stake sa Copenhagen, Denmark.

Ang painting nagpakita sa ngitngit nga lawak nga abli ang pultahan diin ang suga nagsiga. Nakapainter nako nga ang suga gikan sa pultahan wala modan-ag sa tibuok lawak—diha ra sa dapit atubangan sa pultahan.

Alang nako, ang kangitngit ug kahayag niining painting ang simbolo sa kinabuhi. Kabahin sa atong pagkamortal nga usahay mobati nga daw gilibutan kita sa kangitngit. Tingali nawad-an kita sa atong minahal; ang anak nagpabadlong; tingali kita dunay makahasol nga sakit; dunay mga hagit sa panarbaho ug kahasol tungod sa pagduha-duha o kahadlok; o tingali mibati kita nga nag-inusara o walay nagmahal.

Apan bisan kon mibati kita nga nawala taliwala sa atong kahimtang

karon, ang Dios nagsaad og paglaum sa Iyang kahayag—Siya nagsaad sa pagdan-ag sa dalan ug sa paggiya kanato pagawas sa kangitngit.

Usa ka Ngitngit nga Lawak

Gusto kong mosulti ninyo bahin sa usa ka babaye nga nagdako sa ngitngit nga lawak—tawgon nako siya og Jane.

Gikan sa tres anyos pa si Jane, gibunalan, gipakaminus, ug giabuso-han kanunay. Siya gihulga ug gibugalbugalan. Momata siya sa buntag nga wala masayud kon mabuhi pa ba siya sa sunod adlaw. Ang mga tawo nga mao unta ang manalipod niya mao ang mipaantus niya o mitugot nga ang pang-abuso magpadayon.

Aron mapanalipdan ang iyang kaugalingon, si Jane nakat-on nga dili na mobati. Wala siya maglaum nga maluwas, busa nagpatig-a siya sa iyang kaugalingon sa makalilisang nga kamatuoran. Walay kahayag sa iyang kalibutan, busa gidawat niya ang kangitngit. Uban sa kawalay pagbati nga moabut lang gikan sa kanunay nga kontak sa dautan, gidawat niya ang

kamatuoran nga bisan unsang orasa katapusan na niya.

Dayon, sa edad nga 18, nadiskubrihan ni Jane Ang Simbahan ni Jesu-kristo sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw. Ang kalipay ug paglaum sa gipahiuli nga ebanghelyo mituhop sa iyang kasingkasing, ug nagpabunyag siya. Sa unang higayon, ang kahayag misulod sa iyang kinabuhi, ug nakita niya ang hayag nga dalan. Gibiyaan niya ang kangitngit ug nakahukom nga moeskwela sa dapit nga layo sa nang-abuso niya. Sa katapusan gibati niya nga nakagawas sa ngitngit ug dautan nga palibut—gawasnon sa pagtagamtam sa kalinaw ug milagrosong kaayohan.

Apan, katuigan ang milabay, human namatay ang nang-abuso niya, si Jane gihisol na usab sa makalilisang nga panghitabo sa iyang kabatan-on. Ang labihan nga kasubo ug kasuko mihulga sa pagguba sa nindot nga kahayag nga iyang nakaplagaan sa ebanghelyo. Naamgohan niya nga kon tugutan niya ang kangitngit nga molukop kaniya, ang nagpaantus niya magmadaugon.

Nangayo siya og tambag ug medikal nga tabang ug nakaamgo nga, para niya, ang labing maayong dalan sa pagkaayo mao ang pagsabut ug pagdawat nga dunay kangitngit—apan dili mopuyo diha niana. Kay, ingon sa iyang nasayran, dunay kahayag usab—ug kana ang iyang gipili nga puy-an.

Tungod sa iyang ngitngit nga kagahapon, si Jane dali untang manimalos, masuko, o gani mabayolenti. Apan wala niya buhata. Siya nakigbatok nga ang tintasyon sa pagpakatap sa kangitngit, nagdumili nga masuko, masakitan, o walay pagsalig sa uban. Apan, naglaum siya nga sa tabang sa Dios siya mamaayo. Siya mipili nga ipadan-ag ang kahayag ug igahin ang panahon sa pagtabang sa uban. Kini nga desisyon ang nakapalimot niya sa nangagi ug mopaingon sa mahimayong kaugmaon.

Nahimo siyang magtutudlo, ug karon, dekada ang milabay, ang iyang gugma nakaimpluwensya sa kinabuhi sa gatusan ka mga bata, nagtabang nila

Mga General Authority sa Ang Simbahan ni Jesukristo sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw

ANG UNANG KAPANGULOHAN

Henry B. Eyring
Unang Magtarambago

Thomas S. Monson
Presidente

Dieter F. Uchtdorf
Ikaduhang Magtarambago

ANG KORUM SA NAPULOG DUHA KA MGA APOSTOLES

Boyd K. Packer

L. Tom Perry

Russell M. Nelson

Dallin H. Oaks

M. Russell Ballard

Richard G. Scott

Robert D. Hales

Jeffrey R. Holland

David A. Bednar

Quentin L. Cook

D. Todd Christofferson

Neil L. Andersen

ANG KAPANGULOHAN SA SEVENTY

Ronald A. Rasband

L. Whitney Clayton

Donald L. Hallstrom

Tod R. Callister

Richard J. Maynes

Craig C. Christensen

Ulisses Soares

ANG UNANG KORUM SA SEVENTY

(sa alpabetikal nga pagkahan-oy)

Marcos A. Adlakonis

Jose L. Alonso

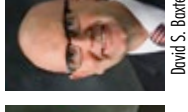
Carlos H. Amador

Ian S. Ardern

Mervyn B. Arnold

David S. Baxter

Shayne M. Bowen

Craig A. Cardon

Yoon Hwan Choi

Don R. Clarke

Carl B. Cook

Lawrence E. Condré

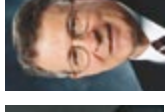
Claudio R. M. Costa

Leonard R. Curtis Jr.

Benjamin De Hoyos

John B. Dickson

Edward Dubé

Kevin R. Duncan

Larry J. Echo Hawk

Stanley G. Ellis

David F. Evans

Enrique R. Fabella

Eduardo Gavaret

Robert C. Gay

Carlos A. Goody

Christofel Golden Jr.

Gerrit W. Gong

Walter F. Gonzalez

C. Scott Gow

James J. Hamula

Daniel L. Johnson

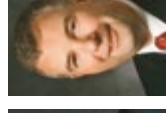
Paul V. Johnson

Patrick Kearon

Paul E. Koelliker

Erich W. Kopschke

Marcus B. Nash

S. Gifford Nielsen

Brent H. Nielson

Allan F. Parker

Kevin W. Pearson

Anthony D. Perkins

Paul B. Pieper

Rafael E. Pino

Bruce D. Porter

Dale G. Reiland

Michael T. Ringwood

Lynn G. Robbins

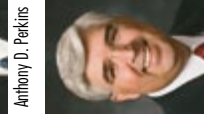
Joseph W. Sitari

Steven E. Snow

Michael John U. Teh

Jose A. Teixeira

Juan A. Urceda

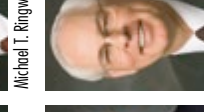
Arnulfo Valenzuela

Francisco J. Vinas

W. Christopher Wadfield

William R. Walker

F. Michael Watson

Scott D. Whiting

Kazuhiko Yamashita

Jorge E. Zaballo

Wilford W. Andersen

Koichi Aoyagi

Randall K. Bennett

Bruce A. Carlson

J. Devin Cornish

Timothy J. Dyches

Bradley D. Foster

Randy D. Funk

O. Vincent Haleck

Kevin S. Hamilton

Larry R. Lawrence

Per G. Malm

James B. Martino

Jaro Mazzagardi

Adrian Ochoa

Kent F. Richards

Gregory A. Schwitzer

Terence M. Vinson

Kent D. Watson

Larry Y. Wilson

ANG PRESIDING BISHOPRIC

Gerald Causse
Unang Magrambag

Gary E. Stevenson
Presiding Bishop

Dean M. Davies
Ikaduhang Magrambag

Ang mga Santos sa Ulahing mga Adlaw sa tibuok kalibutan nagpundok alang sa ika-183 nga Tinuig nga Kinatibuk-ang Komperensya. Ang mga giliratohan gikan sa ibabaw sa wala nga bahin mga miyembro ug mga misyonaryo sa Simbahan sa Guayaquil, Ecuador; Pretoria, South Africa; Santiago, Chile; Copenhagen, Denmark; New York City, New York, USA; Brasilia, Brazil; ug Edinburgh, Scotland.

nga masayud nga sila bililhon, nga sila importante. Nahimo siya nga tigpanalipod sa huyang, sa nabiktima, ug sa nawad-an og kadasig. Siya naglig-on ug nagdasig sa tanan sa iyang palibut.

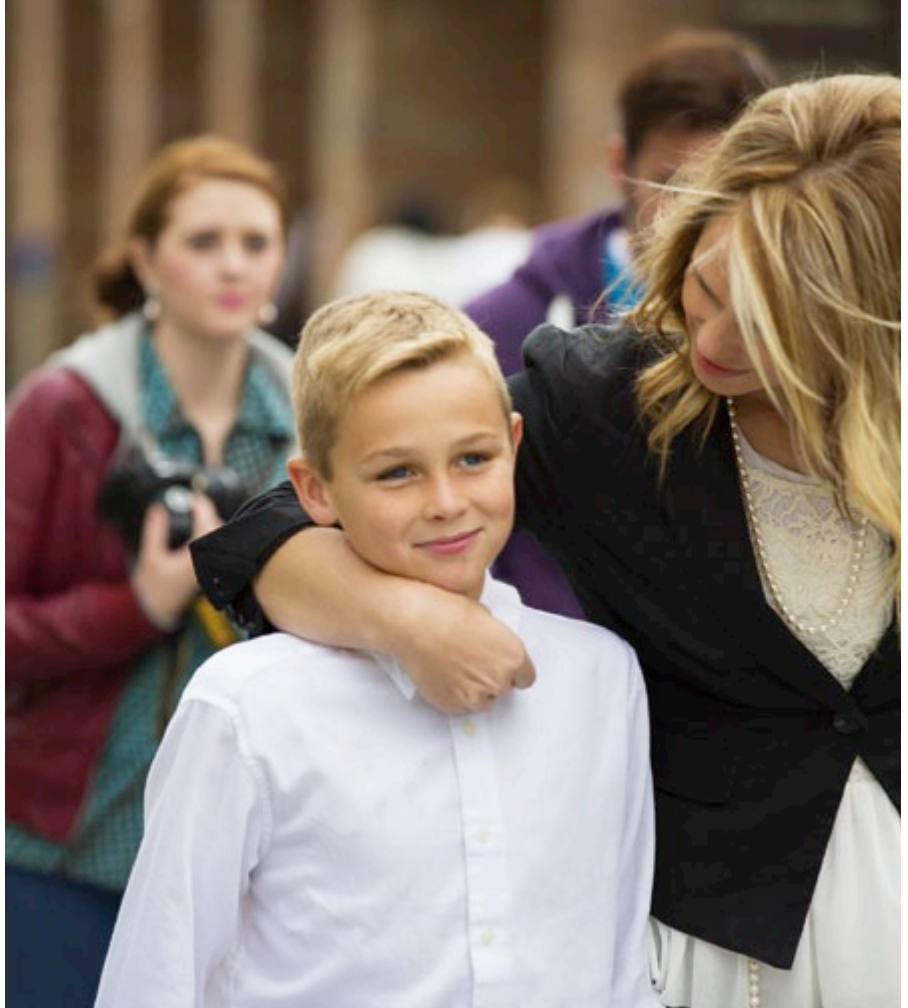
Si Jane nakakat-on nga ang pagkayo moabut kon ang tawo mobiya sa kangitngit ug mopaingon sa paglaum sa kahayag. Sa praktikal nga paggamit sa pagtuo, paglaum, ug gugmang putli wala lang niya mausab ang iyang kaugalingon apan mipanalangin sa kinabuhi sa daghan pang mga tawo.

Ang Kahayag Mounong ngadto sa Kahayag

Ang uban ninyo mibati nga nag-anam og epekto ninyo ang kangitngit. Mibati kamo nga nahasol tungod sa kabalaka, kahadlok, o pagduha-duha. Kanatong tanan, akong balikon ang talagsaong kamatuoran: Ang kahayag sa Dios tinuod. Kini maangkon natong tanan! Mohatag kini og kinabuhi sa tanang butang.¹ Kini dunay gahum sa pag-alim sa lawom nga samad. Kini ang tambal sa pag-inusara ug sakit sa atong mga kalag. Sa mga tudling sa kawalay paglaum, makatisok kini sa liso sa mas hayag nga paglaum. Makadan-ag kini sa kinahiladmang walog sa kasubo. Makalamdag kini sa dalan ug makagiya nato tabok sa kangitngit paingon sa saad sa bag-ong banag-banag.

Kini “ang Espiritu ni Jesukristo,” nga naghatag og “kahayag ngadto sa matag tawo nga mianhi nganhi sa kalibutan.”²

Bisan pa niini, ang espiritwal nga kahayag dili moabut niadtong naglingkod lang sa kangitngit nga naghulat og tawo nga mopasiga sa suga. Nagkinahanglan kini og buhat sa pagtuo aron maablihan ang atong mga mata ngadto sa Kahayag ni Kristo. Ang espiritwal nga kahayag dili makita sa kalibutanong mga mata. Si Jesukristo Mismo mitudlo, “Ako ang kahayag nga nagdan-ag sa kangitngit, ug ang kangitngit wala makasabut niini.”³ Kay “ang tawo nga kalibutanon dili magadawat sa mga igatudlo sa Espiritu sa Dios: kay alang kaniya kini mga binoang: ug siya dili arang makasabut niini, tungod kay kini ugod kinahanglan mang pagatugkaron sa espirituhanong paagi.”⁴

Busa unsaon nato pag-abli ang atong mga mata ngadto sa paglaum sa kahayag sa Dios?

Una, sugdi kon asa kamo.

Dili ba nindot nga masayran nga dili kinahanglan nga mahimong hingpit aron makasinati sa mga panalangin ug gasa sa atong Langitnong Amahan? Dili kinahanglan nga magpaabut kita nga mahingpit aron madawat ang mga panalangin sa Dios. Gani, ang kalangitan mosugod og panalangin kanato sa unang lakang nato ngadto sa kahayag.

Ang tukmang dapit sa pagsugod mao kon asa kamo karon. Dili igsapayan kon naghunahuna kamo nga dili angayan o mibati nga layo na kaayo ang uban. Sa higayon gayud nga tinguhaon ninyo ang Langitnong Amahan, diha-diha, ang paglaum sa Iyang kahayag mopukaw, modasig, ug mopaligdong sa inyong kalag.⁵ Ang kangitngit tingali dili mawala dayon, apan sama sa gabii nga mohatag og higayon sa banag-banag, ang kahayag moabut.

Ikaduha, itumong ang inyong kasingkasing ngadto sa Ginoo.

Ibayaw ang inyong kalag diha sa pag-ampo ug ipasabut sa inyong Langitnong Amahan ang inyong gibati. Angkona ang inyong kasaypanan. Ipahayag ang inyong gibati ug ang inyong pasalamat. Pahibalua Siya sa mga pagsulay nga inyong giatubang. Pangamuyo Niya sa pangalan ni Kristo alang sa kalig-on ug suporta. Pangayoa nga ablihan ang inyong mga dalunggan, aron madungog ang Iyang tingog. Pangayoa nga ablihan ang inyong mga mata, aron makita ang Iyang kahayag.

Ikatulo, lakaw diha sa kahayag.

Nahibalo ang inyong Langitnong Amahan nga kamo masayop. Nahibalo Siya nga madagma kamo—tingali sa daghang higayon. Makapaguol kini kaniya, apan Siya nahigugma kaninyo. Wala siya mangandoy nga mawad-an kamo og paglaum. Apan, nagtinguha Siya nga kamo mobangon ug mahimong tawo nga kamo gitumong nga mamahimo.

Niining katuyoan, gipadala Niya ang Iyang Anak sa pagdan-ag sa dalan ug pagpakita nato unsaon

pagbuntog sa mga babag nga anaa sa atong agianan. Siya mihatag nato sa ebanghelyo, nga nagtudlo sa dalan sa pagkadisipulo. Nagtudlo kini sa mga butang nga angay natong mahibaloan, buhaton, ug maglakaw diha sa Iyang kahayag, magsunod sa mga lakang sa Iyang Hinigugma nga Anak, ang atong Manluluwas.

Ang Kahayag Mobuntog sa Kangitngit

Oo, masayop kita.

Oo, maluya kita.

Apan kon kita mopalambo sa atong gugma sa Dios ug maninguha sa paghigugma sa atong silingan, ang kahayag sa ebanghelyo maglibut ug mobayaw nato. Ang kangitngit mawala gayud, kay dili kini magpabilin diha sa kahayag. Kon mopaduol kita sa Dios, Siya mopaduol nato.⁶ Ug matag adlaw, ang paglaum sa kahayag sa Dios motubo nato, “mag-anam og labaw kahayag ug labaw kahayag hangtud sa hingpit nga adlaw.”⁷

Sa tanang mibati nga naglakaw sila sa kangitngit, dapiton ko kamo sa pagsalig

sa saad nga gisulti sa Manluluwas sa katawhan: “Ako mao ang kahayag alang sa kalibutan: siya nga magsunod kanako dili gayud magalakaw sa kangitngit, hinonoa magabaton siya sa kahayag nga magahatag og kinabuhi.”⁸

Kahayag sa Africa

Pipila ka tuig ang milabay, ang akong asawa, si Harriet, ug ako dunay dili malimtan nga kasinatian diin nakita kining saad nga natuman. Didto mi sa West Africa, nindot nga bahin sa kalibutan diin ang Simbahan naglambo ug ang mga Santos sa Ulahing mga Adlaw makapahimuot. Apan, ang West Africa dunay daghang hagit usab. Sa piho, naguol ko sa kakabus nga akong nakita. Sa mga siyudad daghang walay trabaho, ug ang mga pamilya nanlimbasug sa pagsangkap sa ilang panginahanglan ug ilang kaluwasan. Sakit kaayo ang akong dughan nga daghan sa atong mga miyembro sa Simbahan nagpuyo sa kakabus. Apan nahibaloan usab nako nga kining buotang mga miyembro

nagtinabangay sa pagpagaan sa ilang bug-at nga mga problema.

Dayon miabut mi sa usa sa atong meetinghouse duol sa dakong siyudad. Apan imbis makakita og mga tawo nga nabug-atan ug puno sa kangitngit, among nakita ang mga tawo nga nagdan-ag sa kahayag! Ang kalipay nga ilang gibati sa ebanghelyo nakapadasig sa among espiritu. Ang gugmang ilang gipahayag alang namo makapadasig. Ang ilang pahiyum tinuod ug makatakod.

Naghunahuna ko nianang higayuna kon duna pa bay mas malipayong mga tawo sa kalibutan. Bisan kon kining mga Santos gipalibutan sa kalisdanan ug mga pagsulay, sila puno sa kahayag!

Nagsugod ang miting, ug namulong ko. Apan wala madugay ang kuryente nawala, ug anaa mi sa hilabihan nga kangitngit.

Sa makadiyot dili kaayo ko makakita og tawo sa kongregasyon, apan akong makita ug mabati ang matahum nga pahiyum sa atong mga Santos. Ah, pagkanindot nga makauban kining talagsaong mga tawo!

Ang kangitngit sa chapel mipadayon, ug busa mitupad kog lingkod sa akong asawa ug naghulat nga mobalik ang kuryente. Samtang naghulat mi, may talagsaong nahitabo.

Ang pipila nanganta sa usa sa mga himno sa Pagpahiuli. Ug dayon miapil ang uban. Ug dayon ang uban pa. Dayon, ang nindot ug makapatandog nga mga tingog milukop sa chapel.

Kining mga miyembro sa Simbahan wala magkinahanglan og hymnbook; kahibalo sila sa matag pulong sa himno nga ilang gikanta. Ug nanganta sila uban sa kadasig ug espiritu nga nakapatandog sa akong kalag.

Unya, mibalik ang kahayag nga midan-ag sa tibuok lawak. Si Harriet ug ako nagtinan-away, ang among aping nangabasa sa luha.

Taliwala sa grabeng kangitngit, kining matahum, talagsaong mga Santos milukop sa building ug sa among kalag og kahayag.

Kadto nindot kaayo nga kasinatian alang namo—nga dili makalimtan ni Harriet ug nako.

Duol ngadto sa Kahayag

Oo, matag karon ug unya ang atong kinabuhi daw mobati, o gani maputos sa kangitngit. Usahay ang kangitngit nga naglibut nato daw dili makiangayon, makapawala og kada-sig, ug makahahadlok.

Naguol ko sa mga kasubo nga inyong giatubang, sa kasakit sa pag-inusara ug makahasol nga kahadlok nga inyong nasinati.

Bisan pa man, ako mosaksi nga ang atong buhing paglaum anaa ni Kristo Jesus! Siya ang tinuod, tiunay, ug gamhanang agianan paingon sa balaanong kahayag.

Ako mopamatuod nga uban kang Kristo, ang kangitngit dili molampus. Ang kangitngit dili magmadaugon sa kahayag ni Kristo.

Ako mosaksi nga ang kangitngit dili makalahutay sa kahayag sa Anak sa buhi nga Dios!

Dapiton ko kamo sa pag-abli sa inyong kasingkasing ngadto Niya. Pangitaa Siya pinaagi sa pagtuon ug pag-ampo. Simba sa Iyang Simbahan, gani Ang Simbahan ni Jesukristo sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw. Pagkat-on bahin Niya ug sa Iyang ebanghelyo, aktibong moapil, magtinabangay, ug malipayong moserbisyo sa atong Dios.

Mga kaigsoonan, human sa kangitngit, ang Manluluwas mogiya ninyo ngadto sa nag-anam, nindot, ug hayag nga banag-banag nga mosubang sulod kaninyo.

Sa inyong paglakaw paingon sa paglaum sa kahayag sa Dios, inyong madiskubrihan ang kalooy, gugma, ug kaayo sa mahigugmaong Langitnong Amahan, “diha [kaniya] wala gayuy kangitngit.”⁹ Niini ako mopamatuod sa pangalan ni Jesukristo, amen. ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. Tan-awa sa Doktrina ug mga Pakigsaad 88:11–13.
2. Doktrina ug mga Pakigsaad 84:45–46.
3. Doktrina ug mga Pakigsaad 6:21.
4. 1 Mga Taga-Corinto 2:14.
5. Tan-awa sa Alma 34:31.
6. Tan-awa sa Santiago 4:8; Doktrina ug mga Pakigsaad 88:63.
7. Doktrina ug mga Pakigsaad 50:24.
8. Juan 8:12.
9. 1 Juan 1:5.

Ni Elder Neil L. Andersen

Sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles

Usa Kini ka Milagro

“Kon dili kamo full-time nga misyonaryo nga dunay name tag, karon ang panahon sa pagbutang og usa niini sa inyong kasingkasing—ibutang sama sa giingon ni Pablo, “dili sa tinta, apan sa Espiritu sa Dios nga buhi.”

Ang mortal nga kinabuhi ni Jesukristo puno sa milagro: inahan nga birhen, bag-ong bitoon, mga anghel nga mipakita sa pastol, buta nga nakakita, bakol nga nakalakaw, mga anghel sa Getsemani ug sa lubnganan, ug ang kinadak-ang milagro sa tanan—ang Mahimayaon Niyang Pagkabanhaw.

Mahunahuna ba ninyo ang talanawon sa onse ka Apostoles sa bukid duol sa Galilea, dihang ang nabanhaw nga Ginoo miduol nila ug miingon: “Busa panglakaw kamo ug himoa ninyong mga tinun-an ang tanang kanasuran, sa pagpamautismo kanila sa ngalan sa Amahan ug sa Anak ug sa Espiritu Santo.”¹ “Panglakaw kamo sa tibuok kalibutan, ug iwali ang maayong balita ngadto sa tibuok kabuhatan.”²

“Tanang kanasuran”? “Tibuok kalibutan”? “Tanang nilalang”? Possible ba na? Bisag mipaniguro si Jesus kanila, naghunahuna sila kon ang mga milagro mag-uban ba kaha kanila sa pagsangyaw sa ebanghelyo.³

Ang pagtuo mobuntog sa pagduhaduha, ug si Pedro, misulti, nga nag-ingon:

“Tanan kamo nga nagpuyo sa Jerusalem, . . . patalinghugi ninyo ang akong pulong: . . .

“ . . . Si Jesus nga Nazaret-non, . . . [kinsa] inyong gilansang sa krus ug gipatay pinaagi sa mga kamot sa tawong malinapason: . . .

“Kining maong Jesus . . . [nga] gibanhaw sa Dios, [ug] kaming tanan saksi niini.”⁴

Anaa ang dili ikalimod nga espirotuhanong pagbu-bu nianang adlaw, ug 3,000 ang gibunyagan. Sama sa gisaad ni Jesus, ang mga timailhan ug milagro nagasunod sa pagtuo sa mga tumutuo.

Dihang gipahiuli ang Simbahan ni Jesukristo sa yuta 183 ka tuig na, ang mga disipulo sa Ginoo mitudlo og usab sa Iyang mga pulong nga gipamulong kaniadto: “Ang tingog sa pasidaan modangat ngadto sa tanang katawhan.”⁵ “Kay, sa pagkatinuod, ang tingog kinahanglan mogawas . . . sa tibuok kalibutan, ngadto sa labing hilit nga bahin sa yuta.”⁶

“Tanang katawhan”? “Tibuok kalibutan”? “Sa labing hilit nga bahin sa yuta”? Possible ba na?

Gipaniguro sa Manluluwas ngadto sa Iyang mga Santos sa Ulahing mga Adlaw,⁷ apan posible ba nilang makita ang dangatan ug destinasyon niining kahibulungan nga buhat? Tingali naghunahuna sila kon magauban ba kaha

ang mga milagro kanila sa pagsangyaw sa ebanghelyo.

Ang pagtuo mibuntog sa pagduhaduha, ug liboan ang nabunyagan. Sa England, nakita ni Elder Wilford Woodruff, nga naghulat ang tibuok komunidad sa iyang pag-abut. Ang Espiritu sa Ginoo mikunsad kanila, ug 45 ka magsasangyaw ang iyang nabunyagan ug mga gatusan ang namiyembro sa unang bulan niya sa umahan sa Benbow.⁸

Walay kalainan sa atong panahon. Sa dihang si Elder David A. Bednar ug ako nagmisyon mga 40 ka tuig nang milabay (ug akong ipaniguro nga dili kami ang kinatigulangang returned missionaries nga naglingkod sa pulang lingkuranan), dunay 16,000 ka misyonaryo. Sa gireport ni Presidente Thomas S. Monson kagahapon, kita aduna nay 65,000—sukad masukad. Kaniadto dunay 562 ka stake. Karon dunay kapin sa 3,000. Niadtong panahona, ang atong ward ug mga branch sa 59 ka nasud ra. Karon 189 na ka kongregasyon sa 224 ka nasud ug mga dapit sa kalibutan. Diyutay ra kita, sama sa gipanagna ni Nephi.⁹ Apan sa samang higayon, nagpuyo kita sa katumanan sa panagna ni Daniel: ang “bato nga . . . gisapsap . . . nga walay mga kamot . . . [mipuno] sa tibuok yuta.”¹⁰

Ang atong panahon talagsaong panahon sa mga milagro. Unom ka bulan na dihang gipahibalo ni Presidente Monson ang edad sa batan-ong mga lalaki ug babaye nga nagtinguhang magmisyon, dili malimod ang espirituhanong pagbu-bu. Ang pagtuo mibuntog sa pagduhaduha, ug ang kabatan-onan nagpadayon. Pagka-Huwebes human sa komperensya, gi-assign ko sa pag-recommend sa mga tawag sa misyonaryo ngadto sa Unang Kapangulohan. Natingala ko sa mga application sa 18 anyos nga mga lalaki ug 19 anyos nga mga babaye kinsa mi-adjust na sa ilang mga plano, miadto na sa ilang doktor, gi-interbyu na sa ilang bishop ug stake president, ug misumiter sa ilang mga application—lima pa lang gani ka adlaw. Liboan pa karon ang miapil kanila. Usa kini ka milagro.

Nagpasalamat kami sa makalagsik nga pagtuo sa atong mga sister, sa

nagkadaghang misyonaryo gikan sa kanasuran sa kalibutan, ug sa nagkadaghang magtiayon nga andam sa pagserbisyo. Singkwenta ka bag-ong misyon ang gipahibalo, ug ang puno nga missionary training center sa Provo gidugangan og bag-o nga nahimutang sa Mexico City.

Si Presidente Thomas S. Monson miingon: “Kinasingkasing natong gidawat ang sugo sa Manluluwas . . . ‘Panglakaw kamo ug himoa ninyong mga tinun-an ang tanang kanasuran, sa pagpamautismo kanila sa ngalan sa Amahan ug sa Anak ug sa Espiritu Santo.’”¹¹ “Kini nga . . . kawsa . . . magpadayon, sa pag-usab ug pagpanalangin og mga kinabuhi. . . . Walay pwersa sa kalibutan nga makapugong sa buhat sa Dios.”¹²

Nagsaksi kita sa mga milagro sa Ginoo samtang gisangyaw ang Iyang ebanghelyo sa kalibutan.

Mga kaigsoonan, sa kasiguroan nga ang Ginoo midasig og daghang misyonaryo sa pagserbisyo, giablihan usab Niya ang mga hunahuna ug kasingkasing sa daghang buotan ug matinurong mga tawo aron modawat sa iyang mga misyonaryo. Inyo na silang kaila o inyo pang maila-ila. Inyo ra silang kapamilya ug mga silingan. Gilabyan ra nila kamo sa dalan, katapad ninyo sa eskwelahan, ug ka-chat sa internet. Kamo mga importante usab nga bahin niining nagkadayag nga milagro.

Kon dili kamo full-time nga misyonaryo nga dunay name tag, karon ang panahon sa pagbutang og usa niini sa inyong kasingkasing—ibutang sama sa giingon ni Pablo, “dili sa tinta, apan sa Espiritu sa Dios nga buhi.”¹³ Ug sa

mga returned missionaries, pangitaa ang daan ninyong missionary tag. Ayaw itaod, apan ibutang sa dapit nga inyong makita. Mas gikinahanglan kamo sa Ginoo karon nga mahimong instrumento sa Iyang mga kamot. Kitang tanan adunay ikatampo sa paghimo niini nga milagro.

Ang matag miyembro sa Simbahan naghunahuna unsaon sa pagpakigbahin ang ebanghelyo. Ang uban dali rang mopakigbahin sa ebanghelyo, ug makakat-on kita og daghan gikan kanila.¹⁴ Ang uban maglisud ug maglibug unsaon nga momaayo, manghinaot nga ang dili maayong pagbati unta mawagtang na.

Ang atong tinguha sa pagpakigbahin sa ebanghelyo nagkinahanglan og pag-ampo, kay nagkinahanglan kita sa tabang sa Ginoo.

Si Presidente Monson mihangyo nga mag-ampo kita alang sa “mga dapit sa kalibutan diin ang atong impluwensya limitado ug wala kita tuguti sa pagpakigbahin sa ebanghelyo sa gawasong paagi.”¹⁵ Kon mohangyo kita sa atong Amahan sa Langit, ipadayon sa Ginoo ang pag-abli sa mga oportunidad kanato.

Mag-ampo kita sa atong oportunidad sa pagpakigbahin sa ebanghelyo. Miingon si Apostol Pedro, “Kinahanglan andam kamo kanunay sa pagtubag kang bisan kinsa nga mangutana . . . sa hinungdan sa paglaum nga anaa kaninyo.”¹⁶

Uban sa kalibug¹⁷ ug kaguliyang¹⁸ sa kalibutan karon, dili ikatingala nga nagkaminos ang mga tawo nga mosimba. Bisang daghan ang nagtinguhang maduol sa Dios ug mas makasabut sa katuyoan sa kinabuhi, sila dunay mga pangutana nga wala matubag. Daghan ang midawat na sa kamatuoran, apan sama sa gihulagway ni propeta Amos, “sila [manalagan] ngadto nganhi sa [pagpangita] sa pulong sa Ginoo, ug [dili] makakaplag niini.”¹⁹ Kamo ang makatubag sa ilang pangutana. Sa inadlaw ninyong pagpakigsulti “makadugang kamo” sa ilang pagtuo kang Kristo.²⁰

Miingon ang Manluluwas: “Ipa-kita ninyo ang inyong kahayag aron kini moiwag sa kalibutan. Tan-awa

Gikasal pagka-Biyernes ug gibunyagan uban sa dagko nilang mga anak pagka-Sabado, kining mga magtiayon gikan sa Mozambique mipili nga mosunod sa Manluluwas nga si Jesukristo.

Ako mao ang kahayag diin kamo mopakita.”²¹

Mosaad ko ninyo, samtang mag-ampo kamo kinsay pakigsultihan, ang mga ngalan ug dagway mosulod sa inyong hunahuna. Ang mga pulong nga inyong gikinahanglan ihatag diha dayon.²² Mga oportunidad maabli diha kaninyo. Ang pagtuo mobuntog sa pagduhaduha, ang Ginoo manalangin kaninyo og kaugalingong mga milagro.

Gitudloan kita sa Manluluwas unsaon sa pagpakigbahin ang ebanghelyo. Ganahan ko sa istorya ni Andres, nga nangutana, “Rabbi, diin ka magpuyo?”²³ Si Jesus mahimo ra untang motubag sa dapit nga Iyang gipuy-an. Apan miingon hinoon Siya kang Andres, “Umari kamo ug makita ninyo.”²⁴ Sa akong hunahuna miingon ang Manluluwas, “Umari kamo ug makita ninyo dili lang taga diin ko apan ang akong pagpuyo. Umari kamo ug makita ninyo si kinsa Ako. Umari ug batia ang Espiritu.” Wala kita mahibalo sa tanan bahin nianang adlaw, apan nahibalo kita nga dihang nakita ni Andres ang iyang igsoon nga si Simon, miingon siya, “Gikahibalag namo . . . ang Mesiyas.”²⁵

Ngadto sa nagpakita og interes sa atong pag-istoryahanay, masunod nato ang ehemplo sa Manluluwas pinaagi sa pagdapit “umari kamo ug makita ninyo.” Ang uban modawat sa atong pagdapit, ug ang uban dili. Duna kitay nailhan nga gidapit sa makadaghan una pa modawat sa imbitasyon nga “umari kamo ug makita ninyo.” Hunahunaon sab nato ang atong mga kauban kaniadto nga wa na kaayo nato igkita, sa pagdapit kanila sa pagbalik ug ikakita pag-usab.

Gitahud nato ang matag usa nga pagpili ug ang tayming. Miingon ang Ginoo, “Himoa nga ang tanang tawo mopili sa iyang kaugalingon.”²⁶ Ang kakulang sa interes sa usa ka tawo kinahanglang dili mopaminos sa atong panaghigalaay ug gugma. Dawaton man o dili ang inyong pag-imbatar nga “umari kamo ug makita ninyo,” inyong bation ang pag-aprubar sa Ginoo ug niana nga pag-aprubar, dugang sukod sa pagtuo sa pagpakigbahin og balik sa inyong gituohan.

Sa tiggamitan og Internet ug cell-phones, dunay bag-ong mga paagi sa pagdapit nga “umari kamo ug makita

ninyo.” Ipakigbahin nato ang atong gituohan sa internet isip kabahin sa atong pagpakabuhi. Ang LDS.org, Mormon.org, Facebook, Twitter—tanang naghatag og oportunidad.

Sa pagpakigbahin, ang kabatanganan sa Boston nagsugod og pipila ka blog.²⁷ Kadtong nagpamiyembro sa Simbahan nagsugod sa pagkat-on diha sa internet, gisundan sa mga diskusyon sa mga misyonaryo. Kini nga kasinatian nakatabang sa kabatanganan nga milambo ang pagtuo sa paghisgot bahin sa ebanghelyo. Usa nila miingon, “Dili kini misyonaryo nga buhat. Makalingaw kini.”²⁸

Nagkahiusa kami niini. Uban sa kaubanang mga miyembro ug misyonaryo, magplano kami ug mag-ampo ug magtinabangay. Iapil kanunay ang mga misyonaryo sa inyong hunahuna ug pag-ampo. Isalig kanila ang inyong pamilya ug mga higala. Misalig kanila ang Ginoo ug gitawag sila sa pagtudlo ug pagpanalangin niadtong nangita Kaniya.

Si Presidente Paulo Kretly sa Mozambique Maputo Mission mipakigbahin niini nga kasinatian: “Komon kaayo sa Mozambique [sa] magtiayon

nga mag-ipon [nga dili kinasal kay] ang tradisyon sa Africa nagkinahanglan og mahal nga bugay aron magpakasal, usa ka gasa nga dili maabut sa kadaghanan.”²⁹

Ang mga miyembro ug misyonaryo naghunahuna unsaon sa pagtabang.

Ang tubag sa ilang pag-ampo mao ang pagpasabut gayud sa balaod sa kaputli ug sa importansya sa kamin-yoon ug mahangturong mga pamilya. Ug samtang gitabangan ang magtiayon nga maghinulsol ug magpakasal, ilang itudlo ang kalipay nga moabut pinaagi lamang sa pagsunod ni Jesukristo.

Mao kini ang litrato sa mga magtiayon gikan sa magkalahing siyudad sa Mozambique. Gikasal pagka-Biyernes, gibunyagan sila uban sa dagko nang mga anak pagka-Sabado.³⁰ Ang mga higala ug pamilya gidapit nga “umari kamo ug makita ninyo,” ug gatasan ang “miadto ug nakakita.”

Human sa bunyag, ang usa ka sister miingon, “Kinahanglan kaming mopili kon sundon ba namo ang tradisyon sa among mga amahan o ni Jesukristo. Mipili mi sa pagsunod ni Kristo.”³¹

Tingali dili kamo taga-Mozambique, apan sa inyong paagi, sa inyong kultura, inyong ikabahin ang gipahiuling ebanghelyo ni Jesukristo.

Mag-ampo kamo sa Langitnong

Amahan. Sagrado kini nga buhat. Magiyahan kamo sa unsay buhaton. Moabli Siya sa mga pultahan, motangtang sa mga ali, ug motabang sa paglatas sa mga babag. Mipahayag ang Ginoo “Ang tingog sa pasidaan modangat ngadto sa tanang katawhan pinaagi sa mga ba-ba sa akong mga tinun-an, . . . ug walay usa kanila nga mahibilin.”³²

Akong ipamatuod nga “ang tingog sa Ginoo modangat ngadto sa mga lumulupyong sa yuta, nga ang tanan nga maminaw makadungog.”³³ Usa kini ka milagro. Usa kini ka milagro. Sa pangalan ni Jesukristo, amen. ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. Mateo 28:19.
2. Marcos 16:15.
3. Tan-awa sa Mateo 28:20; Marcos 16:17–18.
4. Mga Buhat 2:14, 22–23, 32.
5. Doktrina ug mga Pakigsaad 1:4.
6. Doktrina ug mga Pakigsaad 58:64.
7. Tan-awa sa Doktrina ug mga Pakigsaad 1:5.
8. Tan-awa sa *Mga Pagtulun-an sa mga Presidente sa Simbahan: Wilford Woodruff* (2004), 132.
9. Tan-awa sa 1 Nephi 14:12.
10. Daniel 2:34–35.
11. Thomas S. Monson, “Welcome sa Kompetensya,” *Liahona*, Mayo 2009, 5.
12. Thomas S. Monson, “Samtang Kita Magpundok Pag-usab,” *Liahona*, Mayo 2012, 4.
13. 2 Mga Taga-Corinto 3:3.
14. Tan-awa sa Clayton M. Christensen, *The Power of Everyday Missionaries: The What and How of Sharing the Gospel* (2013).
15. Thomas S. Monson, “Welcome sa Kompetensya,” *Liahona*, Nob. 2009, 6.

16. 1 Pedro 3:15.

17. Ilang nakita nga ang kamatuoran gilahi sa pagsabut o gibaliwala; tan-awa sa Doktrina ug mga Pakigsaad 1:16; tan-awa usab sa Doktrina ug mga Pakigsaad 132:8.

18. Tan-awa sa Doktrina ug mga Pakigsaad 45:26; 88:91.

19. Amos 3:12.

20. Miingon si Propeta Joseph Smith: “Ang mga Presbyterians may kamatuoran ba? Oo. Ang mga Baptist, Methodists, uban pa, may kamatuoran ba? Oo. . . . Kinahanglang tigumon nato ang tanang maayo ug tinuod nga baruganan sa kalibutan ug ibahandi kini” (*History of the Church*, 5:517). “Dili nato hangyoon ang mga tawo sa pagsalikway sa bisan unsang maayo nga naa nila . . . ; hangyoon lang nato sila sa pag-anhi ug mokuha og dugang. Unsa kaha kon ang tanan sa kalibutan modawat niining Ebanghelyo? Sila magkasinaabut, ug mga panalangin sa Dios mabu-bu diha sa mga tawo, nga mao ang tinguha sa tibuok nakong kalag” (*Mga Pagtulun-an sa mga Presidente sa Simbahan: Joseph Smith* [2007], 183). Si Presidente Gordon B. Hinckley miingon: “Moingon ko nga gipasalamatan nato ang kamatuoran nga naa sa tanang simbahan ug ang maayo nga ilang gipangbuhat. Moingon ko sa mga tawo, una sa tanan, dalha ninyo ang tanang maayo nga naa ninyo, ug among tan-awon kon duna mi ikadugang niana. Mao kana ang diwa niini nga buhat. Mao kini ang kaimportante sa misyonaryo nga pagserbisyo” (“Words of the Living Prophet,” *Liahona*, Apr. 1999, 19). “Kinahanglang magmahigalaon kita. Kinahanglang moila kita sa maayo nga naa sa tanang tawo. Dili nato tuyo ang pagdaot sa ubang simbahan. Magsangyaw kita ug magtudlo sa positibo ug maayong paagi. Moingon ko ngadto sa lahi og tinuohan, ‘dalha ninyo ang tanang maayo nga naa ninyo, ug among tan-awon kon duna mi ikadugang niana.’ Mao kana ang tuyo sa atong talagsaong misyonaryo nga programa ug magdala kini og sangputanan” (sa “Messages of Inspiration from President Hinckley,” *Church News*, Nob. 7, 1998, 2; tan-awa sa ldschurchnews.com).

21. 3 Nephi 18:24.

22. Tan-awa sa Doktrina ug mga Pakigsaad 84:85; 100:6.

23. Juan 1:38.

24. Juan 1:39.

25. Juan 1:41.

26. Doktrina ug mga Pakigsaad 37:4.

27. Tan-awa, pananglit sa, youngandmormon.com.

28. Pag-istoryahanay sa telepono uban ni Jackson Haight niadtong Marso 22, 2013.

29. Personal nga email gikan ni Presidente Paulo V. Kretly, Marso 6, 2013.

30. Mga litrato nga gihatag ni Presidente Paulo V. Kretly. Ang unang grupo gikan sa Maputo; gikasal sila niadtong Nobyembre 30, 2012, ug nabunyagan pagka-Disyembre 1, 2012. Ang ikaduhang grupo gikan sa Beira; naminyo sila niadtong Marso 1, 2013, ug gibunyagan niadtong Marso 2, 2013.

31. Personal nga email gikan ni Presidente Paulo V. Kretly, Marso 6, 2013.

32. Doktrina ug mga Pakigsaad 1:4–5.

33. Doktrina ug mga Pakigsaad 1:11.

Ni Rosemary M. Wixom
Kinatibuk-ang Presidente sa Primary

Ang mga Pulong nga Atong Isulti

Kon giunsa nato pagsulti sa atong mga anak ug unsa ang mga pulong nga atong gigamit makaawhag ug makapadasig nila ug makapalig-on sa ilang pagtuo.

Usa ka batan-ong amahan bag-o lang nasayud sa kamatayon sa iyang talagsaong magtutudlo sa grade two. Sa paghandum niya, siya misulat: “Sa tanang pagbati ug kasinatian nga akong nahinumduman, ang pagbati nga mipatigbabaw sa akong hunahuna mao ang ‘kahupayan.’ Gitudloan man ko niya og spelling, grammar, ug math, apan labing mahinungdanon gitudloan ko niya sa paghigugma isip usa ka bata. Sa iyang klase, OK ra nga masayop ang spelling sa pulong; ‘Tabangan lang nato kini,’ moingon siya. OK ra nga makausik o makaguba o magkahugaw; ‘Tarungan ra na nato ug atong limpyohan,’ maoy iyang isulti. OK ra nga mosulay, OK ra nga may hagit, OK ra nga mangandoy, ug OK ra nga maglingaw-lingaw sa dili mahinungdanong butang nga mga bata ra ang ganahan.”

Usa sa mahinungdanong impluwensya nga mabatunan sa tawo niining kalibutana mao ang pag-impluwensya sa usa ka bata. Ang mga gi-tuhan ug pagbati nga bililhon sa mga bata maugmad sa sayong bahin sa ilang kinabuhi. Tanang makadungog nako dunay gahum sa pagpalambo sa pagsalig sa bata sa iyang kaugalingon

ug pagpalambo sa pagtuo sa bata sa Langitnong Amahan ug ni Jesukristo pinaagi sa mga pulong nga ilang isulti.

Sa Helaman kapitulo 5 atong mabasa, “Ug karon, akong mga anak, hinumdumi, hinumdumi nga kini diha sa lig-on nga sukaranan sa atong Manunubos, kinsa mao si Kristo, ang anak sa Dios, nga kamo kinahanglan gayud motukod sa inyong tukuranan.”¹

Kini ang *mga pulong* nga gitudlo ni Helaman sa iyang mga anak. Ug ipadayon nato ang pagbasa: “Ug sila

nahinumdom sa iyang *mga pulong*; ug . . . sila nanglakaw . . . sa pagtudlo sa pulong sa Dios diha sa tanan nga mga katawhan.”²

Bisan kon ang mga anak ni Helaman gipanggukod ug gipriso, kadtong mga pulong nga ilang nadungog wala mopakyas kanila. Sila gipanalipdan ug giliyokan og gilis nga kalayo. Dayon dihay miabut nga tingog, nag-ingon sa nagdakop nila:

“Paghinulsol kamo, ug ayaw pagtinguha sa paglaglag sa akong mga sulugoon. . . .

“ . . . Kini dili usa ka tingog sa dugdog, ni kini usa ka tingog sa usa ka dako nga kaguliyang nga kasaba, apan tan-awa, usa kini ka hagawhaw nga tingog nga hingpit sa kalumo, ingon nga kini usa ka honghong, ug kini midulot bisan ngadto sa kinahiladman sa kalag.”³

Kita makat-on nianang tingog gikan sa langit. Dili kini kusog, nasuko, o singka; kini usa ka hinagawhaw nga tingog, naghatag og lig-ong paggiya samtang naghatag og paglaum.

Kon giunsa nato pagsulti sa atong mga anak ug unsa ang mga pulong nga atong gigamit makaawhag ug makapadasig nila ug makapalig-on sa ilang pagtuo nga magpabilin sa dalan balik sa Langitnong Amahan. Mianhi sila sa yuta nga andam maminaw.

Usa ka ehemplo nga ang anak naminaw nahitabo sa tindahan sa panap-ton. Ang tindahan napuno sa mamalit dihang makita sa tanan nga ang usa ka inahan nakuyawan kay nawala

ang iyang batang anak nga lalaki. Sa sinugdan, gitawag niya ang ngalan sa bata. “Connor,” miingon siya samtang paspas nga naglakaw libut sa tindahan. Paglabay sa oras, nagkakusog ang iyang tingog ug mas naratol. Wala madugay gipahibalo ang mga security, ug ang tanang naa sa tindahan miapil na sa pagpangita sa bata. Taud-taud na apan wala pa gihapon siya makit-i. Ang inahan ni Connor, mas naratol matag minuto ug nagsige og singgit sa ngalan sa iyang anak.

Usa ka kliyente, human sa hilum nga pag-ampo, nagtuo nga si Connor naa ra sa sulod sa tindahan ug basin og nahadlok samtang naminaw sa iyang inahan nga nagsinggit sa iyang ngalan. Gisulti niya kini sa laing babaye nga miapil sa pagpangita, ug nagplano dayon sila. Nanglakaw silang duha sa mga lamesa sa panaptonan, nga nagsige og ingon “Connor, kon nakadungog ka namo, ingna, ‘Dia ra ko.’” Samtang naglakaw sila og hinay sa luyo sa tindahan nga gibalik-balik kadto nga pulong, may nadungog sila, hinay nga tingog, “Dia ra ko.” Si Connor mitago sa mga rolyo sa panapton ilawom sa lamesa. Kalma kaayo kadto nga tingog nga nakapaawhag ni Connor sa pagtubag.

Pag-ampo aron Masayud sa Panginahanglan sa Anak

Sa pakigsulti sa kasingkasing sa anak, kinahanglan kitang masayud sa

panginahanglan sa anak. Kon mag-ampo kita aron masayud niana nga panginahanglan, ang mga pulong nga atong isulti makaimpluwensya sa ilang kasingkasing. Ang atong paningkamot makab-ot kon kita magtinguha sa giya sa Espiritu Santo. Miingon ang Ginoo:

“Ipamulong ang mga hunahuna diin Ako mobutang sa inyong mga kasingkasing, . . .

“Kay ihatag kini kaninyo sa takna gayud, oo, sa diha gayud nga higayon, unsa ang inyong isulti.”⁴

Hunog ug Paminaw uban sa Gugma

Ang mga makabalda niining kalibutan maoy mopugong sa daghang mga anak sa pagpaminaw og makapadasig nga mga pulong nga makaugmad sa panglantaw sa ilang kaugalingon.

Si Dr. Neal Halfon, usa ka doktor nga nagdumala sa UCLA Center for Healthier Children, Families, and Communities, nagpasabut sa “pagbaliwala sa ginikanan.” Usa ka ehemplo sa 18 ka bulan nga bata ug sa iyang mga ginikanan:

“Ang ilang anak daw malipayon, aktibo ug moapil-apil, klaro nga nalingaw ug sa pizza uban sa iyang ginikanan. . . . Human sa panihapon, ang Mama mibarug kay dunay laing trabahoon, ang Papa ang mibantay sa bata.’

“Si Papa . . . misugod og basa sa mensahe sa telepono samtang ang gamayng bata magpatagad pinaagi sa

paglabay og pizza. Dayon si papa mi-tagad og balik, miatubang sa bata ug nakigdula niya. Dayon, mitan-aw siya og video sa iyang telepono uban sa bata hangtud miabut ang iyang asawa.

“Niini nga kaso, si [Dr.] Halfon nakaobserbar nga ang bata dili malipayon, nagkunhod ang kasuod sa ginikanan ug sa anak.”⁵

Ang tubag sa atong pag-ampo unsaon pagtubag sa panginahanglan sa atong mga anak mao ang pagpadaplin una sa teknolohiya. Ang bililhong oportunidad nga makasultihanay uban sa atong mga anak mawala kon mapuno kita sa mga makabalda. Nganong dili mogahin og panahon matag adlaw nga ipadaplin una ang teknolohiya ug makigsuod sa matag usa? Palunga lang ang tanan. Kon himoon ninyo kini, ang inyong balay daw hilum sa sinugdan; tingali mobati mo nga wala masayud unsay isulti o buhaton. Dayon, kon ihatag ninyo ang inyong tanang pagtagad ngadto sa inyong mga anak, ang pakigsulti magsugod, ug malingaw mo nga maminaw sa usag usa.

Pagsulat aron Pagdasig sa Atong mga Anak

Makaimpluwensya usab kita sa atong mga anak pinaagi sa mga pulong nga atong gisulat nila. Si Nephi nagsulat, “Kay kami nagkugi sa pagsulat, sa pagdasig sa among mga anak . . . sa pagtuo kang Kristo, ug aron makig-uli sa Dios.”⁶

Si Presidente Thomas S. Monson mipakigbahin sa kasinatian ni Jay Hess, ang piloto nga nahagsa sa North Vietnam sa mga 1960: “Sulod sa duha ka tuig ang iyang pamilya walay ideya kon patay na ba siya o buhi pa. Ang mga nagbihag kaniya sa kadugayan mitugot nga mosulat siya ngadto sa ilang balay, apan kutob lamang sa 25 ka mga pulong.” Si Presidente Monson nangutana: “Unsa ang inyong isulti ug nako sa atong mga pamilya kon kita anaa sa samang sitwasyon—nga wala na nato igkita sulod sa duha ka tuig ug wala masayud kon ikakita pa ba nato sila? Gusto siyang mopahibalo sa iyang pamilya nga ang sulat gikan gayud kaniya, ug gusto usab siyang makahatag nila og bililhong tambag,

si Brother Hess misulat [sa mosunod nga mga pulong]: ‘Kining mga butanga ang importante: magminyo sa templo, magmisyon, eskwela. Padayon, paghimo og mga tumong, isulat ang kasaysayan, magpalitrato kaduha sa usa ka tuig.’”⁷

Unsa nga mga pulong nga inyong isulat sa inyong mga anak kon kamo dunay 25 ka pulong o minus pa?

Ang batan-ong amahan nga akong gisulti ganiha, nga misulat sa paghandum sa iyang magtutudlo sa grade two, karon may matahum nga anak nga masuso. Gibati niya ang langitnong pagsalig nga gihatag kaniya. Kon modako na siya, unsa ang iyang kaugmaon? Unsay iyang isulti nga matisok sa iyang kasingkasing? Unsa nga mga pulong ang makaawhag, makapadasig, ug makatabang niya nga magpabilin sa dalan? Makahimo ba og kalainan kon mogahin siya og panahon sa paghunghong, “Ikaw anak Dios”? Mahinumduman ba niya sa umaabut nga ang iyang amahan kanunay moingon, “Gihigugma nako ang tanan bahin nimo”?

Dili ba kana ang gisulti sa atong Langitnong Amahan sa Iyang Anak ug kanatong tanan dihang miingon Siya, “Kini ang Akong Anak nga pinalangga” ug midugang, “kaniya may kalipay ako”?⁸

Hinaut ang mga pulong nga atong isulti ug isulat sa atong mga anak mopakita sa gugma sa atong Langitnong Amahan alang sa Iyang Anak, si Jesukristo, ug alang nato. Ug unya kita mohunong aron maminaw, kay ang anak ang mas makasulti og talagsaon ug kahibulongang mga butang. Gisulti ko kini sa pangalan ni Jesukristo, amen. ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. Helaman 5:12.
2. Helaman 5:14; emphasis gidugang.
3. Helaman 5:29–30.
4. Doktrina ug mga Pakigsaad 100:5–6.
5. Lois M. Collins, “Baby’s Development Potentially Harmed by Parents Texting,” *Deseret News*, Hunyo 2012, deseretnews.com/article/print/865556895/Babys-development-potentially-harmed-by-parents-texting.html.
6. 2 Nephi 25:23.
7. Thomas S. Monson, “Pagpangita og Kalipay Panahon sa Panaw,” *Liahona*, Nob. 2008, 86.
8. Mateo 3:17.

Ni Elder L. Whitney Clayton
Sa Kapangulohan sa Seventy

Kaminyoon: Tan-awa ug Pagkat-on

Ang mga saad sa Ginoo ihatag sa tanang mosunod sa sumbanan sa kinabuhi nga nagtukod og malipayon, balaang relasyon sa kaminyoon.

Usa ka gabii mga tuig nang mi-labay, ako ug ang akong asawa mibisita sa balay sa among anak ug sa iyang asawa ug sa mga anak alang sa panihapon. Naandan kini nga kalihokan sa pamilya nga may gagmayng anak: alegri kaayo ug mas makalingaw. Dayon human sa panihapon, ang kwatro anyos namong apo, si Anna, ug ako naglingkod sa may lamesa. Nakabantay nga nagtan-aw ko niya, mibarug siya sa lingkuranan ug mitutok kanako. Dihang nasiguro niya nga nagtan-aw ko niya, hinay siyang miingon kanako “tan-awa ug pagkat-on.” Dayon misayaw siya ug mikanta alang nako.

Ang giingon ni Anna nga “tan-awa ug pagkat-on” usa ka kaalam gikan sa ba-ba sa usa ka bata. Kita *makakat-on* gayud pinaagi sa pagtan-aw ug pagkonsiderar sa atong nakita ug gibati. Nianang diwa, mopakigbahin ko og pipila ka baruganan kaninyo nga akong namatikdan pinaagi sa pagtan-aw ug pagkat-on sa talagsaon, matinud-anong kaminyoon. Kini nga baruganan maghimo og lig-on, malipayong kaminyoon nga haum sa langitnong mga baruganan. Dapiton

ko kamo sa pagtan-aw ug pagkat-on uban kanako.

Una, akong nabantayan nga diha sa pinakamalipayong kaminyoon gikonsiderar sa bana ug asawa ang ilang relasyon nga usa ka perlas nga bililhon kaayo, usa ka bahandi nga dili mapalit. Mobiya sa ilang papa ug mama, ug mopahiluna aron matukod ang kaminyoon nga mouswag ngadto sa kahangturan. Ilang nasabtan nga nagsubay sila sa dalan nga balaanong giandam. Nahibalo sila nga walay laing relasyon nga makahatag og dakong kalipay, momugna og kaayo, o dakong personal nga kalamboan. Tan-awa ug pagkat-on: ang pinakama-ayong magkaparis motagad sa ilang kaminyoon nga bililhon.

Sunod, ang pagtuo. Ang malam-pusong kaminyoon gipundar diha sa pagtuo sa Ginoo nga si Jesukristo ug gipasikad sa Iyang mga pagtulun-an.¹ Nakabantay ko nga ang magtiayon nga mihimong malipayon ug sagrado sa ilang kaminyoon naghimo og sumbanan sa pagtuo. Motambong sila og sakrament miting matag semana, mag-family home evening, mag-ampo ug magdungan ug magtinagsa nga

magtuon sa kasulatan, ug mobayad og husto nga ikapulo. Ang ilang paningkamot mao ang pagmasulundon ug pagbinuotan. Wala nila ikonsiderar ang mga sugo nga sama sa sud-an nga pilian ra unsay ilang ganahan.

Ang pagtuo mao ang pundasyon sa matag hiyas nga naglig-on sa kaminyoon. Sa ingon, ang paglig-on sa pagtuo maglig-on sa kaminyoon. Molambo ang pagtuo kon magtuman kita sa mga sugo, ug mao usab ang paghiusa ug kalipay sa kaminyoon. Sa ingon, ang pagtuman sa mga sugo mahinungdanon sa pag-establisar og lig-ong kaminyoon. Tan-awa ug pagkat-on: ang pagtuo sa Ginoo nga si Jesukristo mao ang pundasyon sa mahangturong kaminyoon.

Ikatulo, paghinulsol. Ang malipayong kaminyoon nag-agad sa gasa sa paghinulsol. Ang paghinulsol usa ka importanting butang sa tanang maayo nga kaminyoon. Ang mga kapikas kinsa regular nga matinuorog mosusi sa kaugalingon ug mohimo dayon og lakang sa paghinulsol ug molambo makasinati sa makaayong tambal sa ilang kaminyoon. Ang paghinulsol makapabalik ug makapadayon sa paghiusa ug kalinaw.

Ang pagpaubos maoy importante sa paghinulsol. Ang pagpaubos dili hinakog. Dili kini mamugos sa iyang paagi o may mapahitas-ong sinultihan. Hinoon, ang pagpaubos mopalumo² sa tubag ug mabination nga maminaw aron makasabut, dili mangatarungan. Ang pagpaubos nagpaila nga walay laing tawo ang makausab og tawo, apan uban sa pagtuo, paningkamot, ug tabang sa Dios, makahimo *kita sa atong kaugalingong* dako nga kausaban sa kasingkasing.³ Kon dako ang atong kausaban sa kasingkasing atong matagad ang uban, ilabi na ang atong kapikas, uban sa kaaghup.⁴ Ang pagpaubos nagpasabut nga ang magtiayon magtinguha sa pagpanalangin, pagtabang, ug pagbayaw, unahon ang uban. Tan-awa ug pagkat-on: ang paghinulsol ug pagpaubos makapalipay sa kaminyoon.

Ikaupat, pagtahud. Akong namatikdan nga sa talagsaon, malipayong kaminyoon, ang bana ug asawa magtinagdanay isip katugbang nga magkaparis. Ang bisan unsang pagdominar sa asawa o ubos nga pagtratar kanila sa kaminyoon wala masubay sa balaang balaod ug kinahanglang

pulihan sa hustong mga baruganan ug sumbanan sa kinaiya.

Akong nakita nga ang magtiayon sa talagsaong kaminyoon maghiusa sa mga desisyon, ang duha magtambayayong ug magkapareha og katungod.⁵ Ang magtiayon mo-focus og una sa panimalay ug pagtabang sa usag usa sa mga responsibilidad sa kinabuhi.⁶ Ang ilang kaminyoon magsukad sa kooperasyon, dili negosasyon. Ang ilang pagpangaon ug panahon sa pamilya nahimo nga sentro ug tuyo sa inadlaw nilang paningkamot. Palungon nila ang ilang electronics ug mohimo og personal nga kalingawan aron magtinabangay sa mga buluhaton sa panimalay. Kutob sa mahimo, magbasa kauban sa ilang mga anak matag gabii ug motabang sa pagpakatulong sa gagmayng bata. Mag-uban sa pagpangatulong. Kon itugot sa ilang panahon ug katungdanan, ang bana ug asawa magtinabangay sa paghimo sa pinakaimportanting buluhaton—mga buluhaton sa kaugalingong panimalay.

Kon anaa ang pagtinahuray, walay itago, kana mao ang yawe sa malipayong kaminyoon. Walay isekreto sa kinahanglangong mga butang sa kaminyoon pinasikad sa pagtinahuray ug walay itago. Ang bana ug asawa mohimo sa tanang desisyon sa pinansyal, ug sila may akses sa tanang impormasyon.

Ang kamaunungon usa ka matang sa pagtahud. Gitudlo sa mga propeta nga sa malampusong kaminyoon “magmaunungon gayud” ang usag usa.⁷ Gamiton lang nila ang social media sa pinakamaayong paagi. Wala silay itago sa mga paggamit sa Internet. Maghibaloay sila sa mga password sa ilang social network. Dili sila motan-aw sa mga profile sa internet ni bisan kinsa nga tingali makaguba sa sagradong pagsalig sa ilang kapikas. Dili gayud sila mohimo ug mosulti bisan unsa nga may pagkabastos, sa internet man o sa pisikal. Tan-awa ug pagkat-on: sa talagsaong kaminyoon magtinahuray gayud, walay itago, ug magmaunungon.

Ikalima, gugma. Sa pinakamalipayong kaminyoon akong nakita ang

kamasulundon diha sa usa sa makalipay nga kasugoan—nga kita “maghi-usa sa gugma.”⁸ Ngadto sa mga bana, ang Ginoo misugo, “Higugmaa ang inyong asawa sa inyong tibuok nga kasingkasing, ug unong ngadto kaniya ug wala nay lain.”⁹ Ang handbook sa Simbahan nagtudlo: “Ang pulong nga *unong* nagpasabut sa hingpit nga kamaunungon ngadto sa usa ka tawo. Ang kinasal nga magtiayon kinahanglang mounong sa Dios ug sa usag usa pinaagi sa pagserbisyo ug paghigugmaay ug pagtuman sa pakigsaad sa hingpit nga kaligdong sa usag usa ug sa Dios.” . . . [Ang bana ug asawa] mobiya sa ilang pagka-single ug magminyo isip [ilang] unang prayoridad. . . . Dili motugot nga malabwan sa ubang tawo o butang ang ilang prayoridad . . . kay sa pagtuman sa mga pakigsaad nga ilang gihimo uban sa Dios ug sa usag usa.”¹⁰ Tan-awa ug pagkat-on: ang malampusong magtiayon maghigugmaay uban sa hingpit nga debosyon.

Dunay mga kaminyoon nga dili ingon ka malipayon sama sa ilang gilauman, dunay wala gayud maminyo, gibuwagan, single nga mga ginikanan, o sa lain-laing rason nga wala maminyo. Kini nga mga kahimtang mapuno sa hagit ug kasagmuyo, apan dili kini angayang mohangtud. Kamo nga anaa bisan pa niini nga kahimtang “pagmalipayon sa pagbuhat sa tanan nga mga butang nga ubos sa [inyong] gahum”¹¹ sa pagpadayon, unta daghan ang panalangin sa langit kaninyo.

Tinguhaa ang pagmugna og usa ka mahangturong kaminyoon, lakip ang pagpaningkamot nga mahimong takus nga kapikas. Tumana ang mga sugo, ug salig sa Ginoo ug sa Iyang gugma alang kaninyo. Ugma damlag ang tanang gisaad nga panalangin sa kaminyoon inyong maangkon.¹²

Usa sa kinanindutang bersikulo sa Basahon ni Mormon nag-ingon, “Ug sila naminyo, ug sinayuran sa kaminyoon, ug gipanalanginan sumala sa gidaghanon sa mga saad nga gihimo sa Ginoo ngadto kanila.”¹³ Ang mga saad sa Ginoo ihatag sa tanang mosunod sa sumbanan sa kinabuhi nga nagtukod og malipayon, balaang

relasyon sa kaminyoon. Kana nga panalangin moabut nga makahimuot, makita nga sangputanan sa pagkinabuhing matitud-anon sa ebanghelyo ni Jesukristo.

Nagpasalamat ko sa talagsaon nakong asawa, si Kathy, ang gugma sa akong kinabuhi.

Ang kaminyoon gasa sa Dios kanato; ang kalidad sa atong kaminyoon maoy atong gasa ngadto Kaniya. Mopamatuod ko sa talagsaong plano sa atong mapinanggaong Langitnong Amahan, nga naghatag og oportunidad sa mahangturon, talagsaong kaminyoon. Sa pangalan ni Jesukristo, amen. ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. Tan-awa sa “Ang Pamilya: Usa ka Pamahayag ngadto sa Kalibutan,” *Liahona*, Nob. 2010, 129.
2. Tan-awa sa Mga Proverbio 15:1.
3. Tan-awa sa Alma 5:11–12, 26–31.
4. Tan-awa sa Moroni 7:43–48; 8:25–26.
5. Tan-awa sa Doktrina ug mga Pakigsaad 107:27–31.
6. Tan-awa sa “Ang Pamilya: Usa ka Pamahayag ngadto sa Kalibutan,” 129.
7. Tan-awa sa Thomas S. Monson, “Gahum sa Priesthood,” *Liahona*, Mayo 2011, 68; Gordon B. Hinckley, “Life’s Obligations,” *Liahona*, Mayo 1999, 4.
8. Doktrina ug mga Pakigsaad 42:45.
9. Doktrina ug mga Pakigsaad 42:22.
10. *Handbook 2: Administering the Church* (2010), 1.3.1.
11. Doktrina ug mga Pakigsaad 123:17.
12. Tan-awa sa *Handbook 2*, 1.3.3.
13. 4 Nephi 1:11.

Ni Elder L. Tom Perry

Sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles

Kalingkawasan ang Pagsunod sa Balaod

Ang mga lalaki ug babaye makadawat sa ilang kabubut-on isip gasa gikan sa Dios, apan ang ilang kalingkawasan ug ang ilang mahangturong kalipay magagikan sa pagsunod sa Iyang mga balaod.

Nakadawat ko og regalo sa miaging Pasko nga nagbilin og daghang handumanan. Ang pag-umangkon nakong babaye ang mihatag niini kanako. Apil kini sa mga butang nga akong gibilin sa karaan namong balay sa pamilya sa dihang mibalhin ko human ako naminyo. Ang regalo mao kining gamay nga libro nga akong gigunitan. Libro kini nga gipanghatag ngadto sa LDS nga mga sundalo nga miapil sa armadong kusog atol sa Ikaduhang Gubat sa Kalibutan. Personal nakong gihunahuna ang libro isip regalo ni Presidente Heber J. Grant ug sa iyang mga magtatambag, sila si J. Reuben Clark Jr. ug David O. McKay.

Sa atubangan sa libro, kining tulo ka propeta sa Dios misulat: “Ang mga kalihokan sa kasundalohan dili makatugot nga kami personal nga makigkita kaninyo, direkta o sa personal nga pagbisita. Ang pinakamaayo namong mabuhat mao ang pagbutang diha sa inyong mga kamot sa porsyon sa moderno nga pagpadayag ug pagpasabut sa baruganan sa Ebanghelyo nga inyong madala, bisan asa kamo, makapalig-on

sa paglaum ug pagtuo, ingon usab sa kahupayan, ug kalinaw sa espiritu.”¹

Karon atong nakita ang atong kaugalingon nga anaa sa laing gubat. Niining higayona dili gubat nga magpinusilay. Gubat kini sa hunahuna, mga pulong, ug binuhatan. Gubat kini sa sala, ug labaw sa tanan kinahanglan kitang mapahinumduman sa mga sugo. Ang pagka-sekular nagkanormal na, ug daghang mga pagtuo ug mga binuhatan niini ang direktang supak sa gipasiugdahan sa Ginoo Mismo alang sa kaayohan sa Iyang mga anak.

Sa gamay nga brown nga libro, sumpay sa sulat gikan sa Unang Kapangulohan, adunay mubo nga Sulat sa Pagpangandam alang sa mga Sundalo, giulohan og “Kalingkawasan ang Pagsunod sa Balaod.” Ang mubo nga sulat nagtandi tali sa balaod sa militar, diin “mao ang alang sa kaayohan sa tanan kinsa anaa sa serbisyo,” ug sa balaan nga balaod.

Nag-ingon kini, “Sa tibuok kalibutan, usab, diin ang Dios mao ang nagmando, adunay balaod nga malukpanon, mahangturong . . .

balaod—uban sa mga panalangin ug dili mausab nga mga silot.”

Ang katapusang mga pulong sa mubo nga sulat nag-focus sa pagsunod sa balaod sa Dios: “Kon gusto kamong makabalik sa inyong mga minahal nga dili maulaw, . . . kon kamo nga magpakalalaki ug magpuyo nga malipayon—nan sunda ang balaod sa Dios. Sa pagbuhat sa ingon makadugang kamo niining bililhon nga kagawasan nga inyong gipanalipdan, lain usab nga angay panalipdan sa uban, kagawasan gikan sa sala; kay sa pagkatinuod ‘kalingkawasan ang pagsunod sa balaod.’”²

Ngano nga ang mga pulong “kalingkawasan ang pagsunod sa balaod” adunay kahulugan nako nianang higayona? Nganong kini adunay kahulugan natong tanan karon?

Tingali tungod kay kita adunay pinadayag nga kahibalo sa atong kaysaysayan sa kinabuhi sa wala pa dinhi sa yuta. Nakahibalo kita nga sa dihang ang Dios nga Amahan sa Kahangturong mipresentar sa Iyang plano sa sinugdanan, si Satanas buot mousab sa plano. Miingon siya nga iyang tubson ang tanang tawo. Walay usa nga mawala, ug masaligon si Satanas nga iyang matuman ang iyang plano. Apan dihay dili madawat nga bugti—ang kalaglagan sa kabubut-on sa tawo, nga gihatag ug gasa sa Dios (tan-awa sa Moises 4:1–3). Mahitungod niini nga gasa si Presidente Harold B. Lee miingon, “Sunod sa kinabuhi mismo, ang kabubut-on mao ang labing mahinungdanon nga gasa sa Dios ngadto sa katawhan.”³ Busa dili gamay nga butang alang ni Satanas ang pagbaliwala sa kabubut-on sa tawo. Gani, nahimo kining dakong isyu hinungdan nga dunay Gubat sa Langit. Ang kadaugan sa Gubat sa Langit mao ang kadaugan sa kabubut-on sa tawo.

Hinon, si Satanas wala pa mahuman. Ang iyang laing plano—ang plano nga gipatuman sukad pa sa panahon ni Adan ug Eva—nga mao ang pagtintal sa mga lalaki ug babaye, sa pagprubar nga kita dili angayan sa hinatag sa Dios nga gasa sa kabubut-on. Adunay daghang mga rason si Satanas sa iyang gibuhat. Tingali ang labing dako nga tuyo mao

ang pagpanimalos, apan gusto usab niya nga ang tanan mahimong makaloolooy sama niya. Kinahanglang dili nato ipakaubos kon unsa ka determinado si Satanas nga molampos. Ang iyang tahas sa mahangturong plano sa Dios nakapahimo sa “katugbang sa tanan nga mga butang” (2 Nephi 2:11) ug sulayan ang atong kabubut-on. Sa kada pagpili nga himoon ninyo ug nako mao ang pagsulay sa atong kabubut-on—kon mopili ba kita nga magmasulundon o dili sa mga sugo sa Dios sa tinuod usa ka pagpili tali sa “kalingkawasan ug kinabuhi nga dayon” ug “pagkabihaug ug kamatayon.”

Kining sukaranan nga doktrina klarong gitudlo sa 2 Nephi, sa ikaduhang kapitulo: “Busa, ang tawo gawasnon sumala sa unod; ug ang tanan nga mga butang gihatag kanila diin angay ngadto sa tawo. Ug sila gawasnon sa pagpili sa kalingkawasan ug sa kinabuhi nga dayon, pinaagi sa halangdon nga Tigpataliwala sa tanan nga mga tawo, o pagpili sa pagkabihaug ug sa kamatayon, sumala sa pagkabihaug ug sa gahum sa yawa; kay siya nagtinguha nga ang tanan nga mga tawo unta mahimo nga mauyamot sama ngadto kaniya” (2 Nephi 2:27).

Sa daghang mga paagi, kini nga kalibutan kanunay nga anaa sa gubat. Nagtuo ko nga sa dihang gipadala sa Unang Kapangulohan nako ang gamay nga brown nga libro, mas nabalaka sila mahitungod sa mas dako nga gubat kay sa Ikaduhang Gubat sa Kalibutan. Nagtuo usab ako nga naglaum sila nga ang libro mahimong taming sa pagtuo batok ni Satanas ug sa iyang kasundalohan niining mas dako nga gubat—ang gubat batok sa sala—ug magsilbi nga pahinumdom nako nga magsunod sa mga sugo sa Dios.

Usa sa paagi sa pagsukod sa atong kaugalingon ug pagtandi nato sa miaging mga henerasyon mao ang pinaagi sa labing karaang mga sumbanan nga nahibalooan sa tawo—ang Napulo ka mga Sugo. Kasagaran sa sibilisado nga kalibutan, ilabi na sa Judeo-Kristiyano nga kalibutan, ang Napulo ka mga Sugo mao ang labing gidawat ug malahutayon nga utlanan tali sa maayo ug dautan.

Sa akong paghukom, upat sa Napulo ka mga Sugo mas giseryuso karon sukad masukad. Isip usa ka kultura, atong gisaway ug gipanghima-raut ang pagpatay, pagpangawat, ug pagpamakak, ug nagtuo gihapon kita sa responsibilidad sa mga anak ngadto sa ilang mga ginikanan.

Apan isip dagko nga mga katilingban, atong gisalikway ang laing unom ka mga sugo:

- Kon ang kalibutanon nga mga prayoridad mao ang timailhan, kita gayud adunay “lain nga mga dios” nga atong gibutang og una sa tinuod nga Dios.
- Gihimo natong mga idolo ang ban-tugang mga tawo, ang uso sa kinabuhi, ang bahandi, ug oo, usahay larawan sa linilok o mga butang.
- Gigamit nato ang pangalan sa Dios sa tanang matang sa pagpasipala, lakip sa pagtuaw ug sa atong pagpanumpa.
- Gigamit nato ang atong Igpapa-hulay nga adlaw alang sa atong dakong mga dula, sa atong labing seryuso nga lingaw-lingaw, sa atong grabe nga pagpamalit, ug hapit tanan gawas sa pagsimba.
- Giisip nato ang sekswal nga relasyon sa dili pa minyo nga dula-dula ug kalingawan.
- Ug ang pagkasina nahimong komon na kaayo sa kinabuhi. (Tan-awa sa Exodo 20:3–17.)

Ang mga propeta sa tanang dispensasyon kanunay nga nagpasidaan

batok sa pagsupak sa duha ka mas seryuso nga mga sugo—kabahin sa pagpatay ug panapaw. Akong nakita ang komon nga basihanan niining duha ka kritikal nga sugo—ang pagtuo nga ang kinabuhi mismo mao ang katungod sa Dios ug ang atong pisikal nga lawas, ang templo sa mortal nga kinabuhi, kinahanglang malalang sulod sa mga utlanan nga gihatag sa Dios. Ang pagpuli sa tawo sa iyang kaugalingong mga lagda ngadto sa lagda sa Dios kabahin sa paglalang sa kinabuhi mao ang grabe nga ehemplo sa pagbana-bana ug kalawom sa sala.

Ang dakong epekto niining nagkakunhod nga kinaiya kabahin sa pagkabalaan sa kaminyoon mao ang mga sangputanan ngadto sa pamilya—nagkahuyang ang kalig-on sa pamilya nga makapaalarma kaayo. Kini nga pagkahuyang ang nakaingon sa dakong kadaot sa katilingban. Akong nakita ang direkta nga hinungdan ug epekto. Kon atong gibaliwala ang pasaliug ug pagkamaunugon ngadto sa atong mga kaparis sa kaminyoon, atong gitangtang ang butang nga naghiusa sa katilingban.

Usa ka mapuslanon nga paghuna-huna sa sugo mao nga kini mahigugmaong mga tambag gikan sa maalamong Langitnong Amahan. Ang Iyang tumong mao ang atong mahangturong kalipay, ug ang Iyang mga sugo mao ang mapa sa dalan nga Iyang gihatag nato aron makabalik ngadto Kaniya, nga mao ang bugtong paagi nga kita magmalipayon sa mahangturong paagi. Unsa ka importante

ang panimalay ug pamilya sa atong mahangturong kalipay? Sa pahina 141 sa akong gamay nga brown nga libro, nag-ingon, “Sa pagkatinuod ang atong langit usa ka gamay nga representasyon sa atong panimalay sa kahangturan.”⁴

Ang doktrina sa pamilya ug sa panimalay giklaro ug gihingusgan sa pagpasabut diha sa “Ang Pamilya: Usa ka Pamahayag ngadto sa Kalibutan.” Nagpahayag kini sa mahangturong kinaiya sa mga pamilya ug dayon mipasabut sa koneksyon sa pagsimba sa templo. Ang pamahayag mipasabut usab sa balaod diin ang mahangturong kalipay sa mga pamilya gipasikad, mao “Ang sagrado nga mga gahum sa pagalang pagagamiton lamang tali sa lalaki ug babaye, kinsa legal nga naminyo isip bana ug asawa.”⁵

Ang Dios mipadayag ngadto sa Iyang mga propeta nga adunay moral nga mga kamatuoran. Ang sala sa kanunay sala gayud. Ang dili pagsunod sa mga sugo sa Ginoo kanunay

nga makapahikaw sa Iyang mga panalangin. Ang kalibutan kanunay nga dunay kausaban, apan ang Dios, ang Iyang mga sugo, ug gisaad nga mga panalangin dili mausab. Dili kini malalis ug dili mausab. Ang mga lalaki ug babaye makadawat sa ilang kabubut-on isip gasa gikan sa Dios, apan ang ilang kalingkawasan ug ang ilang mahangturong kalipay magagikan sa pagsunod sa Iyang mga balaod. Sama sa gitambag ni Alma sa iyang masalaypon nga anak nga si Corianton, “Ang pagkadautan dili mahitabo nga mahimo nga kalipay” (Alma 41:10).

Niining adlaw sa Pagpahiuli sa kahingpitan sa ebanghelyo, ang Ginoo mipadayag pag-usab kanato sa mga panalangin nga gisaad kon kita mag-sunod sa Iyang mga sugo.

Sa Doktrina ug mga Pakigsaad 130 atong mabasa:

“Adunay usa ka balaod, nga dili mausab nga sugo didto sa langit sa wala pa ang mga katukuran niini nga

kalibutan, nga diha ang tanan nga mga panalangin gipasikad—

“Ug kon kita makadawat og bisan unsa nga panalangin gikan sa Dios, kini tungod sa pagsunod niana nga balaod diin diha kini gipasikad” (D&P 130:20–21).

Sa pagkatinuod walay bisan unsang doktrina nga gipasabut pag-ayo diha sa mga kasulatan kay sa dili mausab nga mga sugo sa Ginoo ug sa koneksyon niini sa atong kalipay ug pagkatawo isip mga indibidwal, isip pamilya, ug isip katilingban. Adunay moral nga mga kamatuoran. Ang dili pagsunod sa mga sugo sa Ginoo kanunay nga makapahikaw sa Iyang mga panalangin. Dili mausab kining mga butanga.

Sa kalibutan diin ang moral nga kompas sa katilingban nagkausab, ang gipahiuli nga ebanghelyo ni Jesu-kristo dili gayud mausab, ni ang mga stake ug ward, mga pamilya, o ang indibidwal nga mga miyembro niini. Kinahanglang dili kita mopili unsa nga mga sugo sa atong hunahuna ang importante nga sundon apan sa pagsunod sa tanang mga sugo sa Dios. Kinahanglang magbarug kita nga lig-on ug makanunayon, magbaton og pagsalig sa pagkamakanunayon sa Ginoo ug sa hingpit nga pagsalig sa Iyang mga saad.

Hinaut nga kita mahimong kaha-yag diha sa bungtod, usa ka ehemplo sa pagsunod sa mga sugo, nga wala gayud mausab ug dili gayud mausab. Sama sa giawhag niining gamay nga libro sa LDS nga mga sundalo sa pagbarug nga lig-on sa moral panahon sa gubat, hinaut nga kita, niining gubat sa ulahing mga adlaw, mahimong iwag ngadto sa kalibutan ug ilabi na sa mga anak sa Dios nga nagtinguha sa mga panalangin sa Ginoo. Niini ako mopamatuod sa pangalan ni Jesu-kristo, amen. ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. First Presidency, sa *Principles of the Gospel* (1943), i.
2. *Principles of the Gospel*, v, vii, viii.
3. *Mga Pagtulun-an sa mga Presidente sa Simbahan: Harold B. Lee* (2000), 5.
4. Stephen L Richards, sa *Principles of the Gospel*, 141.
5. “Ang Pamilya: Usa ka Pamahayag ngadto sa Kalibutan,” *Liahona*, Nob. 2010, 129.

Ni Presidente Thomas S. Monson

Ang Pagkamasulundon Makahatag og Panalangin

Ang kahibalo sa kamatuoran ug ang mga tubag sa atong importanting mga pangutana moabut kanato kon kita magmasulundon sa mga sugo sa Dios.

Mga kaisaon, mapasalamaton ako nga makig-uban kaninyo karong buntaga. Nagtinguha ko sa inyong pagtuo ug mga pag-ampo sa akong pagpamulong kaninyo karon.

Sa tanang panahon, ang mga lalaki ug babaye nagtinguha og kahibalo ug pagsabot bahin niining mortal nga pagpakabuhi ug sa dapit ug katuyoan niini, ingon man sa kalinaw ug kalipay. Ang mao nga pagpangita gihimo natong tanan.

Kini nga kahibalo ug pagsabot anaa alang sa tanang tawo. Anaa niini ang kamatuoran nga mahangturon. Sa Doktrina ug Pakigsaad seksyon 1, bersikulo 39, atong mabasa, “Kay tan-awa ug sud-onga, ang Ginoo mao ang Dios, ug ang Espiritu nagpamatuod, ug ang pagpamatuod tinuod, ug ang kamatuoran magpabilin hangtud sa kahangturan.”

Ang magbabalak misulat:

Bisan ang langit mopanaw ug ang yuta mahanaw,

Mosugakod ang kamatuoran, Mohangtud sa kahangturan.¹

Ang uban mangutana, “Asa makita ang maong kamatuoran, ug unsaon nato pag-ila niini?” Sa usa ka pagpada-yag nga gihatag ngadto kang Propeta Joseph Smith sa Kirtland, Ohio, niadtong Mayo sa 1833, ang Ginoo mipahayag:

“Ang kamatuoran mao ang kahibalo sa mga butang ingon nga sila mao karon, ug ingon nga sila mao kaniadto, ug ingon nga sila mao sa umaabut. . . .

“Ang Espiritu sa kamatuoran mao ang Dios. . . .

“Ug walay tawo nga makadawat sa usa ka kahingpitan hangtud nga siya maghupot sa iyang mga sugo.

“Siya nga maghupot sa mga sugo sa [Dios] makadawat og kamatuoran ug kahayag, hangtud siya pagahimayaon diha sa kamatuoran ug masayud sa tanan nga mga butang.”²

Pagkanindot nga saad! “Siya nga maghupot sa mga sugo sa [Dios]

makadawat og kamatuoran ug kahayag, hangtud siya pagahimayaon diha sa kamatuoran ug masayud sa tanang mga butang.”

Dili na kinahanglan para kaninyo o kanako, niining panahon nga ang kahingpitan sa ebanghelyo napahiuli, nga molawig pa sa wala mahibalo nga mga kadagatan o mobiyahe sa wala pa maagii nga mga dalan sa pagpangita sa kamatuoran. Usa ka mahigugmaong Langitnong Amahan ang mibuhat sa atong agianan ug mihatag og dili mapakyas nga giya—nga mao ang *pagkamasulundon*. Ang kahibalo sa kamatuoran ug ang mga tubag sa atong importanting mga pangutana moabut kanato kon kita magmasulundon sa mga sugo sa Dios.

Makakat-on kita sa pagkamasulundon sa atong tibuok kinabuhi. Sukad sa gagmay pa kita, kadtong responsable sa pag-atiman kanato mihatag og mga sumbanan ug lagda alang sa atong kasiguroan. Mas yano ang kinabuhi natong tanan kon atong sundon sa hingpit ang maong mga lagda. Kadaghanan kanato, nakat-on gikan sa kasinatian bahin sa kaalam sa pagkamasulundon.

Sa nagtubo pa ako, kada summer gikan sa Hulyo hangtud sa Septyembre, ang akong pamilya mopuyo sa among payag sa Vivian Park sa Provo Canyon sa Utah.

Usa sa akong suod nga higala niadtong mga panahona sa canyon mao si Danny Larsen, kansang pamilya nanag-iya usab og payag sa Vivian Park. Kada adlaw siya ug ako mosuroy niining nindot nga lugar, mangisda sa sapa, mangolekta og mga bato ug ubang mga butang, mag-hike, mangatkat, ug maglingaw-lingaw sa kada minuto sa kada oras kada adlaw.

Usa ka buntag niana si Danny ug ako nakahukom nga mag-campfire inig kagabii uban sa tanan namong higala. Nagkinahanglan lang mi og hawan nga lugar sa duol nga among kapundukan. Ang mga sagbot sa bulan sa Hunyo nga anaa sa yuta uga ug manusok, nga dili angay sa among mga katuyoan. Among gipangibut ang tag-as nga sagbut, nagplano nga maghawan og dako nga lingin nga lugar. Nangibut kami

pag-ayo, apan gamay ra ang among naibut sa gahi nga mga sagbut. Among nakita nga dangtan mi og usa ka adlaw niini, ug nagkahinay na ang among lihoc ug kahinam sa pagtrabaho.

Ug dayon misulod sa otso anyos nakong hunahuna ang hingpit nga sulbad. Akong giingnan si Danny, “Ang atong gikinahanglan mao ang pagsunog niini nga mga sagbut. Lingingon lang nato sa *pagsunog* diha sa mga sagbut!” Miuyon siya, ug midagan ko ngadto sa among payag sa pagkuha og posporo.

Basig maghunahuna mo nga ang otso anyos gitugutan sa paggamit og posporo, akong klarohon nga kami ni Danny gidid-an sa paggamit niini nga walay dagko nga magdumala. Kaming duha gipasidan-an na sa kakuyaw sa kalayo. Bisan pa niana, nakahibalo ko diin tagoi ang mga posporo, ug kinahanglan namong limpyohan ang maong lugar. Sa walay pagduha-duha, midagan ko paingon sa payag ug mikuha og pipila ka posporo, naniguro nga walay makakita. Gitagoan dayon nako kini sa akong bulsa.

Midagan ko balik ni Danny, nalipay nga sa akong bulsa anaa ang sulbad sa among problema. Nahinumdom ko nga naghunahuna nga ang kalayo mosunog lang sa among gusto ug mapalong ra kini og iyaha.

Akong gikadlit ang posporo ug misunog sa bulan sa Hunyo nga kasagbutan. Misilaob kini ingon sa giyab-an og gasolina. Sa sinugdanan si Danny ug ako nalipay samtang nagtan-aw sa mga sagbut nga nahanaw, apan sa wala madugay naklaro nga ang kalayo dili diay mapalong nga siya ra. Natarantar kami sa dihang nakaamgo mi nga wala nay mahimo sa pagpahunong niini. Ang nagsilaob nga kayo misubay sa sagbut padulong sa bukid, maapil na ang mga kahoy nga aguho ug tanan nga maagian niini.

Wala na kami laing mahimo gawas sa pagpangayo og tabang. Sa wala madugay ang tanang mga lalaki ug babaye sa Vivian Park nagdinaganay na nga nagdala og basa nga panapton, mihapak sa kalayo nga naningkamot sa pagpalong niini. Human sa daghang mga oras ang katapusang бага

napalong. Ang guwang na kaayo nga mga kahoy nga aguho naluwas, ingon usab sa mga balay nga maabtan unta sa kalayo.

Si Danny ug ako nakat-on og daghang lisud apan importante nga mga leksyon nianang adlawa—ang kaimportante sa pagkamasulundon.

Adunay mga lagda ug balaod nga makapasiguro sa atong pisikal nga kasinguroan. Sama usab, ang Ginoo mihatag og mga sumbanan ug mga sugo aron sa pagsiguro sa atong espirituhanon nga kasiguroan aron kita malampusong makapadayon niining maliputan nga mortal nga kinabuhi ug makabalik sa atong Langitnong Amahan.

Mga siglo na ang milabay, sa usa ka henerasyon nga nagsunod gayud sa tradisyon nga paghalad og mga hayop, si Samuel maisugon nga mipahayag, “Ang pagsugot labi pang maayo kay sa halad, ug ang pagpamati kay sa tambok sa mga laking karnero.”³

Niini nga dispensasyon, ang Ginoo mipadayag ngadto ni Propeta Joseph Smith nga Siya nagkinahanglan “sa kasingkasing ug sa usa ka andam nga hunahuna; ug ang andam ug ang masulundon mokaon sa kaayo sa yuta sa Zion niining katapusan nga mga adlaw.”⁴

Ang tanang propeta, karaan ug moderno, nakahibalo nga ang pagkamasulundon importante sa atong kaluwasan. Mipahayag si Nephi, “Ako moadto ug mobuhat sa mga butang nga ang Ginoo nagsugo.”⁵ Bisan og ang uban magduhaduha sa ilang pagtuo ug pagkamasulundon, bisan kausa wala gyud si Nephi mapakyas sa pagbuhat unsay gisugo sa Ginoo kaniya. Dili maihap nga henerasyon ang napanalanginan.

Ang makapadasig nga istorya sa pagkamasulundon mao ang kang Abraham ug Isaac. Pagkalisud kaha alang kang Abraham, agig pagsunod sa mando sa Dios, nga dad-on ang iyang pinalangga nga si Isaac ngadto sa yuta sa Moriah aron ihalad siya isip sakripisyo. Mahunahuna ba nato ang kasubo ni Abraham samtang nagpaingon siya sa gitudlo nga lugar? Sigurado nga grabe nga kasakit nga iyang gibati samtang iyang gigapos si Isaac, gipahigda sa altar, ug mikuha

sa kutsilyo aron sa pagpatay kaniya. Uban sa lig-on nga pagtuo ug pag-salig sa Ginoo, iyang gisunod ang sugo sa Ginoo. Pagkamahimayaon sa pahibalo, ug uban sa katingala ug sa pagpasalamat sa miabut: “Dili mo pagbakyawon ang imong kamot batok sa bata, dili ka magbuhat kaniya bisan unsa: karon naila ko nga ikaw nahadlok sa Dios, kay wala ka magdumili sa imong bugtong nga anak kanako.”⁶

Gisulayan si Abraham, ug tungod sa iyang pagkamatitud-anon ug pagkamasulundon gihatag sa Ginoo ang iyang mahimayaong saad: “Sa imong kaliwat mapanalanginan ang tanan nga mga nasud sa yuta, kay gituman mo ang akong tingog.”⁷

Bisan og wala kita sugoa sa pagpakita sa atong pagkamasulundon sa ingon ka makadugmok sa kasingkasing nga paagi, gikinahanglan usab nga kita magmasulundon.

Mipahayag si Presidente Joseph F. Smith niadtong Oktubre 1873, “Ang pagkamasulundon mao ang unang balaod sa langit.”⁸

Miingon si Presidente Gordon B. Hinckley, “Ang kalipay sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw, ang kalinaw sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw, ang kauswagan sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw, ang kalamboan sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw, ug ang kaluwasan ug kahimayaan sa kahangturan niining katawhan anaa sa pagkamasulundon sa mga tambag sa . . . Dios.”⁹

Ang pagkamasulundon mao ang timailhan sa mga propeta; makahatag kini og kusog ug kahibalo kanila sa tanang panahon. Importante nga kita makahibalo nga kita usab, adunay katungod niining tinubdan sa kusog ug kahibalo. Giandam na kini alang sa matag usa kanato karon kon mosunod kita sa mga sugo sa Dios.

Sulod sa mga katuigan, nakaila ko og dili maihap nga mga indibidwal nga nagmatitud-anon gayud ug nagmasulundon. Napanalanginan ug nadasig ako kanila. Tuguti ko nga mopakigbahin og istorya sa duha ka indibidwal.

Si Walter Krause usa ka makanunayon nga miyembro sa Simbahan kinsa, uban sa iyang pamilya, nagpuyo sa

East Germany human sa Ikaduhang Gubat sa Kalibutan. Bisan sa kalisud nga iyang giatubang tungod sa kakulang sa kagawasan nianang dapita, si Brother Krause usa ka tawo kinsa nahigugma ug nagserbisyo sa Ginoo. Matinud-anon niyang gituman ang tanang buluhaton nga gihatag kaniya.

Ang laing tawo, si Johann Denndorfer, lumad nga taga-Hungary, nakabig ngadto sa Simbahan sa Germany ug nabunyagan niadtong 1911 sa edad nga 17. Wala madugay mibalik siya sa Hungary. Human sa Ikaduhang Gubat sa Kalibutan, napriso siya sa iyang yutang natawhan, sa siyudad sa Debrecen. Gihikawan usab sa kagawasan ang mga tawo sa Hungary.

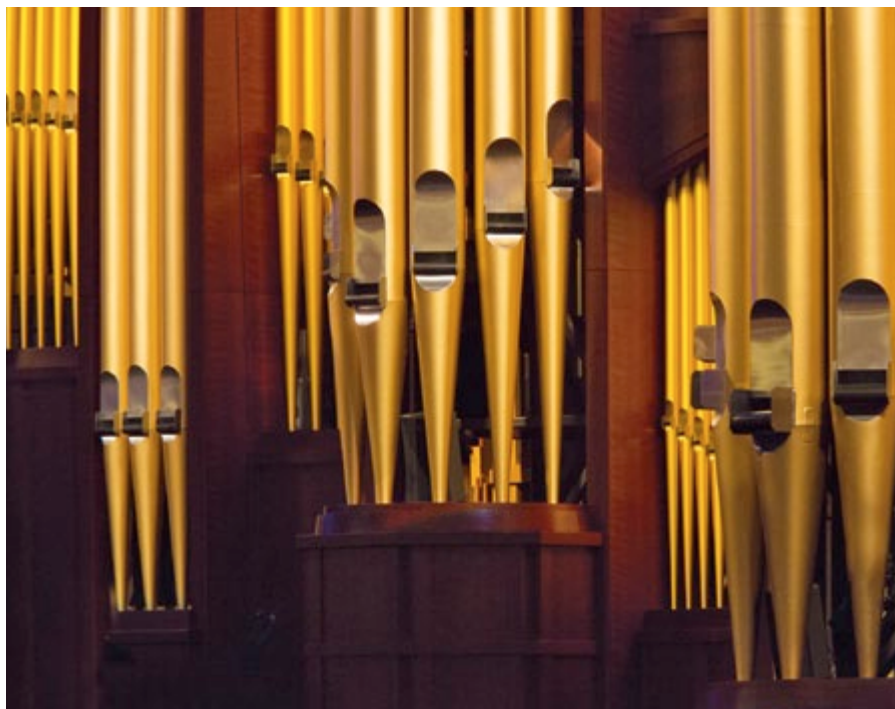
Si Brother Walter Krause, nga wala makaila ni Brother Denndorfer, gihimo nga home teacher ni Brother Denndorfer ug nga bisitahan siya kanunay. Si Brother Krause mitawag sa iyang kompanyon ug misulti kaniya, “Nakadawat kita og assignment sa pagbisita ni Brother Johann Denndorfer. Makakuyog ka ba nako sa pakigkita niya niining semanaha ug mohatag kaniya og mensahe sa ebanghelyo?” Ug dayon midugang siya, “si Brother Denndorfer nagpuyo sa Hungary.”

Ang nahibulong niya nga kompanyon nangutana, “Kanus-a kita molakaw?” “Ugma,” tubag ni Brother Krause.

“Kanus-a kita mamauli?” nangutana ang kompanyon.

Mitubag si Brother Krause, “O, mga usa ka semana—kon *makauli* ta.”

Ang duha ka kompanyon sa home teaching milakaw aron pagbisita ni Brother Denndorfer, sakay sa tren ug bus gikan sa amihanang silangang Germany ngadto sa Debrecen, Hungary—layo kaayo nga biyahe. Si Brother Denndorfer walay mga home teacher sukad sa wala pay gubat. Karon, sa dihang iyang nakita kining mga sulugoon sa Ginoo, mapasalamaton kaayo siya nga sila miabut. Sa sinugdanan wala siya makiglamano kanila. Hinoon, misulod siya sa kwarto ug mikuha sa gamay nga kahon nga iyang gitipigan sa iyang ikapulo sa daghang katuigan. Iyang gipresentar ang ikapulo

ngadto sa iyang mga home teacher ug miingon, “Karon nakatuman na ko sa akong obligasyon sa Ginoo. *Karon* mi-bati ko nga takus nga makiglaman sa mga sulugoon sa Ginoo!” Gisultihan ko ni Brother Krause nga natandog kaayo siya niining matinud-anong brother, kinsa walay kontak sa Simbahan sulod sa daghang mga tuig, nagmasulundon ug kanunay nga mikuha og 10 pors-yento sa iyang gamay nga kinitaan aron makabayad sa iyang ikapulo. Gitigum niya kini nga wala masayud kanus-a o aduna ba siyay kahigayunan sa pagbayad niini.

Si Brother Walter Krause namatay siyam ka tuig na ang milabay sa edad nga 94. Matinud-anon ug masulundon siyang nagserbisyo sa tibuok niyang kinabuhi ug akong inspirasyon ug ngadto sa tanan nga nakaila kaniya. Kon hangyoon sa pagtuman og mga assignment, dili siya mokwestyon, dili siya magbagulbol, ug dili siya mobalibad.

Akong mga kaigsoonan, ang labing dako nga pagsulay niini nga kinabuhi mao ang pagkamasulundon. “Ug kita mosulay kanila dinhi, aron pagsuta kon sila mobuhat ba sa tanang butang bisan unsa ang isugo sa Ginoo nga ilang Dios ngadto kanila.”¹⁰

Mipahayag ang Manluluwas, “Alang

sa tanan kinsa may panalangin sa akong mga kamot kinahanglan nga motuman sa balaod nga gitudlo alang niana nga panalangin, ug sa mga kinahanglanon niini, ingon nga gitukod sa wala pa ang katukuran sa kalibutan.”¹¹

Walay laing labaw nga ehemplo sa pagkamasulundon ang anaa kay sa atong Manluluwas. Kaniya, si Pablo nakaobserbar:

“Ug bisan tuod siya Anak, siya nakakat-on sa pagkamasinugtanon pinaagi sa mga butang nga iyang giantus;

“Ug sa nahimo siyang hingpit, siya nahimong tuburan sa dayong kalu-wasan alang sa tanang magasugot kaniya.”¹²

Ang Manluluwas mipakita sa tiunay nga gugma sa Dios pinaagi sa pagpuyo og hingpit nga kinabuhi, pinaagi sa pagtuman sa balaang misyon nga para kaniya. Wala gayud Siya magmapahitas-on. Wala gayud Siya magpagarbo. Wala gayud Siya magmabudhion. Nagmapainubsanon gayud Siya kanunay. Sinsero gayud Siya kanunay. Masulundon gayud Siya kanunay.

Bisan og Siya gidala niana nga batid sa pagpanglingla, gani ang yawa; bisan Siya sa pisikal nga paagi naluya tungod sa pagpuasa sa 40 ka mga adlaw ug 40 ka mga gabii ug gigutom, apan sa diha nga ang yawa mihalad

kang Jesus sa labing maanindot ug makatintal nga mga tanyag, Siya mihatag kanato og usa ka balaan nga ehemplo sa pagkamasulundon pinaagi sa pagbalibad aron sa pagtuman unsa nga Iyang nahibaloan nga saktó.¹³

Sa dihang Siya nakasinati sa panghingutas sa Getsemani, diin Siya milahutay sa ingon ka sakit nga ang Iyang singot gihulagway nga mga nanibug-ok daw apol nga nagpangata-gak sa yuta,¹⁴ Iyang gipakita ang pagkamasulundon nga Anak pinaagi sa pagsulti, “Amahan, kon buot ka, kuhaa kining kopa gikan kanako: hinoon, dili ang akong pagbuot maoy matuman, kondili ang imo.”¹⁵

Sama sa sugo sa Manluluwas sa Iyang unang mga Apostoles, kamo ug ako gisultihan usab Niya, “Sumunod ka lang kanako.”¹⁶ Andam ba kita sa pagsunod?

Ang kahibalo nga atong gitinguha, ang mga tubag nga atong gihandom, ug ang kalig-on nga atong gitinguha karon sa pag-atubang sa mga hagit sa komplikado ug nagkausab nga kalibutan atong madawat kon kita andam nga mosunod sa mga sugo sa Ginoo. Kutloon nako pag-usab ang mga pulong sa Ginoo: “Siya nga maghupot sa mga sugo sa [Dios] makadawat og kamatuoran ug kahayag, hangtud siya pagahimayaon diha sa kamatuoran ug masayud sa tanan nga mga butang.”¹⁷

Akong pag-ampo nga kita mapan-alanginan sa daghang mga ganti nga gisaad ngadto sa masulundon. Sa pangalan ni Jesukristo, atong Ginoo ug Manluluwas, amen. ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. “Oh Say, What Is Truth?” *Hymns*, nu. 272.
2. Doktrina ug mga Pakigsaad 93:24, 26–28.
3. 1 Samuel 15:22.
4. Doktrina ug mga Pakigsaad 64:34.
5. 1 Nephi 3:7.
6. Genesis 22:12.
7. Genesis 22:18.
8. Joseph F. Smith, “Discourse,” *Deseret News*, Nob. 12, 1873, 644.
9. Gordon B. Hinckley, “If Ye Be Willing and Obedient,” *Ensign*, Dis. 1971, 125.
10. Abraham 3:25.
11. Doktrina ug mga Pakigsaad 132:5.
12. Mga Hebreohanon 5:8–9.
13. Tan-awa sa Mateo 4:1–11.
14. Lucas 22:44.
15. Lucas 22:42.
16. Juan 21:22.
17. Doktrina ug mga Pakigsaad 93:28.

Ni Elder Jeffrey R. Holland

Sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles

“Nagatuo Ako”

Ilha sa matinuorong paagi ang inyong mga pangutana ug kabalaka, apan unaha sa paglig-on ug gamita sa hangtud ang inyong pagtuo, tungod kay ang tanang butang posible alang niadtong nagatuo.

Usa ka okasyon si Jesus miduol sa usa ka pundok nga mainitong nakiglalis sa Iyang mga disipulo. Dihang nangutana ang Manluluwas kon unsay hinungdan sa panaglalis, ang amahan sa nasakit nga bata miingon nga iyang giduol ang mga disipulo ni Jesus para panalanginan ang iyang anak, apan wala sila makahimo niini. Uban sa bata nga nagkagot ang ngipon, nagbuwa ang ba-ba, ug naghapak-hapak sa yuta diha sa ilang atubangan, ang amahan nangamuyo ni Jesus nga mibati nga kini ra maoy katapusang paagi uban sa kadesperado sa iyang tingog:

“Kon aduna may arang mo mahimo alang kanamo, kaloy-i intawon kami ug tabangi kami.

“Si Jesus miingon kaniya, Kon arang mahimo, ang tanang butang mahimo ngadto sa magatuo.

“Dihadiha ang amahan sa bata mituwaw nga nag-ingon, Nagatuo ako; tabangi ang pagtuo ko nga nakulangan.”¹

Ang inisyal nga pagtuo niining tawhana, sa iyang pagdawat, limitado. Apan siya adunay dinalian, tinuod nga tinguha alang sa iyang bugtong anak.

Giingnan kita nga kini maayo na kaayo alang sa sinugdanan. “Bisan kamo kutob ra sa *pagtinguha sa pagtuo*,” mipahayag si Alma, “tuguti nga kini nga tinguha nga molihok diha kaninyo, gani hangtud kamo motuo.”² Wala nay laing paglaum, siya nangamuyo sa Manluluwas sa kalibutan, “Kon duna may arang mo nga *mahimo alang kanamo*, kaloy-i intawon *kami*, ug tabangi *kami*.”³ Dili ko makabasa niini nga mga pulong nga dili makahilak. Ang plural nga pronoun nga *kami* gituyo gyud sa paggamit. Kini nga tawo nag-ingon, “Ang among ti-buok pamilya nangamuyo. Wala gayud

mahunong ang among paningkamot. Luya na kami. Ang among anak nahu-log sa tubig. Nahulog siya sa kalayo. Padayon siya nga namiligro, ug padayon kami nga nahadlok. Wala na kami masayud asa padulong. Makatabang *ka* ba kanamo? Magpasalamat kami sa *bisan unsa*—sa parsyal nga panalangin, bisag tipik lang sa paglaum, gamay nga pagkahupay sa kabug-at nga gipas-an sa inahan niining bataa kada adlaw sa iyang kinabuhi.”

“Kon aduna may arang mo nga *mahimo*,” nga gipamulong sa amahan, gisumbalik ra kaniya “Kon *arang* mahimo ang tanang butang mahimo ngadto sa *magatuo*,” gipamulong sa Agalon.⁴

“Dihadiha,” miingon ang kasulatan—dili hinay-hinay ni pagduha-duha ni mayubiton apan “dihadiha”—ang amahan matinuorong misulti sa amahanon niyang kasakit, “Nagatuo ako; tabangi ang pagtuo ko nga nakulangan.” Agig tubag sa bag-o ug parsyal gihapon nga pagtuo, si Jesus miayo sa bata, nga sama gayud nga gipabangon siya gikan sa patay sumala sa paghulagway ni Marcos sa insidente.⁵

Sa paghunahuna niining emosyonal nga istorya sa kasulatan, gusto kong mamulong direkta ngadto sa mga batan-on sa Simbahan—batan-on sa edad o batan-on pa sa simbahan o batan-on pa sa pagtuo. Sa bisan unsang paagi, naglakip kana kanatong tanan.

Ang unang obserbasyon kabahin niini nga asoy mao nga kon mag-atubang og hagit sa pagtuo, ang amahan mopahayag pag-una sa iyang kalig-on ug dayon moila sa iyang limitasyon. Ang iyang inisyal nga deklarasyon

positibo ug walay pagduha-duha: “Nagatuo ako.” Moingon ko sa tanan nga nangandoy og mas lig-on nga pagtuo, hinumdumi kining tawhana! Sa mga higayon sa kahadlok o pagduha-duha o sa malisud nga mga panahon, gamita ang hugot nga pagtuo nga napalambo na ninyo, bisan og limitado kini. Sa paglambo nga atong masinati sa pagkamortal, ang susama nga espirituhanong kasakit sa bata o kadesperado sa amahan mahitabo usab kanatong tanan. Kon kini nga mga higayon moabut ug mogawas ang mga problema, ang kasulbaran dili dayon moabut, *panggunit og hugot sa unsay inyo nang nahibaloan ug barug nga malig-on hangtud moabut ang dugang nga kahibalo*. Miingon si Jesus bahin gayud niini nga hitabo, niini nga milagro, “Kon may pagtuo kamo nga ingon og liso sa mustasa, makaingon kamo niining bukid, Bumalhin ka gikan dinhi ngadto didto, ug kini mobalhin, ug walay magamakuli alang kaninyo.”⁶ Ang gidak-on sa inyong pagtuo o sa inyong kahibalo dili mao ang importante—kondili ang kaligdong nga inyong gipakita ngadto sa inyong pagtuo ug sa kamatuoran nga inyo nang nahibaloan.

Ang ikaduha nga obserbasyon usa ka kalahian sa nahauna. Kon moabut ang problema ug mga pangutana, ayaw sugdi ang inyong pagpangita sa pagtuo pinaagi sa pagsulti kon unsay *wala* ninyo, mosangpot lang kini sa inyong “pagkawalay pagtuo.” Lisud kaayo kana nga buhaton! Klarohon nako kini nga

punto: Wala ko magsulti ninyo nga magpakaaron-ingnon nga dunay pagtuo nga wala kaninyo. Naghangyo *ko* ninyo nga magmatinud-anon sa pagtuo nga *anaa* na kaninyo. Usahay kita molihok sama nga ang tinuod nga deklarasyon sa pagduha-duha mao ang taas nga pagpakita sa moral nga kaisug kay sa matinuoron nga deklarasyon sa pagtuo. Dili kini mao! Busa hinumduman natong tanan ang klaro nga mensahe niini nga kasulatan: Kinahanglan mas prangka kamo sa inyong mga pangutana sigon sa gikinahanglan ninyo; ang kinabuhi adunay daghan niini sa usa ka butang o sa lain. Apan kon kamo ug ang inyong pamilya gusto nga maayo, ayaw itugot nga kini nga mga problema mobabag sa pagtuo nga mohimo og milagro.

Dugang pa, kamo adunay mas dakong pagtuo kay sa inyong gihunahuna tungod sa gitawag sa Basahon ni Mormon nga “dako nga kamatuoran.”⁷ “Maila ninyo sila pinaagi sa ilang mga bunga,” miingon si Jesus,⁸ ug ang mga bunga sa pagsunod sa mga baruganan sa ebanghelyo makita diha sa kinabuhi sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw bisan asa. Sama sa gisulti ni Pedro ug Juan ngadto sa karaang mga tigpaminaw, ako moingon karon, “Kay alang kanamo dili kami makapugong sa pagsulti mahitungod sa among nakita ug nadungog,” ug unsay among nakita ug nadungog mao nga “usa ka dili malalis nga milagro” diha sa kinabuhi sa minilyon ka mga miyembro niini nga Simbahan. Kana dili ikalimod.⁹

Mga kaigsoonan, balaan kini nga buhat nga nagpadayon, uban sa mga mga panalangin nga makita bisan asa, palihug ayaw kaayo kabalaka kon sa matag karon ug unya dunay problema nga kinahanglang sutaon, sabton ug sulbaron. Mahitabo gayud kana. *Niini nga Simbahan, ang atong nahibaloan mas molabaw kanunay sa wala nato mahibalo. Ug hinumdumi, niini nga kalibutan, ang tanan kinahanglang magalakaw pinaagi sa pagtuo.*

Mao nga pagmapailubon kabahin sa tawhanon nga kahuyang—ang inyong kaugalingon ingon man usab niadtong nagserbisyo uban ninyo niini nga Simbahan gipangulohan sa mga boluntaryo, mortal nga mga lalaki ug babaye. Gawas lang sa Iyang bugtong hingpit nga Anak, ang dili hingpit nga mga tawo mao ang gikatambayayong sa Dios. Tingali makasagmuyo kaayo kini Kaniya, apan Iya kining gisagubang. Mao usab kita. Ug kon inyong makita ang pagkadili hingpit, hinumdumi nga ang limitasyon *dili* diha sa kabalaan niini nga buhat. Sigon sa gisugyot sa usa ka talentadong magsusulat, kon ang walay katapusan nga pagkapuno ibu-bu, dili sayop sa lana kon dunay mausik tungod kay ang sudlanan nga may kinutuban dili makaigo niini.¹⁰ Kadtong sudlanan nga may kinutuban naglakip kaninyo ug kanako, mao nga pagmapailubon ug pagmabination ug pagmapasayloon.

Katapusang obserbasyon: kon ang pagduha-duha o kalisud moabut, ayaw kahadlok sa pagpangayo og tabang. Kon gusto kita sa mapainubsanon ug matinuoron nga paagi sama niini nga amahan, matabangan kita. Ang kasulatan mipasabut sa ingon niana nga tinguha isip “tinuod nga katuyoan,” gisundan sa “uban sa hingpit nga katuyoan sa kasingkasing, sa walay pagpakaaron-ingnon ug walay pagpanglimbong sa atubangan sa Dios.”¹¹ Akong ipamatuod nga agig tubag *niana* nga balik-balik nga matang sa pagpangamuyo adunay tabang gikan sa pikas bahin sa tabil sa paglig-on sa atong pagtuo.

Miingon ko nga ako mamulong ngadto sa mga batan-on. Mao gihapon. Usa ka 14 anyos nga batan-on miingon

nako nga medyo nagduha-duha, “Brother Holland, dili pa ko makasulti nga ako nasayud nga ang Simbahan tinuod, apan mituo ko nga kini tinuod.” Gigakos nako og hugot kaayo ang maong batan-on. Giingnan nako siya uban sa tanang kainit sa akong kalag nga ang *pagtuo* usa ka bililhon nga pulong, gani mas bililhon nga buhat, ug dili kinahanglan nga siya mangayog pasaylo tungod kay “mituo lamang.” Siya akong giingnan nga si Kristo Mismo miingon, “Ayaw kahadlok, sumalig ka lamang,”¹² usa ka pulong nga, nakapamisyon sa batan-ong Gordon B. Hinckley.¹³ Giingnan nako kining batan-on nga ang pagsalig mao ang unang lakang ngadto sa pagtuo ug nga ang mga artikulo sa hugot nga pagtuo sa atong tinuohan mihatag og gibug-aton sa pulong nga, “Kami nagtuo.”¹⁴ Giingnan nako siya nga mapasigarbuhon kaayo ko niya sa katinuod sa iyang paningkamot.

Karon, uban sa bintaha nga dul-an na sa 60 ka tuig nga nahatag kanako sukad sa akong pagkabag-o nga tumutuo

sa pagka 14 anyos nga batan-on, ako karon mopahayag sa mga butang nga akong nasayran. Nasayud ko nga ang Dios sa tanang higayon ug sa tanang pamaagi ug sa tanang kahimtang mao ang atong mahigugmaong Amahan sa Langit. Nasayud ko nga si Jesus mao ang Iyang bugtong hingpit nga anak, kansang kinabuhi mahigugmaong gihatag tungod sa kabubut-on sa Amahan ug sa Anak alang sa katubsanang natong tanan kinsa dili hingpit. Nasayud ko nga mibangon Siya gikan sa kamatayon aron mabuhi pag-usab, ug kay Iya kining nahimo, mao usab kaninyo ug kanako. Nasayud ko nga si Joseph Smith, kinsa miila nga siya dili hingpit,¹⁵ bisan pa gipili siya nga instrumento sa Dios aron mapahiuli ang walay katapusang ebanghelyo dinhi sa yuta. Nasayud ko nga sa pagbuhat sa ingon—ilabi na sa paghubad sa Basahon ni Mormon—mitudlo siya kanako sa gugma sa Dios, sa kabalaan ni Kristo, ug sa gahum sa priesthood kay ni bisan kinsang propeta nga akong nabasahan, nadunggan, o

nailhan sa tibuok kinabuhi nga pagpangita. Nasayud ko nga si Presidente Thomas S. Monson, kinsa mahalaron ug malipayon sa iyang ika-50 nga anibersaryo sa iyang pagka-orden isip usa ka Apostol sa Ginoo, mao ang tinuod nga manununod nianang propetikanhong awtoridad karon. Nakita na usab nato kana nga awtoridad diha kaniya niini nga komperensya. Nasayud ko nga ang 14 ka laing mga tawo nga inyong gipaluyohan isip mga propeta, mga manalagna, ug mga tigpadayag mipaluyo kaniya pinaagi sa ilang mga kamot, sa ilang mga kasingkasing, ug sa ilang kaugalingong apostolikanhong mga yawe.

Kining mga butanga akong ipahayag kaninyo uban sa kombiksyon nga gitawag ni Pedro nga “mahimatud-an ang pulong sa panagna.”¹⁶ Ang kaniadto gamay nga liso sa pagtuo alang nako mitubo ngadto sa pagkakahoy sa kinabuhi, mao nga kon ang inyong hugot nga pagtuo gisulayan og gamay niini o sa bisan unsa nga panahon, gidapit ko kamo sa pagpaduol ngari kanako. Nasayud ko nga kini ang pinakatinuod nga buhat sa Dios, ug nasayud ko nga kita ang mamiligro kon atong tugutan ang pagduha-duha o ang dautan nga mobabag kanato sa dalan. Pagmalaumon. Padayon lang. Ilha sa matinuorong paagi ang inyong mga pangutana ug kabalaka, apan unaha sa paglig-on ug gamita sa hangtud ang inyong pagtuo, tungod kay ang tanang butang posible alang niadtong nagatuo. Sa pangalan ni Jesukristo, amen. ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. Marcos 9:22–24; tan-awa usab sa mga bersikulo 14–21.
2. Alma 32:27; empasis gidugang.
3. Marcos 9:22; empasis gidugang.
4. Marcos 9:22, 23; empasis gidugang.
5. Tan-awa sa Marcos 9:24–27.
6. Mateo 17:20.
7. Helaman 5:50.
8. Mateo 7:16.
9. Tan-awa sa Mga Buhat 4:16–20.
10. Gikuha gikan sa Alfred Edersheim, *The Life and Times of Jesus the Messiah*, 2 vols. (1883), 2:108.
11. 2 Nephi 31:13.
12. Marcos 5:36.
13. Tan-awa sa Gordon B. Hinckley, sa Conference Report, Okt. 1969, 114.
14. Tan-awa sa Mga Artikulo sa Hugot nga Pagtuo 1:1–13.
15. Tan-awa sa *Mga Pagtulun-an sa mga Presidente sa Simbahan: Joseph Smith* (2007), 632.
16. 2 Pedro 1:19.

Ni Elder Dallin H. Oaks
Sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles

Mga Sumusunod ni Kristo

Ang pagsunod ni Kristo dili panagsa ra nga buhat, apan padayon nga pasalig ug paagi sa kinabuhi nga magamit sa tanang higayon ug sa tanang dapit.

Usa sa atong pinakanindot nga himno, nga gipasundayag sa Tabernacle Choir karong buntaga, nagsugod niini nga mga pulong:

“Dali, sunod mo kanako,” miingon ang Manluluwas.

*Ang tunob N’ya ang sundon ta,
Paagi nga maghiusa
Uban sa bugtong Anak N’ya.¹*

Kadto nga mga pulong, nga dinasig sa pinakasayo nga imbitasyon sa Manluluwas ngadto sa Iyang mga disipulo (tan-awa sa Mateo 4:19), gisulat ni John Nicholson, usa ka kinabig nga taga-Scotland. Sama sa atong daghan nga unang mga lider, gamay ra ang iyang naeskwelahan apan dunay dakong gugma sa atong Manluluwas ug sa plano sa kaluwasan.²

Ang tanang mensahe niini nga komperensya nakatabang nato sa pagsunod sa mga lakang sa atong Manluluwas, kansang ehemplo ug mga pagtulun-an nagpakita sa dalan alang sa kada sumusunod ni Jesukristo.

Parehas sa tanang mga Kristiyano, ang mga miyembro sa Ang Simbahan ni Jesukristo sa mga Santos sa Ulahing

mga Adlaw nagtuon sa kinabuhi sa atong Manluluwas sumala sa gireport sa mga libro sa Bag-ong Tugon sa Mateo, Marcos, Lucas, ug Juan. Akong ribuyhon ang mga ehemplo ug mga pagtulun-an nga anaa niining upat ka mga libro sa Balaang Biblia ug moimbitar sa kada usa nato ug sa tanang Kristiyano sa pagkonsiderar kon sa unsa nga paagi kini nga gipahiuli nga Simbahan ug ang matag usa nato mokwalipay isip mga sumusunod ni Kristo.

Gitudlo ni Jesus nga ang bunyag gikinahanglan sa pagsulod sa gingharian sa Dios (tan-awa sa Juan 3:5). Gisugdan Niya ang Iyang pangalagad pinaagi sa pagpabunyang (tan-awa sa Marcos 1:9), ug Siya ug ang Iyang mga sumusunod mibunyang sa uban (tan-awa sa Juan 3:22–26). Mao usab kita.

Gisugdan ni Jesus ang Iyang pag-sangyaw pinaagi sa pag-imbatar sa Iyang mga tigpaminaw sa paghinulsol (tan-awa sa Mateo 4:17). Mao gihapon kana ang mensahe sa Iyang mga suloon ngadto sa kalibutan.

Sa kinatibuk-an sa Iyang pangalagad si Jesus mihatag og mga sugo. Ug mitudlo Siya, “Kon nahigugma kamo kanako, inyong pagatumanon ang

akong mga sugo” (Juan 14:15; tan-awa usab sa mga bersikulo 21, 23). Iyang gipamatud-an nga sa pagtuman sa Iyang mga sugo gikinahanglan nga ang Iyang mga sumusunod mobiya sa unsay Iyang gitawag nga “gipakahalangdon sa mga tawo” (Lucas 16:15) ug sa “gikabilinbiling kalagdaan sa tawo” (Marcos 7:8; tan-awa usab sa bersikulo 13). Mipasidaan usab Siya, “Kon kamo iya pa sa kalibutan, higuemaon sa kalibutan ang mga iya: apan kay kamo dili man iya sa kalibutan, hinonoa gipili ko kamo gikan sa kalibutan, ang kalibutan magadumot kaninyo” (Juan 15:19). Sama sa gipahayag ni Apostol Pedro, ang mga sumusunod ni Kristo kinahanglan nga usa ka “nasud nga balaan” (1 Pedro 2:9).

Ang mga Santos sa Ulahing mga Adlaw nakasabut nga kita dili “iya sa kalibutan,” o ubos sa “tradisyon sa mga tawo,” apan sama sa mga sumusunod ni Kristo, usahay lisud kaayo ang pagpalayo sa pagkakalibutanon ug sa mga tradisyon niini. Ang uban nagpakabuhi subay sa kalibutanong mga paagi tungod kay, sama sa giingon ni Jesus sa uban nga Iyang gitudloan, “Kay labi pa man ugod nilang gihi-gugma ang pagdalayeg gikan sa mga tawo kay sa pagdalayeg gikan sa Dios” (Juan 12:43). Kini nga pagkapakyas sa pagsunod ni Kristo daghan ug sensitibo kaayo aron ilista dinhi. Naglakip kini gikan sa kalibutanon nga mga buhat sama sa politikanhong pagkaeksakto ug hilabihan nga pagkausab sa sini-naan ug pamustura lahi sa sukaranan nga mga hiyas sama sa mahangturong kinaiya ug kalihokan sa pamilya.

Ang mga pagtulun-an ni Jesus dili lang kutob sa teyoriya. Sa kanunay kinahanglan kining gamiton. Si Jesus mitudlo, “Busa, bisan kinsa nga magapatalinghug niining akong mga pulong ug magatuman niini, mahisama siya sa tawong but-an” (Mateo 7:24; tan-awa usab sa Lucas 11:28) ug “Dalaygon kad-tong ulipona, nga sa pag-abut sa iyang agalon mahiabtan nga magabuhat sa ingon” (Mateo 24:46). Sa laing nindot nga himno kita moawit:

Manluluwas, makat-on unta ko sa paghigugma nimo,

*Maglakaw sa dalan nga imong
gipakita, . . .
Manluluwas, makat-on unta ko sa
paghigugma nimo—
Ginoo Sundon Ko Ikaw.³*

Sama sa gitudlo ni Jesus, kadto nga nahigugma Kaniya magatuman sa Iyang mga sugo. Magmasulundon sila, sama sa gitudlo karong buntaga ni Presidente Thomas S. Monson. Ang pagsunod ni Kristo dili panagsa ra nga buhat, apan padayon nga pasalig ug paagi sa kinabuhi nga magamit sa tanang higayon ug sa tanang dapit. Ang Manluluwas mitudlo niini nga baruganan ug sa unsa nga paagi kita mapahinumduman ug malig-on sa pagsunod niini sa dihang Iyang gipahigayon ang ordinansa sa sakrament (o pangalawat nga tawag sa uban niini). Nasayud kita gikan sa moderno nga pagpadayag nga Siya misugo sa Iyang mga sumusunod sa pag-ambit sa sakrament agi og paghandum Kaniya (tan-awa sa Hubad ni Joseph Smith, Mateo 26:22 [sa Mateo 26:26, footnote c], 24 [sa Bible appendix]; Hubad ni Joseph Smith, Marcos 14:21–24 [sa Bible appendix]). Ang mga miyembro sa Ang Simbahan ni Jesukristo sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw nagsunod niana nga sugo kada semana pinaagi sa pagtambong sa tulumanon sa pagsimba diin kita moambit sa pan ug tubig ug makigsaad nga kita sa kanunay mahinumdom Kaniya ug mosunod sa Iyang mga sugo.

Si Jesus mitudlo nga “ang mga tawo kinahanglan magaampo kanunay ug dili magkaluya” (Lucas 18:1). Mipakita usab Siya sa ehemplo, sama sa dihang Siya, “sa tibuok gabii nagpadayon sa pag-ampo ngadto sa Dios” (Lucas 6:12) sa wala pa Siya motawag sa Iyang Napulog Duha ka mga Apostoles. Sama sa ubang mga Kristiyano, mag-ampo kita sa atong tanang mga tulumanon sa pagsimba. Mag-ampo usab kita alang sa giya, ug kita nagtudlo nga kita kinahanglan adunay personal nga pag-ampo kanunay ug inadlaw nga pag-ampo sa pamilya nga magluhod. Sama ni Jesus, mag-ampo kita ngadto sa atong Amahan sa Langit, ug atong buhaton pinaagi sa sagradong pangalan ni Jesukristo.

Ang Manluluwas mitawag sa Napulog Duha ka mga Apostoles sa pagtambong sa Iyang Simbahan ug mihatag nila sa mga yawe ug awtoridad sa pagpadayon human sa Iyang kamatayon (tan-awa sa Mateo 16:18–19; Marcos 3:14–15; 6:7; Lucas 6:13). Ang Simbahan ni Jesukristo sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw, isip ang gipahiuli nga Simbahan ni Jesukristo, nagsunod sa ehemplo sa organisasyon niini ug sa pagtugyan sa mga yawe ug awtoridad diha sa mga Apostoles.

Ang uban nga gitawag ni Jesus sa pagsunod Kaniya wala dayon mosunod apan nagtinguha una sa paglangay aron sa pag-atiman sa mga obligasyon sa pamilya. Mitubag si Jesus, “Walay tawo nga angayan alang sa gingharian sa Dios kon kini siya, sa nagakupot na sa daro, molingi pa sa likod” (Lucas 9:62). Daghang mga Santos sa Ulahing mga Adlaw nagpraktis sa prayoridad nga gitudlo ni Jesus. Naglakip kini sa talagsaong ehemplo sa liboan ka senior nga mga misionaryo ug sa uban kinsa mibiya sa mga anak ug mga apo aron paghimo sa mga katungdanan sa misionaryo diin sila gitawag.

Gitudlo ni Jesus nga ang Dios milalang sa lalaki ug babaye, ug nga ang *lalaki* mobiya sa iyang mga ginikanan ug makigtipon sa iyang *asawa* (tan-awa sa Marcos 10:6–8). Ang atong pasalig niini nga pagtulun-an nailhan kaayo.

Sa pamilyar nga sambingay sa nawala nga karnero, mitudlo si Jesus nga kinahanglan nga kita molakaw aron sa pagpangita sa bisan unsa nga panon nga nahisalaag (tan-awa sa Mateo 18:11–14; Lucas 15:3–7). Sa atong

nahibaloan, si Presidente Thomas S. Monson mihatag og gibug-aton sa iyang direksyon sa mga halandumon niyang ehemplo ug pagtulun-an bahin sa pagluwas sa atong isig ka tawo.⁴

Sa atong paningkamot sa pagluwas ug pagserbisyo, atong gisunod ang talagsaong ehemplo sa Manluluwas ug ang malumong mga pagtulun-an bahin sa gugma: “Higugmaa ang imong silingan sama sa imong kaugalingon” (Mateo 22:39). Misugo gani Siya nato sa paghigugma sa atong mga kaaway (tan-awa sa Lucas 6:27–28). Ug, sa Iyang mga pagtulun-an sa katapusan sa Iyang mortal nga pangalagad, Siya miingon:

“Ako magahatag kaninyo og bag-ong sugo, nga kinahanglan maghigugmaay kamo ang usa sa usa. Maingon nga ako nahigugma kaninyo, kinahanglan maghigugmaay usab kamo ang usa sa usa.

“Ang tanang tawo makaila nga kamo mga tinun-an ko pinaagi niini kon kamo maghigugmaay ang usa sa usa” (Juan 13:34–35).

Isip kabahin sa paghigugma sa usag usa, si Jesus mitudlo nga kon dunay nakasala kanato, kinahanglan atong pasayloon sila (tan-awa sa Mateo 18:21–35; Marcos 11:25–26; Lucas 6:37). Samtang daghan ang nakigbisog niining lisud nga sugo, kitang tanan nasayud sa makadasig nga ehemplo sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw kinsa mihatag sa mahigugmaong pagpasaylo, bisan sa labing grabe nga sala. Sama pananglit, si Chris Williams misalig sa iyang pagtuo ni Jesukristo sa pagpasaylo sa hubog nga drayber

kinsa nakaingon sa kamatayon sa iyang asawa ug duha sa ilang anak. Mga duha lang ka adlaw human sa trahedyang naglibug pa pag-ayo, kining mapasayloon nga tawo, nagserbisyo kaniadto isip usa sa atong mga bishop, miingon, “Isip disipulo ni Kristo, wala koy laing kapilian.”⁵

Kadaghanan sa mga Kristiyano mohatag ngadto sa kabus ug sa timawa, sama sa gitudlo ni Jesus (tan-awa sa Mateo 25:31–46; Marcos 14:7). Sa pagsunod niini nga pagtulun-an sa atong Manluluwas, Ang Simbahan ni Jesukristo sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw, ug ang mga miyembro niini milabaw. Ang atong mga miyembro mohatag ug ubay-ubay nga kontribusyon ngadto sa mga charity ug mohatag ug personal nga serbisyo ug ubang mga gasa ngadto sa kabus ug nanginahanglan. Agig dugang, ang atong mga miyembro magpuasa sulod sa duha ka kan-anan kada bulan ug modonar sa bili niini nga kan-anan isip halad sa puasa, diin maoy gamiton sa atong mga bishop ug mga presidente sa branch sa pagtabang sa atong nanginahanglan nga mga miyembro. Ang atong pagpuasa aron pagtabang sa gigutom usa ka buhat sa kalooy ug, kon buhaton sa putli nga tumong, usa kini ka espirituhanon nga pagbusog.

Ang wala kaayo mailhi mao ang atong tibuok kalibutan nga humanitarian service sa Simbahan. Ginamit ang pundo nga gidonar sa manggihatagon nga mga miyembro, Ang Simbahan ni Jesukristo sa mga Santos sa Ulahing mga

Adlaw mopadala og pagkaon, sinina, ug ubang importanting mga butang aron sa paghupay sa pag-antus sa mga hamtong ug sa mga bata sa tibuok kalibutan. Kining humanitarian nga mga donasyon, nga moabut og gatasan ka minilyon ka dolyares sa katapusang dekada, gihimo nga wala magkonsiderar og relihiyon, kaliwat, o nasyonalidad.

Ang atong daghang paningkamot sa pagtabang human sa 2011 nga linog ug tsunami sa Japan mihatag og \$13 milyon nga cash ug relief supplies. Dugang pa, labaw sa 31,000 nga mga bolunter sa Simbahan mihatag og labaw sa 600,000 ka oras sa serbisyo. Ang atong humanitarian nga tabang ngadto sa mga biktima sa Hurricane Sandy sa silangang Estados Unidos naglakip sa daghang mga donasyon sa nagkalain-laing mga kapanguhaan, dugang pa hapit moabut og 300,000 ka oras nga serbisyo sa pagpanglimpyo nga gihimo sa mga 28,000 ka mga miyembro sa Simbahan. Uban sa daghang laing mga ehemplo sa miaging tuig, mihatag kita og 300,000 ka libra (136,000 kg) sa sinina ug mga sapatos alang sa mga refugee sa nasud sa Chad sa Africa. Sa katapusang kwarter sa siglo nakatabang kita og dul-an sa 30 ka milyon sa 179 ka nasud.⁶ Sa tinuod, ang katawhan nga gitawag og “Mormons” makahibalong mohatag mga kabus ug nanginahanglan.

Sa Iyang katapusan nga pagtulun-an sa biblia, ang atong Manluluwas misugo sa Iyang mga sumusunod sa pagdala sa Iyang mga pagtulun-an

ngadto sa matag nasud ug matag nilalang. Gikan sa pagsugod sa Pagpahiuli, Ang Simbahan ni Jesukristo sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw naningkamot sa pagsunod niana nga pagtulun-an. Bisan sa dihang kabus pa kita ug naglisud nga bag-ong simbahan nga may pipila lang ka libo nga mga miyembro, ang atong unang mga lider mipadala og mga misyonaryo tabok sa kadagatan, sa silangan ug sa kasadpan. Isip katawhan, nagpadayon kita sa pagtudlo sa Kristiyanismo nga mensahe nga hangtud karon ang atong talagsaong programa sa misyonaryo adunay labaw sa 60,000 ka full-time nga mga misyonaryo, dugang pa sa liboan pa nga nagserbisyo nga part-time. Kita dunay mga misyonaryo sa labaw sa 150 ka nasud ug teritoryo sa tibuok kalibutan.

Sa katapusan sa Iyang talagsaong Wali sa Bukid, mitudlo si Jesus, “Busa, kamo kinahanglan magmahingpit ingon nga hingpit ang inyong Amahan nga langitnon” (Mateo 5:48). Ang katuyoan niini nga pagtulun-an ug ang katuyoan sa pagsunod sa atong Manluluwas mao ang pagduol ngadto sa Amahan, nga gipasabut sa Manluluwas nga “akong Amahan, ug inyong Amahan; ug . . . akong Dios, ug inyong Dios” (Juan 20:17).

Gikan sa moderno nga pagpadayag, nga lahi sa gipahiuli nga ebanghelyo, nasayud kita nga ang sugo sa pagpaningkamot nga mahingpit usa ka bahin sa plano sa Dios nga Amahan alang sa kaluwasan sa Iyang mga anak. Ubos niana nga plano kitang tanan mga *manununod* sa atong langitnong mga ginikanan. “Kita mga anak sa Dios,” mitudlo si Apostol Pablo, “ug nga kon kita mga anak, nan, mga manununod diay kita, mga manununod sa Dios ug mga isigkamanununod uban kang Kristo” (Mga Taga-Roma 8:16–17). Nagpasabut kini nga kita mga “manununod . . . sa kinabuhing dayon” (Tito 3:7) ug kon kita moduol ngadto sa Amahan, kita “makapanag-iya niining maong panulundon” (Pinadayag 21:7)—tanang anaa Kaniya—konsepto nga lisud masabtan sa atong mortal nga hunahuna. Apan kita makasabut bisan gamay

nga ang pagkab-ot niining kapalaran sa kahangturan posible lamang kon kita mosunod sa atong Manluluwas, si Jesukristo, kinsa nagtudlo nga “walay bisan kinsa nga makaadto sa Amahan, gawas kon pinaagi kanako” (Juan 14:6). Maningkamot kita sa pagsunod Kaniya ug mas mahisama Kaniya, dinhi ug human dinhi. Mao nga sa kapatusang bersikulo sa atong himno, “Dali Sunod Mo Kanako,” kita moawit:

*Igo lang ba nga masayud
Nga kita Niya mosunod,
Samtang naa's kalisdanan?
Padayon sa pagbalaan. . .*

*Trono, gingharian, gahum,
Himaya atong maangkon,
Kon pulong tumanon nato,
Sunda ang iyang mga pulong,
“Dali sunod mo kanako.”⁷*

Mopamatuod ko sa atong Manluluwas, nga si Jesukristo, kansang mga pagtulun-an ug ehemplo atong gitinguha nga sundon. Iyang giimbitar kitang tanan kinsa nagbudlay sa pagduol Kaniya, sa pagkat-on bahin Kaniya, sa pagsunod Kaniya, ug sa ingon makakaplag og kapahulayan sa atong mga kalag (tan-awa sa Mateo 4:19; 11:28). Mopamatuod ko sa kama-tuoran sa Iyang mensahe ug sa balaan nga misyon ug awtoridad sa Iyang gipahiuli nga Simbahan sa pangalan ni Jesukristo, amen. ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. “Come, Follow Me,” *Hymns*, nu. 116.
2. Tan-awa sa Karen Lynn Davidson, *Our Latter-day Hymns: The Stories and the Messages* (1988), 142–43, 419.
3. “Lord, I Would Follow Thee,” *Hymns*, nu. 220.
4. Tan-awa, pananglit, sa Heidi S. Swinton, *To the Rescue: The Biography of Thomas S. Monson* (2010), 149–61; Thomas S. Monson, “To the Rescue,” *Liahona*, Hulyo 2001, 57–60.
5. Chris Williams, sa Jessica Henrie, “Father Relies on Faith to Forgive Intoxicated Teen Driver,” *Deseret News*, Ago. 1, 2012, deseretnews.com/article/865559847/Let-It-Go-Chris-Williams-shares-his-story-of-tragedy-and-forgiveness.html; tan-awa usab sa Chris Williams, *Let It Go: A True Story of Tragedy and Forgiveness* (2012).
6. Tan-awa sa “Emergency Response: Church Assists Worldwide,” *Church News*, Mar. 9, 2013, 9; Welfare Services Emergency Response, “2012 Year in Review,” 8.
7. *Hymns*, nu. 116.

Ni Elder Christoffel Golden Jr.
Sa Seventy

Ang Amahan ug ang Anak

Sa sentro sa ebanghelyo ni Jesukristo ug ang gahum niini sa pagluwas mao ang husto nga panabut bahin sa Amahan ug sa Anak.

Mga kaigsoonan, mapasalama-ton ko nga makapamulong karong hapona kaninyo uban niining makadasig nga kinatibuk-ang komperensya!

Sa pagpamulong og butang nga sa akong hunahuna pinakasagrado, akong pasidunggan sa pasalamat ang debosyon sa daghan kaayong mga Kristiyano sa tanang kapanahunan,

lakip ang akong katigulangan nga mga French Protestants ug mga Katoliko sa Ireland. Tungod sa ilang hugot nga pagtuo ug pagsimba sa Dios, daghan kanila misakripisyo sa mga katungdanan, kabtangan, ug gani sa ilang kinabuhi sa pagpanalipod sa ilang Dios ug tinuohan.¹

Isip mga Santos sa Ulahing mga Adlaw ug isip Kristiyanos, kita adunay

lig-on ug dakong pagtuo sa Dios nga Mahangturong Amahan ug sa Iyang Anak, si Jesukristo. Ang debosyon ngadto sa Dios nagpabiling sagrado ug personal nga butang tali sa matag usa kanato ug sa atong Magbubuhat.

Ang atong tinguha alang sa kinabuhing dayon walay laing tuyo kondili ang pagsabut kinsa ang Dios ug aron makabalik kita og puyo uban Kaniya. Ang Manluluwas nag-ampo sa Iyang Amahan, “Ug ang kinabuhing dayon mao kini, ang ilang pagpakaila kanimo nga mao ang bugtong tinuod nga Dios, ug kang Jesukristo nga imong pinadala.”²

Bisan sa pagsabut niini nga pahayag sa atong Manluluwas Mismo, ang nagpatigbabaw nga hulagway sa kinaiyahan sa Dios nga Amahan ug ni Jesukristo sulod sa mga siglo ug sa daghang katawhan klaro kaayong wala motukma sa mga pagtulun-an sa balaang mga kasulatan.

Atong gidawat nga diha sa sentro sa ebanghelyo ni Jesukristo ug ang gahum niini sa pagluwas mao ang husto nga panabut bahin sa Amahan ug sa Anak.³

Ang importansya niining nag-unang baruganan sa ebanghelyo ni Jesukristo gipamatud-an sa Unang Panan-awon ni Propeta Joseph Smith niadtong 1820. Gisulat sa Propeta: “Ako nakakita og duha ka Personahe, kansang kahayag ug himaya dili mahulagway, nagtindog ibabaw kanako diha sa kawanangan. Usa kanila misulti ngari kanako, nagtawag kanako sa akong ngalan, ug miingon, nagtudlo ngadto sa lain—*Kini mao ang Akong Hinigugmang Anak. Paminaw Kaniya!*”⁴

Kining kasinatian ni Joseph, gisundan sa daghan pang panan-awon ug pagpadayag, nagpadayag nga ang Dios anaa gayud; ang Amahan ug Iyang Anak, si Jesukristo, duha ka managlahing binuhat; ang tawo gilalang sa panagway sa Dios; ang atong Langitnong Amahan sa tinuod mao ang Amahan ni Jesukristo; padayon sa pagpadayag ang Dios sa Iyang kaugalingon ngadto sa tawo; ang Dios anaa sa duol ug nagpangga kanato; ug Siya motubag sa atong pag-ampo.

Bisan og ang susamang pagpakita sa Amahan ug sa Anak diha sa

balaang kasulatan talagsa ra, ang talagsaong kamatuoran sa Unang Panan-awon mao nga nahiyuon kaayo kini sa ubang narekord nga panghitabo diha sa balaang mga kasulatan.

Sa Bag-ong Tugon, pananglitan, atong mabasa ang gipamulong ni Esteban dihang gimartir siya. Miingon siya, “Tan-awa, nakita ko ang mga langit nga naabli, ug ang Anak sa tawo nga nagatindog sa tuo sa Dios.”⁵

Samtang sa talagsaong panan-awon sa Pulo sa Patmos, si Apostol Juan nakakita sa “Ginoong Dios nga Makagagahum sa Tanan”⁶ ingon man ang Kordero, kinsa “mitubos kanato . . . pinaagi sa [Iyang] dugo.”⁷

Sa Basahon ni Mormon, ang doktrina sa Amahan ug sa Anak usa ka talagsaong pagpamatuod kauban sa Balaang Biblia. Ang Basahon ni Mormon nagrekord sa pagbisita sa atong Manluluwas ngadto sa mga Nephites, diin ang tingog sa Amahan, diha sa presensya sa mga 2,500 ka Nephites, mipaila sa nabanhaw nga Kristo: “Tan-awa ang akong Hinigugmang Anak, kinsa Ako nahimuot kaayo, kang kinsa Ako mihimaya sa akong ngalan—paminaw kamo kaniya.”⁸

Sa upat ka Ebanghelyo, si Kristo Mismo naghisgot sa Iyang Amahan sa Langit sa 160 ka higayon, samtang sa tulo ka adlaw niyang pangalagad sa mga Nephites, nga narekord sa Basahon ni Mormon, gilitok Niya ang Iyang Amahan sa 122 ka higayon.

Sama pananglit, diha sa Mateo, si Jesus miingon, “Dili ang tanang magaingon kanako, Ginoo, Ginoo,

makasulod sa gingharian sa langit; kondili ang nagatuman sa kabubut-on sa akong Amahan nga anaa sa langit.”⁹

Diha sa Juan, miingon Siya, “Walay bisan unsa nga arang mabuhat sa Anak sa iyang kaugalingong kabubut-on, gawas lamang sa iyang makita nga ginabuhat sa Amahan.”¹⁰

Ug diha sa Lucas, Siya miingon, “Amahan, nganha sa imong mga kamot itugyan ko ang akong espiritu.”¹¹

Sa matag higayon nga ang Ginoo maghisgot sa Iyang Langitnong Amahan, gibuhat Niya kini uban sa tumang pagtahud ug kamasulundon.

Sa paghisgot niini, manghinaut ko nga dili kini masaypan sa pagsabut. Si Jesukristo ang talagsaong Jehova, ang Dios sa Israel, ang gisaad nga Mesiyas, ug tungod sa walay kinutuban Niya nga Pag-ula, Siya ang nahimo natong Manluluwas ug Manunubos sa kalibutan. Bahin Kaniya si Apostol Pablo mipahayag, “Ug unya magaabut ang katapusan, inigtugyan na ni [Kristo] sa gingharian ngadto sa Dios ug Amahan; tapus mawagtang ni [Kristo] ang tanang pamunoan ug tanang kaman-doan ug kagahum.”¹²

Sa gabii sa Pag-ula sa Manluluwas, Iyang gihalad ang Iyang talagsaong Pangamuyo alang sa Uban ngadto sa Iyang Amahan. Nag-ampo Siya:

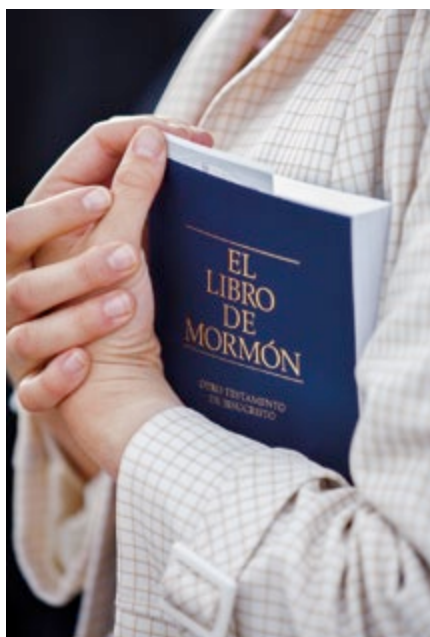
“Nangamuyo ako dili lamang alang niini [buot ipasabut, sa Iyang mga Apostoles], kondili, alang usab sa mga mosalig kanako pinaagi sa ilang pulong;

“Aron silang tanan *mag-usa*; maingon nga ikaw, Amahan, ania kanako, ug ako ania kanimo, aron sila usab *manania kanato*: aron ang kalibutan motuo nga ikaw mao ang nagpadala kanako.

“Ug gihatagan ko sila sa katungdanan nga imong gihatag kanako; aron sila mausa, maingon nga kita usa.”¹³

Ang Amahan ug ang Anak magkabalag ug managlahing binuhat, apan Sila hingpit nga naghiusa ug usa sa gahum ug katuyoan. Ang ilang paghiusa wala itagana alang Kanila lamang; hinoon, Ilang gitinguha ang samang paghiusa alang sa tanan kinsa, uban sa debosyon, misunod ug mituman sa Ilang mga sugo.

Sa unsang paagi ang matinguhaong tigpangita sa Dios makaila sa Amahan

ug sa Anak? Misaad ang atong Manluluwas, “Apan ang Manlalaban, ang Espiritu Santo, . . . siya ang magatudlo kaninyo sa tanang butang.”¹⁴

Sa Basahon ni Mormon, si Nephi, dihang naghigot sa doktrina ni Kristo, mipahayag nga ang Espiritu Santo “mosaksi sa Amahan ug sa Anak.”¹⁵

Tinuod nga ang gahum o impluwensya sa Espiritu Santo usahay mabatyagan, sumala sa kabubut-on sa Ginoo, pinaagi ni bisan kinsa sa walay pagtagad unsa ang iyang relihiyon. Apan ang kinatibuk-ang sukod, o gasa, sa Espiritu Santo moabut lamang kon ang tawo, uban sa “masulub-ong kasingkasing ug mahinulsulong espiritu,”¹⁶ makadawat sa mga ordinansa sa bunyag ug gasa sa Espiritu Santo¹⁷ pinaagi sa pagpandong sa mga kamot. Kini ug uban pang sagrado nga mga ordinansa mapahigayon lamang ubos sa pagdumala ug gahum sa priesthood sa Dios. Niining bahina, kita gitudloan:

“Ug kining labaw nga pagkapari nagalagad sa ebanghelyo ug naghupot sa yawe sa mga misteryo sa gingharian, gani ang yawe sa kahibalo sa Dios.

“Busa, diha sa mga ordinansa

niana, ang gahum sa pagka-diosnon gipakita.”¹⁸

Uban niini nga panabut, ang doktrina sa Amahan ug sa Anak mao ang doktrina sa mahangturong pamilya. Ang tanang tawo buhi na kaniadto pa isip mga espiritu nga may langitnong mga ginikanan,¹⁹ uban ni Kristo nga mao ang Unang Natawo sa Amahan niining langitnong pamilya.²⁰

Mao usab kanatong tanan. Mga anak kitang tanan sa atong Langitnong Amahan.

Si Presidente Ezra Taft Benson sa mapanagnaong panglantaw miingon, “Wala kitay mas labawng kahadlukan kon motabok na kita sa tabil kay sa kahibalo kon nakaila ba gayud kita sa atong Amahan [sa Langit] ug kon pamilyar ba gayud nato ang Iyang panagway.”²¹

Akong nakat-unan nga lisud ipahayag sa pinulongan sa tawo ang mga butang nga gipahayag pinaagi sa Espiritu Santo ug sa gahum sa Dios. Pinaagi niini nga pagbati ako mohatag sa sagrado nakong pagsaksi ug pagpamatuod sa katinuod, sa kaduol, ug pagkamaayo sa atong Langitnong Amahan ug sa Iyang balaang Anak, si Jesukristo. Sa pangalan ni Jesukristo, amen. ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. Tan-awa sa Kenneth Scott Latourette, *A History of Christianity, Volume 1: Beginnings to 1500*, rev. ed. (1975) ug sa *A History of Christianity, Volume 2: Reformation to the Present*, rev. ed. (1975); tan-awa usab sa Diarmaid MacCulloch, *The Reformation* (2003).
2. Juan 17:3.
3. Tan-awa sa *Lectures on Faith* (1985), 38–44.
4. Joseph Smith—Kasaysayan 1:17.
5. Mga Buhat 7:56.
6. Pinadayag 4:8.
7. Pinadayag 5:9.
8. 3 Nephi 11:7.
9. Mateo 7:21; empasis gidugang.
10. Juan 5:19; empasis gidugang.
11. Lucas 23:46; empasis gidugang.
12. 1 Mga Taga-Corinto 15:24. Alang sa dugang panabut kabahin sa Manluluwas ug sa Iyang misyon, tan-awa sa “Ang Buhi nga Kristo: Ang Pagpamatuod sa mga Apostoles,” *Liahona*, Abr. 2000, 2–3.
13. Juan 17:20–22; empasis gidugang.
14. Juan 14:26.
15. 2 Nephi 31:18.
16. 3 Nephi 9:20; Moroni 6:2.
17. Tan-awa sa Juan 3:5; 3 Nephi 11:31–38.
18. Doktrina ug mga Pakigsaad 84:19–20.
19. Tan-awa sa “Ang Pamilya: Usa ka Pamahayag ngadto sa Kalibutan,” *Liahona*, Nob. 2010, 129.
20. Tan-awa sa Mga Taga-Colossas 1:15; Doktrina ug mga Pakigsaad 93:21.
21. Ezra Taft Benson, “Jesus Christ—Gifts and Expectations,” sa *Speeches of the Year, 1974* (1975), 313; tan-awa usab sa “Jesus Christ—Gifts and Expectations,” *Tambuli*, Mayo 1977, 24.

Ni Elder Enrique R. Falabella
Sa Seventy

Ang Panimalay: Ang Eskwelahan sa Kinabuhi

*Ang mga leksyon makat-unan diha sa panimalay—
ang dapit nga mahimong tipik sa langit dinhi sa yuta.*

Ang pipila ka ginikanan mama-libad sa nahimo nilang mga sayop diha sa panimalay, mo-
ingon nga ang rason niini kay walay eskwelahan sa pagkaginikanan.

Sa tinuod, ang mao nga eskwelahan anaa ug kini ang labing maayo sa tanan. Kini nga eskwelahan gitawag og *panimalay*.

Sa akong paghinumdom sa nanglabay, akong nahinumduman ang nindot nga mga higayon nga akong nasinati uban sa akong asawa. Samtang nakigbahin ko niini nga mga panumduman diha kaninyo, mahimong makahinumdom mo sa inyong mga kasinatian—malipayon ug masulub-on; makat-on kita niining tanan.

1. Ang Templo Mao ang Dapit

Sa dihang mipauli ko gikan sa akong misyon, nahimamat nako ang matahum nga batan-ong babaye nga taas og itom nga buhok hangtud sa iyang hawak. Duna siyay nindot nga dakong malulot nga mga mata ug makatakod nga pahiyom. Nadani ko

niya sa unang higayon nga nakita nako siya.

Ang akong asawa dunay tumong nga magminyo sa templo, bisan kaniadto ang pinakaduol nga templo biyahion pa og kapin sa mga 4,000 ka milya (6,400 km).

Ang among sibil nga kaminyoon malipayon ug masulub-on, kay naminyo kami nga dunay kinutuban. Ang opisyal misulti sa mga pulong “Ug karon ako modeklarar kaninyo nga bana ug asawa,” apan human dayon niana, siya misulti, “hangtud sa kamatayon kamo magbulag.”

Mao nga nagsakripisyo mi aron makapalit og tiket padulong ra ngadto sa Templo sa Mesa Arizona.

Didto sa templo, samtang nagluhod mi sa altar, ang awtorisado nga sulugoon misulti sa mga pulong nga akong gihandom, nga nagdeklarar namo nga bana ug asawa alang sa karon ug sa tibuok kahangturan.

Usa ka higala midala kanamo sa Sunday School. Atol sa miting mibarug siya og gipaila kami ngadto sa klase.

Pagkahuman sa miting, usa ka brother miduol nako ug milamano nako, nagbilin og 20 dolyares sa akong kamot. Sa wala madugay, laing brother miduol usab nako, ug sa akong ka surpresa, mibilin sab siya og kwarta sa akong kamot. Gitan-aw nako ang akong asawa, kinsa didto sa pikas bahin sa kwarto, ug misinggit, “Blanquy, lamanoha ang tanan!”

Sa wala madugay diha na mi igo nga kwarta aron makapauli sa Guatemala.

“Sa celestial nga himaya adunay tulo ka mga langit o mga ang-ang;

“Ug aron makabaton sa labing taas, ang tawo kinahanglan mosulod ngadto niini nga kapunongan sa pagkapari.”¹

2. Sa Pagpakiglalis, Nagkinahanglan Ka og Duha ka Tawo

Usa sa mga motto sa akong asawa mao ang “Aron magkalalis, kinahanglan ka og duha ka tawo, ug dili gayud ko mahimong usa niini.”

Ang Ginoo klarong mihulagway sa mga hiyas nga mogiya sa atong pagpakigsandurot sa uban. Kini mao ang pagdani, pagka-mainantuson, kalumo, kaaghup, ug tiunay nga paghigugma.²

Ang pisikal nga pag-abuso diha sa pamilya nagkagamay diha sa uban nga katilingban, ug nalipay kita niana. Hinoon, layo pa kaayo kita sa pagwagtang sa emosyonal nga pag-abuso. Ang kadaot nga mahatag niini nga matang sa abuso magpabilin sa atong alimpatakan, makasamad sa atong personalidad, makapugas og kasilag sa atong mga kasingkasing, makapaubos sa atong pagtan-aw sa kaugalingon, ug makahatag nato og kahadlok.

Ang pag-apil sa seremonya sa celestial nga kaminyoon dili pa igo. Kinahanglan usab kitang magpuyo og celestial nga kinabuhi.

3. Ang Bata nga Mokanta Usa ka Malipayon nga Bata

Kini ang laing motto sa akong asawa nga hisgutan kanunay.

Ang Manluluwas nakasabut sa importansya sa sagradong musika. Human Niya nahimo ang Pagpalabay uban sa Iyang mga disipulo ang

kasulatan nag-ingon, “Ug sa nakaawit silag usa ka awit, nangadto sila sa Bungtod sa mga Oliva.”³

Ug sa pagpamulong pinaagi kang Propeta Joseph, Siya miingon “Kay ang akong kalag mahimuot sa awit sa kasingkasing; oo, ang awit sa mga matarung mao ang usa ka pag-ampo ngari kanako, ug pagatubagon uban sa usa ka panalangin diha sa ilang mga ulo.”⁴

Makapatandog ang pagpaminaw sa awit sa mga bata kinsa gitudloan sa iyang mga ginikanan sa pag-awit sa, “Ako Anak sa Dios.”⁵

4. Nagkinahanglan Ko sa Imong Gakus

Ang mga pulong nga “Gihigugma ko ikaw,” “Salamat kaayo nimo,” ug “Pasayloa ko” sama sa haplas sa kalag. Makapausab kini sa mga luha ngadto sa kalipay. Makahatag kini og kahupayan ngadto sa nagmasulub-on nga kalag, ug kini nagmatuod sa malumo nga pagbati sa atong kasingkasing. Sama sa mga tanom nga malawos kon kulang sa bililhong tubig, ang atong gugma magkaawop ug mamatay kon dili nato gamiton ang mga pulong ug mga buhat sa paghigugma.

Nahinumdom ko sa mga adlaw sa dihang mopadala kita og mga sulat pinaagi sa post office o giunsa nato sa pagtigum og sensilyo aron ibayad sa pagtawag sa atong mga minahal sa telephone booth o giunsa nato sa pagdrowing ug pagsulat ang mga balak diha sa usa ka papel.

Karon ingon og sama na lang kini sa usa ka butang sa museyo!

Ang teknolohiya karong panahona nagtugot nato sa paghimo og katingalahan. Pagkasayon mopadala og text message sa gugma ug pasalamat! Buhaton kini pirme sa kabatan-onan. Naghunahuna ko kon kini ug ubang nindot nga binuhatan magpadayon ba kaha kon maestablisar na ang atong panimalay. Usa sa labing bag-o nga mga text message nga akong nadawat sa akong asawa mabasa nga: “Usa ka gakus sama sa langit, usa ka halok sama sa adlaw, ug usa ka kagabhion sama sa bulan. Malipayong adlaw, gihigugma ko ikaw.”

Dili nako kapugngan nga mobati

nga ako atua sa langit kon makadawat ko og mensahe sama niini.

Ang atong Langitnong Amahan usa ka hingpit nga ehemplo sa pagpadayag og gugma. Dihang Iyang gipresentar ang Iyang Anak, migamit Siya sa mga pulong nga “Kini mao ang akong Anak nga pinalangga, kaniya may kalipay ako.”⁶

5. Gimahal nako ang Basahon ni Mormon ug ang Akong Manluluwas, nga si Jesukristo

Mapuno ako sa emosyon kon akong makita ang akong asawa nga magbasa sa Basahon ni Mormon kada adlaw. Sa iyang pagbuhat sa ingon, akong mabati ang iyang pagpamatuod sa pagkakita lamang sa iyang kalipay samtang siya magbasa sa mga tudling nga nagpamatuod sa misyon sa Manluluwas.

Pagkamaalamon sa mga pulong sa atong Manluluwas: “Kamo nagasusi sa mga kasulatan, kay nagahunahuna man kamo nga pinaagi niini makakaplag kamo sa kinabuhing dayon: ngani

kini mao ang nagapanghimatuod mahitungod kanako.”⁷

Nadasig niini, akong giingnan ang akong apo nga si Raquel, kinsa bag-o lang nakat-on sa pagbasa, “Unsay imong ikasulti mahitungod sa paghimo og tumong sa pagbasa sa Basahon ni Mormon?”

Ang iyang tubag mao, “Apan, Lolo, lisud kaayo na. Baga kana nga libro.”

Dayon gihangyo nako siya sa pagbasa kanako og usa ka pahina. Nagkuha ko og stopwatch ug giorasan ang iyang pagbasa. Miingon ko, “Miabut ka lang og tulo ka minuto, ug ang libro dunay 642 ka mga pahina, mao nga kinahanglan ka og 1,926 ka minuto.”

Nakapahadlok hinoon niya kini, mao nga akong gibahin sa 60 ka minuto ug giingnan siya nga 32 ka oras ra ang pagbasa niini—wala kaabut og usa ka adlaw ug tunga!

Dayon siya miingon nako, “Sayon ra kaayo na, Lolo.”

Sa katapusan, si Raquel, ang iyang igsoon nga si Esteban, ug ang among ubang mga apo migahin og mas taas pa niini nga oras tungod kay kini usa ka libro nga kinahanglang basahon uban sa espiritu sa pag-ampo ug pamalandong.

Sa paglabay sa panahon, kon mahimuot na kita sa mga kasulatan, maka-sulti kita sama sa Salmista: “Pagkatam-is gayud sa imong mga pulong sa akong pagtilaw, oo, labing matam-is pa kay sa dugos sa akong ba-ba!”⁸

6. Dili Igo nga Makahibalo lamang sa mga Kasulatan; Kinahanglang Sundon Nato Kini

Nahinumdom ko nga sa dihang nahimo kong returned missionary, ug makugihong nakasiksik sa mga kasulatan, nagtuo ko nga nasayud na ko sa tanan. Sa dihang managtrato pa mi, si Blanquy ug ako magdungan sa pagtuon sa kasulatan. Akong gigamit ang akong mga sulat ug mga pakisayran sa pagpakigbahin sa akong kahibalo sa ebanghelyo uban kaniya. Human kami maminyo seryuso akong naka-amgo nga ako nakat-on og importante nga leksyon gikan kaniya: Tingali ako naningkamot sa *pagtudlo* kaniya sa

ebanghelyo, apan siya mitudlo nako unsaon sa *pagsunod* niini.

Sa dihang ang Manluluwas mitapos sa Wali sa Bukid, Iyang gihatag kining maalamon nga tambag: “Busa, bisan kinsa nga magapatalinghug niining akong mga pulong ug magatuman niini, mahisama siya sa usa ka tawong but-an nga nagatukod sa iyang balay ibabaw sa bato.”⁹

Kadtong kinsa nagsunod sa celestial nga baruganan nga anaa sa mga kasulatan makahatag og kahupayan niadtong nag-antus. Makahatag kini og kalipay niadtong dili malipayon, direksyon niadtong nawala, kalinaw niadtong nagmasulub-on, ug sigurado nga giya niadtong nangita sa kamatuoran.

Sa summary:

1. Ang templo mao ang dapit.
2. Aron magkalalis, kinahanglan ka og duha ka tawo, ug dili gayud ko mahimong usa niini.
3. Ang bata nga mokanta usa ka malipayon nga bata.
4. Nagkinahanglan ko sa imong gakus.
5. Gimahal nako ang Basahon ni Mormon ug ang akong Manluluwas, nga si Jesukristo.
6. Dili igo nga makahibalo ra sa mga kasulatan; kinahanglang sundon nato kini.

Kini ug ang daghan pa nga mga leksyon makat-unan diha sa panimalay—ang dapit nga mahimong tipik sa langit dinhi sa yuta.¹⁰ Mopamatuod ko nga ang ebanghelyo ni Jesukristo ug ang plano sa atong Langitnong Amahan naghatag og siguro nga direksyon niini nga kinabuhi ug sa saad sa kinabuhing dayon, sa pangalan ni Jesukristo, amen. ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. Doktrina ug mga Pakigsaad 131:1–2.
2. Tan-awa sa Doktrina ug mga Pakigsaad 121:41.
3. Marcos 14:26.
4. Doktrina ug mga Pakigsaad 25:12.
5. “Ako Anak sa Dios,” *Mga Himno ug mga Awit sa mga Bata*, nu. 58.
6. Mateo 3:17; tan-awa usab sa Marcos 1:11; 3 Nephi 11:7.
7. Juan 5:39.
8. Mga Salmo 119:103.
9. Mateo 7:24.
10. Tan-awa sa *Mga Pagtulun-an sa mga Presidente sa Simbahan: David O. McKay* (2003), 43, 150.

Ni Elder Erich W. Kopischke
Sa Seventy

Madawat sa Ginoo

Ang pagtinguha ug pagkaangkon sa pagdawat sa Ginoo mogiya kanato ngadto sa kahibalo nga kita pinili ug Iyang panalanginan.

Sa bata pa ko, nahinumdom ko nga dad-on ko sa akong amahan usahay inig trabaho na niya sa mga proyekto. Kami dunay garden mga pila ka kilometro gikan sa among gipuy-an, ug daghan kaayong buhaton sa pag-andam sa garden. Gitrabaho namo ang gazebo o mitukod o miayo sa mga koral. Sa akong nahinumdoman kini nga buhat kanunayng mahitabo sa tingtugnaw, bagang snow, o kusog nga ulan. Pero ganahan ko niini. Tudloan ko ni papa sa pagpailub ug pagdawat sa trabaho.

Usa ka adlaw niana gipahugtan niya nako ang screw ug mipasidaan, “Hinumdumi, kon hugot ra kaayo ang pagka-screw, mabuak kini.” Naghinambog, gusto ko nga mopakita niya unsay akong mahimo. Akong gilubag sa tanan nakong kusog, ug, dayag lang, nabuak ang screw. Misulti siya dala ang komedya, ug nagsugod na usab kami. Bisan og ako “masayop,” akong gibati kanunay ang iyang gugma ug pagsalig nako. Namatay na siya sobra na sa 10 ka tuig, apan makadungog gihapon ko sa iyang tingog, makabati sa iyang gugma, malipay sa iyang pag-awhag, ug mobati sa iyang pagdawat.

Ang pagbati nga madawat kita sa tawo nga atong gimahal gikinahanglan

sa tawo. Kon madawat kita sa buotang mga tawo madasig kita. Makadugang kini sa atong paghatag og bili ug pagsalig sa kaugalingon. Kadtong wala dawata sa gitinguha nga mga tinubdan sa kasagaran mangita niini sa lain. Mahimong modangup sila sa mga tawo nga walay interes sa ilang kaayohan. Mahimong makig-amigo sila sa dili tiunay nga mga higala ug magbuhat og dili maayo aron madawat nila ang pag-ila nga ilang gitinguha. Tinguha nila nga higalaon pinaagi sa pagsul-ob og piho nga klase sa sinina aron mobati nga nahisakop o nabantog. Alang sa uban, ang pagpaningkamot nga mahimong inila mao usab ang mga paagi aron madawat. Makita nila ang ilang bili pinaagi sa gihuptan nilang posisyon o kabantog.

Bisan sa Simbahan anaa gihapon kanunay kining matanga sa panghuhuna. Ang pagtinguha aron madawat gikan sa sayop nga mga tinubdan o mga hinungdan nagbutang nato sa makuyaw nga dalan—nga mopahisalaag kanato ug gani ngadto sa kalaglagan. Imbis mobati nga kahimut-an ug may pagsalig sa kaugalingon, mobati kita nga biniyaan ug ubos.

Mitambag si Alma sa iyang anak nga si Helaman, “Tan-awa nga ikaw mohangad sa Dios ug magpakabuhi.”¹

Ang tinubdan sa paghatag og gahum ug malungtarung pagdawat mao ang atong Langitnong Amahan ug ang Iyang Anak, si Jesukristo. Nakaila Sila kanato. Nahigugma Sila kanato. Wala Sila modawat kanato tungod sa atong titulo o posisyon. Wala Sila magtan-aw sa atong kahimtang. Gitan-aw Nila ang atong kasingkasing. Gidawat Nila kita kon kinsa kita ug unsay atong gipaningkamutan nga mahisama. Ang pagtinguha ug pagkaangkon sa pagdawat gikan Kanila kanunay nga makabayaw ug makadasig kanato.

Mopakigbahin ko og yanong sumbanan, nga kon gamiton, makatabang sa tanan nga makakaplag og malungtarong pagdawat. Kini nga sumbanan gihatag sa Ginoo pinaagi ni Propeta Joseph Smith: “Sa pagkatinuod Ako moingon nganha kaninyo, tanan sila kinsa nasayud sa ilang mga kasingkasing nga mga matinuoron, ug masulub-on, ug ang ilang mga espiritu mahinulsulon, ug andam nga motuman sa ilang mga pakigsaad pinaagi sa pagsakripisyo, ang matag sakripisyo nga Ako, ang Ginoo, nagsugo—sila pagadawaton ngari kanako.”²

Kini nga sumbanan naglangkob og tulo ka yanong mga paagi:

1. Hibalo nga ang atong mga kasingkasing matinuoron ug masulub-on,
2. Hibalo nga ang atong mga espiritu mahinulsulon, ug,
3. Pag-andam sa pagsunod sa atong mga pakigsaad pinaagi sa sakripisyo, sumala sa sugo sa Ginoo.

Una, kinahanglan kitang mahibalo nga ang atong kasingkasing matinuoron. Sa unsang paagi? Pinaagi sa paghimo og sinsero nga pagpamalandong sa kaugalingon. Ang kasingkasing maoy sentro sa atong pagbati. Kon atong tan-awon ang atong kasingkasing, atong gibantayan ang atong kaugalingon. Unsay wala mahibalo sa uban, siguradong kita nahibalo. Nahibalo kita sa atong tumong ug tinguha. Kon kita sinsero, matinuorong mamalandong, niana wala nato pakunhuri o ilara ang atong kaugalingon.

May paagi usab sa paghukom kon ang atong kasingkasing masulub-on

ba. Ang masulub-ong kasingkasing humok, mapainubsanon, ug makadawat. Kon ako makadungog sa Manluluwas nga moingon, “Tan-awa, nagatindog ako sa pultahan, ug nagatuktok,”³ makadungog ko niya nga nanuktok sa akong kasingkasing. Kon akong ablihan kini nga pultahan ngadto Kaniya, mas mosunod ako sa mga pagdapit sa Espiritu, ug modawat ako sa kabubut-on sa Dios.

Samtang sinsero ug mainampoon kitang mamalandong kon unsa ka matinuoron ug kamasulub-on sa atong kasingkasing, tudloan kita sa Espiritu Santo. Makadawat kita og tam-is nga pagmatuod o malumong koreksyon, nga nagdapit nato sa paglihok.

Ikaduha, kinahanglang masayud kita nga ang atong espiritu mahinulsulon. Ang pulong nga *mahinulsulon* sa Oxford dictionary mao ang “pagbati o pagbasol sa pag-ila nga ang usa ka tawo nasayop.”⁴ Kon kita adunay mahinulsulon nga espiritu, giila nato ang atong mga sala ug mga kahuyang. Matudloan kita “sa [tanang] mga butang kabahin sa pagkamatarung.”⁵ Mobati

kita og diosnong kasubo ug andam nga maghinulsol. Ang mahinulsulong espiritu andam nga maminaw “sa mga pagdani sa Balaang Espiritu.”⁶

Ang mahinulsulong espiritu mapakita pinaagi sa atong kaandam ug determinasyon sa paglihok. Andam kitang magpaubos sa atubangan sa Dios, sa paghinulsol, sa pagkat-on, ug sa pag-usab. Andam kitang mag-ampo nga, “Dili ang akong pagbuot maoy matuman kondili ang imo.”⁷

Ang ikatulo nga lakang aron madawat sa Ginoo mao ang desisyon sa pagtuman sa atong pakigsaad pinaagi sa pagsakripisyo, “oo, ang matag sakripisyo nga Ako, ang Ginoo, nagsugo.”⁸ Kasagaran maghunahuna ta kanunay nga ang pulong *sakripisyo* nagpasabut og dakong butang o lisud buhaton. Sa ubang sitwasyon tinuod tingali kini, apan sa kasagaran nagpasabut kini nga pagpakabuhi kada adlaw isip tinuod nga disipulo ni Kristo.

Usa ka paagi sa pagtuman sa atong pakigsaad pinaagi sa sakripisyo mao ang takus nga pag-ambit sa sakrament kada semana. Mangandam gayud

kita alang sa sagrado nga ordinansa. Atong bag-uhon ug pamatud-an ang atong sagrado nga mga saad ngadto sa Ginoo. Niining paagiha atong mabati ang Iyang pagdawat ug makadawat sa Iyang kasiguroan nga ang atong paningkamot nakita ug ang atong mga sala napasaylo pinaagi sa Pag-ula ni Jesukristo. Atol niini nga ordinansa, ang Ginoo misaad kanato nga kon kita andam sa pagdala sa pangalan sa Iyang Anak ug sa kanunay mahinumdom Kaniya ug maghupot sa Iyang mga sugo, sa kanunay makabaton kita sa Iyang Espiritu. Ang pagbaton sa Espiritu Santo isip atong kanunay nga kauban maoy bugtong timailhan nga gidawat kita sa Dios.

Ang ubang paagi sa pagtuman sa atong pakigsaad pinaagi sa sakripisyo sama ra ka yano sa pagdawat og calling sa Simbahan ug matitud-anong moserbisyo niana nga calling o mosunod sa imbitasyon sa atong propeta nga si Thomas S. Monson sa pagtabang niadtong nanaghulat nga kinahanglang luwason sa espirituhanong paagi. Atong matuman ang atong pakigsaad pinaagi sa sakripisyo

pinaagi sa hilom nga pagserbisyo sa atong kasilinganan o sa komunidad o pinaagi sa pagpangita sa mga pangalan sa atong katigulangan ug pagpahigayon og buhat sa templo alang kanila. Atong matuman ang atong pakigsaad pinaagi sa sakripisyo pinaagi sa pagpaningkamot alang sa pagkamatarung, bukas, ug maminaw sa mga aghat sa Espiritu samtang kita magpakabuhì. Usahay ang pagtuman sa atong pakigsaad nagpasabut nga magbarug nga lig-on ug matitud-anon kon ang mga unos sa kinabuhì mohampak kanato.

Human mapasabut ang sumbanan kon unsaon aron kita Iyang madawat, ang Ginoo migamit og talagsaong paghulagway kon unsaon nga kita makabenepisyo isip mga indibidwal ug pamilya samtang magtinguha kita sa Iyang pagdawat. Miingon Siya, “Kay Ako, ang Ginoo, magsugo kanila sa pagdala og usa ka mabungahon nga kahoy nga natanom diha sa daplin sa usa ka maayo nga yuta, pinaagi sa daplin sa usa ka maputli nga sapa, nga naghatag og daghan nga mahalong nga mga bunga.”⁹

Kon sa kaugalingon nahiangay kita sa Espiritu sa Ginoo ug mobati sa Iyang pagdawat, mapanalanginan kita labaw sa atong pagsabut og makadala og daghang bunga sa pagkamatarung. Mahilakip kita niadtong Iyang giingnan, “Maayong pagkabuhat, maayo ug kasaligan nga ulipon: sa diyutay kasaligan ka diay, sa daghan pagapiyalan ko ikaw; dumuyog ka sa kalipay sa imong agalon.”¹⁰

Ang pagtinguha ug pagkaangkon sa pagdawat sa Ginoo mogiya kanato ngadto sa kahibalo nga kita pinili ug Iyang panalanginan. Molambo ang atong pagsalig nga Siya mogiya kanato alang sa kaayohan. Ang Iyang malumo nga kalooy maklaro diha sa atong kasingkasing, sa atong kinabuhì, ug sa atong pamilya.

Sa akong tibuok kasingkasing modapit ko ninyo sa pagtinguha nga madawat sa Ginoo ug tagamtama ang iyang gisaad nga mga panalangin. Samtang sundon nato kining yanong mga sumbanan nga gihatag sa Ginoo, mahibalo kita nga kita Iyang gidawat, bisan pa sa atong kahintang, o mortal nga mga limitasyon. Ang Iyang mahigugmaong pagdawat modasig nato, mopalambo sa atong pagtuo, ug makatabang sa tanan nga atong giatubang sa kinabuhì. Bisin pa sa atong mga hagit, kita molampus, mouswag,¹¹ ug mobati og kalinaw.¹² Mahilakip kita sa gisulti sa Ginoo:

“Ayaw kahadlok, gagmayng mga bata, kay kamo ako, ug Ako nakabuntog sa kalibutan, ug kamo kabahin kanila nga gihatag sa Amahan kanako;

“Ug walay usa kanila nga gihatag sa akong Amahan nga mawala.”¹³

Sa pangalan ni Jesukristo, amen. ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. Alma 37:47.
2. Doktrina ug mga Pakigsaad 97:8.
3. Pinadayag 3:20.
4. *Oxford Dictionaries Online*, “contrite,” oxforddictionaries.com.
5. Alma 21:23.
6. Mosiah 3:19.
7. Lucas 22:42.
8. Doktrina ug mga Pakigsaad 97:8.
9. Doktrina ug mga Pakigsaad 97:9.
10. Mateo 25:21.
11. Tan-awa sa Mosiah 2:22.
12. Tan-awa sa Mosiah 2:41.
13. Doktrina ug mga Pakigsaad 50:41–42.

Ni Elder Bruce D. Porter
Sa Seventy

Nindot nga Kabuntagon

Dili kita angayang mahadlok sa umaabut, ni mawad-an og paglaum ug pagmaya, kay ang Dios kauban nato.

U sa ka Huwebes sa gabii sa Jerusalem, si Jesus ug ang Iyang mga disipulo nagtigum sa itaas nga lawak aron pag-obserbar sa Pagpalabay. Ang kalalakin-an nga mikuyog Niya wala masayud nga kini ang tawagon sa umaabut nga Katapusang Panihapon. Kon ila pa lang ning nahibaloan ug unsay ipasabut niini, nanghilak na unta sila.

Ang ilang Agalon, hinoon, hingpit nga nasayud nga ang pag-antus sa Getsemani ug sa Golgota magsugod na sa dili madugay. Ang labing lisud nga panahon sa kasaysayan sa kalibutan nagsingabut; bisan pa niana, si Jesus miingon nila, “Dinhi sa kalibutan aduna kamoy kagulan: apan sumalig kamo; gidaug ko na ang kalibutan” (Juan 16:33).

Nagpuyo kita sa panahon nga gubot ug walay kasiguroan, panahon nga gipanagna sa Ginoo kang Enoch nga mailhan pinaagi sa “mga adlaw sa pagkadautan ug sa pagpanimalos” (Moises 7:60). Ang mga kalisdanan nagpaabut, apan kita usab adunay rason nga pagmaya, kay nagpuyo kita sa katapusang dispensasyon, diin ang Dios mipahiuli sa Iyang Simbahan ug gingharian sa yuta agig pagpangan-dam sa pagbalik sa Iyang Anak.

Si Presidente Boyd K. Packer kausa namulong bahin sa iyang mga apo ug sa nagkadaghan nga kagubot sa kalibutan nga ilang gipuy-an. Siya miingon: “Makakita sila og daghang mga panghitabo sa tibuok nilang kinabuhi. Ang uban niini mohagit sa ilang kaisug ug mopalambo sa ilang pagtuo. Pero kon mainampoon silang magtinguha alang sa panabang ug paggiya, pagahatagan sila og gahum ibabaw sa nagkadaiyang mga butang.”

Unya midugang siya: “Ang moral nga mga hiyas diin ang sibilisasyon mismo kinahanglang mosandig paspas kaayong nagkakunhod. Bisin pa man niana, wala ko mahadlok bahin sa

umaabut” (“Ayaw Kahadlok,” *Liahona*, Mayo 2004, 77, 78).

Mga kaissoonan, dili kita angayang mahadlok sa umaabut, ni mawad-an og paglaum ug pagmaya, kay ang Dios kauban nato. Lakip sa unang narekord nga tambag ni Jesus sa Iyang bag-ong gitawag nga mga disipulo sa Galilea mao ang duha ka pulong nga pahimangno, “Ayaw kahadlok” (Lucas 5:10). Kadaghan Niya balika kanang tambag atol sa Iyang pangalagad. Sa Iyang mga Santos karon, ang Manluluwas miingon, “Paglipay, ug ayaw kahadlok, kay Ako ang Ginoo anaa uban kaninyo, ug mobarug diha kaninyo” (D&P 68:6).

Barugan sa Ginoo ang Iyang Simbahan ug katawhan ug mopabilin kanila nga luwas hangtud sa Iyang pag-anhi. Adunay kalinaw sa Zion ug sa iyang mga istaka, kay Siya namulong “nga ang panagpundok sa yuta sa Zion, ug diha sa iyang mga istaka, alang sa usa ka panalipod, ug alang sa usa ka dangpanan gikan sa unos, ug gikan sa kaligutgut sa diha nga kini ibu-bu nga walay pagkuto diha sa tibuok yuta” (D&P 115:6).

Ang Simbahan nagbarug isip pundasyon nga luwas alang sa mga miyembro niini. Bisin kon ang kahimantang sa kalibutan makalagut usahay, ang matinud-anong mga Santos makakaplag og kadangpan sa mga istaka sa Zion. Ang Ginoo mimando nga ang bato nga gipikas gikan sa bukid nga walay gigamit nga mga kamot mokaylap hangtud kini mopuno sa tibuok yuta (tan-awa sa Daniel 2:31–45; D&P 65:2). Ug walay tawhanong gahum nga makapugong niini, kay ang Dios mao ang tigpasiugda niini nga buhat ug si Jesukristo ang ulohang bato sa pamag-ang.

Si propeta Nephi nakakita og pananawon nga sa katapusang mga adlaw, ang gahum sa Kordero sa Dios mokunsad “diha sa mga katawhan sa pakigsaad sa Ginoo” ug sila “gisangkapan sa katarung ug uban sa gahum sa Dios sa dako nga himaya” (1 Nephi 14:14).

Kada usa nato, ug atong mga pamilya, mahatagan sa gahum sa Dios isip panagang kon magpabilin kitang matinuoron sa Ang Simbahan ni Jesukristo sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw ug himoon natong giya ang

Espiritu. Ang mga pagsulay moabut, ug tingali dili nato masabtan ang tanang nahitabo kanato o sa atong palibut. Apan kon kita mapaubsanon, hilum nga misalig sa Ginoo, Siya mohatag nato og kalig-on ug giya sa kada hagit nga atong atubangon. Kon ang atong bugtong tinguha mao ang pagpahimuot Niya, kita panalanginan og kalinaw.

Sa unang mga adlaw sa Pagpahiuli, ang mga miyembro sa Simbahan nakasinati og grabe nga mga pagsulay. Si Presidente Brigham Young miingon nianang higayuna: “Sa dihang gilibutan sa manggugubot nga panon ug ang pagkalaglag naghulga sa tanang bahin, wala ako makamatikod gawas nga ako mibati og kalipay [ug] sama usab sa akong espiritu, sama sa akong gibati karon. Ang umaabut ingon og dili maayo ug mangitngit kaayo, apan wala ako sukad makakita og panahon niini nga Ebanghelyo gawas sa unsay akong nahibaloan nga ang sangputanan makaayo sa kawsa sa kama-tuoran” (*Mga Pagtulun-an sa mga Presidente sa Simbahan: Brigham Young* [1997], 409–410).

Ang akong kompanyon sa misyon, si Paul, usa ka tawo nga malipayon kanunay. Isip batan-ong amahan, gitakbuyan siya og multiple sclerosis. Apan bisan pa man sa kalisdanan, padayon siya sa pagserbisyo sa uban nga may kalipay. Kausa misulod siya sa akong opisina nga naglingkod sa

iyang unang wheelchair ug miingon, “Ang kinabuhi magsugod sa de motor nga wheelchair!” Kanunay kong mahinumdom niya, pipila ka tuig sa wala pa siya namatay, nga naggunit sa Olympic torch samtang nagsakay sa wheelchair nga may gatusang miabiba. Sama nianang nagdilaab nga kalayo, ang pagtuo ni Paul wala gayud miawop sa unos sa kinabuhi.

Dihang estudyante pa ko sa Brigham Young University, nagpuyo ko kauban ang pipila ka batan-ong mga lalaki. Ang akong kauban sa kwarto, si Bruce, tingali mao ang pinakapositibo sa tanan nakong nailhan. Wala gyud mi kadungog niya nga misulti og negatibo bahin sa laing tawo o bisan unsang kahimtang, ug imposible nga dili madasig kon naa siya. Ang iyang kamaya nagagikan sa pagsalig sa Manluluwas ug sa Iyang ebanghelyo.

Usa ka bugnaw nga adlaw, laing higala nako, si Tom, naglakaw tabok sa university campus. Alas 7:00 pa lang kadto sa buntag, ug ang kampus mingaw ug ngitngit. Kusog kaayo ang snow, inubanan sa kusog nga hangin. “Pagkabati sa panahon,” naghunahuna si Tom. Mipadayon siya og lakaw, ug diha sa kangitngit ug sa snow, nakadungog siya nga may nagkanta.

Sama sa gilauman, agi sa grabe nga unos sa snow migawas ang pirmeng positibo nga higala, si Bruce. Nagtuyhad ang mga kamot, nagkanta siya og awit gikan sa Broadway musical nga

Oklahoma: “Ah, kanindot sa buntag! “Ah, kanindot sa adlaw! Nindot akong gibati, maayo rang tanan karong adlaw” (Richard Rodgers ug Oscar Hammerstein II, “Oh, What a Beautiful Morning” [1943]).

Sukad niana, kanang malipayong tingog diha sa ngitngit nga unos nahimong simbolo alang kanako kon unsay buot ipasabut sa pagtuo ug paglaum. Bisan sa nagkadautan nga kalibutan, kitang mga Santos sa Ulahing mga Adlaw makakanta sa kalipay, kay nasa-yud nga ang gahum sa langit anaa sa Simbahan ug katawhan sa Dios. Unta magmaya kita sa kahibalo nga ang nindot nga buntag nagpaabut—ang sinugdanan sa adlaw sa milenyum, diin ang Anak sa Dios mobarug sa Silangan ug mohari sa yuta pag-usab.

Naghunahuna usab ako og duha ka nindot nga kabuntagon sa kasaysayan sa kalibutan. Sa tingpamulak sa 1820, sa buntag sa nindot, hayag nga adlaw sa Palmyra, New York, usa ka batan-on nga ginganlan og Joseph Smith ang misulod sa kakahoyan ug nag-ampo. Ang tubag sa pag-ampo, ang pagpakita sa Amahan ug Anak, misugod sa dispensasyon sa kahingpitan sa panahon ug sa Pagpahiuli sa Simbahan ni Jesukristo sa yuta.

Ang laing nindot nga buntag nahitabo dul-an sa 2,000 ka tuig ang milabay sa gawas sa kinoral nga siyudad sa Jerusalem. Ang adlaw midan-ag sa hilabihan nianang buntag sa Adlaw sa Pagkabanhaw. Gamayng pundok sa kababayan-an ang mibisita sa lubnganan, naglaum nga modihug sa lawas sa ilang Ginoo nga gilansang sa krus. Duha ka anghel ang mihimamat nila ug namahayag: “Ngano nga ang buhi anha man ninyo pangitaa diha sa mga patay? Wala siya dinhi, kondili nabanhaw” (Lucas 24:5–6).

Sa kadaugan ni Jesukristo batok sa sala ug kamatayon, ako mosaksi. Sa plano sa kalooy sa atong Amahan sa Kahangturan ug sa Iyang walay katapusang gugma, ako mopamatuod. Sa pagbangon nato kada buntag, unta mohangad kita sa langit nga may pagtuo ug moingon, “Ah, kanindot sa buntag,” ako nag-ampo sa pangalan ni Jesukristo, amen. ■

Ni Elder D. Todd Christofferson

Sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles

Katubsanan

Kon mosunod kita ni Kristo, naninguha kita sa pag-apil ug pagpalambo sa Iyang matubsanon nga buhat.

Sa panahon sa kolonya, dunay panginahanglan og mga trabahante sa Amerika. Atol sa ika-18 ug sayo sa ika-19 nga siglo, ang potensyal nga mga trabahante girekrut sa Great Britain, Germany, ug sa ubang mga nasud sa Europe, apan ang kadaghanan sa gustong moadto dili makabayad sa biyahe. Komon ang pagbiyahe ubos sa kontrata, nga nagsaad nga makatrabaho ra sa ilang pag-abut nga walay suweldo isip bayad sa ilang pagbiyahe. Ang uban miabut tungod sa saad nga ang mga sakop sa pamilya nga tua na sa Amerika ang mobayad sa ilang plete inig abut nila, apan kon dili kana mahitabo, ang bag-ong nangabut obligado nga mobayad sa ilang gasto pinaagi sa pagtrabaho nga wala pay suweldo. Ang termino nga gigamit sa paghulagway niining trabahante nga wala pay suweldo mao ang “tigtubos.” Kinahanglan ilang matubos ang gasto sa ilang pagbiyahe—maingon ta, ilang gipalit ang ilang kagawasan—pinaagi sa ilang pagtrabaho.¹

Uban sa labing importanting titulo ni Jesukristo mao ang Manunubos. Sumala sa gibutang sa akong mubo nga asoy sa mga “tigtubos,” ang pulong *tubos* nagpasabut sa pagbayad og obligasyon o utang. Ang *pagtubos* nagpasabut usab sa pagluwas o paghatag og kagawasan pinaagi sa pagbayad. Kon

ang usa ka tawo masayop ug dayon mokorihir niini o magtarung, moingon ta nga iyang gitubos ang iyang kaugalingon. Ang kada usa sa mga kahulugan nagpakita og lain-laing bahin sa mahinungdanong Katubsanan nga nahimo ni Jesukristo pinaagi sa Iyang Pag-ula, nga naglakip, sa mga pulong sa diksyonaryo, “sa pagluwas gikan sa sala ug sa mga silot niini, nga dunay sakripisyo nga gihimo alang sa makasasala.”²

Ang Katubsanan sa Manluluwas adunay duha ka bahin. Una, nag-ula

kini sa kalapasan ni Adan ug sa mire-sulta nga Pagkapukan sa tawo pinaagi sa pagbuntog sa gitawag nga direkta nga mga epekto sa Pagkapukan—pisikal ug espirituhanong kamatayon. Ang pisikal nga kamatayon nasabtan pag-ayo; ang espirituhanong kamatayon mao ang pagkabalug sa tawo gikan sa Dios. Sa mga pulong ni Pablo, “Kay maingon nga diha kang Adan ang tanan nangamatay, maingon man usab diha kang Kristo ang tanan mangabuhi” (1 Mga Taga-Corinto 15:22). Kining katubsanan gikan sa pisikal ug espirituhanon nga kamatayon alang sa tanan ug walay kondisyon.³

Ang ikaduhang bahin sa Pag-ula sa Manluluwas mao ang katubsanan gikan sa unsay giingon nga dili direkta nga sangputanan sa Pagkapukan—sa atong kaugalingong mga sala batok sa kalapasan ni Adan. Tungod sa Pagkapukan, natawo kita sa mortal nga kalibutan diin ang sala—nga mao, ang pagsupak sa balaan nga balaod—molukop sa tanan. Nagsulti natong tanan, ang Ginoo miingon:

“Bisan pa kon sila mosugod sa pagtubo, ang sala gipalambo diha sa ilang mga kasingkasing, ug sila motilaw sa kapait, aron sila masayud sa paghatag og bili sa maayo.

“Ug gihatag kini ngadto kanila sa pagkasayud sa maayo gikan sa dautan; busa sila mga tinugyanan ngadto

sa ilang mga kaugalingon” (Moises 6:55–56).

Tungod kay kita may tulubagon ug kita mohimo og mga pagpili, ang katubsanan gikan sa atong kaugalingong mga sala kondisyonal—sa kondisyon sa pagkumpisal ug pagbiya sa sala ug pagbalhin ngadto sa diosnon nga kinabuhi, o sa laing pagkasulti, sa kondisyon sa paghinulsol (tan-awa sa D&P 58:43). “Busa,” mando sa Ginoo, “itudlo kini ngadto sa imong mga anak, aron ang tanan nga mga tawo, bisan diin, kinahanglan maghinulsol, o sila dili makapanunod sa gingharian sa Dios, kay walay mahugaw nga butang nga makapuyo didto, o makapuyo sa iyang atubangan” (Moises 6:57).

Ang pag-antus sa Manluluwas sa Getsemani ug ang Iyang paghingutas sa krus nagtubos nato gikan sa sala pinaagi sa pagtagbaw sa gipangayo sa kaangayan ngari kanato. Iyang kaloy-an ug pasayloon kadtong maghinulsol. Ang Pag-ula nagbayad usab sa utang nga nautang sa kaangayan nato pinaagi sa pag-ayo ug pagbayad nato sa bisan unsa nga pag-antus nga inosente natong giantus. “Kay tan-awa siya miantus sa mga kasakit sa tanan nga mga tawo, oo, ang mga kasakit sa tanan nga buhi nga binuhat, mga lalaki, mga babaye, ug mga bata, nga nahisakop sa banay ni Adan” (2 Nephi 9:21; tan-awa usab sa Alma 7:11–12).⁴

Kon mosunod kita ni Kristo, nani-nuha kita sa pag-apil ug pagpalambo sa Iyang matubsanon nga buhat. Ang labing dakong serbisyo nga atong mahatag sa uban niini nga kinabuhi, sugod sa atong kaugalingong pamilya, mao ang pagdala nila ngadto kang Kristo pinaagi sa hugot nga pagtuo ug paghinulsol aron nga sila makasinati sa Iyang Katubsanan—kalinaw ug kalipay karon ug pagka-imalat ug kinabuhing dayon sa kalibutan nga moabut. Ang buhat sa atong mga misyonaryo usa ka talagsaon nga pagpadayag sa matubsanong gugma sa Ginoo. Isip Iyang gitugutan nga mga mensahero, sila nagtanyag og dili matandi nga mga panalangin sa hugot nga pagtuo diha ni Jesukristo, paghinulsol, bunyag, ug gasa sa Espiritu Santo, nagbukas sa dalan sa espirituhanong pagkatawo pag-usab ug katubsanan.

Mahimo usab kitang motabang sa katubsanan sa Ginoo niadtong tua sa pikas kinabuhi. “Ang mga matinudanon nga mga anciano niining mao nga kapaigoan, sa panahon nga sila mobiya gikan sa mortal nga kinabuhi, mopadayon sa ilang mga paghago diha sa pagsangyaw sa ebanghelyo sa paghinulsol ug katubsanan, pinaagi sa sakripisyo sa Bugtong Anak sa Dios taliwala niadtong kinsa anaa sa kangitngit ug ubos sa pagkaulipon sa sala diha sa dako nga kalibutan sa mga espiritu sa mga patay” (D&P 138:57).

Sa benepisyo sa puli [vicarious] nga mga tulumanon nga atong ihalad nila sa mga templo sa Dios, bisan kadtong namatay diha sa pagkaulipon sa sala mahimong gawasnon.⁵

Samtang ang labing importanting mga bahin sa katubsanan may kalabutan sa paghinulsol ug pagpasaylo, dunay importante usab kaayong temporal nga bahin. Ginaingon nga si Jesus nagpangadto-adto sa paghimo nga kaayohan (tan-awa sa Mga Buhat 10:38), nga naglakip sa pag-ayo sa masakiton, pagpakaon sa gigutom nga pundok sa katawhan, ug pagtudlo sa mas maayong paagi. “Ang Anak sa tawo mianhi dili aron siya pag-alagaron kondili sa pag-alagad, ug sa paghalad sa iyang kinabuhi sa pagpakamatay ingon nga lukat alang sa daghan” (Mateo 20:28). Mao nga kita, ubos sa impluwensya sa Balaan nga Espiritu, maghimo og maayo sa sumbanan sa katubsanan sa Ginoo.

Kining matang sa matubsanong buhat nagpasabut sa pagtabang sa mga tawo sa ilang problema. Nagpasabut kini nga makighigala sa kabus ug maluyahon, pagpagaan sa pag-antus, pagkorihir sa mga sayop, pagpanalipod sa kamatuoran, pagpalig-on sa nagtubo nga henerasyon, ug pagkab-ot sa seguridad ug kalipay sa panimalay. Daghan sa atong matubsanon nga buhat dinhi sa yuta mao ang pagtabang sa uban nga motubo ug makakab-ot sa ilang paglaum ug mga pangandoy.

Usa ka ehemplo gikan sa nobela ni Victor Hugo nga *Les Misérables*, bisan dili tinuod, kanunayng nakapatandog ug nakapadasig kanako. Duol sa sinugdanan sa istorya, si Bishop Bienvenu mihatag og pagkaon ug kapuy-an sa walay balay nga si Jean Valjean, nga bag-o lang gibuhian gikan sa 19 ka tuig nga pagkapriso tungod sa pagkawat og pan aron ipakaon sa gipanggutom nga mga anak sa iyang igsoong babaye. Gahi na og kasingkasing ug may kasuko, si Valjean mibalos sa kaayo ni Bishop Bienvenu pinaagi sa pagkawat sa iyang pilak nga mga butang. Dayon gidakop sa mga pulis, si Valjean namakak nga ang pilak usa ka regalo ngadto niya. Sa dihang ang mga pulis midala niya

ngadto sa balay sa bishop, sa kasurprisa ni Valjean, si Bishop Bienvenu mikumpirmar sa iyang istorya ug para makakombinser miingon, “Apan! gihatag usab nako nimo ang mga kandelarya, nga pilak usab sama sa uban, ug mabaligya og duha ka gatus ka francs. Nganong wala man nimo dad-a kauban sa imong mga plato?” . . .

“Ang bishop miduol niya, ug miingon, sa hinay nga tingog:

“Ayaw kalimti, ayaw gyud kalimti nga ikaw misaad nako sa paggamit niini nga pilak aron mahimong matinuoron nga tawo.’

“Si Jean Valjean, nga wala mahinumdom niini nga saad, nagbarug nga nahibulong. Ang bishop . . . mipadayon, sa ligdong nga paagi:

“Jean Valjean, igsoon ko: dili na ikaw iya sa dautan, apan sa maayo. Ang imong kalag maoy akong gipaliti alang nimo. Gikuha nako kini gikan sa mangitngit nga mga hunahuna ug gikan sa espiritu sa perdisyon, ug gihatag nako kini sa Dios!”

Si Jean Valjean nahimo gyud nga bag-ong tawo, buotan nga tawo ug nagtabang og daghang tawo. Sa iyang tibuok kinabuhi iyang gitipigan ang duha ka pilak nga kandelarya aron sa pagpahinumdom niya nga ang iyang kinabuhi natubos alang sa Dios.⁶

Ang ubang matang sa temporal nga katubsanan moabut pinaagi sa hini-usang paningkamot. Usa kini sa mga rason nga mitukod ang Manluluwas og simbahan. Sa pagka-organisar sa mga korum ug mga auxiliary ug mga stake, mga ward, ug mga branch, dili lang kita makatudlo ug makaawhag sa usag usa sa ebanghelyo; apan makatabang usab kita sa mga tawo ug makahatag og mga kapanguhaan nga gikinahanglan sa kinabuhi. Ang mga tawo nga naginusara o naa sa dili andam nga mga grupo dili kanunayng makahatag og tabang sa dinagko nga mga hagit. Isip mga sumusunod ni Jesukristo komunidad kita sa mga Santos nga naorganisar aron sa pagtabang sa pagtubos sa mga panginahanglan sa atong isig ka Santos ug daghan pa sa tibuok kalibutan.

Tungod sa atong mga humanitarian effort, nga gihisgutan ni Elder Dallin H. Oaks, ilabi na sa miaging

tuig, 890,000 ka mga tawo sa 36 ka nasud adunay limpyo nga tubig, 70,000 ka tawo sa 57 ka nasud adunay mga wheelchair, 75,000 ka tawo sa 25 ka nasud miarang-arang ang panan-aw, ug mga tawo sa 52 ka nasud nakadawat og tabang human sa katalagman sa kinaiyahan. Nakigtambayayong sa uban, ang Simbahan mitabang sa pagpabakuna sa mga 8 ka milyon ka bata ug mitabang sa mga Syrian sa mga kampo sa mga refugee sa Turkey, Lebanon, ug Jordan sa ilang mga gikinahanglan. Sa samang higayon, ang mga miyembro sa Simbahan nga nagkinahanglan nakadawat og minilyon ka dolyar sa halad sa puasa ug ubang welfare assistance sa tuig 2012. Salamat sa inyong kamanggihatagon.

Kining tanan wala maglakip sa indibidwal nga buhat sa kalooy ug suporta—mga gasa sa pagkaon, sinina, kwarta, pag-atiman, ug liboan ka laing matang sa paghupay ug kalooy—diin kita mahimong moapil sa Kristohanong buhat sa katubsanan. Sa bata pa ko nakasaksi ko sa binuhatan sa akong kaugalingong inahan sa pagtubos sa usa ka babaye nga nagkinahanglan. Daghang mga tuig na ang milabay sa dihang ang iyang mga anak gagmay pa, ang akong mama miagi og seryoso nga operasyon nga hapit ikamatay niya ug naglubog sa higdaanan sulod sa dul-an sa usa ka tuig. Niining higayuna, ang mga

sakop sa pamilya ug sa ward mitabang ni Mama ug sa among pamilya. Alang sa dugang nga tabang, ang presidente sa Relief Society sa ward, si Sister Abraham, mirekomendar nga mosuhol ang akong mga ginikanan sa usa ka babaye sa ward nga nagkinahanglan og trabaho. Sa paghinumdom niini nga istorya, mogamit ko og dili nila tinuod nga ngalan nga Sara ug Annie alang niini nga babaye ug sa iyang anak. Mao kini ang istorya sa akong mama:

Nahinumduman pa gyud nako kini nga morag kagahapon lang. Naghigda ko, ug si Sister Abraham midala ni Sara diha sa may pultahan sa kwarto. Ang akong kasingkasing nahugno. Didto nagbarug ang usa ka tawo nga dili gyud maayo tan-awon nga sukad akong nakita—niwang; nagkagidlay, walay sudlay; hoy-hoy ang abaga; nagduko lang. Nagsul-ob siya og karaang sinina nga pang-balay nga dako kaayo alang niya. Dili siya motan-aw ug hinay kaayong mosulti nga dili nako madungog. Nagtago sa iyang luyo ang gamay nga bata nga mga tulo ka tuig. Unsay akong buhaton niining babayhana? Sa ilang pagbiya sa kwarto, mihilak ko og maayo. Nagkinahanglan ko og tabang, dili dugang problema. Nakig-istorya si Sister Abraham kaniya sa makadiyot, ug sa wala madugay ilang gilimpyohan ang balay ug nag-andam og lamian nga

pagkaon. Mihangyo si Sister Abraham nga sulayan lang nako og pipila ka adlaw, [nag-ingon] nga kining babayhana naglisud gyud ug nagkinahanglan og tabang.

“Pagkasunod buntag sa pag-abut ni Sara, gipaduol nako siya sa akong higdaanan nga madungog nako siya. Nangutana siya kon unsay akong ipabuhat niya. Gisultihan nako siya ug dayon miingon, ‘Apan ang labing importanting butang mao ang akong mga anak nga lalaki; paggahin og panahon nila, basahi sila—mas importante sila kay sa balay.’ Maayo siya nga moluto ug molimpyo sa balay, nahuman ang labhunon, ug maayo siya sa mga anak nga lalaki.

“Paglabay sa mga semana, nahiba-loan nako ang istorya ni Sara. [Tungod kay dili kaayo siya makadungog, dili maayo ang iyang pag-eskwela ug mi-hunong, Batan-on pa siyang naminyo sa palahubog nga tawo. Natawo si Annie ug nahimong kalipay sa kinabuhi ni Sara. Usa ka gabii sa tingtugnaw miuli ang iyang bana nga hubog, mipugos ni Sara ug Annie sa pagpasakay sa sakyanan nga nagsinina para pangkatulog, ug dayon gipakanaog sila sa daplin sa highway. Wala na nila siya makita pa. Nagtiniil ug nagkurrog, si Sara ug Annie naglakaw og layo kaayo ngadto sa balay sa iyang inahan.] Miuyon ang iyang inahan nga papuy-on sila bayad sa pagbuhat sa tanang buluhaton sa balay ug pagluto, ug pag-atiman sa iyang mga igsoon nga nag-eskwela sa high school.

“Gidala namo si Sara sa doktor sa dunggan, ug nataoran siya og hearing aid. . . . Gipaeskwela namo siya, ug nakakuha siya sa iyang high school diploma. Mieskwela siya sa panggabii ug nakagradwar sa kolehiyo ug nagtudlo og espesyal nga edukasyon. Mipalit siya og gamay nga balay. Naminyo si Annie sa templo ug nanganak og duha. Naoperahan si Sara sa iyang mga dunggan ug makadungog na. Miretiro siya paglabay sa katuigan ug nagmisyon. . . . Kanunay nga nagpasalamat si Sara namo ug miingon nga daghan siya og nakat-unan nako, ilabi na sa dihang giingnan nako siya nga ang akong mga anak mas importante kay sa balay. Miingon siya nga nakatudlo kini niya nga maoy iyang himoon ni Annie. . . . Si Sara usa ka espesyal kaayo nga babaye.”

Isip mga disipulo ni Jesukristo, kinahanglang buhaton nato ang tanan sa pagtubos sa uban gikan sa pag-antus ug mga salagubangon. Bisan pa, ang atong labing importante nga serbisyo sa pagtubos mao ang paggiya nila ngadto ni Kristo. Kon wala ang Iyang Pagtubos gikan sa kamatayon ug gikan sa sala, kita dunay ebanghelyo lamang sa sosyal nga kaangayan. Makatabang tingali kana ug makahusay sa pagkakaran, apan kini walay gahum sa pagtawag gikan sa langit sa hingpit nga kaangayan ug walay katapusan nga kalooy. Ang importante nga katubsan anaa ni Jesukristo ug Kaniya lamang. Mapainubsanon ug mapasalamaton ako nga moila Kaniya isip Manunubos sa pangalan ni Jesukristo, amen. ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. Tan-awa sa *Merriam-Webster's Collegiate Dictionary*, 10th ed. (1993), “redemptioner.”
2. *Webster's New World College Dictionary*, 3rd ed. (1988), “redeem.”
3. “Ang Anak sa Dios mitubos sa unang sala, diin ang mga sala sa mga ginikanan dili pagatubagon diha sa mga ulo sa anak, kay sila walay sala gikan sa katukuran sa kalibutan” (Moises 6:54). Pinaagi sa Katubsanon ni Kristo, ang tanan makabuntog sa lubnganan ug mabanhaw sa pagka-imortal. Agig dugang, ang tanan makabuntog sa espirituhanong kamatayon pinaagi sa pagdala og balik ngadto sa presensya sa Dios aron hukman. Miingon si Jesus, “Nga ingon nga Ako gituboy [diha sa krus] sa mga tawo mao usab ang mga tawo ituboy pinaagi sa amahan, sa pagbarug sa akong

atubangan, aron pagahukman sa ilang mga buhat” (3 Nephi 27:14). Kadtong nalimpyohan sa sala magpabilin uban sa Dios sa langitnong gingharian, apan kad-tong wala maghinulsol ug dili limpyo dili makapuyo uban sa balaan nga Dios, ug human sa Paghukom kinahanglang mo-biya sila ug sa ingon mag-antus pag-usab sa espirituhanong kamatayon. Usahay kini gipasabut nga ikaduhang kamatayon o pag-antus sa espirituhanong kamatayon sa ikaduhang higayon. (Tan-awa sa Helaman 14:15–18.)

4. Kabahin kini sa atong kaugalingong mga sala nga gihisgutan sa kasulatan nga ang uban wala makabenepisyo sa katubsanon: “Ang mga dautan magpabilin ingon nga walay katubsanan nga nahimo, gawas kon kini ang paghubad sa mga higot sa kamatayon” (Alma 11:41). “Siya nga walay hugot nga pagtuo ngadto sa paghinulsol walay panalipod sa tibook balaod nga gipangayo sa kaangayan; busa ngadto lamang kaniya nga adunay hugot nga pagtuo sa paghinulsol mapahinabo ang mahinungdanon ug walay katapusan nga laraw sa katubsanon.” (Alma 34:16). Kon ang usa ka tawo mosalikway sa Pag-ula sa Manuluwas, kinahanglan siya mismo maoy motubos sa iyang utang ngadto sa kaangayan. Si Jesus miingon, “Kay tan-awa, Ako, ang Dios, nag-antus niini nga mga butang alang sa tanan, nga sila unta dili mag-antus kon sila maghinulsol; apan kon dili sila maghinulsol sila kinahanglang gayud nga mag-antus sama kanako” (Doktrina ug mga Pakigsaad 19:16–17). Ang wala matubos nga pag-antus sa indibidwal alang sa sala gitawag og impyerno. Nagpasabut kini nga maulipon sa yawa ug gihulagway sa kasulatan nga mga kadena o lim-aw sa kalayo ug asupre. Si Lehi nangamuyo sa iyang mga anak sa pagpili sa Katubsanon ni Kristo “ug dili mopili sa walay katapusan nga kamatayon, sumala sa kabubut-on sa tawo ug sa dautan nga anaa niana, nga naghatag sa espiritu sa yawa og gahum sa pagbihag, aron pagdala kaninyo ngadto sa impyerno, kay siya mohari ibabaw kaninyo sa iyang kaugalingon nga gingharian” (2 Nephi 2:29). Mao nga, tungod sa Pag-ula ni Jesukristo, ang impyerno adunay katapusan, ug kad-tong kinahanglang moagi niini “matubos gikan sa yawa [diha] sa katapusan nga pagkabanhaw” (Doktrina ug mga Pakigsaad 76:85). Ang gamay ra kaayo nga “mga anak sa kapildihan” mao “lamang kinsa diin ang ikaduha nga kamatayon adunay [malungtarong] gahum; oo, sa pagkatinuod, sila mao lamang kinsa dili matubos diha sa tukma nga panahon sa Ginoo, human sa mga pag-antus sa iyang kaligtugut.” (Doktrina ug mga Pakigsaad 76:32, 37–38).
5. Si Propeta Joseph Smith mipasabut, “Himoa ang mga patay nga mopahayag og mga awit sa walay katapusan nga pagdayeg ngadto ni Hari Immanuel, kinsa na-orden, sa wala pa ang kalibutan, niana nga nakahimo kanato sa pagtubos kanila gikan sa ilang bilangoan; kay ang binilango mahimo nga gawasnon” (Doktrina ug mga Pakigsaad 128:22).
6. Tan-awa sa Victor Hugo, *Les Misérables* (1992), 91–92.

Ni Presidente Thomas S. Monson

Hangtud sa Sunod Natong Panagkita

Ako nag-ampo nga ang Ginoo mopanalangin ug manalipod kaninyo, akong mga kaigsoonan. Hinaut nga ang Iyang gisaad nga kalinaw maanaa kaninyo kanunay.

Mga kaigsoonan, pagkanindot sa atong komperensya karon. Nahibalo ko nga mouyon kamo kanako nga ang mga mensahe makapadasig kaayo. Natandog ang atong mga kasingkasing, ug nalig-on ang atong mga pagpamatuod mahitunod niining balaan nga buhat samtang

atong gibati ang Espiritu sa Ginoo. Hinaut nga atong mahinumduman ang atong nadungog niining milabayng duha ka adlaw. Ako moawhag kaninyo sa pagtuon sa mga mensahe kon kini maimprinta sa umaabut nga mga isyu sa magasin nga *Ensign* ug *Liahona*.

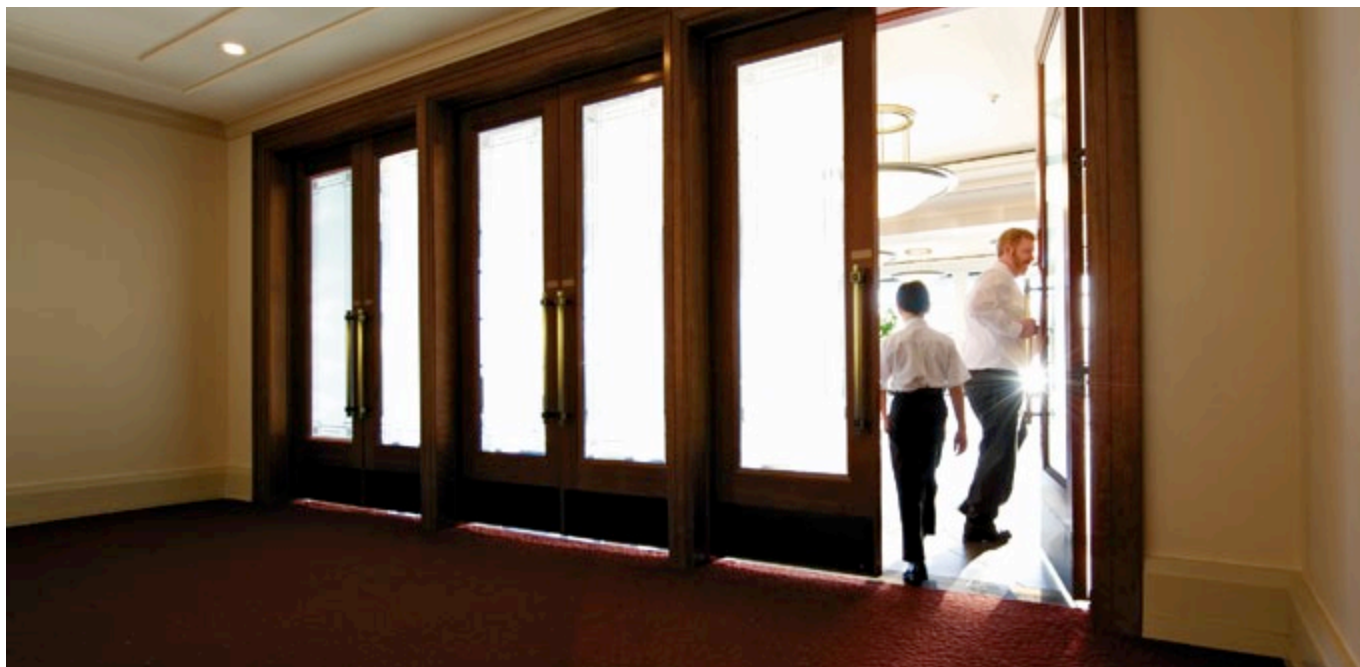
Among ipahayag ang among

pasalamat sa matag usa nga namulong kanato, lakip usab niadtong mihalad sa mga pag-ampo. Dugang pa, ang musika makabayaw ug makapadasig kaayo. Gihigugma nato ang atong nindot nga Tabernacle Choir ug mopasalamat usab sa uban nga mihatag og musika.

Kami moapil sa pagpasalamat niadtong anaa sa kinatibuk-ang kapa-ngulohan ug board sa Young Women, nga na-release kagahapon. Ang ilang serbisyo talagsaon ug ang ilang kama-pahinunguron hingpit.

Kita mipaluyo, pinaagi sa pagpataas sa mga kamot, sa mga kaigsoonan nga gitawag sa bag-ong mga katungdanan atol niining komperensya. Gusto namo nga masayud sila nga naghinam-hinam kami nga makauban sila sa pagserbisyo sa kawsa sa Manluluwas.

Ang atong Simbahan anaa sa tibuok kalibutan, mga kaigsoonan. Ang atong mga miyembro makita sa tibuok kalibutan. Moawhag ko kaninyo nga mahimong maayong mga lumulupyong sa nasud nga inyong gipuy-an ug maayong mga silingan sa inyong komunidad, motabang sa uban nga lahi og relihiyon ingon man usab sa atong kaubanan. Hinaut nga magmatugtanon kita, mabination ug mahigugmaon usab, niadtong dili

sama nato og tinuohan ug sumbanan. Ang Manluluwas nagdala dinhi sa yuta og mensahe sa gugma ug pakigdait sa tanang tawo. Hinaut nga mosunod kita sa Iyang ehemplo.

Ako nag-ampo nga unta masayud kita sa mga panginahanglan niadtong naglibut kanato. Dunay pipila, ilabi na diha sa kabatan-onan, nga makapasubo nga nalambigit sa drugas, imoralidad, pornograpiya, ug uban pa. Dunay mga nag-inusara, lakip ang mga biyuda ug mga biyudo, nga nangandoy sa pakig-uban ug pagpaka-bana sa uban. Hinaut nga andam kita sa pagtabang ug paghigugma kanila.

Nagpuyo kita sa panahon sa kasaysayan sa kalibutan nga dunay daghang lisud nga mga hagit apan may nindot usab nga mga oportunidad ug mga rason sa pagmaya. Siyempre, may mga panahon nga makasinati kita og kasagmuyo, kasakit, ug gani mga trahedyo sa atong kinabuhi. Apan, kon mosalig kita sa Ginoo, Siya motabang kanato sa atong kalisdanan, bisan unsa pa man kini. Ang Salmista

mihatag niining kasiguroan: “Ang paghilak mopabilin sa kagabhion, apan ang kalipay moabut sa kabuntagon.”¹

Mga kaigsoonan, gusto ko nga masayud kamo nga mapasalamaton kaayo ko sa ebanghelyo ni Jesukristo, nga gipahiuli niining ulahing mga adlaw pinaagi ni Propeta Joseph Smith. Kini ang yawe sa atong kalipay. Hinaut magpaubos ug magmainampoon kita, may hugot nga pagtuo nga ang atong Langitnong Amahan mogiya ug mopanalangin sa atong kinabuhi.

Ako mosaksi ug mopamatuod kaninyo nga ang Dios buhi, nga Siya maminaw sa mga pag-ampo sa mapainubsanong kasingkasing. Ang Iyang Anak, ang atong Manluluwas ug Manunubos, nag-ingon sa matag usa kanato: “Tan-awa, nagatindog ako sa pultahan, ug nagatuktok: kon may magapatalinghug sa akong tingog, ug moabli sa pultahan, kaniya makigsalo ako.”² Unta motuo kita niini nga mga pulong ug mopahimulos niini nga saad.

Sa pagtapos niining komperensya karon, gipangamuyo nako ang mga

panalangin sa langit nganha sa matag usa kaninyo. Hinaut nga ang inyong mga panimalay mapuno sa kalinaw, panaghiusa, pagtinahuray, ug gugma. Hinaut nga mapuno kita sa Espiritu sa Ginoo. Hinaut nga atong amumahan ang atong pagpamatuod sa ebanghelyo, aron mahimo kini ninyong proteksyon batok sa pagpanglingla ni Satanas.

Hangtud sa sunod natong panagkita sa unom ka bulan, ako nag-ampo nga ang Ginoo mopanalangin ug manalipod kaninyo, akong mga kaigsoonan. Hinaut nga ang Iyang gisaad nga kalinaw maanaa kaninyo kanunay. Salamat sa inyong mga pag-ampo alang nako ug alang sa tanang mga General Authority. Kami mapasalamaton kaayo ninyo. Sa pangalan sa atong Manluluwas ug Manunubos, nga atong giserbisyoan, nga mao si Jesukristo, ang Ginoo, amen. ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. Salmo 30:5.
2. Pinadayag 3:20.

Ni Ann M. Dibb

Ikaduhang Magtatambag sa Kinatibuk-ang
Kapangulohan sa Young Women

Inyong Balaan nga mga Dapit

Ang [inyong balaan nga mga dapit] geographic man kini o mga gutlo sa panahon, pareho ra kining sagrado ug may talagsaong makalig-on nga gahum.

Ang 2013 nga tema sa Mutual nagagikan sa ika-87 nga seksyon sa Doktrina ug mga Pakigsaad. Kini makita sa tulo ka managlahi nga seksyon; klaro nga importante kini nga pahimangno. Nagpasabut kini kon unsaon nato pagkadawat og proteksyon, kalig-on, ug kalinaw sa lisud nga panahon. Ang dinasig nga instruksyon mao nga “barug kamo sa balaan nga mga dapit, ug ayaw pagbalhin.”¹

Sa akong pagpamalandong niini nga tema, naghunahuna ko, “Unsa ang ‘balaan nga mga dapit’ nga giingon sa Langitnong Amahan?” Mitambag si Presidente Ezra Taft Benson, “Ang balaan nga mga dapit naglakip sa atong templo, chapel, atong balay, ug sa mga stake sa Zion, nga . . . ‘alang sa panalipod, ug kadangpan.’”² Dugang niini, nagatuo ako nga makakita pa kita og daghang balaan nga dapit. Ang una natong hunahunaon mao ang pulong nga *dapit* isip palibot o geograpikanhong dapit. Apan, ang usa ka *dapit* pwede sab nga “lahi nga kondisyon, posisyon, o panghunahuna.”³ Nagpasabut kini nga ang balaan nga mga dapit maglakip usab sa *mga gutlo sa panahon*—mga gutlo nga ang Espiritu Santo mopamatuod kanato, mga gutlo nga mobati kita sa gugma sa Langitnong Amahan, o mga gutlo nga gitubag ang atong pag-ampo. Dugang pa, nagatuo ako nga bisan kanus-a nga may kaisug kamo sa pagbarug sa husto, ilabi na sa mga sitwasyon nga walay gustong mohimo niini, naghimo kamo og balaan nga dapit.

Sa mubo apan talagsaong kinabuhi ni Joseph Smith, siya “[mibaru] gayud sa balaan nga mga dapit” ug wala mabalhin. Isip usa ka batan-on, naglibug siya sa relihiyusong kasamok sa iyang komunidad ug gustong mahibalo kon asa sa tanang simbahan ang tinuod. Ang kakahoyan duol sa iyang balay nahimong balaan nga dapit dihang siya miluhod didto ug mihalad sa una niyang kusog nga pag-ampo. Gitubag ang iyang pag-ampo, ug karon giisip kini sa mga miyembro nga ang Sagra-dong Kakahoyan.

Ang mga batan-ong babaye sa tibuok kalibutan nagbarug usab sa balaan nga mga dapit diha sa

kinaiyahan sa Young Women camp. Usa ka lider misugilon nako bahin sa kasinatian sa usa ka batan-ong babaye sa kamping. Dili aktibo ang maong babaye ug nagduhaduha siya bahin sa espirituhanong kasinatian didto sa kakahoyan. Human sa unang adlaw, mireport siya sa iyang lider, “Nalingaw kaayo ko, apan mahimo bang dili kita maghisgut bahin sa Espiritu? Nia ko aron magkamping, maglipay, makauban ang akong mga higala ug maglingaw-lingaw!” Apan, sa panapos nga miting sa pagpamatuod, ang maong babaye may luha nga miingon, “Dili ko gustong mouli. Unsaon man nako nga kining gibati nako karon, kining Espiritu, maanaa kanunay kanako?” Nakadiskobre siya og balaan nga dapit.

Laing balaan nga dapit sa kinabuhi ni Joseph Smith mao ang iyang kwarto. Lisud kining tuohan kay, sama sa daghan kaninyo, kauban niya ang iyang mga igsoon sa kwarto. Apan nahimo kining balaan nga dapit dihang nag-ampo siya nga may hugot nga pagtuo, pagpaubos, ug panginahanglan. Mipasabut siya, “Human ako mopahulay sa akong higdaanan niana nga gabii, ako nag ampo ug nangamuyo sa Makagagahum nga Dios alang sa kapasayloan sa akong tanan nga mga sala ug kahilayan.”⁴ Ang tulo ka tuig human sa panan-awon ni Joseph sa Sagradong Kakahoyan lisud. Ang dise-syete anyos nga Joseph nag-antus sa pamugal-bugal, pagbiaybiay

ug sa pagpanakit. Apan nianang gabhiona sa iyang kwarto, si anghel Moroni mipakita agig tubag sa iyang pangamuyo. Nakadawat si Joseph og kahibalo ug kahupayan. Nianang gabhiona, ang iyang kwarto nahimong balaan nga dapit.

Samtang nagtan-aw ko sa Mormon Message for Youth, nakasaksi ko og laing kwarto nga nahimong balaan nga dapit. Ang video kabahin ni Ingrid Delgado, usa ka batan-ong babaye sa El Salvador, nga mipakigbahin sa iyang pagbati kalabut sa templo. Miingon siya, “Kanindot nga may dapit diin makapalayo kita sa mga butang sa kalibutan ug makadawat og sagradong mga ordinansa ug motabang sa dili makadawat niini dinhing kinabuhi.” Dihang namulong siya, ang video nagpakita nga si Ingrid nagbasa sa iyang kasulatan, gilibutan sa Mormonads, mga kinutlo, Personal nga Kauswagan nga basahon, mga litrato sa iyang pamilya ug templo, ug iyang paboritong stuff toys.⁵ Tingali wala makamatikod niini, naghimo siya og balaan nga dapit diin makapalayo niya sa mga butang sa kalibutan. Ambot kon kapila na kaha nabasa ni Ingrid ang iyang kasulatan, nabati ang Espiritu, ug nakadawat og tubag sa mga pag-ampo sa iyang balaan nga dapit.

Gani laing balaan nga dapit sa kinabuhi ni Joseph Smith mao ang Liberty Jail. Si Elder Jeffrey R. Holland miingon, “Walay laing makatupong sa

kalisud sa kinabuhi ni Joseph kay sa mapintas, ilegal, ug walay katarungang pagbilanggo.” Mipasabut si Elder Holland nga ang Liberty Jail sukad ni-adto giisip nga “templo nga prisohan” tungod sa sagradong mga kasinatian ni Propeta Joseph Smith didto.⁶

Pipila kaninyo mga batan-ong babaye ang nakasinati sa kaugalingon ninyong Liberty Jail, dapit diin kamo gipakaulawan, dapit diin wala ang kamabination, dapit diin kamo gibugal-bugalan, gipasakitan, o gani gidagmalan. Kaninyo mga batan-ong babaye akong ihalad ang mga pulong ni Elder Holland: Makabaton kamo og sagrado, madayagon, mapuslanong mga kasinatian uban sa Ginoo sa *pinakamiserabling kasinatian sa inyong kinabuhi . . .*, samtang nag-antus sa pinakasakit nga kawalay kaangayan, kon nag-atubang og mga kapait nga daw dili maagwanta.”⁷ Buot ipasabut, sama ni Propeta Joseph Smith, *kaninyo* makamugna ug makabarug diha sa balaan nga mga dapit bisan sa pinakalisud nga mga kahimtang.

Usa ka batan-on, si Kirsten, misulti nako bahin sa iyang sakit nga kasinatian. Ang high school mao ang iyang Liberty Jail. Maayo na lang, ang kwarto nga praktisanan og banda nakahatag og kahupayan. Miingon siya: “Dihang misulod ko niini nga kwarto, sama og misulod ko sa luwas nga dapit. Walay mopakaulaw o mobiyabiay, walay mobinastos. Hinoon, mga pulong sa pagdasig ug gugma ang madungog. Kami nagpakita og kamabination. Malipayon kadto nga dapit. Ang kwarto nga praktisanan og banda puno sa Espiritu samtang magpraktis ug magtukar kami. Ang kwarto naingon niini tungod sa impluwensya sa instructor sa banda. Maayo siya nga Kristiyano. Sa paghinumdom, ang high school pangpalunsay nga dapit. Lisud kadto, apan nakakat-on ko sa pagkamasinabtanon. Mapasalamaton ko sa akong silunganan, balaan nga dapit, ang kwarto nga praktisanan og banda.”⁸

Karong gabhiona, namalandong ba kamo sa inyong balaan nga mga dapit? Mihangyo ko sa gatusang mga

batan-ong babaye nga ipakigbahin ngari nako ang ilang balaan nga mga dapit. Geographic man kini o mga gutlo sa panahon, pareho ra kining sa grado ug may talagsaong makalig-on nga gahum. Nia ang siyam sa malumo nilang tubag:

- Una: “Didto ko sa ospital, nagkugos sa bag-o nakong manghud.”
- Ikaduha: “Matag basa nako sa akong patriarchal blessing, bation nakong nailhan ug gihigugma sa akong Langitnong Amahan.”
- Ikatulo: “Dihang nag-12 ko, ang mga batan-ong babaye sa ward miadorno og hinimo sa papel nga kasingkasing sa akong pultahan.⁹ Gibati nakong gihigugma, gidawat, ug nalipay!”
- Ikaupat: “Samtang nagbasa ko sa kasulatan usa ka adlaw, may pulong nga ‘misantup.’ Gitubag ang akong pag-ampo.”
- Ikalima: “Miadto ko sa party diin nanag-inom ang mga tawo ug nanaghimog dili maayong kaliho-kan. Misulti ang Espiritu kanako sa pagbalik ug pagpauli. Gibuhat nako, ug oo, dunay sosyal nga mga sangputanan. Apan, kadtong higayuna naghimo nakong masaligon nga ako makahimo sa pagsunod sa ebanghelyo.”
- Ikaunom: Atol sa sakrament, namalandong ko kalabut sa Pag-ula. Nakaamgo ko nga kinahanglan kong mopasaylo sa tawo nga akong gikalagutan. Ang akong pagpili nga mopasaylo usa ka maayong lihok nga magdala sa Pag-ula sa inadlaw nakong pagpakabuhi.”
- Ikapito: “Human motambong sa New Beginning uban ni mama, mihalok siya nako ug misulti nga iya kong gihigugma. Kini ang unang higayon nga akong nahinumduman nga gihimo niya kini.”
- Ikawalo: “Uban sa pasalig sa akong bishop, nasayud ko nga ang saad nga gihatag sa kasulatan tinuod: ‘Bisan pa ang inyong mga sala mapula, sila pagapution ingon sa nieve.’¹⁰ Gibati nako ang paglaum ug nasayud nga makasugod ko sa taas nga proseso sa paghinulsol.”

• Katapusan: “Usa ka gabii, nagtigum ko og kaisug sa pagpakigbahin sa suod nakong higala sa akong gibati kalabut sa ebanghelyo ug sa Basahon ni Mormon. Wala madugay, nalipay kong mitambong sa iyang bunyag. Karon magdungan na mi pagsimba.”

Pwede ba kong mosulti ninyo sa usa sa akong balaan nga mga dapit? Usa ka higayon; nabug-atan kaayo ko, nahadlok, ug hingpit nga nag-inusara. Sa hilum, nag-ampo ko: “Langitnong Amahan, wala ko kahibalo unsaon ni nako paghimo. Palihug, tabangi ko!” Dayon, usa ka tawo sa wala dahuma miduol, miagbay nako, ug misulti og sinsero, makapadasig nga mga pulong. Niadtong higayuna, gibati nako ang kalinaw. Mibati ko nga giila. Ang tanan nausab. Ang mga pulong ni Presidente Spencer W. Kimball misantup sa hunahuna: “Ang Dios makakita kanato, ug iya kita nga pagabantayan. Apan sa kasagaran ipaagi niya kini sa uban aron iyang mahatag ang atong mga panginahanglan.”¹¹ Alang nako, kanang higayuna, kana nga dapit, nahimong balaan.

Minahal nga mga batan-ong babaye, adunay daghang balaan nga mga dapit nga gusto unta nako nga atong mapakigbahin sa usag usa. Inig uli ninyo, awragon ko kamo nga irekord sa inyong journal ang mga dapit nga inyong nailhan ug nahinumduman. Klaro ngari nako nga liboan *kaninyo* nanagbarug sa balaan nga mga dapit. Kini nga mga dapit maghatag

ninyo og proteksyon, kalig-on, ug kalinaw sa lisud nga panahon. Nagkalig-on ang inyong pagpamatuod tungod kay nagbarug kamo alang sa kamatuoran ug pagkamatarung diha sa *talagsaong* pamaagi.

Kamo, ang bantugang kabatan-onan sa Simbahan, mao ang akong mga bayani. Gimahal ko kamo. Akong gibati ang talagsaong gugma sa Langitnong Amahan kaninyo, ug akong ipamatuod nga ang ebanghelyo ni Jesukristo tinuod. Siya naghulat, andam nga motuboy kaninyo samtang kamo “mobarug . . . sa balaan nga mga dapit, ug [dili mobalhin].” Gihi-gugma ug gi-sustain nako si Presidente Thomas S. Monson, ang atong tinuod ug madasigong propeta. Gisulti nako kining mga butanga sa pangalan ni Jesukristo, amen. ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. Doktrina ug mga Pakigsaad 87:8; tan-awa usab sa Doktrina ug mga Pakigsaad 45:32; 101:22.
2. Ezra Taft Benson, “Prepare Yourself for the Great Day of the Lord,” *New Era*, Mayo 1982, 50; tan-awa usab sa Doktrina ug mga Pakigsaad 115:6.
3. Merriam-Webster Online, “place,” merriam-webster.com/dictionary/place.
4. Joseph Smith—Kasaysayan 1:29.
5. Tan-awa sa “Practice, Celebration, Dedication: Temple Blessings sa El Salvador,” lds.org/youth/video.
6. Jeffrey R. Holland, “Lessons from Liberty Jail,” *Ensign*, Sept. 2009, 26, 28.
7. Jeffrey R. Holland, “Lessons from Liberty Jail,” 28.
8. Personal nga pakig-istorya sa author.
9. Usahay sa Estados Unidos gitawag kini og “heart attack.”
10. Isaias 1:18.
11. Spencer W. Kimball, “The Abundant Life,” *Tambuli*, Hunyo 1979, 3.

San Salvador, El Salvador

Ni Mary N. Cook

Unang Magtatambag sa Kinatibuk-ang
Kapangulohan sa Young Women

Kon Moluwas Kamo og usa ka Batang Babaye, Miluwas Kamo og Henerasyon

Ang mahiyason ninyong kinabuhi mopanalangin sa inyong katigulangan, sa inyong pamilya karon, ug sa mga sakop sa pamilya sa umaabut.

Akong dungog ang mamulong kaninyo mga maisugong batan-ong mga babaye sa Simbahan. Nakita namong naglambo kamo sa dalan niadtong nagtahud sa ilang pakigsaad, ug nahibalo mi nga ang mahiyason ninyong kinabuhi mopanalangin sa inyong katigulangan, sa inyong pamilya karon, ug sa mga sakop sa pamilya sa umaabut, miingon si Presidente Gordon B. Hinckley, “Kon moluwas kamo og usa ka batang babaye, miluwas kamo og henerasyon.”¹

Ang inyong pakigsaad nagsugod dihang gibunyagan kamo ug nakadawat sa gasa sa Espiritu Santo. Nagpadayon kini diha sa sakrament miting, usa ka balaan nga dapit diin kamo mobag-o sa inyong pakigsaad sa bunyag. Panahon na aron maandam kamo sa paghimo og mga pakigsaad sa templo. Ang “sagrado nga mga ordinansa ug mga pakigsaad nga anaa sa balaan

nga mga templo makapahimo [kanato] sa pagbalik ngadto sa atubangan sa Dios ug alang sa [atong] mga pamilya nga magkahiusa sa kahangturan.”²

Barug sa balaan nga mga dapit alang sa inyong katigulangan. “Ang matag tawo nga moanhi sa yuta mao ang produkto sa mga kaliwatan sa mga ginikanan. Kita adunay natural nga pangandoy sa pagkadugtong uban sa atong mga katigulangan.”³ Kon moapil mo sa family history ug buhat sa templo, gitagik [weave] ninyo ang inyong kinabuhi ngadto sa inyong katigulangan pinaagi sa makaluwas nga mga ordinansa alang nila.

Barug sa balaan nga mga dapit para kaninyo ug sa inyong pamilya. Ang matarung ninyong ehemplo maoy tinubdan sa dakong kalipay, bisan unsay kahimtang sa inyong pamilya. Ang matarung ninyong mga pagpili makapahimo kaninyo nga makatuman

sa mga pakigsaad nga mobugkos sa inyong pamilya sa kahangturan.

Barug sa balaan nga mga dapit alang sa umaabut ninyong pamilya. Ipasalig nga ma-sealed mo sa inyong bana sa templo pinaagi sa balaang priesthood samtang magsugod mo og usa ka mahangturong pamilya. Mapanalangin ang inyong mga anak sa kamatuoran kon itagik ninyo ang mahiyasong ehemplo ug lig-ong pagpamatuod sa ilang kinabuhi ug ipakita kanila ang dalan sa pakigsaad.

Akong nakita nga naka-display kining mahangturong mga baruganan sa bag-o lang nga International Art Competition for Youth. Si Megan Warner Taylor nag-compose og photography sa digital, sa bag-ong paagi sa samingay ni Kristo sa napulo ka dalagang birhen.⁴ Nagkita mi ni Megan, ug iyang gipasabut ang simbolo sa napulo ka dalagang birhen, kinsa iyang gihulagway nga may hiyas ug pagtuo, andam sa paghimo ug pagtuman sa sagradong mga pakigsaad sa templo. Sama sa tanang maalamong mga birhen, ang iyang preparasyon gihimo dihang nagdugang siya og lana sa iyang lampara, tinagsa ka tulu, pinaagi sa pagpuyo nga matarung. Nakabantay ko sa nindot nga sinapid sa iyang buhok. Mipasabut si Megan nga ang sinapid nagrepresentar sa pagtagik sa hiyas sa kinabuhi niining batan-on ngadto sa daghang henerasyon. Ang usa ka lugas sa buhok nagrepresentar sa pagtagik sa iyang gugma ug respeto sa iyang katigulangan, ang ikaduha mao ang pagtagik sa matarung nga impluwensya diha sa iyang pamilya, ug ikatulo, ang pagtagik sa iyang kinabuhi sa henerasyong moabut.

May nakaila kong batan-ong babaye kansang sayo nga preparasyon nagtagik sa kinabuhi sa pagkamatarung ngadto sa daghang henerasyon.

Sa matahum nga hapon sa Septiyembre, ako ug akong bana didto sa templo naghulat para makaapil sa mga ordinansa sa templo. Si Chris, among higala, misulod sa lawak. Kanindot nga makita kini nga batan-on, kinsa bag-o lang miuli gikan sa misyon sa Russia.

Queen Creek, Arizona, USA

Sa hapit na magsugod ang sesyon, may matahum nga batan-ong babaye mitapad nako. Masanagon siya, mapahiyumon, ug puno sa kahayag. Gusto kong makaila niya, busa hilum kong nakig-ila-ila. Mihunghong siya sa iyang ngalan, Kate, ug namatikdan nako nga ang iyang apelyido sama sa pamilya sa Michigan, nga gipuy-an namo kaniadto. Si Kate maoy dako na nilang anak, kinsa miuli mga lima na ka semana gikan sa misyon sa Germany.

Atol sa sesyon nagsigeg sulod sa akong hunahuna: “Ipaila-ila si Kate kang Chris.” Gibaliwala ko kini, naghunahuna nga, “Kanus-a, asa, unsaon?” Sa dihang mobiya na mi, mi-duol si Chris sa pagpanamilit kanamo ug gipahimuslan nako ang higayon. Gibira nako si Kate ug gihunghongan, “Kamong duha pulos mahiyason nga angayang magkailhanay.” Mibiya ko sa templo nga natagbaw kay gituman ko ang pag-aghat.

Sa pagpauli, ako ug akong bana naghigot sa among paghinumdom sa mga hagit nga miabut sa pamilya ni Kate. Mas nailhan nako si Kate sukad niadto, ug nakatabang siya nakong

makasabut sa hinungdan sa malipayong panagway nga akong nakita sa templo nianang adlaw.

Gipaningkamutan ni Kate nga makatuman sa iyang pakigsaad sa pagpangita og balaan nga dapit. Nagdako siya sa panimalay diin ang family home evening, pag-ampo sa pamilya, ug pagtuon sa kasulatan naghimo sa iyang balay nga balaan nga dapit. Sa bata pa, nakakat-on siya bahin sa templo, ug sa kanta nga “Gusto Kong Makakita sa Templo” ang paborito sa family home evening.⁵ Sa gamay pa siya, ehemplo niya ang iyang mga ginikanan sa pagpangita sa balaan nga dapit dihang mangadto sila sa templo sa katapusan sa semana imbis sa sine o mangaon sa gawas.

Gipangga kaayo niya iyang papa, ug gigamit sa iyang papa ang iyang priesthood aron mahimo ni Kate ang una niyang pakigsaad sa bunyag. Dayon napandungan siya sa mga kamot ug nakadawat sa Espiritu Santo. Miingon si Kate, “Nalipay ko nga nakadawat sa Espiritu Santo, ug nahibalok kong makatabang ni nako sa dalan ngadto sa kinabuhiing dayon.”

Padayon ang labihang panalangin ug malipayong kinabuhi ni Kate. Sa 14 pa siya, nag-high school siya ug ganahan sa seminary, laing balaan nga dapit sa pagkat-on sa ebanghelyo. Usa ka adlaw naghigot ang iyang magtutudlo bahin sa mga pagsulay ug misiguro nga kitang tanan makasugat niini. Miingon siya, “di ko gusto og mga pagsulay; dili ko gustong makadungog niini.”

Pila lang ka semana human niana ang iyang papa nakamata usa ka Dominggo sa Pagkabanhaw nga may grabe nga sakit. Miingon si Kate: “Himsog kaayo ang akong papa; runner siya sa marathon. Nabalaka kaayo si mama sa grabe niyang sakit maong iya kining gidala sa ospital. Sulod sa 36 oras giatake siya nga hapit tibuok niyang lawas dili na kalihok. Makapamilok siya, apan ang tibuok niyang lawas dili kalihok. Nahinumdom kong miadto ko niya ug nakaingon, ‘nanghitabo na gyud. Husto ang akong magtutudlo sa seminary. Duna koy pagsulay.’” Sulod sa pipila ka adlaw namatay ang papa ni Kate.

Nagpadayon, si Kate miingon: “Pag-kalisud. Dili ka gustong mawad-an og bayani sa imong kinabuhi. Nahibalo kong magamit ko kini sa pagtikang para molambo o tugutan kining mobabag. Dili ko gustong moguba kini sa akong kinabuhi, kay 14 anyos pa ko. Naningkamot gayud kong maduol sa Ginoo. Gibasa ko kanunay ang kasulatan. Ang Alma kapitulo 40 misiguro nako nga ang pagkabanhaw tinuod ug pinaagi sa Pag-ula ni Kristo ikauban nako pag-usab ang akong papa. Kanunay kong nag-ampo. Kanunay kong misulat sa akong journal. Gipabilin na-kong lig-on ang akong pagpamatuod pinaagi sa pagsulat niini. Misimba ug miadto ko sa Young Women matag semana. Gipalibutan ko og buotang mga higala. Nagpaduol ko sa mapi-nanggaong mga paryente ug ilabi na ni mama, nga maoy angkla sa among pamilya. Nangayo ko og mga panalangin sa priesthood gikan sa akong lolo ug sa ubang priesthood.”

Kining makanunayong mga pag-pili, sama sa mga dalagang birhen, midugang og lana sa lampara ni Kate.

Nadasig siya sa iyang tinguha nga ikauban pag-usab ang iyang papa. Si Kate nasayud nga nahibalo ang iyang papa sa iyang mga pagpili, ug dili siya gustong mopakyas kaniya. Gusto si Kate og mahangturong relasyon uban kaniya, ug nahibalo siya nga ang pag-tuman sa iyang pakigsaad maglig-on sa tagik uban kaniya.

Ang mga pagsulay wala pa matapos. Dihang nag-21 si Kate ug mosumiter sa iyang papeles sa misyon, nahibaw-ang may kanser ang iyang mama. Kinahanglang mohimo og importanting desisyon si Kate. Mag-pabilin ba siya sa pagsuporta sa iyang mama o magmisyon? Gihatagan og panalangin sa priesthood ang iyang mama nga nagsaad nga makalahutay sa iyang sakit. Nakasiguro tungod sa panalangin, si Kate mipadayon uban ang pagtuo ug mipadayon sa plano nga magmisyon.

Miingon si Kate: “Lakang kadto diha sa kangitngit, apan samtang naa ko sa misyon, sa katapusan miabut ang kahayag ug gibalitaan ko nga natuman ang panalangin sa akong

mama. Nalipay kaayo kong wala nako isalikway ang pagserbisyo sa Ginoo. Kon moabut ang lisud nga mga butang, mas sayon ang pag-urong ug dili magpadayon, apan kon unahon nimo ang Ginoo, ang kalisdanan moresulta sa nindot nga mga panalangin. Anaa ang Iyang kamot ug makasaksi ka sa mga milagro.” Nasinati ni Kate ang katinuod sa mga pulong ni Presidente Thomas S. Monson: “Ang pinakamakahuluganon natong mga oportunidad makit-an panahon sa grabe nga kalisud.”⁶

Ingon niini ang pagtuo ni Kate kay nakasabut siya sa plano sa kaluwasan. Nahibalo siyang buhi na kita kaniadto, nga ang yuta mao ang panahon sa pagsulay, ug kita mabuhi pag-usab. May pagtuo siya nga mapanalangin ang iyang mama, apan gumikan sa kasinatian niya sa iyang papa, nahibalo siya nga kon mawala man ang iyang mama, walay problema. Miingon siya: “Wala lamang ko makalahutay sa pagkamatay ni papa, nahimo ning bahin sa akong pagkatawo alang sa kaayo, ug kon gikuha man ang akong mama, sama ra gihapon. Magtagik kini og lig-ong pagpamatuod sa akong kinabuhi.”⁷

Nangita si Kate og balaan nga dapit sa gabii nga siya akong nakita sa templo. Nagtinguhang matagik og hugot sa mahangturong relasyon gumikan sa pagserbisyo sa templo, gisunod niya ang ehemplo sa iyang ginikanan nga regular nga pag-adto sa templo.

Walay dakong hitabo sa gabii nga giila-ila nako si Kate kang Chris, apan sa pagpangita og laing balaan nga dapit sa misunod Domingo, nakita ni Kate si Chris, taliwa sa gatusang young single adults sa institute devotional. Didto mas nagkaila sila. Pila ka semana, gidapit siya ni Chris nga manan-aw sila og kinatibuk-ang komperensya. Padayon silang nangita og mga dapit nga midapit sa Espiritu sa ilang paghinalaray sa gugma ug sa katapusan na-sealed sa templo, sa balaan nga dapit diin sila gipaila-ila. Sila karon nagtuman sa sagradong responsibilidad sa pagkaginikanan, nagtagik sa ilang pagpamatuod sa plano sa kaluwasan sa kinabuhi sa

tulo ka anak nga lalaki, nagpakita kanila sa dalan sa pakigsaad.

“Kon miluwas kamo og usa ka batang babaye, miluwas kamo og henerasyon.” Ang desisyon ni Kate sa edad nga 14 sa pagpabilin sa dalan, pagdugang og lana sa iyang lampara, ug ang pagbarug sa balaan nga dapit *miluwas* ug *makaluwas* og henerasyon. Ang pagpangita sa iyang katigulangan ug pagserbisyo sa templo mitagik sa iyang kasingkasing ngadto kanila. Ang pag-apil sa family history ug buhat sa templo motagik sab sa inyong kasingkasing ug ang inyong katigulangan makaangkong og kinabuhing dayon .

Ang pagsunod sa ebanghelyo makadugang sab og lana sa inyong lampara ug motagik og espirituhanong kalig-on sa panimalay ug mopanalangin og daghan sa umaabut nga pamilya. Ug dugang pa, sumala ni Elder Robert D. Hales, “Kon ang ehemplo sa atong mga ginikanan dili maayo, atong responsibilidad ang pagputol niini . . . ug motudlo og saktong mga tradisyon sa nagsunod nga henerasyon.”⁸

Hukmi karon ang pagpuno sa inyong lampara, aron ang lig-on ninyong pagpamatuod ug ehemplo matagik sa kinabuhi sa daghang henerasyon—kaniadto, karon, ug sa umaabut. Mopamatuod ko nga ang mahiyasong kinabuhi dili lamang moluwas og henerasyon, apan sa *inyong* kinabuhing dayon usab, kay kini lang ang paagi nga makabalik kita sa Amahan ug magmalipayon karon ug sa hangtud. Sa pangalan ni Jesukristo, amen. ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. Gordon B. Hinckley, “Magbarug nga Lig-on ug Dili Matarug,” *Tibuok Kalibutan nga Miting sa Pagpangulo*, Ene. 10, 2004, 20; tan-awa usab sa Gordon B. Hinckley, “Our Responsibility to Our Young Women,” *Ensign*, Sept. 1988, 10.
2. “Ang Pamilya: Usa ka Pamahayag ngadto sa Kalibutan,” *Liahona*, Nob. 2010, 129.
3. Russell M. Nelson, “Mga Kaliwatan Nasumpay sa Gugma,” *Liahona*, Mayo 2010, 92.
4. Tan-awa sa Mateo 25:1–13.
5. Tan-awa sa “I Love to See the Temple,” *Children’s Songbook*, 95.
6. Thomas S. Monson, “Meeting Your Goliath,” *New Era*, Hunyo 2008, 7.
7. Personal nga interbyu sa author, 2013.
8. Robert D. Hales, “How Will Our Children Remember Us?” *Ensign*, Nob. 1993, 10.

Ni Elaine S. Dalton

Kinatibuk-ang Presidente sa Young Women

Ayaw Pagbalhin!

Barug nga lig-on. Magmakanunayon. “Pagbarug alang sa kamatuoran ug pagkamatarung.” Magbarug ingon nga saksi. Magmahimo nga sumbanan sa kalibutan. Barug sa balaan nga mga dapit.

Karong gabhiona nagbarug ko sa pulpito niining balaang dapit, sa presensya sa mga propeta, manalagna, ug tigpadayag ug sa halangdong mga anak nga babaye sa Dios. Usa ka talagsaong panahon nga maania sa yuta ug mahimong usa ka batan-ong babaye. Pinili kamo nga mga anak nga babaye sa atong Amahan sa Langit. Hinaut nga nabatyagan ninyo ang inyong pagkalahi ug unsa kamo ka mahal sa atong Amahan sa Langit. Nagmahal Siya sa matag usa kaninyo, ug ako usab.

Sa lamesa sa akong opisina, duna koy kinulit nga bronze nga replika sa usa ka batan-ong babaye nga ang ngalan si Kristina. Ang sama sa tawo

nga gidak-ong kinulit nga si Kristina nagbarug sa pantalan sa Copenhagen, Denmark, gipahimutang nga nag-atubang sa dagat padulong sa Zion. Ang iyang desisyon nga magpasakop sa Simbahan ug mobiya sa iyang panimalay dili sayon, ug inyong makita ang hangin nga naghuros ngadto kaniya. Nagbarug siya nga lig-on, mi-himo og lisud kaayo apan butang nga nahibaloan niya nga husto. Gibutang kini sa iyang mga kaliwatan didto sa pantalan isip pasidungog kang Kristina, kay ang iyang desisyon nianang adlaw dunay mahangturong kahulugan sa daghang henerasyon.

Alang nako ang kinulit nga si Kristina nagrepresentar sa matag usa kaninyo. Sama ni Kristina, nagbarug kamo sa ngilit sa daghang importanting desisyon ug paghimog inadlaw nga pagpili, ang uban niini lisud, nga naghulma dili lang sa inyong kaugmaon apan sa kapalaran sa mga henerasyon. Kamo usab gisugat og mga hangin sa oposisyon, kalisud, pagpamugos, ug moral nga kahugaw. Ug sa gihapon nagbarug kamong dili matarug ug nagsunod sa ebanghelyo bisan sa kusog nga bagyo sa atong katilingban. Sama ni Kristina, gigiyahan kamo sa Espiritu Santo. Naghimo kamo og

hustong mga desisyon. Kamo maunongon, ug kamo halangdon.

Wala koy mahunahunaang tambag gikan sa mapinangaong Langitnong Amahan kay sa Iyang pag-awhag sa matag usa kaninyo sa “pagbarug . . . sa balaan nga mga dapit ug ayaw pagbalhin.”¹ Siya nagaingon: Barug nga lig-on. Magmakanunayon.² “Pagbarug alang sa kamatuoran ug pagkamatarung.”³ Magbarug ingon nga saksi.⁴ Magmahimo nga sumbanan sa kalibutan. Barug sa balaan nga mga dapit. Ug busa ang akong mensahe kaninyo yano ra: Ayaw pagbalhin.

Una, ayaw pagbalhin sa pagpili og husto. Niining ulahing mga adlaw, walay gagmay nga desisyon. Ang mga pagpili nga inyong gipanghimo karon

importante kaayo. Ang kabubut-on, o katakus sa pagpili, usa sa talagsaong mga gasa sa Dios sa Iyang mga anak. Kabahin kini sa plano sa kalipay nga gipili ninyo ug nako ug gipanalipdan sa atong premortal nga kinabuhi. Pagpakabuhi kamo sa paagi nga inyong mabatian ug madungog ang Espiritu Santo, ug motabang Siya kaninyo sa paghimo sa hustong mga desisyon. Gani, Siya “magtug-an kaninyo sa tanan nga mga butang nga inyong buhaton.”⁵

Mga semana nang milabay mibalik ko sa eskwelahan nako sa high school sa unang higayon. Mitambong ko og komperensya sa stake nga gipahigayon didto sa auditorium sa eskwelahan. Samtang naglakaw ko sa pasilyo sa eskwelahan, daghan ang mibalik

sa akong panumduman. Akong gibati ang sama gayud nga pagbati dihang mieskwela ko sa batan-on pa—walay salig, walay siguro sa kaugalingon, maulawon, ug ganahan kaayong madawat sa uban. Miadto ko sa auditorium. Daghan na usab ang mibalik sa akong panumduman. Pamilyar nako ang tanan sa mao nga auditorium. Usa ra ang nausab—ako.

Nianang adlaw may oportunidad ko nga mobarug sa stage sama sa mga higayon kaniadto sa high school isip student officer. Gani nakita nako ang uban nakong klasmeyt diha sa nanambong—ang uban akong naka-date! Apan niining higayuna, imbis magpahigayon og assembly, pribilehiyo nako—didto sa auditorium—ang “pagbarug nga saksi”⁶ ug mopamatuod bahin sa atong Manluluwas, si Jesukristo.

Batan-ong mga babaye, siguroa nga ang inyong pakigrelasyon sa uban maingon nga 40 ka tuig gikan karon, dili kamo maulaw. Walay pagpamugos sa kaedad, walay pagdawat, walay popularidad ang makapaubos niini. Ang inyong impluwensya sa batan-ong mga lalaki makatabang nga sila magpabiling takus sa ilang priesthood, sa mga pakigsaad sa templo, ug pagmisyon. Ug kinsay nasayud? Kwarenta ka tuig gikan karon, dunay usa kanila ang moduol kaninyo, sa auditorium sa high school, ug magpasalamat sa inyong tabang nga nagpabilin silang takus sa pagtuman sa ilang katungdanan sa priesthood sa pagserbisyo og dungganong misyon. Ug kinsay nasayud? Basin makadawat mo og sulat gikan sa asawa sa usa nianang mga batan-on, magpasalamat *kaninyo* sa inyong impluwensya sa iyang bana ug sa umaabut nilang pamilya atol sa inyong mga adlaw sa high school. Ang inyong mga pagpili importante. Ang inyong mga pagpili karon dili lamang makaapekto ninyo, apan sa uban usab. Duna kini mahangturong kahulugan. Ayaw pagbalhin!

Ikaduha, ayaw pagbalhin sa inyong tinguha ug pasalig nga magpabiling mahiyason ug may sekswal nga kaputli. Pagmahiyason. Ang inyong personal nga kaputli usa sa inyong pinakatalagsaong tinubdan sa gahum.

Sa pag-anhi ninyo sa yuta, gihatagan kamo og bililhong gasa nga lawas. Ang inyong lawas maoy instrumento sa inyong hunahuna ug balaang gasa diin magamit ang inyong kabubut-on. Kini ang gasa nga wala ni Satanas, ug mao nga iyang itumong ang tanan niyang pag-atake diha sa inyong lawas. Gusto niyang ibaliwala, dulaan, ug abusohan ang inyong lawas. Ang dili tarung nga sininaan, pornograpiya, imoralidad, tattoo ug pagpatusok, pag-abuso sa drugas, ug ang pagkaadik sa tanang matang maoy mga paningkamot aron maangkon kining bililhong gasa—ang inyong lawas—aron maglisud na mo sa paggamit sa inyong kabubut-on. Si Pablo nangutana, “Wala ba kamo masayud nga kamo templo sa Dios, ug ang Espiritu sa Dios nagapuyo diha sa sulod ninyo?”⁷

Ang inyong lawas usa ka templo. Ngano? Kay kini dunay katakus nga papuy-on dili lang ang mahangturong ninyong espiritu apan ang mahangturong espiritu usab sa uban nga moanhi sa yuta nga kabahin sa inyong mahangturong pamilya. Si Elder Dallin H. Oaks mitudlo, “Ang gahum sa paghimo og kinabuhi [usa ka] mahimayaon nga gahum.”⁸ Ang inyong tahas usa ka mahimayaon nga tahas. Gisaligan kamo sa Dios og sagradong tahas! Nangandam kamo nga mahimong mga inahan sa umaabut nga henerasyon. Ipabilin ang

pagkaputli ug pagkatakus sa kaugalingon, ug ampingi ang “labing mahal ug bililhon labaw sa tanan”—ang inyong hiyas ug kaputli.⁹ Ang maalamong tambag sa Langitnong Amahan kaninyo, Iyang pinili nga mga anak nga babaye, mao ang “paglakaw . . . sa mga agianan nga maligdong.”¹⁰

Ang hiyas mao ang bulawanong yawe sa templo. *Busa, ang ikatulo, ayaw pagbalhin sa pagkatakus sa paghimo ug pagtuman sa sagradong mga pakigsaad.* Ang pakigsaad nga inyong gihimo sa bunyag mogiya kaninyo sa dalan sa hiyas ug kalipay samtang bag-uhon ninyo kini matag semana sa pag-ambit sa sakrament. Sa pagtuman ninyo sa inyong pakigsaad sa bunyag, makita nga lahi kamo, lahi og sininaan, ug lahi og linihukan kay sa kalibutan. Sa pagtuman niini nga pakigsaad magiyahan kamo sa Espiritu Santo. Barug sa balaan nga mga dapit, ug ayaw pagpaduol niadto nga palibut o musika, media, o asosasyon nga makawagtang sa pakig-uban sa Espiritu Santo.¹¹ Ug sa pagtuman ninyo sa inyong mga pakigsaad, magpabilin kamong takus ug maandam sa pagsulod sa balaang mga templo sa Ginoo.

Katapusan, ayaw pagbalhin sa inyong pag-ila sa Pag-ula sa Manluluwas. Ang Pag-ula para kaninyo ug kanako. Gahum kini nga makapalihok ug makatubos. Kon gibati ninyong dili

takus sa pagbarug sa balaan nga mga dapit, ayaw na dugangi og laing adlaw ang pagpas-an niini. Sa mortalidad, kitang tanan masayop. Hunahuna nga ang Manluluwas nahigugma kaninyo nga gihimo Niyang posible nga kamo mag-usab ug maghinulsol kon kamo masayop. Si Satanas dili gustong motuo mo nga mahimo kamong mag-usab.¹² Mangumbinser siya nga kamo wala nay mahimo. Usa kana ka bakak. Makabalik kamo. Makahinulsol kamo. Mahimo kamong putli ug balaan tungod sa mahangturong Pag-ula sa Manluluwas.

Karon tapuson ko kini uban sa labing talagsaong sugilanon sa gugma nga nasaysay sukad. Tingali mangu-tana mo, “Unsay labut sa sugilanon sa gugma sa pagbarug sa balaan nga mga dapit?” Duna kini labut sa pagbarug sa balaan nga mga dapit. Sugilanon kini sa usa ka batan-ong babaye nga si Rebeca.¹³

Sa sugilanon, gisangunan ni Abraham ang iyang sulugoon sa pagpangita og takus nga batan-ong babaye aron maasawa ni Isaac. Usa ka babaye nga angayan sa kaminyoon sa pakigsaad—mahiyason ug putli ug takus. Busa iyang gipadala ang iyang sulugoon sa layo ug kuyaw nga biyahe ngadto sa Haran. Ang rason sa pag-adto klaro—ang balaang mga lalaki nagkinahanglan og balaang mga babaye nga ilang ikapares. Dihang

Brasília, Brazil

miabut ang sulugoon sa siyudad sa Nachor, mihunong siya sa may atabay sa pagpainom sa iyang mga camello ug nag-ampo nga giyahan siya sa hustong batan-ong babaye ug mailhan niya kini pinaagi sa pagtanyag ug tubig para niya ug sa iyang 10 ka camello. Nakasakay na ko og camello, ug nahibalo ko—ang camello moinom ug *daghan* nga tubig!

Sa Genesis atong mabasa nga si Rebeca wala lang moadto sa atabay sa pagkuha og tubig, apan siya “nagdali,”¹⁴ sa pagbuhat niini. Gibutangan dayon sa sulugoon og mga pulseras ug alahas si Rebeca ug nangutana kon duna bay kwarto sa balay sa iyang amahan nga iyang kaphulayan. Sigurado kong nakatabang ang alahas! Mabasa sa kasulatan, “Ug ang dalaga midalagan ug nagpahibalo kanila sa balay sa iyang inahan sumala niining mga pulonga.”¹⁵ Runner tingali ni si Rebeca!

Ang sulugoon misulti sa pamilya ni Rebeca sa tuyo sa taas niyang panaw, ug si Rebeca miuyon nga maasawa ni Isaac. Ang sulugoon gustong mobiya pagka-ugma kuyog ni Rebeca, apan mihangyo ang iyang pamilya nga magpabilin siya og bisan 10 lang ka adlaw. Dayon gipangutana nila si

Rebeca unsay iyang gusto, ug yano ang iyang tubag “mouban ako.”¹⁶ Pamilyar ba kadto nga tubag niadtong liboan nga determinadong mitubag og, “ako moadto; ako mobuhat”¹⁷ dihang ang atong propeta, si Presidente Thomas S. Monson, mipahibalo nga ang batan-ong mga lalaki ug babaye makamasyon na sa mas bata nga edad?

Karon ang moral ug katapusan niining sugilanon sa gugma: Si Rebeca andam ug takus sa paghimo ug pagtuman sa sagradong mga pakigsaad ug maasawa sa pakigsaad ni Isaac. Wala siya maghulat ug nangamdang sa kaugalingon. Sa wala pa siya mobiya sa iyang pamilya, gihatagan siya og panalangin, ug ang mga pulong makapadasig kanako, kay gisaaran siya nga “mainahan sa linibolibo.”¹⁸ Apan ang pinakanindot nga bahin niining sugilanon sa gugma mao ang unang panagkita ni Rebeca ug Isaac. Wala kini hisguti sa Biblia, apan nagtuo ko nga kadto gugma sa unang panagkita! Kay “ang hiyas mohigugma sa hiyas; [ug] ang kahayag mounong ngadto sa kahayag.”¹⁹ Dihang miadto si Isaac aron sa pagpakigkita sa nangabut, si Rebeca “mikanaug sa [iyang] camello.”²⁰ Ug dayon nag-ingon kini, “Ug siya

[Rebeca] gihigugma niya.”²¹ Nakatuaw ko niini!

Alang kang Rebeca ug kang Kristina, ang pagbarug sa balaan nga mga dapit dili sayon. Ang dili pagbalhin dili sayon. Kusog ang huros sa hangin, ang tubig sa atabay bug-at, ug ang pagbiya gikan sa ilang panimalay ug kanhi kinabuhi siguradong lisud. Apan mihimo sila og hustong mga pagpili. Gigiyahan sila sa Espiritu Santo. Sila mga mahiyason, ug giandam ang ilang kaugalingon sa paghimo ug pagtuman sa sagradong mga pakigsaad. Ang Manluluwas nagagikan sa kaliwatan ni Rebeca. Nahibalo kaha siya niadtong higayuna nga mahitabo kini? Wala! Ang inyo bang mga pagpili karon importante? Oo!

Mga batan-ong babaye, ang mga henerasyon mag-agad sa inyong mga pagpili, kaputli, ug katakus sa kinabuhi. Ayaw pagbalhin. May talagsaon kamong kapalaran. Kini ang inyong panahon! Motuo gyud ko nga ang mahiyasong batan-ong babaye, giniyahan sa Espiritu, makausab sa kalibutan!

Mopamatuod ko nga ang Manluluwas buhi! Siya inyong ikauban. Siya motabang kaninyo. Ug sa lisud nga panahon, ang Iyang “mga anghel [ma] anaa libut kaninyo, aron sa pagtabang kaninyo.”²² Sa pangalan ni Jesukristo, amen. ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. Doktrina ug mga Pakigsaad 87:8.
2. Tan-awa sa Mosiah 5:15.
3. Motto sa Young Women, sa *Personal nga Kauswagan sa Young Women* (booklet, 2009), 2.
4. Tan-awa sa Mosiah 18:9.
5. 2 Nephi 32:5.
6. Tan-awa sa Mosiah 18:9.
7. 1 Mga Taga-Corinto 3:16.
8. Dallin H. Oaks, “The Great Plan of Happiness,” *Ensign*, Nob. 1993, 74.
9. Moroni 9:9.
10. Doktrina ug mga Pakigsaad 25:2.
11. Tan-awa sa 1 Mga Taga-Corinto 6:9; 1 Mga Taga-Tesalonica 5:22; 2 Timoteo 2:22; Doktrina ug mga Pakigsaad 9:13.
12. Tan-awa sa *Alang sa Kalig-on sa mga Kabatan-onan* (booklet, 2011), 28–29.
13. Tan-awa sa Genesis 24.
14. Genesis 24:20.
15. Genesis 24:28.
16. Genesis 24:58.
17. Tan-awa sa 1 Nephi 3:7.
18. Genesis 24:60.
19. Doktrina ug mga Pakigsaad 88:40.
20. Genesis 24:64.
21. Genesis 24:67.
22. Doktrina ug mga Pakigsaad 84:88.

Ni Presidente Dieter F. Uchtdorf

Ikaduhang Magtatambag sa Unang Kapangulohan

Ang Inyong Talagsaong Biyahe sa Pagppauli

Samtang malipayon kamong mogamit sa mapa nga gihatag sa inyong mapinanggaong Amahan alang sa inyong biyahe, mogiya kini kaninyo sa balaan nga mga dapit ug inyong makab-ot ang inyong langitnong potensyal.

Atong dungog karong gabhiona nga makauban si Presidente Thomas S. Monson, ang atong minahal nga propeta. President, kanunay kaming nag-ampo alang nimo.

Minahal kong mga sister, salamat sa musika ug sa pulong nga gipamulong. Ang tanan makapadasig ug haum para sa Pasko sa Pagkabanhaw, ang sagra-dong panahon nga atong gisaulog karong semanaha.

Malipayon ko nga makauban kamo batan-ong mga sister, uban sa inyong mga inahan ug sa inyong talagsaong mga lider. Masanagon ang inyong espiritu ug makatakud nga pahiyom. Sa tinuod ang Ginoo mahunahunaon ug mapinanggaong nagtan-aw kaninyo gikan sa langit.

Nagtubo ko sa Zwickau, kanhiay East Germany. Sa nag-edad ko og 11, gipaubos ang akong papa sa grabeng pagsukit-sukit sa pagsupak sa politika, ug gibati sa akong mga ginikanan nga ang pag-ikyas ra ngadto sa West Germany ang pinakaluwas nga paagi alang sa among pamilya. Nahukman nga ang pinakaluwas nga paagi mao

ang pagbiya nga dili magdungan ug moagi sa managlahing rota ngadto sa West, biyaan ang tanan namong kabtangan.

Kay si papa ang namiligro kaayo, mibiyahe dayon siya, agi sa Berlin. Ang akong mga magulang nga lalaki miagi sa north, ug ang tanan naka-abut ra sa west. Ang akong igso-ong babaye—nga susama ninyo og pangidaron karon—kauban ni Helga Fassmann, iyang magtutudlo sa Young

Women, ug ang uban pa misakay og train nga miagi og kadiyot sa teritoryo sa West Germany. Nagbayad sila og usa ka porter aron mopakanaog kanila, ug dihang milatas ang train sa utlanan sa West Germany, nanglayat sila sa nagdagan nga train ngadto sa kagawasan. Gidayeg nako ang akong igsoong babaye sa iyang kaisug.

Ako ang kinamanghuran, ug mihukom ang akong mama nga among baktason ang kabungturan nga nag-uwang sa duha ka nasud. Nahinumdom ko nga nagputos siya og paniudto nga daw paingon mi og hiking o piknik ngadto sa kabungturan.

Nanakay mi og train ngadto sa pinakalayo ug dayon naglakaw sulod sa daghang oras, mas napaduol sa utlanan sa West Germany. Hugot ang pagbantay didto sa mga utlanan, apan duna mi mapa ug nahibalo sa oras ug dapit diin luwas kaming makatabok. Akong nakita ang kabalaka sa akong mama. Hilabihan ang iyang pagbantay sa palibut nga walay nagsunod kanamo. Sa matag lakang, ang iyang mga tiil ug tuhod ingon og nagkaluya. Gitabangan nako siya pagpas-an sa bag nga may pagkaon, importanting mga dokumento, litrato sa pamilya samtang nagtungas sa katapusang taas nga bungtod. Sa iyang hunahuna, siguradong nakatabok na mi sa utlanan. Dihang gibati niya nga luwas na mi, namungko mi ug nangaon sa among pang-piknik nga paniudto. Sa unang higayon nianang adlaw, sigurado ko, nakaginhawa siya og luag.

Apan may nakita ming timailhan sa utlanan. Layo pa diay kaayo! Nagpiknik

Sobral, Brazil

mi sa sayop nga bahin sa utlanan. Naa pa gihapon mi sa East Germany!

Ang mga gwardya posibling mangabut bisan kanus-a!

Mabalak-ong giputos ni mama ang among pagkaon, ug nagdali mi sa pagtungas sa kilid sa bungtod kutob sa mahimo. Ning higayuna naningkamot mi nga dili mohunong hangtud makasiguro nga miabut na mi sa pikas bahin sa utlanan.

Bisan og managlahi ang giagian sa among pamilya ug nakasinati ug managlahi kaayong kalisdanan sa among biyahe, sa katapusan kaming tanan nakaabut nga luwas. Sa katapusan nagkapundok ra mi og balik isip pamilya. Pagkanindot niana nga adlaw!

Mga Sugilanon sa Pagbiyahe

Ang akong gipakigbahin kaninyo usa ka kasinatian sa kinabuhi nga para nako bililhon kaayo nga biyahe. Karon makahinumdom ko sa akong kinabuhi ug nahibalo sa pipila niana nga “mga biyahe” nga akong naagian. Dili tanang biyahe maglakip sa pagtabok sa kabungturan o mga utlanang politikal; ang uban kabahin sa pagbuntog sa mga pagsulay o sa espirituhanong paglambo. Apan tanan kini mga biyahe. Nagtuo ako nga ang kinabuhi usa ka indibidwal nga “mga sugilanon sa pagbiyahe.”

Sigurado ko nga nahibalo mo nga tanang tradisyong kultural buhong sa

mga sugilanon sa pagbiyahe. Sama pananglit, tingali pamilyar mo sa biyahe ni Dorothy ug sa iyang iro, si Toto, sa *The Wizard of Oz*. Si Dorothy ug Toto gipadpad sa kusog nga alimpulos ug mi-hagsa sa Yuta sa Oz. Didto, si Dorothy nakakita og dalan nga yellow-brick nga nagtimaan sa biyahe nga sa katapusan naghatud kaniya nga makapauli.

Dayon sa Charles Dickens's Ebenezer Scrooge, kansang biyahe wala maghatud kaniya sa mga dapit apan gikan sa panahon ngadto sa laing panahon. Biyahe kini gikan sa kaugalingon niyang kasingkasing nga naghatag kaniya og panabut nganong naingon siya niini ug unsay mahitabo kaniya kon magpadayon siya iyang dalan sa kahakog ug ka-ingrato.¹

Usa sa bantugang klasikal nga mga nobela sa Chinese literature mao ang *Journey to the West*. Gisulat sa ika-16 nga siglo, nindot kini nga sugilanon sa relihiyusong biyahe sa pari kinsa, sa tabang sa upat ka mahigalaong tawo, mibiyahe hangtud nalamdagan.

Ug siyempre anaa si Bilbo Baggins, ang gamay, mapaubsanong hobbit nga mas gipalabi pa niyang magpuyo ra sa balay ug mokaon sa iyang sabaw. Apan human sa tuktok sa iyang pultahan, mituman siya sa tawag nga adtoon ang mga dapit nga wala pa niya maadto ug migawas sa kalibutan, uban sa usa ka wizard ug sa pundok sa mga duwende,

aron pagtuman sa kuyaw apan importante kaayong misyon.²

Universal nga Sugilanon

Dili ba kita ganahan niining mga sugilanon sa pagbiyahe kay atong makita ang atong kaugalingon diha sa mga tigbiyahe? Ang ilang kalampusan ug kapakyasan makatabang sa atong pagpadayon sa kinabuhi. Ang video nga atong nakita ganiha lang kabahin sa sugilanon sa nindot nga biyahe. Tingali nagpahinumdom sab ni kanato sa sugilanon sa biyahe nga pamilyar natong tanan—diin tanan kita dunay importanting papel.

Nagsugod kining sugilanon dugay na kaayo, kaniadto sa wala pa ang yuta magsugod sa pagtuyok subay sa orbit, ang adlaw wala pa magsugod sa pagdapat sa iyang kainit ngadto sa bugnaw nga kawanangan, ang mga nilalang nga gagmay ug dagko wala pa maanhi sa atong planeta. Sa sinugdanan niining sugilanon, nagpuyo kamo sa layo, nindot nga dapit.

Wala kita masayud sa daghang detalye sa kinabuhi didto sa premortal nga kahimtang, apan may diyutay kitang nahibaloan. Ang atong Langit-nong Amahan mipadayag nato kon si kinsa Siya, kinsa kita, ug unsa ang atong makab-ot.

Sa premortal nga kinabuhi, nahibalo mo nga tinuod gayud nga dunay Dios kay kamo nakakita ug nakadungog Kaniya. Nakaila kamo ni Jesukristo, kinsa mamahimong Kordero sa Dios. Kamo dunay hugot nga pagtuo Kaniya. Apan nahibalo mo nga ang inyong kapalaran mao nga dili mopuyo sa seguridad sa inyong premortal nga panimalay. Bisan ganahan kaayo mo sa maong dapit, kahibalo mo nga kinahanglan mo nga moapil sa pagbiyahe. Mobjiya kamo sa presensya sa inyong Amahan, moagi sa tabil sa kalimot, makadawat og mortal nga lawas, ug magkat-on ug magsinatti og mga butang nga makatabang kaninyong molambo aron mahisama sa inyong Amahan sa Langit ug makabalik sa Iyang presensya.

Nianang sagradong dapit, nga gilibutan sa inyong mga kaila ug hini-gugma, tingali ang dakong pangutana sa inyong ba-ba ug kasingkasing mao

Copenhagen, Denmark

“Luwas ba kong makabalik sa akong langitnong panimalay?”

Daghan kaayong butang nga dili ninyo makontrolar. Lisud ang mortal nga kinabuhi, puno sa wala dahu-mang mga liko-liko nga dalan: sakit, kasubo, aksidente, kasungian.

Bisan wala ang inyong panumdu-man sa miaging kinabuhi—bisan dili mahinumdom nga kaniadto kauban ninyo ang Amahan sa Langit—makaila ba gihapon mo sa Iyang tingog bisan sa kaalingugngog ug mga pagbalda sa mortal nga kinabuhi?

Ang biyahe sa unahan ingon og taas kaayo ug walay kasiguroan—puno sa risgo.

Dili kini sayon, apan nasa-yud mo nga angay kini sa tanang paningkamot.

Busa, naa mo nagbarug sa ngilit sa kahangturan, naglantaw uban sa dili matukib nga kadasig ug paglaum—apan, naghunahuna ko, uban usab sa kasubo ug kahadlok.

Sa katapusan, nahibalo mo nga makiangayon ang Dios—nga magma-daugon ang Iyang kamaayo. Nakaapil kamo sa dakong konseho sa langit ug nahibalo nga ang inyong Manluluwas ug Manunubos, si Jesukristo, mohatag

og paagi nga kamo malimpyohan sa sala ug maluwas gikan sa pisikal nga kamatayon. May hugot kamong pagtuo, nga sa katapusan, magmalipayon mo ug mosinggit uban sa langitnong chorus sa pagdayeg sa Iyang balaang ngalan.

Busa, miginhawa mo og lawom . . .

Ug gitag-an ang inyong lakang . . .

Ug nia na kamo!

Kamo, matag usa kaninyo, mihimo sa kaugalingon ninyong biyahe balik sa inyong langitnong panimalay!

Ang Inyong Mapa

Karon nga nia na mo sa yuta, tingali mas maayo nga mangutana sa kaugalingon kon kumusta na ang inyong biyahe. Naa pa ba mo sa hustong dalan? Naglambo ba mo sa pagkahimong tawo nga giplano nga kamo mamahimo ug maoy gustong mahimo? Naghimo ba mo og mga pagpili nga makatabang kaninyo nga makabalik sa Amahan sa Langit?

Wala kamo Niya ipadala niini nga biyahe alang sa walay tumong nga panaw sa kaugalingon. Gusto Niya nga makapauli mo ngadto Kaniya. Siya mihatag ninyo og mapinangga-ong ginikanan ug matinud-anong mga lider sa Simbahan, uban sa mapa nga

naghulagway sa dalan ug pag-ila sa mga peligro; nagtultol asa makit-i ang kalinaw ug kalipay ug motabang sa inyong paningkamot sa pagpauli.

Karon, asa man ninyo makita kini nga mapa?

- Diha sa sagradong mga kasulatan.
- Diha sa mga pulong sa mga propeta ug mga apostoles.
- Ug pinaagi sa personal nga pagpa-dayag gikan sa Espiritu Santo.

Kini nga mapa mao ang ebanghelyo ni Jesukristo, ang maayong balita, makalipay nga dalan sa disipulo ni Kristo. Mga sugo kini ug ehemplo nga gihatag kanato sa atong Manlalaban ug Tiggiya, kinsa nahibalo sa dalan tungod kay Siya *mao* ang dalan.³

Dayag lang, ang pagbaton og mapa walay ikatabang kaninyo gawas kon tun-an ninyo kini—gawas kon gamiton ninyo kini sa inyong panaw sa kinabuhi. Dapiton ko kamo nga himoong prayoridad ang pagtuon ug paggamit sa pulong sa Dios. Ablihi ang inyong kasingkasing ngadto sa Espiritu Santo aron Siya makagiya sa inyong biyahe sa kinabuhi.

Ang inyong mapa puno sa

makapadasig ug mapuslanong mensahe gikan sa inyong Langitnong Amahan ug sa Iyang Anak nga si Jesukristo. Karon gusto kong mopakigbahin kaninyo sa tulo niana nga mensahe nga makatabang ninyong molampus sa biyahe pauli sa inyong langitnong panimalay.

Ang unang mensahe: “Ayaw kahadlok, kay Ako ang Ginoo anaa uban kaninyo.”⁴

Wala kamo mag-inusara niini nga biyahe. Ang inyong Langitnong Amahan nakaila kaninyo. Bisan kon walay nakabati kaninyo, Siya nakabati kaninyo. Kon nagmaya kamo sa pagkamatarung, Siya nagmaya uban kaninyo. Kon nabug-atan kamo sa pagsulay, Siya nagsubo uban kaninyo.

Ang interes sa Langitnong Amahan wala mag-agad unsa mo ka kwartahan o katahum o kahimsog o kamaalamon. Nagtan-aw Siya ninyo dili sama sa pagtan-aw sa kalibutan kaninyo; nagtan-aw Siya kon si kinsa gayud kamo. Siya nagatan-aw sa kasingkasing.⁵ Ug nahigugma Siya kaninyo⁶ kay kamo Iyang anak.

Minahal nga mga sister, pangitaa Siya, ug Siya inyong hingkaplagan.⁷

Mosaad ko kaninyo, wala mo mag-inusara.

Gahini og panahon karon dayon ug tan-awa ang mga tawo sa inyong

palibut. Ang uban tingali inyong mga lider, mga higala, o mga sakop sa pamilya. Ang uban tingali karon pa ninyo mahimamat. Bisan pa man niana, ang tanan nga inyong nakita sa palibut—dinhi sa miting o bisan sa laing dapit, karon o sa bisan unsang panahon—mga maisugon didto sa premortal nga kinabuhi. Kanang mapaubsanon ug ordinaryong tan-awon nga tawo sa inyong tapad tingali usa sa talagsaong tawo nga inyong gimahal ug gidayeg didto sa kalibutan sa espiritu. Tingali kamo mismo mga maayong ehemplo!

Usa ka butang nga inyong masiguro: ang matag tawo nga inyong nakita—bisan unsay kaliwatan, relihiyon, gituohang politikal, pamarug, o panagway—kapamilya. Ang batan-ong babaye nga inyong gitan-aw pareho ra og Langitnong Amahan sama kaninyo, ug siya mibiya sa mapinanggaon Niyang presensya sama ninyo, mahinamong mianhi aron ugma damlag makabalik Kaniya.

Hinoon, tingali bation niya nga nag-inusara, sama ninyo usahay. Gani usahay tingali makalimot siya sa katuyoan sa iyang biyahe. Palihug pahinumdumi siya pinaagi sa inyong mga pulong ug mga lihoc nga siya wala mag-inusara. Ania kita dinhi aron magtinabangay.

Malisud ang kinabuhi, ug makagahi

kini sa kasingkasing sa punto nga ang mga tawo lisud nang tabangan. Ang uban tingali puno sa kayugot. Ang uban mobiyat-biyat niadtong nagtuo sa mapinanggaong Dios. Apan hunahunaa kini: bisan og sila wala kahinumdom, sila usab kaniadto nangandoy nga makabalik sa ilang Amahan sa Langit.

Dili inyong responsibilidad ang pagkabig ni bisan kinsa. Trabaho kana sa Espiritu Santo. Ang inyong buluhaton mao ang pagpakigbahin sa inyong gituohan ug dili mahadlok. Higalaa ang tanan, apan ayaw ipaubos ang inyong sumbanan. Barugi ang inyong mga konbiksyon ug pagtuo. Barug nga mapasigarbuhon, kay kamo anak sa Dios, ug Siya nagbarug uban kaninyo.

Ang ikaduhang mensahe: “Maghigugmaay kamo ang usa sa usa, sama sa akong paghigugma kaninyo.”⁸

Nakahunahuna ba mo unsa ang atong pinulongan dihang nagpuyo kita sa presensya sa Dios? Lig-on ang akong suspetsa nga German, bisan nagtuo kong walay usa nga nahibalo. Apan nahibalo ko nga sa premortal natong kinabuhi nakahibalo kita, gikan sa Amahan sa atong mga espiritu, sa universal nga pinulongan—usa nga may gahum sa pagbuntog sa emosyonal, pisikal, ug espirituhanong mga babag.

Kana nga pinulongan mao ang tiunay nga gugma ni Jesukristo.

Mao kana ang pinakagamhanang pinulongan sa kalibutan.

Ang gugma ni Kristo dili pakaaron-ingnon nga gugma. Dili kini gugma diha sa greeting-card. Dili kini matang sa gugma nga gidayeg diha sa popular nga musika ug sa mga salida.

Kini nga gugma makahimo og tinuod nga kausaban sa kinaiya. Makawagtang kini sa kasuko ug kasina. Makaayo kini sa kapungot ug makapalong sa kayugot. Makahimo kini og mga milagro.

Atong nadawat ang atong “unang mga leksyon” niini nga pinulongan sa gugma isip mga espiritu didto sa presensya sa Dios, ug dinhi may mga oportunidad kita sa pagpraktis ug pagkahimong batid niini. Mahibalo kamo kon kamo nakakat-on niining

Sydney, Australia

pinulongan sa gugma pinaagi sa pag-timbang-timbang kon unsay nagdasig sa inyong hunahuna ug buhat.

Kon ang inyong hunahuna naka-focus kon sa unsang paagi nga ang mga butang makaayo ninyo, hinakog ug mabaw ra ang inyong mga pag-dasig. Dili kana ang pinulongan nga angay ninyong makat-unan.

Apan kon ang inyong hunahuna ug kinaiya naka-focus sa pagserbisyo sa Dios ug sa uban—kon tinuoray mong nagtinguha sa pagpanalangin ug pagbayaw niadtong naglibut ninyo—nan ang gahum sa tiunay nga gugma ni Kristo magalihok sa inyong kasingkasing ug kinabuhi. Kana ang pinulongan nga angay ninyong makat-unan.

Kon mahanas na kamo niini nga pinulongan ug gamiton kini ngadto sa uban, makamatikod sila nga adunay lahi kaninyo nga makapahigmata kanila sa dugay nang natago nga pagbati sa pagpangita sa hustong dalan sa biyahe pauli sa ilang langitnong panimalay. Total, ang pinulongan sa gugma mao usab ang ilang tinuod nga pinulongan.

Kining lawom ug nagauban nga impluwensya usa ka pinulongan nga modulot gayud sa kalag. Pinulongan kini sa panabut, pinulongan sa pagserbisyo, pinulongan sa pagbayaw ug pagmaya ug paghupay.

Kat-uni ang paggamit sa universal nga pinulongan sa gugma ni Kristo.

Ug ang ikatulong mensahe: “Paglipay.”¹⁰

Usahay mahutdan kita sa pailub kon asa na kita sa atong biyahe, dili ba? Kon kamo 12 anyos, mangandoy mo nga unta 14 na. Pagka-14, mangandoy mo nga unta 18 na. Ug pagka-18, usahay mangandoy mo nga unta 12 na usab ug makasugod og balik.

Kanunay nga dunay butang nga ikareklamo—mga butang nga ingon og dili husto. Makagahin kamo sa inyong mga adlaw nga mobati sa kasubo, pag-inusara, wala masabti, o gisalikway. Apan dili kana ang biyahe nga inyong gipangandoy, ug dili kana ang biyahe nga gusto sa Langitnong Amahan nga inyong masinati. Hinumdumi, kamo mga anak gayud sa Dios!

Tungod niini, dapiton ko kamo sa paglakaw nga masaligon ug malipayon. Oo, ang dalan may mga sagabal ug liko-liko ug gani mga peligro. Apan ayaw kini tan-awa. Pangitaa ang kalipay nga giandam sa inyong Amahan sa Langit para ninyo sa matag lakang sa inyong biyahe. Ang kalipay mao ang destinasyon, apan kini usab ang dalan. Ang “kalinaw niini nga kalibutan, ug kinabuhi nga dayon diha sa kalibutan nga umaabut” maoy Iyang gisaad.¹¹ Mao nga misugo Siya kanato sa “paglipay.”

Samtang malipayon kamong mogamit sa mapa nga gihatag sa inyong mapinanggaong Amahan alang sa

inyong biyahe, mogiya kini kaninyo sa balaan nga mga dapit ug inyong makab-ot ang inyong langitnong potensyal. Molambo kamo ngadto sa pagkaanak sa Dios nga inyong gipangandoy nga makab-ot.

Minahal nga mga sister, batan-ong mga babaye sa Simbahan, batan-ong mga higala, isip Apostol sa Ginoo akong ibilin kaninyo ang panalangin nga kamo makakaplag sa dalan niini nga biyahe sa pagpauli ug kamo mahimong inspirasyon sa inyong isigka tigbiyahe. Ako usab kining saad ug pag-ampo nga kon motahud ug magmatinuoron kamo sa mga pakig-saad, mga baruganan, ug mga mithi sa ebanghelyo ni Jesukristo, sa katapusan sa inyong biyahe tua ang Langitnong Amahan. Mogakus Siya kaninyo, ug mahibalo kamo nga inyong nahimo ang luwas nga pagbiyahe pauli. Sa pangalan ni Jesukristo, amen. ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. Tan-awa sa Charles Dickens, *A Christmas Carol*.
2. Tan-awa sa J. R. R. Tolkien, *The Hobbit*.
3. Tan-awa sa Juan 14:6.
4. Doktrina ug mga Pakigsaad 68:6; tan-awa usab sa Isaias 41:10; Juan 14:18.
5. Tan-awa sa 1 Samuel 16:7.
6. Tan-awa sa 1 Pedro 5:6–7.
7. Tan-awa sa Jeremias 29:13.
8. Juan 15:12; tan-awa usab sa Juan 13:34; Moroni 7:45–48.
9. Doktrina ug mga Pakigsaad 138:56.
10. Doktrina ug mga Pakigsaad 78:18; tan-awa usab sa Juan 16:33; 3 Nephi 1:13.
11. Doktrina ug mga Pakigsaad 59:23.

Paghimo sa Komperensya nga Kabahin sa Atong mga Kinabuhi

Hunahunaa ang paggamit sa pipila niini nga mga kalihokan ug mga pangutana isip pagsugod sa panaghisgutan o personal nga pagpamalandong.

Ang mga numero sa pahina nga gilista uban sa ideya nagpakita sa unang pahina sa pakigpulong.

Para sa mga Bata

- Si Presidente Thomas S. Monson namulong sa kaimportante sa pagkamasulundon ug sa unsa nga paagi nga ang dili pagsunod kanunay adunay sangputanan (pahina 89). Paghunahuna og higayon nga inyong

gisunod ang mga lagda sa pamilya. Ang panahon nga kami misunod sa mga lagda sa Dios? Unsay inyong gibati nga kamo nagmasulundon?

- Si Elder M. Russell Ballard sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles miistorya sa gamay nga babaye kinsa mitanom og tamatis gikan sa gamay nga liso (pahina 18). Basaha o i-istorya pag-usab isip pamilya ug hisguti unsa ang gitudlo niini unsaon nga kamo mahisama sa Langitnong Amahan. Makahimo mo og tumong nga mas mahiduol ngadto sa Langitnong Amahan.
- Si Elder Enrique R. Falabella sa Seventy namulong kon unsay makapalig-on sa mga pamilya (pahina 102). Mitudlo siya nga ang pinakaimportante nga mga pulong nga gamiton sa inyong pamilya mao ang “Gihigugma ko ikaw,” “Salamat kaayo nimo,” ug “Pasayloa ko.” Si Sister Rosemary M. Wixom, kinatibuk-ang presidente sa Primary, misugyot nga nag-ingon, “Gihigugma nako ang tanan bahin nimo” (pahina 81). Tan-awa unsay mahitabo kon inyong gamiton kini nga mga pulong sa inyong pamilya. Nakapalipay ba kini nila? Unsa ang inyong bation?

Para sa mga Kabatan-onan

- Si Presidente Thomas S. Monson mitudlo og upat ka mga baruganan sa pagpangandam sa misyonaryo nga buhat—dili lang isip a full-time nga misyonaryo apan isip usa usab ka miyembro sa Simbahan (pahina 66). Mahimong tun-an ninyo ang iyang pakigpulong uban niini nga pangutana: Unsay akong mabuhar aron mahimong mas maayo nga misyonaryo karon?
- Si Elder Jeffrey R. Holland sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles mitudlo nga OK ra nga magduhaduha ug dunay mga pangutana, apan mitudlo usab siya: “Panggunit og hugot sa unsay inyo nang nahibaloon ug barug nga malig-on hangtud moabut ang dugang nga kahibalo. . . . Pagmatinud-anon sa pagtuo nga anaa ninyo” (pahina 93). Isulat sa inyong journal ang mga pagtuo, pagpamatuod, ug ubang espirituhanong mga kasinatian nga inyong nasinati. Isulat usab ang inyong mga pangutana ug tipigi kini aron nga samtang kamo magbasa sa mga kasulatan ug niini nga isyu, makapangita kamo sa mga tubag.
- Daghang mga mamumulong ang naghigot sa pagkamasulundon ug sa mga panalangin niini. Pananglit, si Presidente Monson mitudlo, “Ang kahibalo sa kamatuoran ug ang mga tubag sa atong mga pangutana

moabut kanato kon kita magmasulundon sa mga sugo sa Dios” (pahina 89). Siksika kini nga isyu sa pagpangita o pagsulat sa daghang mga panalangin sa pagkamasulundon. Ilha kini nga mga panalangin nga makadasig ninyo sa pagpadayon sa pagpuyo sa matarung nga paagi.

- Daghang mga mamumulong ang mitudlo nga makaserbisyo kamo bisan unsang orasa, dili lang sa mga proyekto sa pagserbisyo. “Mangalagad sa matag adlaw,” gitudlo ni Brother David L. Beck, kinatibukang presidente sa Young Men. “Ang oportunidad naa ra sa palibut.” Sa pakigpulong ni Brother Beck, mabasa ninyo ang mga ehemplo sa kabatan-onan nga nagserbisyo sa uban (pahina 55).

Para sa mga Hamtong

- Daghang mga mamumulong ang mipamatuod ni Jesukristo. Unsay inyong makat-unan mahitungod sa Iyang balaan nga kinaiya, misyon, ug pangalagad gikan sa mga pakigpulong sa mga pahina 22, 70, 96, 99, ug 109?
- Ang hilisgutan sa kurikulum sa kabatan-on sa Mayo mahitungod sa mga propeta ug pagpadayag. Kon kamo adunay mga batan-on sa simbahan o adunay tin-edyer nga mga anak, mahimo ninyong

hisgutan uban nila ang kurikulum ug kini nga pangutana: Ngano nga importante ang pagpaminaw ug pagsunod sa buhi nga mga propeta? I-konsiderar ang pagtuon niini nga isyu sa pag-ila sa mga panagna ug mga pasidaan nga, kon patalinghugan, makatabang nato nga makalahutay sa masamok nga mga panahon.

- Daghang mga mamumulong ang nag-focus sa pagpalig-on sa

pamilya. Pananglit, si Elder Richard G. Scott sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles mitudlo, “Kon [ang Manluluwas] ang sentro sa inyong panimalay, adunay kalinaw ug kahilom” (pahina 29). Pangita og mga paagi nga ang Manluluwas mao ang sentro sa inyong panimalay samtang kamo magtuon sa pakigpulong ni Elder Scott ingon man usab sa mga pakigpulong sa mga pahina 6, 81, 83, ug 102. ■

PAGTUDLO GIKAN SA MGA KASULATAN

I-konsiderar ang pagtuon niini nga mga kasulatan, nga gikutlo sa makadaghan sa kinatibukang komperensya:

1 Samuel 16:7.
Mateo 7:24; 28:19
Juan 13:34–35; 14:6; 16:33
Mosiah 3:19*; 18:8–9
Helaman 5:12*
3 Nephi 11:7

Moroni 9:9
Doktrina ug mga Pakigsaad 42:22;
59:23; 64:34; 84:88; 87:8; 115:6
Joseph Smith—Kasaysayan 1:17*

*Mga bersikulo sa seminary scripture-mastery

Indeks sa mga Istorya sa Komperensya

Ang mosunod usa ka lista sa pinili nga mga kasinatian gikan sa mga pakigpulong sa kinatibuk-ang komperensya nga magamit sa personal nga pagtuon, family home evening, ug ubang pagtudlo. Ang numero nagpasabut sa unang pahina sa pakigpulong.

MAMUMULONG

ISTORYA

Elder Neil L. Andersen	(77) Mga magtiayon sa Mozambique misunod sa Manluluwas kay sa ilang tradisyon.
Elder M. Russell Ballard	(18) Usa ka siete anyos nga apong babaye mitanom pag-usab sa hapit na mamatay nga tamatis.
David L. Beck	(55) Ang mga naghupot sa Aaronic Priesthood nakig-amiga sa batan-ong babaye nga gipasakitan. Usa ka deacon sa Bangalore, India, mitabang sa pagpaaktibo sa tanang batan-ong mga lalaki sa iyang branch.
Elder Tad R. Callister	(52) Disesiete anyos nga si George F. Richards nakat-on sa gahum sa priesthood pinaagi sa paghatag sa iyang inahan og panalangin.
Elder D. Todd Christofferson	(109) Ang inahan ni D. Todd Christofferson mitabang sa batan-ong babaye nga nanginahanglan sa pagkab-ot sa iyang potensyal.
Mary N. Cook	(118) Ang batan-ong babaye miatubang sa kamatayon sa amahan ug ang pakigbisog sa iyang inahan sa kanser pinaagi sa hugot nga pagtuo.
Elder Quentin L. Cook	(32) Usa ka Hindu nga babaye mibati og kalinaw atol sa open house sa Suva Fiji Temple.
Bishop Dean M. Davies	(9) Ang linog sa Loma Prieta, California, USA, niadtong 1989 nagmatuod diha sa hunahuna ug kasingkasing ni Dean M. Davies sa kaimportante sa pagtukod sa atong mga kinabuhi diha sa lig-on nga pundasyon.
Ann M. Dibb	(115) Usa ka dili kaayo aktibo nga batan-ong babaye mibati sa Espiritu atol sa Young Women camp.
Presidente Henry B. Eyring	(62) Usa ka bata nga ilo nahimong unang miyembro sa Simbahan sa usa ka siyudad sa 130,000. Samtang nagserbisyo sa New Mexico, USA, ug sa New England, USA, si Henry B. Eyring nakakita sa kamot sa Dios nga nagtukod sa iyang gingharian.
Elder Enrique R. Falabella	(102) Ang mga miyembro sa Simbahan sa Arizona, USA, mihatag ni Enrique R. Falabella ug sa iyang asawa og kwarta aron sila makauli ngadto sa Guatemala human sa ilang kaminyoon sa templo.
Elder Jeffrey R. Holland	(93) Si Jeffrey R. Holland misulti sa 14 anyos nga batang lalaki nga dili magbasol sa “pagtuo lamang.”
Presidente Thomas S. Monson	(66) Usa ka tawo sa Canada miimbistigar ug miapil sa Simbahan human ang duha ka misyonaryo mihatag og gamhanan nga pagpamatuod kabahin ni Propeta Joseph Smith. Pinaagi sa pagpadayag sa iyang gugma sa iyang sinemana nga mga sulat, ang usa ka full-time nga misyonaryo midala sa iyang amahan ngadto sa Simbahan. (89) Ang otso anyos nga si Thomas S. Monson nakat-on sa pagkamasulundon human mosunog sa kaumahan. Usa ka matinud-anong miyembro sa Simbahan sa Hungary mitigum sa iyang ikapulo hangtud nga nahatag niya kini ngadto sa iyang mga home teacher.
Elder Richard G. Scott	(29) Usa ka full-time nga misyonaryo gustong mohimo sa iyang pamilya sama sa pamilya sa iyang presidente sa misyon.
President Dieter F. Uchtdorf	(70) Ang mga Santos sa West Africa nagsugod sa pagkanta og himno sa dihang napalong ang kuryente. (125) Si Dieter F. Uchtdorf ug sakop sa iyang pamilya milayas gikan sa East Germany.

Mga Pagtulun-an alang sa Atong Panahon

Ang mga leksyon sa Melchizedek Priesthood ug Relief Society mogahin sa ikaupat nga mga Dominggo sa “Mga Pagtulun-an sa Atong Panahon.” Ang matag leksyon mahimong andamon gikan sa usa o daghan pang mga pakigpulong nga gihatag diha sa pinaka bag-o nga kinatibuk-ang komperensya (tan-awa ang tsart sa ubos). Ang mga presidente sa stake ug district mahimong mopili kon unsa nga mga pakigpulong ang angayng gamiton, o mahimo nilang ihatag ang responsibilidad ngadto sa mga bishop ug presidente sa branch. Ang mga lider kinahanglan mopasabut pag-ayo sa kaimportante sa mga kaisogon sa Melchizedek Priesthood ug Relief Society nga magtuon sa parehas nga mga pakigpulong sa samang mga Dominggo.

Kadtong motambong sa ikaupat nga Dominggo nga mga leksyon giawhag sa pagtuon ug pagdala ngadto sa klase sa pinakabag-ong isyu sa magasin sa kinatibuk-ang komperensya.

Mga Sugyot alang sa Pag-andam og Leksyon gikan sa mga Pakigpulong

Pag-ampo nga ubanan ka sa Balaang Espiritu samtang ikaw magtuon ug motudlo sa (mga) pakigpulong.

Ribyuha ang (mga) pakigpulong, mangita alang sa mga baruganan ug mga doktrina nga makatubag sa mga panginahanglan sa mga sakop sa klase. Tan-awa usab ang mga istorya, mga pakisayran nga mga kasulatan, ug mga pamahayag gikan sa (mga) pakigpulong nga makatabang kanimo sa pagtudlo niini nga mga kamatuoran.

Paghimo og outline kon unsaon sa pagtudlo ang mga baruganan ug mga doktrina. I-konsiderar ang mga pangutana nga makatabang sa mga sakop sa klase:

- Pangitaa ang mga baruganan ug mga doktrina nga anaa sa (mga) pakigpulong.
- Hunahunaa ang ilang mga kahulugan.
- Ipaambit ang mga pagsabot, mga ideya, mga kasinatian, ug mga pagpamatuod.
- Ipagamit kini nga mga baruganan ug mga doktrina sa ilang mga kinabuhi. ■

MGA BULAN NGA ANG MGA LEKSYON ITUDLO

Abril 2013–
Oktubre 2013

Oktubre 2013–
Abril 2014

MGA MATERYAL SA LEKSYON ALANG SA IKAUPAT NGA DOMINGGO

Mga pakigpulong sa Abril 2013 nga kinatibuk-ang komperensya*

Mga pakigpulong sa Oktubre 2013 nga kinatibuk-ang komperensya

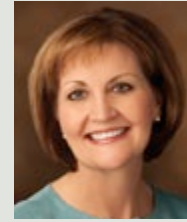
* Alang sa mga leksyon sa ikaupat nga mga Dominggo sa Abril ug Oktubre ang (mga) pakigpulong mahimong pilion gikan sa miaging komperensya gikan sa labing bag-o. Kini nga mga pakigpulong anaa sa conference.lds.org.

Kinatibuk-ang mga Kapanguloan sa Auxiliary

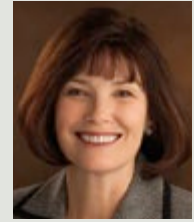
RELIEF SOCIETY

Carole M. Stephens
Unang Magtatambag

Linda K. Burton
Presidente

Linda S. Reeves
Ikaduhang
Magtatambag

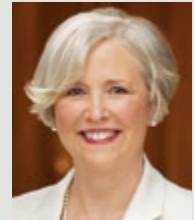
YOUNG WOMEN

Carol F. McConkie
Unang Magtatambag

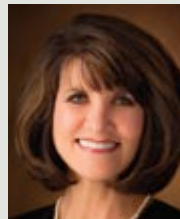

Bonnie L. Oscarson
Presidente

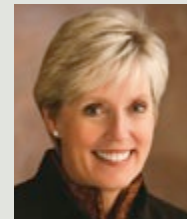

Neill F. Marriott
Ikaduhang Magtatambag

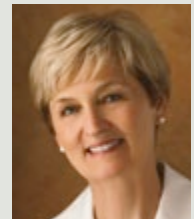
PRIMARY

Jean A. Stevens
Unang Magtatambag

Rosemary M. Wixom
Presidente

Cheryl A. Esplin
Ikaduhang Magtatambag

YOUNG MEN

Larry M. Gibson
Unang Magtatambag

David L. Beck
Presidente

SUNDAY SCHOOL

David M. McConkie
Unang Magtatambag

Russell T. Osguthorpe
Presidente

Matthew O. Richardson
Ikaduhang Magtatambag

Ang ika-183 nga Tinuig nga Kinatibuk-ang Komperensya Naglakip sa Pagpaluyo sa Bag-ong Kinatibuk-ang Kapangulohan sa Young Women

Natandog ang atong mga kasingkasing,” miingon si Presidente Thomas S. Monson sa panapos nga sesyon sa ika-183 nga Tinuig nga Kinatibuk-ang Komperensya sa Abril 7, 2013, “ug nalig-on ang atong mga pagpamatuod mahitungod niining balaan nga buhat samtang atong gibati ang Espiritu sa Ginoo. Hinaut atong mahinumduman ang atong mga nadungog niining milabayng duha ka adlaw.”

Kapin sa 100,000 ka tawo ang mitambong sa lima ka sesyon sa kinatibuk-ang komperensya didto sa Conference Center sa Siyudad sa Salt Lake, Utah, USA, niadtong Abril 6 ug 7. Mga milyon ang nanan-aw ug naminaw sa tibuok kalibutan pinaagi sa TV, satellite, radyo, ug pinaagi sa Internet nga mga pagsibya. Sa sibya ug pinaagi sa internet video, audio, ug mga teksto bahin sa komperensya nga naa sa LDS.org, ang mga miyembro maka-access sa komperensya sa 95 ka pinulongan.

Si Presidente Monson mibukas sa tinuig nga komperensya pinaagi sa pagpahibalo sa mga plano sa pagtukod og mga templo sa Cedar City, Utah, USA, ug sa Rio de Janeiro, Brazil—naghimo sa gidaghanon nga 29 ka mga templo ang gipahibalo o gipangtukod pa. Sa karon, dunay 141 ka mga templo ang nag-operate.

Daghang kausaban ang gihimo sa pagpangulo sa Simbahan atol sa sesyon sa Sabado sa hapon. Ang tanang

sakop sa kinatibuk-ang kapangulohan sa Young Women gi-release, ug si Elder Walter F. González gi-release isip sakop sa Kapangulohan sa Seventy. Singkwenta y uno ka mga Area Seventy ang gipang-release usab.

Si Elder Ulisses Soares sa Unang Korum sa Seventy gipaluyohan isip sakop sa Kapangulohan sa Seventy.

Gipaluyohan isip bag-ong kapangulohan sa Young Women sila si Bonnie Lee Green Oscarson, presidente; Carol Foley McConkie, unang magtatambag; ug Neill Foote Marriott, ikaduhang magtatambag.

Tulo ka bag-ong sakop sa Unang Korum sa Seventy gipaluyohan usab: Sila si Elder Edward Dube nga Taga-Zimbabwe; Elder S. Gifford Nielsen nga Taga-Sugar Land, Texas, USA; ug

Elder Arnulfo Valenzuela nga Taga-Queretaro, Mexico. Lima ka bag-ong sakop sa Ikaduhang Korum sa Seventy gipaluyohan usab.

Si Elaine S. Dalton, kanhi kinatibuk-ang presidente sa Young Women, miser-bisyo sa kinatibuk-ang kapangulohan sa Young Women, isip magtatambag o isip presidente, sulod sa 11 ka tuig sa wala pa siya ma-release niadtong Abril.

Tan-awa ang kompleto nga lista sa mga pagpaluyo ug pag-release sa pahina 26.

Pangitaa ang mga biography sa bag-ong natawag nga mga lider sugod sa pahina 139. ■

MAKATABANG IKAW

Sila si Presidente Thomas S. Monson ug si Elder Russell M. Nelson sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles miawhag sa mga miyembro sa pagtampo ngadto sa General Missionary Fund. Pagka-Abril 4, 2013, 65,634 ka full-time nga mga misyonaryo ang nagserbisyo, nga duna pay kapin sa 20,000 ang nakadawat na og tawag.

Atol sa pangbukas nga sesyon sa kinatibuk-ang komperensya, si Presidente Monson miingon, “Aron mamintinar kining pwersa

sa misyonaryo, ug tungod kay daghan sa atong mga misyonaryo naggikan sa lisud nga kahimtang, amo kamong gidapit, kon mahimo ninyo, sa pagtampo og ubay-ubay sa General Missionary Fund sa Simbahan.”

Ang mga miyembro makaamot o makatampo gamit ang slip nga sulatanan sa donasyon sa ikapulo ug sa pagsulat sa kantidad nga gusto nilang itampo sa General Missionary Fund. Ang mga miyembro makadonar usab pinaagi sa internet ldsphilanthropies.org.

Ang Simbahan Nagkinahanglan sa Kahingkod ug Kasinatian sa Senior nga mga Magtiayon

Kauban sa nagkadaghan nga bataan-ong mga misyonaryo tungod sa pag-ubos sa edad sa magmisyon, ang senior nga mga magtiayon gikinahanglan usab kaayo sa mga misyon sa tibuok kalibutan. Uban sa bag-o lang nga gitukod nga 58 ka bag-ong misyon, gikinahanglan ang kasinatian sa daghang senior nga mga magtiayon sa pagpangulo ug sa uban pang suporta nga importante kaayo alang sa malampuson nga misyon.

Niadtong Abril 2013 nga komperensya, si Presidente Thomas S. Monson namulong sa pas-pas nga pagdaghan sa mga misyonaryo ug mipahayag sa iyang gugma niadtong andam nga moserbisyo sa Ginoo ngadto sa misyon (tan-awa sa mga pahina 4, 66). Si Elder Russell M. Nelson sa Korum

sa Napulog Duha ka mga Apostoles miawhag gayud sa senior nga mga magtiayon sa pagserbisyo. “Kamong mga senior nga magtiayon, planoha kanus-a kamo magmisyon. Magpasalamat kaayo kami sa inyong pagserbisyo,” miingon siya (tan-awa sa pahina 45).

Atol sa pagbukas sa Oktubre 2012 nga kinatibuk-ang komperensya, si Presidente Monson miingon: “Nagpadayon ang atong panginahanglan og dugang senior nga mga magtiayon. Kutob sa itugot sa inyong kahimtang, kon kamo angayan na nga moretiro, ug maayo ang inyong panglawas, moawhag ko ninyo nga mag-full-time nga misyonaryo. Ang bana ug asawa adunay mas dakong kalipay samtang sila kaubang magserbisyo sa mga anak sa atong Amahan” (“Welcome sa Komperensya,”

Ensign o *Liahona*, Nob. 2012, 5).

Sulod sa daghang katuigan, ang mga lider sa Simbahan miawhag sa senior nga mga magtiayon sa pagserbisyo. Si Elder M. Russell Ballard sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles miingon: “Ang mga misyon sa tanang dapit nagkinahanglan og dugang nga mga magtiayon. Ang ilang kahingkod ug kasinatian makahimo og pinakamaayong mga misyonaryo. Ang talagsaon nilang kahanas . . . makahimo nga sila epektibong makabansay og lokal nga mga lider, makalig-on ug makapaaktibo sa mga miyembro, ug makadala sa dili mga miyembro ngadto kang Kristo” (“Missionary Couples—Trading Something Good for Something Better,” *Ensign*, Hunyo 1988, 9, 11).

Ang takus nga mga magtiayon nga gustong magmisyon giawhag nga mopahibalo sa ilang mga bishop o presidente sa branch sa ilang tinguha sa pagserbisyo. Ang gidugayon sa pagserbisyo mahimo nga 6 ug ngadto sa 23 ka bulan.

Kadtong dunay mga pangutana bahin sa senior nga pagmisyon makatawag sa 1-800-453-3860, ext. 2-6741 (o 1-801-240-6741), o mag-email SeniorMissionaryServices@ldschurch.org aron makadawat og tubag sa piho nga mga pangutana. ■

Ang talagsaong kahingkod ug kasinatian sa senior nga mga magtiayon makahimo nga sila epektibong makabansay og lokal nga mga lider og makalig-on og makapaaktibo sa mga miyembro, ug makadala sa dili mga miyembro ngadto kang Kristo.

Bag-ong Online Tools o Himan Makatabang sa Pagpreserbar ug Pagpakigbahin sa mga Litrato sa Pamilya ug mga Handumanan

Ang mobisita sa FamilySearch.org makamatikod og pipila ka mahinungdanong kausaban sugod Abril 2013. Presko, sanag nga mga kolor, makadani nga mga litrato, ug hut-ong sa bag-ong mga feature ang nagtanyag og lain-laing kasinatian nga mas labaw kay sa pagsiksik. Bisan og ang site maayo gihapon kaayong destinasyon alang sa mga genealogists ug tigsiksik, ang bag-ong mga feature makaagni og mas daghan ug lahi-lahing mga bisita.

Ang bag-ong mga feature makatabang sa pag-uswag sa family history nga lisud nang siksikon ug makaagni og daghang bag-o nga family historians nga batan-on ug tigulang. Ang mga bisita makahimo na karon sa ilang family tree diha sa internet ug

makapreserbar niini ug makapakigbahin sa ilang mga litrato ug mga sugilanon—ang tanan libre.

Ang mga litrato ug mga istorya sa pamilya makapahinudom nato sa atong katigulangan. Ang mga tawo nga hingtungdan niana nga mga petsa makatudlo kanato sa mga baruganan sama sa bili sa tinuoray nga pagtrabaho, pagatubang sa mga hagit sa kinabuhi, ug sa unsang paagi nakaapekto sa atong kinabuhi ang atong mga pagpili.

Ang paghimong sayon sa pagrekord ug pagpreserbar sa kasaysayan sa pamilya makatabang nga makonektar kita sa atong nangagi ug makamugna og panulundon sa umaabut.

Bag-ong mga Feature sa FamilySearch.org

FamilySearch Family Tree. Sa unang higayon sa FamilySearch.org, ang mga indibidwal makasugod sa paghimo og ilang family tree tanan pinaagi sa internet, sugdan pinaagi sa pagdugang og impormasyon bahin sa ilang kaugalingon ug dayon magpadayon ngadto sa nangagi nga henerasyon.

Importanting mga feature sa Family Tree:

- Pangitaa kini diha sa FamilySearch.org ubos sa tab nga “Family Tree”.
- Ang family tree dunay kapin sa 900 ka milyon nga indibidwal nga mga ngalan nga gitampo sa mga patron.
- Libre kini.
- Makapahimo kini sa mga indibidwal sa paghimo, pagdumala, ug pagpakigbahin sa kasaysayan sa ilang pamilya tanan pinaagi sa internet.
- Ang mga user o tiggamitan mahimong makakita sa unsay

nakaplagan sa uban kabahin sa kasaysayan sa ilang pamilya.

- Ang mga user o tiggamitan makabutang og mga litrato ug sugilanon ug link sa mga tinubdan.
- Ang mga user o tiggamitan makapreserbar sa ilang family tree alang sa umaabut nga mga henerasyon.
- Ang sayon ra nga feature nga “grab and pull” makahimo sa mga tiggamitan nga makabalhin-balhin pataas ug paubos sa ilang family tree sa kasayon.
- Ang mga patron dunay access sa bilyon ka walay bayad nga mga rekord sa FamilySearch.org aron makompleto ang may kulang nga mga sanga sa ilang Family Tree.

Mga litrato. Ang mga tiggamitan mahimong mopreserbar og mga litrato sa katigulangan, mo-attach niini sa ilang profile diha sa FamilySearch Family Tree, ug mopakigbahin niini pinaagi sa social media. Kapin na sa 200,000 ka mga litrato ang natampo, napreserbar, ug napakigbahin.

Mga istorya. Ang mga tiggamitan mahimong mosulat sa paborito nilang mga istorya bahin sa usa ka piho nga katigulangan diha sa FamilySearch Family Tree. Kini nga feature makahimo nga ang ilang pamilya makatigom, makapakigbahin, ug makapreserbar kanunay sa mga istorya sa ilang pamilya.

Interactive nga Fan Chart. Niadtong 2012 ang FamilySearch mitesting og usa ka feature nga makapahimo sa mga indibidwal nga makakita sa ilang kaugalingon ug sa ilang kaliwatan diha sa mabulukon nga fan chart. Kini nga feature gipalambo na karon

© IRI

ug naa na sa FamilySearch.org.

Family Tree Wizard. Kadtong mga bag-o pa sa paghimo sa ilang family tree makakita nga mapuslanon kini nga himan [tool]. Sa usa ka madapiton nga matang sa interbyu, ang himan [tool] mangutana kabahin sa inyong buhi pa ug patay na nga katigulangan, dayon himoon kini nga mga koneksyon ngadto sa family tree aron kamo makasugod.

Tabang diha sa Internet. Ang interes kabahin sa family history nagkadako sa tibuok kalibutan. Ang FamilySearch mibukas og usa ka tibuok kalibutan nga komunidad sa internet nga naghatag og libre nga tabang sa produkto ug personal nga tabang sa pag-research pinaagi sa telepono ug pakig-chat diha sa internet 24 oras sa usa ka adlaw—karon sa 10 ka pinulongan.

Mga Pinulongan. Ang tanang bag-o nga features ug mga serbisyo anaa na unya sa 10 ka pinulongan. Usa ka koleksyon sa libre nga mga video nga magpakita kon unsaon ug unsa ang uban pang kapanguhaan ang anaa sa internet alang sa tanang feature. I-klik lang ang Help button alang sa dugang nga detalye. ■

Ang Family History Makausab og mga Kasingkasing

Ni R. Scott Lloyd

Mga Balita sa Simbahan

Daghang family history center sa umaabut anha na sa panimalay, panagna ni Elder Bradley D. Foster sa Seventy sa usa ka pakigpulong nga gihatag niadtong Marso 23 nga may kalabutan sa RootsTech 2013 Family History and Technology Conference sa Siyudad sa Salt Lake, Utah, USA.

Si Elder Foster, ang Assistant Executive Director sa Family History Departments, miingon nga duna na unyay siyam ka bilyon nga tawo sa kalibutan ug ang Ginoo miandam og teknolohiya nga mohimo niining posible aron “mabugkos ug masumpay kadtong tanan nga pamilya.”

Iyang gihatagan og gibug-aton ang kaimportante sa pagbuhat sa family history, pagkahibalo sa mga istorya bahin sa atong mga katigulangan—dili lang sa genealogy, sa pagpangita og mga ngalan ug mga petsa. Ang mga pantiyon o lubnganan sa

bisan asang menteryo sa kalibutan gibutangan og pangalan, petsa sa pagkatawo, mubong badlis ug dayon petsa sa pagkamatay, miingon siya. “Kana nga mubo nga badlis sa tunga sa petsa sa pagkatawo ug sa pagkamatay ingon og gamay ra kaayo ug dili importante, apan ang tibuok natong kasaysayan nag-agad niini,” miingon siya. “Mao nga samtang mag-focus kita sa pagdiskubre niana nga mga petsa, sa atong gugma sa atong katigulangan—ang pagpabati sa atong kasingkasing ngadto sa atong mga katigulangan—moabut pinaagi sa pagdiskubre gikan niana nga mubo nga badlis.”

Ang family history mohiusa kanato samtang mopakigbahin kita og mga istorya ug magtinabangay, siya mipasabut. “Busa, ang genealogy makausab sa atong plano; ang family history makausab sa atong kasingkasing.” ■

Si Elder Eldred G. Smith Namatay sa Edad nga 106

Ni Sarah Jane Weaver

Mga Balita sa Simbahan

Si Elder Eldred G. Smith, kinsa nagserbisyo isip Patriarch sa Simbahan sukad 1947 hangtud 1979, namatay niadtong Abril 4, 2013, didto sa iyang panimalay. Nag-edad siya og 106.

Gituohan nga siya ang pinakatigulang nga tawo sa Utah, si Elder Smith kinatas-an og kinabuhi kay sa ubang kanhi General Authority.

Ang Presidente sa Simbahan nga si Thomas S. Monson mibisita ni Elder Smith sa iyang adlawng natawhan, niadtong Enero 9, 2013.

Si “Eldred Smith buotan nakong higala,” miingon si Presidente Monson. “Nagkuyog mi sa pagbiyahe sa lagyong dapit. Akong gihigugma ug gitahud kining tawhana.”

Si Eldred G. Smith gitawag nga Patriarch sa Simbahan niadtong Abril 10, 1947, ni kanhi Presidente sa Simbahan nga si Presidente George Albert Smith ug mao ang katapusang tawo nga naghupot sa mao nga katungdanan. Nahimo siyang emeritus niadtong 1979. Ang mao nga office nagsugod pa sa tuig 1833 uban sa calling ni Joseph Smith Sr., amahan sa Propeta nga si Joseph Smith. Si Elder Smith apo sa mga apo sa igsoon sa Propeta nga si Hyrum.

Atol sa iyang pagserbisyo isip Patriarch sa Simbahan, si Elder Smith nakabiyahe og daghang dapit sa kalibutan ug nakahatag og daghang panalangin sa mga dapit nga walay patriarch. Niadtong 1966 mibiyahe siya kaniadto dihang Elder Monson pa si Presidente Monson ngadto sa Australia ug

Si Presidente Thomas S. Monson, sa tuo, nakig-istorya ni Elder Eldred G. Smith, kinsa nagserbisyo isip Patriarch sa Simbahan sukad 1947 hangtud 1979, sa ika-106 niya nga birthday, Enero 9, 2013. Si Elder Smith namatay niadtong Abril 4 didto sa iyang panimalay.

Samoa aron mohatag og patriyarkal nga panalangin sa mga miyembro didto. Una kadtong higayon nga ang tigdumalang patriarch mibisita sa Samoa. Karon kadaghanan sa mga stake duna nay patriarch nga nagpuyo sulod sa stake.

Sila si Presidente Monson ug Elder M. Russell Ballard sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles namulong sa paglubong ni Elder Smith. Si Presidente Monson mibasa sa pahasubo nga sulat gikan sa Unang Kapangulohan ngadto sa pamilya, dayon midugang, “Temporaryo lang, ako nawad-an og buotan nga higala.”

Si Elder Ballard, kinsa apo sa mga apo usab ni Hyrum Smith, namulong kabahin sa mga natampo ni Elder Smith sa paghimong buhi sa kasaysayan sa ilang pamilya. “Siya atong gipasidunggan isip Patriarch

sa Simbahan ug patriarch sa among kaliwatan,” miingon siya. Iyang gidugang nga nasayud siya sa gibati ni Elder Smith nga ang iyang pamilya mao ang pinakatalagsaon niyang kalampanan.

Nagminyo si Eldred Smith kang Jeanne Audrey Ness niadtong 1932; sila dunay lima ka anak. Human sa pagkamatay ni Jeanne niadtong Hunyo 1977, nagminyo siya kang Hortense Child; nagserbisyo si Hotense kaniadto isip magtatambag sa kinatibuk-ang kapangulohan sa Young Women. Namatay ni Hotense niadtong Mayo 2012.

Duha ka anak nga lalaki ni Elder Smith ug duha ka babaye buhi pa (laing babaye patay na), 22 ka apo (ang duha patay na), 63 ka apo sa tuhod, ug 22 ka apo sa mga apo. ■

Si Gerry Avant mitampo niini nga artikulo.

Elder Ulisses Soares

Sa Kapangulohan sa Seventy

Si Elder Ulisses Soares, kinsa nagsugod sa pagserbisyo sa Kapangulohan sa Seventy sukad Enero 2013, nakasaksi gayud mismo sa pas-pas nga paglambo sa Simbahan sa daghang dapit sa kalibutan.

Si Elder Soares natawo sa São Paulo, Brazil, niadtong Oktubre 1958. Ang iyang mga ginikanan, sila si Aparecido ug Mercedes Soares, mipasakop sa Simbahan sa lima pa ang iyang edad. Nagtambungan sila og miting sa usa ka kwarto sa taas sa usa ka bakery. Nahinumdom si Elder Soares sa kahinam nga iyang gibati isip otso anyos dihang ang unang stake sa South America giorganisar sa São Paulo niadtong 1966. Ang Simbahan sa Brazil pas-pas nga milambo ngadto sa 50 ka stake niadtong 1990 ug milabaw na sa 200 ka stake sa tuig 2000.

Si Elder Soares, kinsa nakaangkon og bachelor's degree sa accounting ug economics sa Pontificia Catholic University ug MBA sa National Institute of Postgraduate Study, nagtrabaho sa multinational tire company dihang gitanyagan siya og posisyon sa Simbahan. Gikuha siya nga motrabaho sa Finance Department, unya nahimo siyang direktor sa temporal affairs sa area office sa Simbahan sa São Paulo, nga nagsuporta sa Kapangulohan sa Area sulod sa 10 ka tuig. Nakaserbisyo sab siya isip unang presidente sa São Paulo Brazil Cotia Stake.

Nakaserbisyo siya isip presidente sa Portugal Porto Mission sugod 2000 hangtud 2003 ug gitawag ngadto sa Unang Korum sa Seventy niadtong Abril 2005. Nakaserbisyo siya sa Kapangulohan sa Brazil ug sa Africa Southeast Area.

“Kini nga mga kasinatian nakahatag nako og panglantaw nga makakakita nga ang Simbahan maestablisar bisan asa nga dapit diin kita dunay matinud-anong mga tawo,” miingon siya, “ug sa panglantaw kon unsay angay nakong kat-unan aron mas makaserbisyo og maayo.”

Si Elder Soares ug iyang asawa, si Rosana Fernandes Morgado, naminyo niadtong Oktubre 1982 sa Templo sa São Paulo Brazil. Ginikanan sila sa tulo ka anak.

Si Elder Soares nakaserbiyo og full-time nga misyon sa Brazil Rio de Janeiro Mission. Nakaserbisyo sab siya isip presidente sa elders quorum, magtatambag sa bishopric, high councilor, executive secretary sa stake, ug regional welfare agent. ■

Elder Edward Dube

Sa Seventy

Si Elder Edward Dube gipaila sa ebanghelyo niadtong 1981 sa usa ka employer kansang balay iyang gitrabaho. Ang maong tawo mihatag kaniya og kopya sa Basahon ni Mormon. Wala kini niya basaha hangtud pagka 1983 diin siya nadasig sa pagpamatuod ni Joseph Smith sa pagbisita ni Moroni mao nga midawat siya sa imbitasyon nga motambong sa miting sa pagpamatuod ug pagpuasa sa meetinghouse sa Kwekwe, Zimbabwe.

Sa sinugdanan dili siya komportable, kay gibati niya nga ubos ra siya ikumparar sa mga nanambong.

“Apan dihang mipamatuod sila kabahin sa Basahon ni Mormon, akong gibati nga may koneksyon ako niining mga tawhana,” nahinumdom siya, “ug nakahimo ko sa pagpakigbahin sa akong gibati bahin sa Basahon ni Mormon.”

Dayon siya natudloan sa mga leksyon sa misyonaryo, nabunyagan, ug sa kadugayan nagserbisyo sa Zimbabwe Harare Mission.

Nianang panahona, gitudloan niya ang pamilya ni Naume Keresiya Salazani, nag-edad pa og 16. Padayon silang naghigalaay human sa iyang misyon ug naminyo sa Kwekwe niadtong Disyembre 9, 1989. Pagka-Mayo 1992 na-sealed sila sa Templo sa Johannesburg South Africa. Ginikanan sila sa tulo ka anak nga babaye ug usa ka lalaki.

Natawo niadtong Mayo 1962 sa balangay sa Chirumanzu, Zimbabwe, kang Clement ug Rosemary Dube, si Elder Dube nakaangkon og diploma sa edukasyon gikan sa Zimbabwe D. E. College niadtong 1992 ug dayon narabaho sa Church Educational System, miestablisar sa seminary ug institutes of religion sa Zimbabwe, Zambia, ug Malawi. Bulahan siya nga nakakita sa daghang estudyante nga iyang natunulan sa mga certificate of graduation nga miserbisyo og mga posisyon sa pagkapangulo sa Simbahan sa mga nasud samtang milambo ang Simbahan.

Nakaserbisyo siya isip presidente sa elders quorum, presidente sa branch, presidente sa district, presidente sa stake, magtatambag sa kapangulohan sa misyon, ug, sugod 2009 hangtud 2012, presidente sa Zimbabwe Harare Mission. Sa wala pa siya matawag ngadto sa Unang Korum sa Seventy nagserbisyo siya isip Area Seventy. ■

Elder S. Gifford Nielsen

Sa Seventy

Si Elder Stanley Gifford Nielsen ganahan kaayo sa pagkaatleta, apan ang sport dili ang pinakaimportante nga butang sa iyang kinabuhi. Mituo siya nga ang pagbalanse importante ug ang ebanghelyo mao ang pundasyon sa kalipay karon ug sa kahangturan.

Natawo niadtong Oktubre 1954 kang Harry ug Lois Nielsen, nagpuyo siya sa Provo, Utah, USA, hangtud nahuman sa kolehiyo. Gitudloan siya sa iyang mga ginikanan sa paghimong sentro sa ebanghelyo nga maoy migiya sa iyang kinabuhi.

Human nag-antus sa grabe nga pangkaangol nga napahunong niya sa iyang college football career, si Elder Nielsen miingon nga nakakat-on siya nga ang pinaka-importanting butang sa kinabuhi dili mawala tungod sa pagkaangol.

Human sa malampusong pagkaayo, midula siya sa quarterback sa National Football League, apan nahugno ang iyang panarbaho human sa tulo ka tuig. Gibiy-biy siya. Panahon kadto sa kaugalingong pagpamalandong ug pagpangita kon unsa gayud ang iyang gituohan. “Akong nahibaloan nga ang Manluluwas dili gayud mobiya kanimo, bisan unsa pa,” miingon si Elder Nielsen, kinsa nagpuyo karon sa Sugar Land, Texas.

Kon duna may kasulatan nga gipaningkamutan niyang masubay sa iyang kinabuhi, kini ang naa sa Mateo 5:14–16: “Kamo ang kahayag alang sa kalibutan. . . . Pasigaa ninyo ang inyong kahayag sa atubangan sa mga tawo aron makita nila ang inyong mga maayong buhat ug dayegon nila ang inyong Amahan nga anaa sa langit.”

“Ang Ginoo moabli sa Iyang mga bukton alang kaninyo,” miingon si Elder Nielsen. “Inyo Siyang mahigugma pinaagi sa pagsunod sa ebanghelyo.”

Panahon sa iyang pag-eskwela sa kolehiyo iyang nahimat si Wendy Olson. Naminyo sila sa Templo sa Provo Utah niadtong Abril 23, 1975. Nakaangkon siya og degree sa communications sa Brigham Young University. Quarterback siya sa Houston Oilers ug direktor sa sports sa KHOU television sa wala pa siya matawag nga moserbisyo og full-time alang sa Simbahan.

Amahan sa unom ka anak, si Elder Nielsen nakaserbisyo isip magtutudlo sa seminary, presidente sa Young Men, presidente sa elders quorum, bishop, ug presidente sa stake. Nagserbisyo siya isip Area Seventy dihang gitawag siya sa Unang Korum sa Seventy. ■

Elder Arnulfo Valenzuela

Sa Seventy

Si Elder Arnulfo Valenzuela nagdako sa Mormon colonies sa Chihuahua, Mexico, ug nakagradwar sa gipangag-ya sa Simbahan nga Academia Juárez. Sa iyang pagkabata nahatagan siya og bililhong mga oportunidad nga magiyahan sa matitud-anong mga tawo kinsa mga mapahununguron sa ebanghelyo ug sa pagserbisyo sa Ginoo.

Ang mga leksyon nga akong nakat-unan nianang nailhan nga dapit sa Simbahan sa Latin America makatabang kaayo kaniya samtang magpadayon siya sa iyang katungdanan isip sakop sa Unang Korum sa Seventy.

“Gibati nako ang dakong panalangin tungod niini nga calling sa pagserbisyo og full-time sa Ginoo,” miingon siya.

Natawo niadtong Mayo 1959 kang Gilberto ug Rosa Valenzuela, ang batan-ong Arnulfo naanad na sa pagtambong og mga kalihokan sa Simbahan. Sa edad nga 19 gidawat niya ang tawag nga moserbisyo sa Mexico Veracruz Mission. Nianang matahum nga rehiyon sa Mexico iyang nakita ang katagbawan sa inadlawng pagtuon sa ebanghelyo ug ang kalipay sa pagdapit sa uban ngadto kang Kristo.

Wala madugay human sa iyang misyon, mibisita siya og usa ka pamilya nga iyang nabunyagan nga namalhin usab ngadto sa Siyudad sa Mexico. Ang pamilya nga ilang siliangan, si Pilar Porras, matitud-anong kinabig sa Simbahan. Si Arnulfo ug Pilar nagkahigalaay ug nagsugod sa pag-date. Naminyo sila sa Templo sa Mesa Arizona niadtong Abril 6, 1982, sa panahon nga walay mga templo sa ilang yuta nga natawhan.

Nagpatubo sila og tulo ka anak, padayon nga miserbisyo sa Simbahan samtang nakita nila ang Mexico nga nahimong usa ka nasud sa mga templo. “Lisud hunahunaon nga duna na mi 12 ka templo sa Mexico, duna pay usa nga gitukod,” miingon siya.

Atol sa iyang pagka-bishop, magtatambag sa kapangulohan sa stake ug sa misyon, ug isip Area Seventy, si Elder Valenzuela nakasaksi sa talagsaong debosyon sa dili maihap nga mga miyembro sa Mexico kinsa andam nga mohatag sa tanan nga naa kanila alang sa kawsa sa Ginoo.

Gradwado sa University of Accounting and Administration Studies sa Mexico City, si Elder Valenzuela nakatrabaho sa lain-laing katungdanan sa management alang sa internasyunal nga mga korporasyon. ■

Elder Timothy J. Dyches

Sa Seventy

Usa sa paboritong buluhaton ni Elder Timothy John Dyches sa kinabuhi mao ang “pagkahimong saksi” ug pagpamatuod ngadto sa uban, pagtabang kani-lang moduol kang Kristo. Sa pagserbisyo man og misyon, pagpakig-uban ba sa iyang pamilya, o sa trabaho, malipayon siyang modawat sa iyang buluhaton ug responsibilidad ug maningkamot sa pagtabang sa uban aron makahimo sa samang butang.

Natawo niadtong Enero 1951 sa Murray, Utah, USA, kang Milo Fredrick ug Mary Katherine Dyches, siya ang ikaduha sa pito ka anak. Dihang batan-on pa siya nga deacon, namalhin ang iyang pamilya ngadto sa Elko, Nevada, diin migahin siya didto og panahon human sa klase sa pagtrabaho sa pharmacy sa iyang papa. Dihang kauban siyang nagtrabaho, gidudloan siya sa iyang amahan sa kaimportante sa pagtabaho—butang nga nakatabang kaayo kaniya isip batan-ong misyonaryo sa Germany South Mission sugod 1970 hangtud 1972.

“Lisud kadto nga misyon, apan talagsaong misyon alang kanako,” miingon siya. “Akong nakat-unan ang bili sa tinuoray nga pagtrabaho ug kamasulundon ug dili moundang.”

Kana nga kinaiya sa pagtrabaho nagpadayon human sa iyang misyon sa iyang pag-eskwela, propesyon, ug mga buluhaton sa Simbahan. Nahimamat ni Elder Dyches ang umaabut niyang asawa, si Jill Dudley, samtang nag-eskwela sa Brigham Young University. Naminyo sila niadtong Abril 26, 1974, sa Templo sa Manti Utah. Sila dunay tulo ka anak.

Si Elder Dyches nakaangkon og bachelor’s degree sa Brigham Young University ug nagpadayon aron maangkon ang medical degree sa Washington University Medical School. Gigahin niya ang propesyunal niyang panarbaho sa pribado nga pagpanambal sa dunggan, ilong, ug tutunlan didto sa Reno, Nevada.

Dihang gitawag siya ngadto sa Ikaduhang Korum sa Seventy, si Elder Dyches nagserbisyo sa organisasyon sa Young Men isip adviser sa korum sa mga deacon. Nakaserbisyo siya og daghan pang mga calling, lakip ang pagka-Area Seventy, presidente sa Oregon Portland Mission, presidente sa stake, magtatambag sa kapangulohan sa stake, high councilor, ordinance worker sa templo, presidente sa Sunday School, ug pagka-ward clerk. ■

Elder Randy D. Funk

Sa Seventy

Si Elder Randy Dennis Funk sa Ikaduhang Korum sa Seventy nagkinabuhi uban niining nag-una nga baruganan: “Salig sa Ginoo ug sa Iyang kamaayo.”

Atol sa ikatulo niyang tuig sa eskwelahan sa abogasiya, mabdos ang iyang asawa sa ikaduha nilang anak ug siya usa ka associate editor of law review dihang ang tawag miabut nga moserbisyo siya isip presidente sa elders quorum. “Niining mahagiton nga panahon akong gidawat ang tawag ug nag-ampo ko sa Langitnong Amahan sa paglig-on kanako sa akong pagserbisyo,” miingon siya. “Akong gikinahanglan ang tabang sa paghimo sa akong calling, molampus sa akong edukasyon, makatrabaho, ug makaatiman sa akong bag-ong pamilya. Ang mga panalangin nga among nadawat mas labaw pa kay sa unsay angay kanamo. Kadto nga kasinatian nakahatag kanako og mas dakong pagtuo sa kamaayo sa Ginoo ug sa Iyang mga panalangin ngadto sa maningkamot sa pagserbisyo kaniya.”

Natawo niadtong Agosto 1952 kang C. Dennis ug Rebecca Funk, nagdako siya sa Manti, Utah; Madison, Wisconsin; ug sa Smithfield, Utah, USA. Nakita niya ang iyang papa nga matinud-anong miserbisyo sa Simbahan ug natudloan sa kaimportante sa pagtuman sa mga katungdanan sa priesthood.

Human makaserbisyo og misyon sa Indonesia, nag-minyo siya ni Andrea Clyde pagka Mayo 29, 1976, sa Templo sa Logan Utah. Ginikanan sila sa unom ka anak. Si Elder Funk nakaangkon og degree sa history sa Utah State University ug usa ka juris doctorate sa University of Utah. Partner siya sa dakong kompanya sa pamalaod sa Denver, Colorado, sa wala pa siya matawag sa full-time niya nga pagserbisyo sa Simbahan, nga nagsugod sa iyang tawag isip presidente sa India Bangalore Mission niadtong 2010.

“Dihang nangadto mi sa India, duna kami hugot nga pagtuo sa mga pulong sa Manluluwas: ‘Ug usab, Ako miingon nganha kanimo, nga bisan kinsa ang imong ipadala diha sa akong ngalan, pinaagi sa tingog sa imong mga kaisogsoonan, ang Napulog Duha, sa tarung girekomendar ug gihatagan og pagtugot pinaagi kanimo, makabaton og gahum sa pag-abli sa pultahan sa akong gingharian ngadto sa bisan diin nga nasud ikaw mopadala kanila’ (D&P 112:21).” Si Elder Funk nakaserbisyo isip presidente sa elders quorum, presidente sa Young Men, bishop, presidente sa stake, ug isip Area Seventy. ■

Elder Kevin S. Hamilton

Sa Seventy

Si Elder Kevin Scott Hamilton mihulagway sa iyang kaulanginon isip “bunga sa pagkakabig ug pag-rescue.”

Ang iyang pagkahimugso niadtong Marso 1955 sa Wenatchee, Washington, USA, nagdala og pangutana sa iyang mama, si Kay, kabahin sa kahulugan sa kinabuhi. Nakigsulti siya sa usa ka LDS nga higala, si Richard Pratt, kinsa mipaila kaniya ngadto sa mga misyonaryo.

Ang iyang bana, si Norman Russell Hamilton, mipasabut nga siya miyembro na sa Simbahan, apan dili aktibo sukad sa batan-on pa siya. Naaktibo siya sa Simbahan dihang nagpamiyembro ang iyang asawa niini.

“Talagsaong miyembro ang akong mga ginikanan kinsa mipalig-on sa pagtuo nga ania namo karon,” miingon si Elder Hamilton.

Apan gipamatud-an niya nga ang iyang pagmisyon sa France ug sa Switzerland ang nakausab gayud sa iyang kinabuhi. “Nagmugna kini kanako og dakong tinguha nga wala gayud mapalong,” miingon siya.

Nagminyo siya sa buotan nga babaye, ni Claudia Keysor, niadtong Hulyo 27, 1978, sa Templo sa Los Angeles. Samtang nagpadako sa unom nila ka anak sa California, ang ilang panimalay sama og usa ka visitors’ center.

“Makaingon sila nga makahimo kamo og walay tingog nga sermon sa inyong panimalay, ug duna kami niining duha ka gagmayng kinutlo libut sa panimalay,” miingon si Sister Hamilton. Ang agianan pasulod sa balay dunay daghang kopya sa Basahon ni Mormon, *Alang sa kalig-on sa Kabatan-onan* mga booklet, ug ubang mga literatura nga kanunayng pulihan kon makuhaan kini sa mga mobisita.

Ang determinasyon ni Elder Hamilton sa pagserbisyo midala og mga oportunidad sa pagserbisyo isip bishop, presidente sa stake, ug presidente sa Belgium Brussels Netherlands Mission sugod 2003 hangtud 2006. Sa wala pa ang iyang tawag ngadto sa Ikaduhang Korum sa Seventy, siya ang direktor sa Southern California Public Affairs Council sa Simbahan, gilangkuban sa 64 ka mga stake sa Greater Los Angeles Metropolitan Area.

Uban sa bachelor’s degree gikan sa Brigham Young University ug master’s gikan sa University of Washington, sa business, gigahin niya ang kadaghanan sa iyang panarbaho sa telecommunications industry, nagserbisyo sa daghang higayon isip chief executive officer. ■

Elder Adrián Ochoa

Sa Seventy

Samtang nagserbisyo isip Area Seventy sa Mexico, si Elder Adrián Ochoa migahin og mga adlaw sa siyudad sa Chihuahua sa pakigtambag sa presidente sa stake ug sa uban, dayon misakay og eroplano aron mopauli. Apan human makalingkod sa lingkuranan nakadawat siya kusog nga espirituhanong pag-aghat nga ang iyang buluhaton sa Chihuahua wala pa mahuman.

Ang flight crew nangandam na alang sa paglupad. “Apan,” miingon si Elder Ochoa, “nasayud kong kinahanglan ko nga manaog sa eroplano.” Mikanaog siya. Usa ka nagsunod nga mga pag-interbyu ang nakapagawas sa importanting impormasyon nga nakasulbad sa lisud nga problema ug nakahatag og espirituhanong kalamboan sa usa ka pamilya.

Apan ang buluhaton ni Elder Ochoa sa Chihuahua wala pa gihapon mahuman. Gigiyahan na usab siya ngadto sa mapausbanong panimalay sa usa ka ig-agaw nga wala na niya igkita sulod sa mga katuigan. Iyang nakaplagan ang napahilayo na niya nga ig-agaw—dili na aktibo nga miyembro—ug ang gamay niyang pamilya nga nagkalisud sa kinabuhi. “Nasayud ko nga ang Simbahan ug si Kristo mao ang sulbad. Akong gihangyo ang akong ig-agaw nga mobalik sa simbahan,” miingon siya.

Ang iyang ig-agaw naaktibo gayud, ug ang bililhong relasyon sa pamilya nahibalik. Ang Ginoo nakaluwas og daghang kinabuhi sa Chihuahua tungod kay ang usa ka tawo mipatalinghug sa mga pag-aghat sa Espiritu.

Ang tanan may katungod niana nga makapausab sa kinabuhi nga espirituhanong pag-aghat, mipamatuod si Elder Ochoa, kinsa nakaserbisyo og lain-laing calling samtang nagtrabaho sa advertising. Nakadumala siya sa Honduras San Pedro Sula Mission sugod 2004 hangtud 2007 ug, sugod 2009 hangtud gitawag siya ngadto sa Ikaduhang Korum sa Seventy, miserbisyo isip ikaduhang magtatambag sa kinatibuk-ang kapangulohan sa Young Men.

Natawo niadtong Marso 1954 sa San Francisco, California, USA, kang Eduardo ug Consuelo Ochoa, nagdako siya sa California ug Mexico. Isip usa ka batan-on, gitawag siya nga moserbisyo sa usa ka espesyal nga misyon sa public affairs sa Mexico. Siya ug ang iyang asawa, si Nancy Villareal, na-sealed sa Mexico City Temple. Mga ginikanan sila sa lima ka anak. ■

Elder Terence M. Vinson

Sa Seventy

Si Elder Terence M. Vinson, bag-ong gitawag ngadto sa Ikaduhang Korum sa Seventy, wala gayud makadungog sa pulong nga *Mormon* sa wala pa niya mahimamat si Kay Anne Carden sayo sa mga 1970 sa Sydney, Australia. Ang duha maghisgot bahin sa relihiyon ug sa katapusan nagkauyon ra. Sa matag Dominggo, sila motambong sa duha ka simbahan sa pagkabatan-on ni Terence ug sa gamayng branch sa Ang Simbahan ni Jesukristo sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw. Ang usa ka grupo adto mag-abut sa usa ka nindot nga building, ang laing grupo sa inabangan nga luna nga maoy nakuha sa diyutay nga mga Santos sa Ulahing mga Adlaw.

Apan sa kadugayan ang “pagkumpara makaulaw,” ug si Terence nagsugod sa pagpaminaw sa mga diskusyon sa misyonaryo. May daghan siyang pangutana. Dayon, samtang mitambong og komperensya sa stake, iyang gibati ang mensahe sama ka klaro sama nga napamulong na kini. “Kinahanglan kong magpasakop sa Simbahan aron molambo. Ang tanan nakong pangutana natubag,” miingon siya.

Nabunyagan siya pagkasunod nga semana.

Si Terence Michael Vinson natawo sa Sydney, Australia, niadtong Marso 1951 kang John Laurence ug May Therese A. Vinson. Ang iyang papa, kinsa usa ka bombero, misakripisyo aron ang iyang pito ka anak makahuman og eskwela.

Nakaangkon si Elder Vinson og bachelor’s degree sa mathematics ug statistics sa Sydney University ug diploma sa pagka-magtutudlo gikan sa Sydney Teachers College. Nakadawat sab siya og diploma sa financial planning sa Deakin University ug master’s degree sa applied finance gikan sa Macquarie University. Atol sa iyang panarbaho, nainila siya nga magtutudlo sa math, tigtudlo, ug tigtambag sa pinansyal ug nagdumala sa financial planning ug investment firm.

Nagminyo siya ni Kay Anne, ang babaye nga mipaila kaniya sa ebanghelyo, niadtong Mayo 2, 1974, sa Sydney, ug ang magtiayon na-sealed niadtong Agosto 23, 1975, sa Templo sa Hamilton New Zealand; duna silay unom ka anak. Wala kaabut og tulo ka tuig human siya gibunyagan, si Elder Vinson gitawag sa pagka-bishop. Nakaserbisyo sab siya isip presidente sa stake ug isip regional representative ug isip Area Seventy. ■

Bonnie L. Oscarson

Kinatibuk-ang Presidente sa Young Women

Samtang nagserbisyo isip matron sa Templo sa Stockholm Sweden sugod 2009 hangtud 2012, si Bonnie Lee Green Oscarson nakakita sa mga Santos sa Ulahing Adlaw sa Sweden, Norway, ug Latvia nga nag-sakripisyo sa pagsimba sa balay sa Ginoo.

Wala siya kahibalo niadtong, nga ang mga leksyon diay nga iyang nakat-unan gikan niining “labihan ka mapaubsanon, mapahinunguron ug mapasaligon” nga mga miyembro makatabang sa iyang pag-focus isip kinatibuk-ang presidente sa Young Women sa Simbahan.

“Tungod kay daghang batan-ong mga babaye ang mipili karon nga magmision ug motambong og templo sa mas bata nga edad, manghinaut ko nga ang akong kasinatian sa pagtrabaho sa templo makatabang nakong makasabut unsaon sa pagtabang kanila nga makaandam,” miingon siya.

Si Bonnie Lee Green natawo niadtong Oktubre 1950 sa Siyudad sa Salt Lake kang Theo James ug Jean S. Green. Dihang ang iyang mga ginikanan mihukom nga gusto nila nga makasinati ang ilang mga anak og Simbahan nga naa gawas sa Utah, ang nuwebe anyos nga si Bonnie ug ang iyang pamilya mibalhin ngadto sa Oklahoma, USA. Ang pamilya nakapuyo usab sa Colorado ug sa Tennessee sa wala pa mobalhin ngadto sa Missouri, diin nahimamat ni Bonnie si Paul Kent Oscarson sa Far West, Missouri, temple site—usa ka dapit nga makahuluganon kay sila parehong may mga katigulangan nga nagpuyo sa dapit sa Far West.

Human makaeskwela sa Brigham Young University, ang magtiayon nagminyo niadtong Disyembre 19, 1969, sa Templo sa Salt Lake; pito ka anak ang nahimong sakop sa ilang pamilya.

Si Sister Oscarson 25 anyos pa lang dihang ang iyang bana—nagserbisyo og full-time nga mision sa Swedish Mission sugod 1965 hangtud 1968—gitawag nga modumala sa Sweden Göteborg Mission.

Dihang ang mga Oscarson namalik na sa Estados Unidos, nakapuyo sila sa Missouri, New Jersey, Massachusetts, ug Texas, diin si Brother Oscarson nagtrabaho isip regional vice president sa usa ka department store. Sama sa iyang mga ginikanan, si Sister Oscarson nakakaplag og dakong kalipay nga magpuyo sa mga dapit diin diyutay ra ang mga miyembro.

Si Sister Oscarson nakaserbisyo isip presidente sa Young Women sa tulo ka higayon, isip titser sa sayo nga buntag nga seminary sulod sa siyam ka tuig, ug isip titser sa Doktrina sa Ebanghelyo. ■

Carol F. McConkie

Unang Magtatambag sa Kinatibuk-ang Kapangulohan sa Young Women

Sukad sa batan-on pa siya, si Carol Foley McConkie may mga “pangandoy sa templo.” Kana nga tumong migiya sa iyang mga buhat sa tibuok niyang kinabuhi.

Natawo niadtong Abril 1952 sa Spokane, Washington, USA, kang Williams ug Joanne W. Foley, si Sister McConkie gamay pa nga bata dihang nanuktok ang mga misyonaryo sa ilang pultahan sa Wilmington, Delaware, ug gipaila ang iyang pamilya sa ebanghelyo. Dali nga mihangop ang iyang mga ginikanan sa mga pagtulun-an bisan sa oposisyon ug mga pag-usab sa estilo sa ilang kinabuhi.

Isip usa ka bata mibiyaha siya uban sa iyang pamilya sakay sa tren tabok sa nasud aron ma-sealed sa Templo sa Manti Utah.

“Nindot kaayo kadto nga kasinatian,” miingon siya. “Nahinumdom ko nga nagsul-ob og puti ug unsay ipasabut niini sa akong pamilya. Talagsaon kadto nga kasinatian, ug bisan bata pa kaayo ko niadto, akong mahinumduman ang akong mga pagbati, mga panumduman sa kaputi, ug katahum niadtong adlaw. Kadto nga kasinatian naghatag kanako og unang tinguha sa pagtinguha kanunay sa templo sa akong kinabuhi.”

Ang templo nahimong iwag sa paglaum panahon sa mga pagsulay ug sa dihang duna na siyay kaugalingon niyang pamilya.

Nahimamat niya ang iyang bana, si Oscar Walter McConkie III, samtang nag-eskwela sila sa Arizona State University. Si Sister McConkie nakaangkon sa iyang bachelor’s degree sa English education. Nagminyo sila niadtong Disyembre 22, 1973, sa Templo sa Mesa Arizona ug ginikanan sila sa pito ka anak.

Sa dihang gitawag siya nga unang magtatambag sa kinatibuk-ang kapangulohan sa Young Women, si Sister McConkie nagserbisyo sa Young Women general board. Gigahin niya ang kadaghanan sa iyang pagserbisyo sa Simbahan sa mga calling nga naglakip sa pagpanudlo ug isip presidente ug magtatambag sa Relief Society sa ward ug sa mga kapangulohan sa Primary. Nagserbisyo siya uban sa iyang bana samtang nagdumala ang iyang bana sa California San Jose Mission sugod 2005 hangtud 2008. ■

Neill F. Marriott

Ikaduhang Magtatambag sa Kinatibuk-ang Kapangulohan sa Young Women

Bisan sa wala pa siya mamiyembro sa Simbahan, si Neill Foote Marriott nakakat-on na isip batan-ong babaye nga adunay Dios ug Siya nahigugma kaniya.

“Ang akong papa sinunod sa atong Langitnong Amahan,” miingon ang bag-ong ikaduhang magtatambag sa kinatibuk-ang kapangulohan sa Young Women. “Ang Iyang gugma ug pagdawat sa uban walay sukod. Usa kini ka yano ug natural nga pagbalhin sa gugma ug pagsalig nga naa nako alang sa akong Langitnong Amahan.”

Natawo kang George ug Antonia Foote niadtong Oktubre 1947 sa Alexandria, Louisiana, USA, siya lang ang babaye sa unom ka manghod nga mga lalaki. Human makagradwar sa Southern Methodist University sa Dallas, Texas, nga may degree sa English literature ug secondary education, mibalhin siya sa Cambridge, Massachusetts, diin nagtrabaho siya isip secretary sa Harvard University. Didto iyang nahimamat si David Cannon Marriott, kinsa miingon kaniya nga, “duna koy mga higala nga gusto nakong imong mahimamat.” Wala madugay iyang gidala ang mga misyonaryo sa pagtudlo kaniya ug sa iyang mga kaubanan sa kwarto.

Samtang naminaw siya sa mga misyonaryo, miingon siya, “ang mga leksyon mihulip sa kulang nga mga piraso sa akong panabut sa ebanghelyo.” Human sa iyang bunyag niadtong Mayo 1970, siya ug si David nagpabiling higala; human sa usa ka tuig nagsugod sila sa pag-date ug nagminyo niadtong Hunyo 1971 sa Templo sa Salt Lake.

Nakigtambayayong sa iyang bana, si Sister Marriott naa ra sa balay nag-atiman sa ilang 11 ka anak samtang padayon ang iyang bana sa pagnegosyo. Sila mialagad og daghang mga calling sa Simbahan. Nakaserbisyo si Sister Marriott uban niya dihang nagdumala siya sa São Paulo Interlagos Mission sugod 2002 hangtud 2005, ug si Sister Marriott nakaserbisyo isip ordinance worker sa Templo sa Salt Lake, presidente sa Relief Society sa stake ug ward, presidente sa Young Women sa ward, magtutudlo sa Doktrina sa Ebanghelyo, ug food storage specialist.

Sa bag-o niyang buluhaton, si Sister Marriott nanghinaot nga makapaambit sa samang pagpamatuod nga iyang nadawat sa batan-on pa siya. Gusto niya nga ang batan-ong mga babaye masayud nga “gihigugma sila sa ilang Langitnong Amahan sa pinakadako, pinakamahimayaong paghigugma.” ■

© BRADY FAIRBANKS, DILI MAHIMONG PAKOPYAHAN

“Kaniadto Ako Buta, Karon Ako Makakita,” by Brady Fairbanks

“Ug sa pag-agi ni Jesus, iyang nakita ang usa ka tawo nga buta sukad pa sa iyang pagkahimugso. . . .

*“Sa pagsulti niya [Jesus] niini, siya miluwa sa yuta ug nagmasa siyag lapok ginamit ang laway,
ug iyang gihidhiran sa lapok ang mga mata sa buta,*

*“Ug miingon kaniya, Lakaw panghilam-os didto sa tubod sa Siloe. . . . Ug siya miadto ug
nanghilam-os, ug mibalik siya nga makakita na. . . .*

*“Siya mitubag nga nag-ingon,. . . Usa ka butang ang akong nahibaloan mao kini,
nga kaniadto buta ako apan karon makakita na ako” (Juan 9:1, 6–7, 25).*

*“Nagpuyo kita sa panahon sa kasaysayan sa ka-
libutan nga dunay daghang lisud nga mga hagit
apan may nindot usab nga mga oportunidad ug
mga rason sa pagmaya,” miingon si Presidente
Thomas S. Monson sa panapos nga sesyon sa ika-
183 nga Tinuig nga Kinatibuk-ang Komperensya
sa Simbahan. “Siyempre, may mga panahon nga
makasinati kita og kasagmuyo, kasakit, ug gani
mga trahedya sa atong kinabuhi. Apan, kon mo-
salig kita sa Ginoo, Siya motabang nato sa atong
kalisdanan, bisan unsa pa man kini.”*

ANG SIMBAHAN NI
JESUKRISTO
SA MGA SANTOS
SA ULAHING MGA ADLAW